

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2025. GODINU

www.ekip.me

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

Bulevar Džordža Vašingtona br. 56, 81000 Podgorica

Tel: 020 406 700

Internet: www.ekip.me; Instagram: ekipcg; E-mail: ekip@ekip.me

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2025. GODINU**

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Elektronske komunikacije	7
2.1. Izrada regulative u oblasti elektronskih komunikacija	7
2.2. Pregled registrovanih operatora elektronskih komunikacija tokom 2025. godine	9
2.3. Inspekcijski nadzor u oblasti elektronskih komunikacija	10
2.4. Istraživanje o stepenu zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga	11
2.5. Dostavljanje podataka i davanje mišljenja za prostorno planska dokumenta, izdavanje saglasnosti na glavne projekte za elektronske komunikacione mreže i infrastrukturu u postupku izdavanja građevinskih dozvola	12
2.6. Sistem za prikupljanje podataka od operatora	12
2.7. Stepen razvoja elektronskih komunikacionih mreža	13
2.7.1. Stepen razvoja fiksnih elektronskih komunikacionih mreža	13
2.7.2. Stepen razvoja mobilnih elektronskih komunikacionih mreža	15
2.8. Tržište fiksne telefonije	18
2.8.1. Obim i struktura saobraćaja	20
2.9. Tržište mobilne telefonije	20
2.9.1. Obim i struktura saobraćaja	23
2.10. Tržište interneta i širokopojasnog pristupa	23
2.10.1. Fiksni širokopojasni pristup internetu	23
2.10.1.1. Pristup internetu putem xDSL-a (ADSL i VDSL)	24
2.10.1.2. Pristup internetu putem pristupnih mreža sa optičkim vlaknima (FTTH/B)	24
2.10.1.3. Pristup internetu putem kablovskih distributivnih sistema (KDS)	25
2.10.1.4. Internet iznajmljene linije	25
2.10.1.5. Pristup internetu putem MPLS	26
2.10.1.6. Pristup internetu putem bežičnih pristupnih tačke (2,4 GHz i 5 GHz)	26
2.10.1.7. Satelitski pristup internetu	26
2.10.1.8. Struktura korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa internetu	26
2.10.1.9. Internet saobraćaj ostvaren putem mreža sa fiksnim širokopojasnim pristupom	27
2.10.2. Mobilni širokopojasni pristup internetu	27
2.10.2.1. Internet saobraćaj ostvaren putem mobilnih mreža	28
2.10.3. Internet penetracija	29
2.11. Tržište VoIP servisa	30
2.12. Tržište iznajmljenih linija	31
2.12.1. Struktura tržišta	31
2.13. Tržište distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (radijskih i televizijskih programa) do krajnjih korisnika	32
2.14. Interkonekcija i operatorski pristup	33
2.14.1. Cijene interkonekcionih servisa	34
2.14.1.1. Cijene terminacije poziva u fiksne mreže	34
2.14.1.2. Cijene terminacije poziva u mobilne mreže	35
2.14.2. Tržište terminacije poziva	35
2.14.2.1. Tržište terminacije poziva u fiksne mreže	35
2.14.2.2. Tržište terminacije poziva u mobilne mreže	36
2.14.3. IP interkonekcija	37
2.15. Usluga prenosivosti brojeva	39

2.16. Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture	41
2.16.1. Zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije	41
2.16.2. Antenski stubovi.....	43
2.16.3. Objekti/zgrade	44
2.16.4. Zajedničko korišćenje stubova javne rasvjete i elektroenergetskih stubova	44
2.16.5. Mapiranje elektronske komunikacione infrastrukture	44
2.17. Praćenje kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga	47
2.17.1. Mjerenje brzine pristupa internetu	48
2.18. Analiza poštovanja principa mrežne neutralnosti (<i>Net neutrality</i>) u Crnoj Gori.....	50
2.19. Sigurnost i integritet elektronskih komunikacionih mreža i servisa.....	53
2.19.1. Mjere za obezbijedenje sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga....	53
2.19.2. Plan mjera u vanrednim situacijama	54
2.19.3. Neželjene komunikacije zloupotrebom elektronske pošte	54
2.19.4. Zadržavanje podataka o saobraćaju.....	54
2.20. Uvedene regulatorne mjere.....	55
2.20.1. Analiza relevantnih tržišta u cilju ocjene stepena konkurentnosti tržišta.....	55
2.20.2. Aktivnosti u realizaciji Projekta računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva	56
2.20.3. Aktivnosti na regulisanju cijena i drugih uslova pružanja usluga rominga.....	58
2.20.3.1. Sprovođenje Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana	58
2.20.3.2. Aktivnosti na smanjenju cijena usluga rominga između Crne Gore i EU i priključenju Crne Gore jedinstvenom RLAH roming tržištu EU.....	59
2.20.4. Inicijativa za smanjenje maloprodajnih cijena za fiksne i mobilne pozive u okviru Zapadnog Balkana.....	61
2.21. Ostvarivanje i kvalitet univerzalne usluge u sektoru elektronskih komunikacija	62
2.21.1. Implementacija novog zakona kroz donošenje podzakonskih akata i sprovođenje javnog konkursa za određivanje operatora univerzalne usluge	62
2.21.2. Pružanje usluge Univerzalne službe informacija i Univerzalnog imenika	64
2.21.3. Pružanje usluga pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonskih poziva i pristupa internetu	64
2.21.4. Kvalitet univerzalnih usluga u sektoru elektronskih komunikacija.....	64
3. Upravljanje ograničenim resursima	66
3.1. Planiranje korišćenja radio-frekvencijskog spektra.....	66
3.2. Dodijeljene radio-frekvencije i ocjena njihovog racionalnog korišćenja	66
3.2.1. Javne mobilne elektronske komunikacione mreže	66
3.2.2. Fiksne (radio-relejne) veze	67
3.2.3. TETRA sistem.....	67
3.2.4. PMR sistemi	67
3.2.5. Pomorska i vazduhoplovna služba	68
3.2.6. Radio-amaterska služba.....	68
3.2.7. Satelitska služba	68
3.2.8. Radio-difuzna služba.....	68
3.3. Provjera ispunjenosti zahtjeva iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju MFCN sistema.....	68
3.3.1. Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivenosti stanovništva signalom mreže	70
3.3.2. Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivanja ruralnih oblasti	71
3.3.3. Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivanja specifičnih oblasti	72
3.4. Radio-frekvencije raspoložive za dalji razvoj konkurencije i/ili potrebe privatnih sistema.....	73
3.5. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra	75

3.5.1. Sistem za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra	75
3.5.2. Postupci kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra.....	77
3.6. Međunarodna koordinacija radio-frekvencija	78
3.6.1. Koordinacija radio-frekvencija u opsegu 87,5-108 MHz.....	78
3.6.2. Koordinacija radio-frekvencija u opsegu 174-230 MHz.....	78
3.6.3. Koordinacija radio-frekvencija u opsegu 470-694 MHz.....	79
3.6.4. Koordinacija radio-frekvencija za MFCN sisteme.....	79
3.6.5. Koordinacija radio-frekvencija u opsezima koje koriste satelitske službe.....	80
3.7. Stepen razvoja digitalne zemaljske radio-difuzije.....	82
3.7.1. Korišćenje radio-frekvencija za digitalnu zemaljsku radio-difuziju u Crnoj Gori	82
3.7.2. Uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori.....	83
3.8. Dodijeljene numeracije i ocjena njihovog racionalnog korišćenja.....	84
3.9. Korišćenje jedinstvenog evropskog broja 112.....	85
4. Poštanske usluge	88
4.1. Pregled registrovanih operatora poštanskih usluga tokom 2025. godine	88
4.2. Izrada podzakonske regulative u oblasti poštanskih usluga	88
4.3. Stručni nadzor u oblasti poštanskih usluga u 2025. godini	88
4.4. Analiza tržišta poštanskih usluga	90
4.4.1. Pošta Crne Gore	90
4.4.2. Ostali operatori.....	91
4.4.3. Uporedna analiza tržišta poštanskih usluga.....	93
4.5. Ostvarivanje i kvalitet univerzalne poštanske usluge.....	95
4.5.1. Mjerenje kvaliteta prenosa pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju.....	96
4.5.1.1. Prenos običnih pismonosnih pošiljaka.....	96
4.5.1.2. Prenos registrovanih pismonosnih pošiljaka	97
4.5.2. Mjerenje kvaliteta prenosa pismonosnih pošiljaka iz međunarodnog poštanskog saobraćaja	97
4.5.3. Mjerenje kvaliteta rješavanja reklamacija korisnika	98
4.5.3.1. Potražnice - Unutrašnji saobraćaj	98
4.5.3.2. Potražnice - Međunarodni saobraćaj	99
4.6. Ostvarivanje prava i zaštita interesa korisnika poštanskih usluga.....	99
4.7. Upravni postupci vođeni povodom postupka za verifikaciju obračuna neto troška univerzalne poštanske usluge	100
5. Ostvarivanje prava i zaštita korisnika elektronskih komunikacionih usluga.....	101
5.1. Zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova i analiza sporova između korisnika i operatora.....	102
5.1.1. Način odlučivanja Agencije	104
5.1.2. Analiza strukture odlučivanja.....	105
5.2. Sudski sporovi po tužbama na odluke Agencije donijete u drugostepenom postupku po zahtjevima korisnika	106
5.3. Edukacija korisnika	106
5.4. Upravni postupci vođeni u 2025. godini pred Agencijom.....	107
6. Saradnja	109
6.1. Međunarodna saradnja	109
6.2. Saradnja na nacionalnom nivou.....	117
7. Ostale aktivnosti	119
7.1. Aktivnosti Agencije u cilju postupanja po drugim zakonima	119
7.2. Razvoj kadrovskih resursa.....	119
7.3. Informacioni sistem Agencije.....	121
7.3.1. Mrežna i komunikaciona infrastruktura	121
7.3.2. Serverska infrastruktura i sistemi za oporavak.....	121

7.3.3. Telekomunikacioni i nadzorni sistemi.....	122
7.3.4. Tehnička i računarska infrastruktura	122
7.3.5. Informacioni sistemi i digitalne usluge	122
7.3.6. Internet stranica Agencije.....	122
7.4. Aktivnosti na realizaciji mjera iz ostalih akcionih planova i strategija.....	123
7.4.1. Strategija digitalne transformacije za period 2022-2026. godine.....	123
7.4.2. Strategija sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026. godine.....	123
7.4.3. Strategija za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027.....	124
7.4.4. Strategija razvoja poštanske djelatnosti 2024-2028	124
7.4.5. Strategija prevencije i suzbijanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma za period 2025-2030. godine	125
7.4.6. Strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma 2022-2025	126
7.4.7. Akcioni plan Nacionalnog programa zaštite potrošača	126
8. Prilozi.....	128
8.1. Rezime Godišnjeg izvještaja o radu za 2025. godinu.....	128
8.2. Izvod iz Registra operatora elektronskih komunikacija na dan 31. 12. 2025. godine	145
8.3. Spisak operatora upisanih u Registar poštanskih operatora na dan 31. 12. 2025. godine	148

1. Uvod

U Izvještaju o radu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija) za 2025. godinu daje se pregled najznačajnijih aktivnosti koje su bile usmjerene na dalji razvoj regulatornog okvira, unapređenje tržišnih uslova, efikasno upravljanje ograničenim resursima, podsticanje investicija u elektronske komunikacione mreže i infrastrukturu, kao i jačanje zaštite prava i interesa korisnika u uslovima ubrzane digitalne transformacije. Tekst koji slijedi pruža sažet prikaz ključnih aktivnosti, rezultata i pokazatelja koji su obilježili rad Agencije tokom izvještajne godine.

Godina 2025. bila je u znaku pune implementacije novog Zakona o elektronskim komunikacijama (“Službeni list Crne Gore”, broj 100/24) (u daljem tekstu: Zakon), koji je stupio na snagu krajem oktobra 2024. godine i koji je Agenciji povjerio nove nadležnosti, uz istovremeno jačanje regulatorne efikasnosti i institucionalne autonomije. U skladu sa zakonskim obavezama, Agencija je tokom 2025. godine sprovela intenzivne aktivnosti na donošenju podzakonskih akata i pripremi stručnih osnova za propise koje donosi Vlada Crne Gore i nadležni organi državne uprave, čime je dodatno učvršćen pravni i regulatorni okvir za razvoj savremenih elektronskih komunikacionih mreža i usluga.

Važno je istaći da je 2025. godina bila obilježena i aktivnostima na daljem usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije (u daljem tekstu: EU). Agencija je učestvovala u pripremi nacrtu zakona kojim se uređuje korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, u cilju transponovanja Uredbe o gigabitnoj infrastrukturi, kao i u procesima vezanim za regulatorni okvir rominga i buduće priključenje Crne Gore jedinstvenom EU tržištu rominga. Takođe, aktivnosti su sprovedene i na izradi predloga izmjena i dopuna Zakona o poštanskim uslugama. Na taj način Agencija je nastavila da aktivno doprinosi evropskoj integraciji Crne Gore u oblasti digitalnih komunikacija i poštanskih usluga, odnosno razvoju regulatornog sistema usklađenog sa savremenim evropskim standardima.

Tržište elektronskih komunikacija u Crnoj Gori i tokom 2025. godine nastavilo je da raste i tehnološki napreduje. Na kraju godine u Registar operatora elektronskih komunikacija bio je upisan 31 operator. Nastavljen je razvoj pristupnih mreža zasnovanih na optičkim vlaknima, pa je FTTH/B infrastruktura bila dostupna u svim opštinama, uz pokrivenost od 74% domaćinstava, dok su brzine veće od 100 Mb/s bile dostupne za 79,3% domaćinstava. Istovremeno, 5G usluge bile su komercijalno dostupne u svim opštinama Crne Gore, pri čemu je 5G mrežama sva tri operatora na kraju 2025. godine bilo pokriveno oko 96% stanovništva, odnosno oko 60,36% teritorije Crne Gore. Stepem razvoja elektronskih komunikacionih mreža potvrđuje da domaće tržište prati savremene tehnološke tokove i stvara pretpostavke za dalji razvoj digitalne ekonomije i društva.

Najvažniji tržišni pokazatelji potvrđuju nastavak rasta i intenzivnije korišćenje elektronskih komunikacionih usluga. Broj fiksnih pretplatničkih linija na kraju 2025. godine je iznosio 197.235 (povećanje od 2,61% u odnosu na kraj 2024. godine), dok je broj korisnika mobilne telefonije iznosio 1.482.664 (povećanje od 4,75% u odnosu na broj korisnika na kraju 2024. godine). Broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa iznosio je 210.500 (povećanje od 1,95% u odnosu na broj korisnika na kraju 2024. godine), dok je broj korisnika mobilnog širokopojasnog pristupa koji su pristupili internetu putem mobilnih telefona i modema tokom decembra 2025. godine iznosio 774.382 i bio je veći za oko 4,59% u odnosu na decembar mjesec 2024. godine. Internet saobraćaj je nastavio snažan

rast i u fiksnim i u mobilnim mrežama. U fiksnim mrežama tokom 2025. godine ostvaren je saobraćaj od 1.119,62 PB, a u mobilnim mrežama 222,51 PB, što jasno ukazuje na promjenu korisničkih navika i sve veće oslanjanje građana i privrede na digitalne servise i elektronske komunikacione platforme. Na osnovu Istraživanja o upotrebi ICT u Crnoj Gori, koje je sproveda Uprava za statistiku (u daljem tekstu: MONSTAT) u oktobru 2025. godine, 94,1% stanovništva je koristilo internet u posljednja tri mjeseca, što je povećanje od 5,2 procentna poena u odnosu na isti period 2024. godine.

U odnosu na kraj 2024. godine broj iznajmljenih linija se povećao za 13,4% i iznosio je 431. U izvještajnom periodu zabilježen je blagi porast broja priključaka usluge distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja.

Tokom 2025. godine došlo je do sniženja cijene usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu za sve operatore sa značajnom tržišnom snagom, na nivo od 0,07 €cent/min (prethodno važeća cijena je iznosila 0,16 €cent/min). Takođe, u izvještajnom periodu došlo je i do sniženja cijene usluge terminacije poziva u mobilnu mrežu operatora sa značajnom tržišnom snagom, na nivo od 0,20 €cent/min (prethodno važeća cijena je iznosila 0,31 €cent/min). Ukupan obim saobraćaja koji je terminirao u fiksnim mrežama u Crnoj Gori u 2025. godini iznosio je 17.276.773 minuta, što predstavlja smanjenje od 11,15% u odnosu na 2024. godinu. Ukupan obim saobraćaja koji je terminirao u mobilnim mrežama u Crnoj Gori je u 2025. godini iznosio 758.127.303 minuta, što predstavlja povećanje od 4,27% u odnosu na 2024. godinu.

Na kraju 2025. godine ukupan zakupljeni kapacitet internet tranzita od inostranih operatora (kapacitet međunarodnog internet tranzita) iznosio je 410 Gb/s. U odnosu na kraj 2024. godine, ukupan kapacitet međunarodnog internet tranzita je povećan za 20 Gb/s odnosno za 5,1%.

Na dalji razvoj tržišta i dostupnosti servisa značajan uticaj ima i zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture. Zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije na kraju 2025. godine bilo je zastupljeno u 17 crnogorskih opština u ukupnoj dužini od 958.475 m, što je za 7,28% više u odnosu na kraj 2024. godine. Operatori-vlasnici antenskih stubova su na kraju 2025. godine posjedovali 649 antenskih stubova, pri čemu su na 403 lokacije antenski stubovi bili dati u zakup i drugim operatorima. Zajedničko korišćenje objekata je zastupljeno na 200 od ukupno 727 lokacija na kojima se nalaze objekti.

Agencija sprovodi analize relevantnih tržišta u skladu sa Zakonom i preporukama Evropske komisije, s ciljem procjene stepena konkurencije i identifikovanja operatora sa značajnom tržišnom snagom. U 2025. godini utvrđena su ključna veleprodajna tržišta (lokalni pristup i garantovani kapaciteti), dok su dodatno kandidovana tržišta pristupa fizičkoj infrastrukturi i centralnog pristupa. Tokom izvještajnog perioda pripremljeni su upitnici putem kojih se od operatora prikupljaju podaci, posebno u vezi sa širokopojasnim pristupom i razvojem mreža, što predstavlja osnov za dalje analize i primjenu Testa tri kriterijuma. U oblasti računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, Agencija primjenjuje metodologije koje omogućavaju kontrolu cijena i sprječavanje neefikasnog tržišnog ponašanja operatora sa značajnom tržišnom snagom. Od 2023. godine veleprodajne cijene regulisanih usluga Agencija utvrđuje na bazi sopstvenih *bottom-up* LRIC troškovnih modela za fiksnu i mobilnu mrežu. Tokom 2025. godine donijete su značajne regulatorne odluke, uključujući i pojedine kojima su ukinute ranije propisane regulatorne mjere, što je rezultiralo značajnim sniženjem cijena veleprodajnih usluga (uključujući pristup mreži i iznajmljene linije), kao i usklađivanjem cijena

terminacije poziva u fiksnim i mobilnim mrežama sa cijenama propisanim Uredbom Evropske komisije.

Agencija je nastavila aktivnosti na regulisanju cijena rominga, ostvarujući značajan napredak kroz regionalni i evropski okvir. Primjenom režima „roming kao kod kuće” (RLAH) u regionu Zapadnog Balkana od jula 2021. godine omogućeno je ukidanje dodatnih troškova rominga, što je doprinijelo većem korišćenju usluga i olakšalo kretanje građana i poslovanje. Tokom 2025. godine mobilni operatori su primijenili nižu cijenu veleprodajne usluge prenosa podataka u romingu za region Zapadnog Balkana, koja je iznosila 0,003 €/MB (prethodno je iznosila 0,0035 €/MB). Istovremeno, kroz komercijalni model zasnovan na Deklaraciji operatora iz 2022. godine obezbijeđeno je postepeno snižavanje cijena prenosa podataka između Zapadnog Balkana i Evropske unije do 2028. godine, dok institucionalni model podrazumijeva pripreme za potpuno uključivanje Crne Gore u jedinstveno EU RLAH tržište kroz harmonizaciju zakonodavstva i saradnju sa Evropskom komisijom.

Univerzalna usluga u elektronskim komunikacijama u Crnoj Gori je definisana kao usluga odgovarajućeg širokopojasnog pristupa internetu i usluga govorne komunikacije, propisanog kvaliteta, koje su na teritoriji Crne Gore dostupne svim potrošačima po pristupačnim cijenama, bez obzira na njihov geografski položaj, uključujući i osnovni priključak na elektronsku komunikacionu mrežu na fiksnoj lokaciji. Nakon donošenja Zakona i novih pravilnika koji bliže uređuju pružanje univerzalne usluge, Agencija je u 2025. godini izradila Analizu kvaliteta pružanja univerzalnih usluga, koja je predstavljala osnov za sprovođenje postupka javnog konkursa za određivanje operatora univerzalne usluge. Javni konkurs je sproveden krajem 2025. godine, a nakon završetka procedure Agencija je odredila operatora Mtel za pružanje usluge univerzalnog imenika i univerzalne službe za davanje informacija o telefonskim brojevima korisnika, dok su za operatore za pružanje usluge odgovarajućeg širokopojasnog pristupa internetu i usluge govorne komunikacije određeni: Crnogorski Telekom (u 23 opštine), Mtel (u 16 opština) i Telemach (u 6 opština).

U skladu sa Zakonom, Agencija upravlja ograničenim resursima, i to radio-frekvencijama i numeracijom. Na predlog Agencije Vlada Crne Gore je donijela Plan namjene radio-frekvencijskog spektra u maju 2025. godine u koji su implementirane odluke Svjetske konferencije o radiokomunikacijama (WRC 2023), a namjena i uslovi korišćenja opsega su u najvećoj mogućoj mjeri harmonizovani sa Evropskom zajedničkom tabelom namjene (ECA) što je bitno kako sa aspekta efikasnog upravljanja i ekonomičnog korišćenja radio-frekvencijskog spektra tako i sa aspekta evropskih integracija i usklađivanja sa evropskim regulatornim okvirom koje se prati i kroz Pregovaračko poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji. Tokom 2025. godine donijeto je ukupno 3.065 akata u vezi sa korišćenjem radio-frekvencija. Bitno je istaći da su radio-frekvencijski resursi namijenjeni za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža (radio-frekvencije iz opsega 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz) dodijeljeni mobilnim operatorima sa periodom važenja od 15 godina. Krajem 2025. godine, pokrenut je postupak produženja važenja odobrenja iz pionirskih 5G opsega 700 MHz i 3,6 GHz za dodatnih 5 godina, u skladu sa Zakonom i evropskim regulatornim okvirom.

Agencija je redovno provjeravala ispunjenost zahtjeva iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju MFCN sistema, izdatih nakon sprovedenih postupaka aukcije spektra 2016., 2022. i 2023. godine. Zahtjevi se odnose na obim i dinamiku pokrivanja stanovništva Crne Gore signalom mreže, uključujući i zahtjeve u vezi sa kvalitetom usluge. Tokom 2025. godine mobilni operatori su

dostigli zahtijevani stepen pokrivenosti signalom mreže u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva od 97% stanovništva, što su bili obavezni da ispune do kraja 2024. godine. Od uslova za čije ispunjenje je rok kraj 2026. godine, sva tri mobilna operatora su već tokom 2025. godine znatno premašila zahtjev u pogledu stepena pokrivenosti signalom 5G mreže od 50% stanovništva Crne Gore. Prema analizama koje je Agencija mogla sprovesti u ovoj fazi praćenja ispunjavanja zahtjeva iz odobrenja, mobilni operatori trenutno neznatno zaostaju kada je u pitanju zahtjev pokrivenosti signalom mreže u smislu dostupnosti usluge govorne telefonije i SMS-a (trenutni stepen pokrivenosti od 98,5-98,8% je nešto ispod zahtijevanih 99% stanovništva Crne Gore) i zahtjev pokrivenosti signalom mreže u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka sa minimalnim protokom ka korisniku od 10 Mb/s na bazi korisničkog iskustva (trenutni stepen pokrivenosti od 97,1-97,5% je nešto ispod zahtijevanih 98% stanovništva Crne Gore).

Agencija vrši kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra, te shodno tome i planira, razvija i unapređuje Sistem kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. Sistem je zakonom prepoznat kao sistem od posebnog interesa za Crnu Goru, kao dio nacionalnih kritičnih infrastruktura i sistema nacionalne bezbjednosti. Do sada realizovani Sistem sastoji se od sedam fiksnih kontrolno-mjernih stanica, dvije mobilne stanice (MKMS), jednog vozila za različite namjene, te prenosne (ručne) kontrolno-mjerne opreme. Tokom 2025. godine Agencija je sprovela ukupno 110 postupaka kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra od kojih se 58 odnosilo na redovne, a 52 na vanredne postupke. Ukupan broj mjernih dana tokom kojih su u 2025. godini sprovedeni postupci redovne kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra je iznosio 97, a tokom kojih su sprovedeni vanredni postupci je iznosio 70 dana.

Naročito treba istaći aktivnosti u vezi sa zahtjevom Agencije za sticanje prava Crne Gore na odgovarajuću orbitalnu poziciju i korišćenje radio-frekvencija u opsezima koje koristi radio-difuzna satelitska služba (BSS), za geostacionarne satelitske mreže (GSO). Procedura koordinacije je zvanično otpočela u aprilu 2025. godine. Uzimajući u obzir odabranu orbitalnu poziciju, izabrane radio-frekvencijske kanale iz opsega koji su predmet planskih BSS sistema i druge tehničke parametre, započeta je procedura međunarodne koordinacije sa administracijama Alžira, Francuske, Holandije, Lihtenštajna, Njemačke i Španije. Do kraja 2025. godine koordinacije su uspješno završene sa administracijom Alžira, Francuske, Lihtenštajna i Španije.

Agencija vrši dodjelu numeracija na zahtjev operatora, na nediskriminatoran i transparentan način. Tokom 2025. godine donijeto je 47 odobrenja za korišćenje numeracija kao i pet rješenja o oduzimanju prava korišćenja numeričkih resursa. Operatorima je tokom 2025. godine na korišćenje dodijeljeno ukupno 212.054 broja i 12 adresa, dok je u istom periodu oduzeto pravo korišćenja za 5.014 brojeva i 7 adresa.

Pozivi prema jedinstvenom evropskom broju za hitne slučajeve 112 u Crnoj Gori primaju se preko operativno-komunikacionih centara u Podgorici, Bijelom Polju i Baru, a tokom 2025. godine na broj 112 upućeno je ukupno 182.789 poziva. Zahvaljujući primjeni savremenih rješenja za lociranje, unaprijeđena je dostupnost i tačnost podataka o lokaciji pozivaoca. U tom kontekstu, koristi se *Advanced Mobile Location* (AML), koji omogućava automatsko dostavljanje precizne lokacije korisnika prilikom poziva ka broju 112, uz kombinovanje GNSS, WiFi i mrežnih podataka. Pored toga, omogućena je i upotreba eCall servisa, koji u slučaju saobraćajne nezgode automatski uspostavlja poziv ka broju 112 i dostavlja ključne podatke, uključujući lokaciju vozila, vrijeme incidenta i osnovne tehničke informacije, čime se dodatno unapređuje brzina i efikasnost reagovanja

hitnih službi. Operatori su tokom 2025. godine nastavili sa unapređenjem sistema za hitne komunikacije, uključujući optimizaciju postojećih rješenja za lociranje i povećanje pouzdanosti prenosa podataka o lokaciji.

Tržište poštanskih usluga u 2025. godini karakteriše dalji rast broja operatora i jačanje konkurencije. Ukupan broj registrovanih operatora je 43, uz ulazak 17 novih operatora tokom izvještajnog perioda, pri čemu je Pošta Crne Gore i dalje jedini operator koji pruža univerzalne i komercijalne poštanske usluge, dok ostali operatori djelatnost obavljaju u segmentu komercijalnih usluga. Iako je tokom 2025. godine ukupan fizički obim ostvarenih poštanskih usluga blago opao za 2,3% i iznosio nešto više od 36 miliona poštanskih usluga došlo je do značajne promjene u tržišnoj strukturi – učešće Pošte Crne Gore smanjeno je sa 97% na 93,2%, dok su ostali operatori povećali svoj udio na 6,8%, što ukazuje na porast konkurencije na ovom tržištu.

Pošta Crne Gore zabilježila je pad ukupnog obima pruženih poštanskih usluga tokom 2025. godine u odnosu na 2024. godinu u iznosu od 6,2%. Analizom obima pruženih poštanskih usluga Pošte Crne Gore u 2025. godini uočava se porast *express* usluga i usluga novčanog poslovanja, dok je izražen pad paketskih usluga, usluga hibridne pošte, pismonosnih usluga, telegrafskih usluga, kao i pad uputničkih usluga. Nasuprot tome, ostali poštanski operatori ostvarili su snažan rast od čak 123%, uz dominantnu ulogu u segmentima *express* i paketskih usluga, gdje vodeće pozicije zauzimaju operatori koji su registrovani za pružanje komercijalnih poštanskih usluga.

Ukupni razvoj tržišta poštanskih usluga obilježen je transformacijom pod uticajem digitalizacije i rasta e-trgovine, što dovodi do smanjenja značaja tradicionalnih poštanskih usluga i povećanja potražnje za brzim i pouzdanim rješenjima dostave poštanskih pošiljki. Regulatorna aktivnost je pojačana, što potvrđuje povećan broj sprovedenih nadzora, dok tržište pokazuje trend daljeg otvaranja i prelaska ka konkurentnijem i tehnološki naprednijem okruženju.

U oblasti zaštite korisnika i nadzora nad tržištem, Agencija je nastavila da djeluje preventivno, stručno i institucionalno odgovorno. Tokom 2025. godine izvršeno je 55 inspeksijskih pregleda u sektoru elektronskih komunikacija i 54 nadzora rada poštanskih operatora. Istraživanje o zadovoljstvu korisnika koje je Agencija sprovela u 2025. godini pokazalo je visok stepen korišćenja elektronskih komunikacionih usluga i solidan nivo zadovoljstva korisnika kvalitetom usluga, uz istovremeno prepoznavanje potrebe za dodatnim jačanjem informisanosti građana o pravima korisnika i procedurama njihove zaštite. Time je potvrđeno da razvoj tržišta mora biti praćen ne samo tehnološkim napretkom, već i kontinuiranim unapređenjem transparentnosti, dostupnosti informacija i zaštite krajnjih korisnika.

Tokom 2025. godine operatori elektronskih komunikacionih usluga primili su ukupno 28.585 prigovora korisnika. Kada se navedeni podaci uporede sa brojem zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova podnijetih Agenciji tokom iste godine (332 zahtjeva), može se zaključiti da samo oko 1,16% ukupnog broja prigovora kod operatora rezultira pokretanjem postupka pred Agencijom.

Agencija je, kao i u prethodnim godinama, veliki dio svojih aktivnosti usmjeravala na informisanost i edukaciju korisnika putem raznih komunikacionih kanala. Za edukaciju i zaštitu prava i interesa korisnika veoma su važne i korisne aplikacije i servisi koje Agencija nudi korisnicima: aplikacija za mjerenje brzine pristupa internetu, aplikacija "Tarifni kalkulator", Registar "Ne zovi me" koji omogućava zaštitu korisnika od neželjenog primanja poruka i poziva u svrhu direktnog marketinga.

U cilju poboljšanja informisanosti i edukacije korisnika Agencija je pripremila niz brošura u kojima su obrađene najznačajnije teme i to: Prava korisnika elektronskih komunikacionih usluga, Upotreba pametnih telefona, Brojevi hitnih službi, Tarifni kalkulator, Mjerenje kvaliteta širokopojasne internet konekcije, Zaštita djece prilikom korišćenja interneta, Širokopojasni pristup internetu, Elektromagnetno zračenje, Usluga prenosivosti broja i Poštanske usluge.

Tokom 2025. godine nastavljena je saradnja sa međunarodnim institucijama i organizacijama, i to kroz učešće u radu ekspertske radne grupe i tijela, odnosno na stručnim skupovima u organizaciji regulatornih tijela, akademske zajednice i strukovnih udruženja iz zemalja našeg regiona. Na nacionalnom nivou, sredinom 2025. godine potpisan je sporazum o saradnji sa MONSTAT-om, a unaprijeđena je saradnja i sa ostalim državnim organima, institucijama i akademskom zajednicom.

U vremenu kada su digitalna povezanost, sigurnost mreža i kvalitet usluga među ključnim pretpostavkama ekonomskog i društvenog razvoja, misija Agencije i u narednom periodu ostaje jasna - stvaranje stabilnog, predvidivog i podsticajnog regulatornog ambijenta koji omogućava razvoj konkurentnog tržišta, podstiče investicije, štiti korisnike i doprinosi punoj integraciji Crne Gore u evropski digitalni prostor.

Rezultati predstavljeni u ovom izvještaju potvrđuju da su zaposleni i rukovodstvo Agencije i tokom 2025. godine odgovorno i posvećeno ostvarivali svoj mandat, oslanjajući se na stručnost, institucionalnu nezavisnost i kontinuiranu saradnju sa domaćim i međunarodnim partnerima.

2. Elektronske komunikacije

2.1. Izrada regulative u oblasti elektronskih komunikacija

Tokom 2025. godine odvijale su se intenzivne aktivnosti vezane za donošenje podzakonskih akata propisanih Zakonom koji je stupio na snagu 26.10.2024. godine. Shodno članu 222 Zakona, kojim je propisano da će se propisi za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od godinu dana od njegovog stupanja na snagu, Agencija je tokom 2025. godine donijela sljedeće podzakonske akte:

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra operatora, registra odobrenih radio-frekvencija, registra dodijeljenih brojeva, registra dodijeljenih adresa i registra elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- Pravilnik o načinu uspostavljanja javnog imenika i službe davanja informacija o brojevima krajnjih korisnika;
- Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje, pristup i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme;
- Pravilnik o načinu i uslovima pristupa, kolokacije i zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i druge povezane opreme;
- Pravilnik o sadržaju, načinu dostavljanja i objavljivanja podataka o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji postojeće i planirane elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i elemenata mreže;
- Pravilnik o pristupu i interkonekciji;
- Pravilnik o sprovođenju javnog konkursa i uslovima za određivanje operatora Univerzalnog servisa;
- Pravilnik o načinu pružanja univerzalnih usluga;
- Pravilnik o metodologiji obračuna neto troška pružanja univerzalne usluge;
- Plan numeracije;
- Pravilnik o obrascu i načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje numeracija;
- Pravilnik o informacijama koje treba da sadrže opšti uslovi pružanja usluga;
- Pravilnik o uslovima i načinu sprečavanja i suzbijanja zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte;
- Pravilnik o parametrima kvaliteta javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga;
- Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u zgradama;
- Pravilnik o otvorenom pristupu internetu;
- Pravilnik o promjeni operatora i prenosivosti brojeva;
- Pravilnik o obrascu i načinu podnošenja prijave korišćenja radio-frekvencija koje se mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za koje je utvrđena obaveza prijave korišćenja;
- Pravilnik o radio-frekvencijama koje se mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija;

- Pravilnik o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde u oblasti radio-difuzije;
- Pravilnik o fizičkim i tehničkim karakteristikama bežičnih pristupnih tačaka kratkog dometa;
- Pravilnik o radio-amaterskim komunikacijama;
- Pravilnik o načinu prikazivanja elektronskog programskog vodiča i sličnih pisanih i navigacionih mogućnosti kod prenosa digitalnih radio i televizijskih programa;
- Odluku o obliku i sadržaju obrasca potvrde o upisu u registar operatora;
- Odluku o utvrđivanju oblika i sadržaja potvrde o brisanju iz registra operatora;
- Odluku o utvrđivanju visine godišnje naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija za 2025. godinu;
- Odluku o utvrđivanju sadržaja izjave o namjeri postavljanja ili nadogradnje mreža veoma velikog kapaciteta;
- Odluku o utvrđivanju visine jednokratne naknade za obradu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje numeracija;
- Odluku o utvrđivanju novčane vrijednosti boda na osnovu koje se obračunava visina godišnje naknade za korišćenje numeracija i/ili adresa za 2025. godinu;
- Odluku o utvrđivanju novčane vrijednosti boda na osnovu koje se obračunava visina godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija za 2025. godinu.

Imajući u vidu da je članom 179 stav 2 tačka 2 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano da Agencija priprema stručne osnove za izradu propisa koje donosi resorno Ministarstvo ekonomskog razvoja i Vlada Crne Gore, tokom 2025. godine Agencija je pripremila stručne osnove za sljedeće propise:

- Pravilnik o metodologiji i načinu obračuna visine godišnje naknade za korišćenje numeracije;
- Pravilnik o uslovima za izgradnju i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža;
- Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrste radio koridora u čijoj zoni nije dopušteno planiranje drugih objekata;
- Pravilnik o radio opremi;
- Pravilnik o tehničkim i organizacionim uslovima za presijetanje komunikacija;
- Pravilnik o vrstama povoljnosti i mjera za lica sa invaliditetom i lica u stanju socijalne potrebe;
- Pravilnik o načinu korišćenja i načinu i uslovima dodjele brojeva iz numeričkog opsega „116“;
- Pravilnik o načinu registracije korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga;
- Pravilnik o tehničkim i organizacionim uslovima za preuzimanje zadržanih podataka;
- Pravilnik o bližem načinu upotrebe jedinstvenog evropskog broja za hitne službe 112;
- Plan namjene radio-frekvencijskog spektra;
- Pravilnik o metodologiji obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija.

U toku 2025. godine Agencija je učestvovala u pripremi nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama, kao i u pripremi nacrtu Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta. Ovaj nacrt zakona je pripremljen u cilju transponovanja Uredbe o gigabitnoj infrastrukturi (*Regulation (EU) 2024/1309 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2024 on measures to reduce the cost of deploying gigabit electronic communications networks, amending Regulation (EU) 2015/2120 and repealing Directive 2014/61/EU (Gigabit Infrastructure Act)*). Usvajanjem ovog zakona staviće se van snage Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina ("Službeni list Crne Gore", broj 1/22).

Takođe, Agencija je učestvovala u aktivnostima u vezi sa transponovanjem regulatornog okvira za roming vezano za priključenje Crne Gore *RLAH* režimu. Konkretno radi se o sljedećim EU propisima: Evropski kod o elektronskim komunikacijama EECC 2018/1972¹, Uredba Roming Regulacija (EU) 2022/612², Uredba 2016/2286³, Uredba (EU) 2021/654⁴, Uredba o BEREC-u (EU) 2018/1971⁵.

Agencija je preko svojih predstavnika participirala i u radu radne grupe koju je oformilo Ministarstvo kulture i medija za izradu implementacionih zakona za Uredbu o digitalnim uslugama (EU) 2022/2065⁶ - DSA i Uredbu o digitalnim tržištima 2022/1925⁷ - DMA, kao i puno transponovanje Evropskog akta o slobodi medija EU 2024/1083⁸ - EMFA.

Agencija je, na zahtjev Ministarstva kulture i medija, a povodom inicijative Savjeta za konkurentnost Vlade Crne Gore, dostavila komentare na Predlog zakona o kinematografiji, kao i mišljenje u vezi sa kinematografskom taksom koju plaćaju operatori koji pružaju uslugu pristupa internetu.

2.2. Pregled registrovanih operatora elektronskih komunikacija tokom 2025. godine

Na kraju 2025. godine u Registar operatora elektronskih komunikacija koji vodi Agencija bio je upisan 31 operator. Tokom 2025. godine u Registar operatora elektronskih komunikacija su upisana dva nova operatora:

- Operator Predoova d.o.o. Podgorica - registrovan za pružanje usluge javno dostupne telefonske usluge u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, usluge prenosa i distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (izuzev zemaljske radio-difuzije), usluge prenosa govora putem interneta, usluge pristupa internetu;
- New Towers d.o.o. Podgorica - registrovan za pružanje usluge davanja pristupa i zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.

Iz Registra operatora elektronskih komunikacija po službenoj dužnosti je brisan jedan operator – Mobycore Crna Gora d.o.o. Podgorica.

Pregled operatora upisanih u Registar operatora elektronskih komunikacija koji vodi Agencija dat je u Prilogu 2 ovog izvještaja.

¹ Directive (EU) 2018/1972 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 establishing the European Electronic Communications Code (Recast).

² Regulation (EU) 2022/612 of the European Parliament and of the Council of 6 April 2022 on roaming on public mobile communications networks within the Union (recast).

³ Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286 of 15 December 2016 laying down detailed rules on the application of fair use policy and on the methodology for assessing the sustainability of the abolition of retail roaming surcharges and on the application to be submitted by a roaming provider for the purposes of that assessment.

⁴ Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on Implementation and Enforcement of EU Trade Agreements.

⁵ Regulation (EU) 2018/1971 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 establishing the Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC) and the Agency for Support for BEREC (BEREC Office), amending Regulation (EU) 2015/2120 and repealing Regulation (EC) No 1211/2009.

⁶ Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act).

⁷ Regulation (EU) 2022/1925 of the European Parliament and of the Council of 14 September 2022 on contestable and fair markets in the digital sector and amending Directives (EU) 2019/1937 and (EU) 2020/1828 (Digital Markets Act).

⁸ Regulation (EU) 2024/1083 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 establishing a common framework for media services in the internal market and amending Directive 2010/13/EU (European Media Freedom Act).

2.3. Inspekcijski nadzor u oblasti elektronskih komunikacija

Inspekcijski nadzor u oblasti elektronskih komunikacija, shodno Zakonu, Agencija je vršila preko inspektora za elektronske komunikacije. Inspektori za elektronske komunikacije su obavljali poslove nadzora i u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru.

Planirani inspekcijski nadzori kod operatora registrovanih kod Agencije i subjekata kojima je Agencija izdala odobrenje za korišćenje radio-frekvencija vršeni su u skladu sa Planom nadzora elektronskih komunikacija za 2025. godinu.

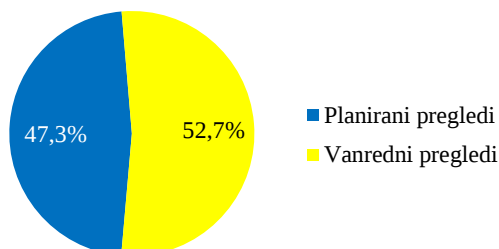
Vanredni pregledi vršeni su po ukazanoj potrebi u slučajevima kada:

- su radio stanice ometale rad drugih radio stanica,
- su izvještaji monitoringa radio spektra ukazivali na pojavu nepravilnosti u radu radio stanica,
- je operator, korisnik ili drugi subjekat podnio inicijativu za vršenje inspekcijskog nadzora,
- su postojale indicije da operator ili drugi subjekat ne postupaju u skladu sa odredbama zakona.

Kontrolni pregledi vršeni su po ukazanoj potrebi u slučaju kada je trebalo izvršiti provjeru postupanja po rješenju inspektora za elektronske komunikacije, rješenjima i odlukama Agencije.

Pri vršenju inspekcijskog nadzora, u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspektori su djelovali prvenstveno preventivno. Ukazivano je na utvrđene nepravilnosti i određivan rok za njihovo otklanjanje.

U toku 2025. godine izvršeno je 55 pregleda, od čega je 26 planiranih i 29 vanrednih pregleda.

U 2025. godini je u 17 slučajeva naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, od čega je u 16 slučajeva zapisnikom naloženo otklanjanje nedostataka, a u jednom slučaju je izdato rješenje na zapisnik. U odnosu na ukupan broj izvršenih pregleda procenat utvrđenih nepravilnosti u toku 2025. godine je iznosio 30,1%. Utvrđene nepravilnosti su se odnosile na:

- neusaglašenost radnih parametara sistema sa izdatim odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija (devijacija frekvencije, antenski sistem, snaga predajnika i sl.),
- korišćenje radio-frekvencija suprotno Pravilniku o radio-frekvencijama i uslovima pod kojima se te radio-frekvencije mogu koristiti bez odobrenja;
- neovlašćeno korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture;
- neusklađenost forme računa sa odredbama člana 151 Zakona;
- nepoštovanje odredbe o javnoj dostupnosti cijena, tarifa i opštih uslova korišćenja javnih elektronskih komunikacionih usluga;
- nedostatak atesta elektro i gromobranskih instalacija objekata.

Na osnovu inicijativa za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora vršeni su pregledi po zahtjevima operatora, korisnika i službe Agencije za zaštitu prava i interesa korisnika. Zahtjevi su se odnosili na

smetnje u radu elektronske komunikacione mreže, provjeru usklađenosti rada operatora sa odredbama Zakona, neodgovarajući kvalitet usluga i izostanak pružanja usluga, kao i na visinu računa.

2.4. Istraživanje o stepenu zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga

Institut DAMAR je sproveo istraživanje o stepenu zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori. Istraživanje je sprovedeno krajem avgusta i početkom septembra 2025. godine i to na uzorku od 1.005 ispitanika, starosti od 15 i više godina. Istraživanje se odnosilo na ispitivanje stepena zadovoljstva korisnika uslugama fiksne i mobilne telefonije, interneta i distribucije televizijskih i radio programa, informisanosti o pojedinim telefonskim brojevima, kao i stepenu obaviještenosti o pravima korisnika elektronskih komunikacionih usluga.

Rezultati istraživanja pokazuju da 41,5% ispitanika koristi fiksnu telefoniju, 98,4% ispitanika koristi mobilne elektronske komunikacione usluge, 95,3% ispitanika prati TV programe putem provajdera TV programa, kao i da 89% ispitanika koristi internet. Kvalitetom usluga fiksne telefonije zadovoljno je 79,3% korisnika, uslugama mobilne telefonije 74,6% korisnika, uslugama pristupa internetu 75,2% korisnika, dok je kvalitetom usluge koju pruža provajder TV programa zadovoljno 80,2% korisnika. Cijenom usluge fiksne telefonije zadovoljno je 73% ispitanika, cijenom usluge mobilne telefonije 69,8%, cijenom usluge pristupa internetu 71,8%, a cijenom usluge distribucije TV signala 68,9% ispitanika.

Sa postojanjem usluge univerzalne službe informacija o telefonskim brojevima fiksne i mobilne telefonije putem broja „1180“ upoznato je 49,3% građana. Za jedinstveni evropski broj za hitne slučajeve „112“ zna 50,6% populacije dok je sa namjenom ovog broja upoznato oko 50% ukupne populacije, dok je 50,1% građana Crne Gore upoznato sa činjenicom da postoje posebni telefonski brojevi na koje se mogu prijaviti smetnje u radu servisa koje pružaju operatori.

Za Agenciju je čulo 54,7% građana Crne Gore, dok je sa predmetnom djelatnošću Agencije upoznato 20,4% građana. Kada je u pitanju izvor informisanja o Agenciji, internet predstavlja dominantan izvor za većinu građana Crne Gore (54,7%).

Procenat građana Crne Gore koji je upoznat sa pravima korisnika elektronskih komunikacionih usluga iznosi 45,4%, dok je procenat onih koji su upoznati sa procedurom zaštite svojih prava 49,5%. Istraživanje je pokazalo da se 18,1% građana obratilo operatoru ili Agenciji prigovorom ili žalbom, dok procenat onih koji su zadovoljni ažurnošću Agencije u postupanju po tim prigovorima/žalbama iznosi 63,1%.

Rezultati istraživanja pokazuju visok stepen korišćenja elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori i visok nivo zadovoljstva kvalitetom elektronskih komunikacionih usluga, ali i da građani nijesu u dovoljnoj mjeri upoznati sa važnim telefonskim brojevima, pravima i procedurama za zaštitu svojih prava i interesa u oblasti elektronskih komunikacija.

Rezultati istraživanja o stepenu zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori mogu se naći na internet stranici Agencije <https://ekip.me/page/reports/researches/content>.

2.5. Dostavljanje podataka i davanje mišljenja za prostorno planska dokumenta, izdavanje saglasnosti na glavne projekte za elektronske komunikacione mreže i infrastrukturu u postupku izdavanja građevinskih dozvola

Zakonom o elektronskim komunikacijama, kao i Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, propisane su obaveze Agencije i operatora da na zahtjev nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju planskog dokumenta, dostave raspoložive podatke o postojećim i planiranim elektronskim komunikacionim mrežama, elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi i povezanoj opremi u zoni zahvata planskog dokumenta, kao i svoje predloge i mišljenja koji su neophodni za izradu planskih dokumenata. Takođe, propisana je i obaveza Agencije da daje mišljenje o usklađenosti sa Zakonom o elektronskim komunikacijama u vezi planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u postupku pripreme planskog dokumenta. Agencija daje saglasnost na glavni projekat u postupku njegove revizije za elektronsku komunikacionu mrežu, elektronsku komunikacionu infrastrukturu i povezanu opremu u zgradi, za zgrade čija je površina veća od 500 m².

U skladu sa propisanim, nosioci pripremnih poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata: Ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata i organi lokalne samouprave – sekretarijati nadležni za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata, obraćaju se Agenciji zahtjevima za dostavljanje podataka, sugestija i preporuka i na mišljenje dostavljaju nacрте prostorno planskih dokumenata. Osim toga, Ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata u postupku donošenja planskih dokumenata dostavljalo je na saglasnost Agenciji predloge prostorno planskih dokumenata. Takođe, to ministarstvo i lokalne samouprave dostavljaju Agenciji glavne projekte u postupku izdavanja građevinske dozvole.

Tokom 2025. godine Agencija je na osnovu podnesenih zahtjeva: dostavila odgovarajuće podatke, sugestije i preporuke kojih se treba pridržavati prilikom izrade za 10 prostorno planskih dokumenata, dala mišljenja na 27 nacрта prostorno planskih dokumenata i dala saglasnosti na 4 predloga prostorno planskih dokumenata.

Takođe, tokom 2025. godine, Agencija je dobijala i zahtjeve za dostavljanje posebnih uslova i preporuka za izradu tehničke dokumentacije i katastra elektronske komunikacione infrastrukture. Na osnovu ovih zahtjeva Agencija je dostavila 131 dokumenat sa odgovarajućim podacima i preporukama za izradu tehničke dokumentacije (odgovarajući podaci dostavljeni su i u elektronskoj formi na CD–u).

Nadalje, tokom 2025. godine, Agencija je izdala 37 saglasnosti i 61 izjašnjenje na glavne projekte u postupku izdavanja građevinske dozvole.

2.6. Sistem za prikupljanje podataka od operatora

U cilju ispunjavanja svojih zakonskih obaveza, efikasnijeg prikupljanja, čuvanja i obrade prikupljenih podataka kao i izrade izvještaja o tržištu elektronskih komunikacija i tržištu poštanskih usluga, Agencija je 2015. godine implementirala sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacija i tržištu poštanskih usluga. Sistem se nalazi na domenu Agencije i povezan je sa sistemima operatora elektronskih komunikacionih usluga i operatorima poštanskih usluga.

Izrađen je na način da omogućava kontinuiranu dogradnju i razvoj, te stoga nije ograničen brojem operatora čiji se podaci unose, niti brojem upitnika i parametara odnosno podataka različitog tipa, a isti može da podrži neograničeni broj segmenata tržišta elektronskih komunikacija i tržišta poštanskih usluga. Podatke u sistem unose operatori shodno svojim obavezama, a sve u skladu sa Zakonom. Podaci se unose na mjesečnom, kvartalnom, polugodišnjem ili godišnjem nivou u zavisnosti od potrebe prikupljanja i obrade istih.

Tokom 2025. godine sistem je koristilo 13 operatora elektronskih komunikacionih usluga i 7 operatora poštanskih usluga.

2.7. Stepen razvoja elektronskih komunikacionih mreža

Elektronske komunikacione mreže u Crnoj Gori su na visokom stepenu razvoja i u njima se za pružanje elektronskih komunikacionih usluga primjenjuju najsavremenije tehnologije. Putem takvih mreža korisnicima u Crnoj Gori danas se nude sve elektronske komunikacione usluge koje se pružaju u razvijenim državama i zadovoljavaju potrebe korisnika tih usluga. Veliki operatori su sproveli migraciju svojih mreža prema tzv. All-IP okruženju, tako da preko jedinstvene IP mreže pružaju usluge prenosa govora, prenosa podataka i distribucije AVM sadržaja.

Operatori su tokom 2025. godine nastavili trend investicija u razvoj elektronskih komunikacionih mreža, što čini dobru osnovu za dalje povećanje dostupnosti i pružanje još kvalitetnijih i ekonomski pristupačnijih elektronskih komunikacionih usluga na cijeloj teritoriji Crne Gore. Visok stepen investicija u sektoru elektronskih komunikacija potvrđuje činjenicu da u Crnoj Gori postoji predvidljiv regulatorni okvir, koji je stvorio jednake uslove za sve učesnike na tržištu elektronskih komunikacija i koji podstiče konkurenciju kao najbolji vid regulacije. Takođe, treba napomenuti da Agencija primjenjuje princip tehnološke neutralnosti i ne favorizuje nijednu tehnologiju.

2.7.1. Stepen razvoja fiksnih elektronskih komunikacionih mreža

Transportni dio mreža operatora (eng. *backbone*) je baziran na SDH (*Synchronous Digital Hierarchy*) i MPLS (*Multiprotocol Label Switching*) sistemima prenosa koji su realizovani preko kablova sa optičkim vlaknima i radio relejnih sistema kao fizičkih medijuma za prenos signala.

SDH transportne mreže operatora su realizovane najmodernijom SDH opremom poznatih svjetskih proizvođača opreme (Siemens, ECI, Huawei). Maksimalni kapacitet mreže je 10 Gb/s (STM64) i služi za prenos SDH i EoS (*Ethernet over SDH*) saobraćaja. SDH magistralna mreža većim dijelom je realizovana topologijom prstena radi zaštite servisa. Manji dio magistralne SDH mreže ima topologiju lanca na mjestima gdje nije bilo fizički moguće implementirati topologiju prstena. Postoje i lokalni SDH prstenovi i lanci za prihvatanje SDH i Ethernet saobraćaja lokalnog transportnog nivoa.

MPLS transportna mreža predstavlja transportnu infrastrukturu koja omogućava prenos IP saobraćaja velikim brzinama na teritoriji Crne Gore. Korišćenjem MPLS mreže, svim poslovnim korisnicima se pruža osnovni IP komunikacioni servis povezivanja udaljenih lokacija sa centralnom lokacijom, kao i mogućnost implementacije skupa dodatnih servisa preko MPLS mreže, koji su zasnovani na naprednim tehnologijama koje omogućavaju automatizaciju konfigurisanja sistema po zahtjevu, visoku bezbjednost transporta mrežnog saobraćaja sa kraja na kraj, mapiranje prioriteta poslovnih

procesa kroz samu transportnu mrežu, kao i napredne funkcije nadzora i upravljanja mrežom. MPLS mreža se koristi i kao transportna mreža za širokopojasne servise koji se obezbjeđuju korisnicima tih usluga (usluge širokopojasnog pristupa internetu, IPTV usluge itd.).

DWDM (*Dense Wavelength Division Multiplexing*) tehnologija, multipleksiranjem talasnih dužina, omogućava povećanje kapaciteta postojećih kablova sa optičkim vlaknima. Navedenom tehnologijom se obezbjeđuje transparentni prenos nacionalnog i međunarodnog saobraćaja velikog kapaciteta.

IMS (*IP Multimedia Subsystem*) predstavlja mrežnu arhitekturu koja se koristi za pružanje multimedijalnih servisa krajnjim korisnicima i koja je standardizovana u skladu sa 3GPP/TISPAN specifikacijama. IMS platformu koriste, u svojim mrežama, najveći operatori u Crnoj Gori: Crnogorski Telekom, Mtel i One Crna Gora.

Progresom tehnologije i razvojem novih servisa, postojeća pristupna bakarna mreža izložena je sve većim zahtjevima za omogućavanje transporta i podrške servisa sa IP platformi. Crnogorski Telekom se opredijelio da u planiranju nove i modernizaciji postojeće pristupne mreže koristi MSAN (*Multi Service Access Node*) koncept pristupnih mrežnih elemenata, odnosno za opremu koja omogućava pružanje govornih (*Voice*, ISDN BRI, ISDN PRI i *Broadband*) i širokopojasnih xDSL servisa preko mreže bakarnih parica. MSAN omogućava da PSTN korisnik pređe na IMS baziran sistem bez korišćenja dodatne opreme, tj. bez ADSL ili FTTH priključka, već telefonski uređaj ostaje povezan direktno na bakarnu mrežu prema MSAN POTS ili ISDN portu. Oprema je u potpunosti integrisana sa IMS sistemom. MSAN aktivna oprema inkorporira se u skladu sa razvijenom mrežom rutera i switch-eva u MIPNET (MPLS mreža Crnogorskog Telekoma) mrežu i potpuno prati topologiju MIPNET mreže. Implementacijom xDSL tehnologija omogućeno je da se po postojećoj infrastrukturi (bakarnim paricama) krajnjem korisniku pored pristupa fiksnoj telefonskoj mreži i uslugama koje ona pruža takođe omogući pristup internetu sa velikim brzinama protoka (do 40 Mb/s - VDSL) i pružanje usluge distribucije AVM sadržaja. Na kraju 2025. godine Crnogorski Telekom je imao 253 xDSL čvorišta.

Pored toga nastavljen je razvoj pristupnih mreža zasnovanih na kablovima sa optičkim vlaknima (FTTH/B). Fiksni elektronski komunikacioni operatori svoju pristupnu mrežu zasnovanu na kablovima sa optičkim vlaknima razvijaju primjenom GPON (*Gigabit Passive Optical Network*) tehnologije, koja omogućava značajno veće brzine pristupa Internetu što za posljedicu ima veći kvalitet usluga za krajnje korisnike. Na kraju 2025. godine FTTH/B pristupne mreže su bile dostupne krajnjim korisnicima u svakoj opštini u Crnoj Gori. Operatori i dalje nastavljaju sa razvojem svojih pristupnih mreža.

Takođe, Mtel i Telemach su nastavili sa širenjem svojih *Hybrid fibre-coaxial* (HFC) mreža, implementacijom DOCSIS 3.0 standarda.

Na osnovu raspoloživih podataka, procjena Agencije je da je na kraju 2025. godine sa FTTH/B bilo pokriveno 74% domaćinstava, sa VDSL-om 69%, HFC-om 49%, ADSL-om 18%, dok oko 15% domaćinstava nije bilo pokriveno fiksnim širokopojasnim pristupom. Pored toga, potrebno je naglasiti da su brzine pristupa veće od 100 Mb/s dostupne za 79,3% domaćinstava. To praktično znači da je Crna Gora po nivou dostupnosti FTTH/B pristupnih mreža iznad prosjeka država Evropske unije. Mreže veoma velikog kapaciteta (VHCN), čiju osnovu predstavljaju FTTH/B mreže, su od

suštinskog značaja za digitalnu transformaciju, jer omogućavaju aplikacije velikog propusnog opsega, sigurnu komunikaciju i pouzdanu povezanost velikim brzinama pristupa za građane i privredu.

Prilikom instalacije kablova sa optičkim vlaknima u najvećoj mjeri se primjenjivalo zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije, tako da je zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije na kraju 2025. godine zastupljeno u 17 crnogorskih opština u ukupnoj dužini od 958.475 m, što je za 7,28% više u odnosu na prethodnu godinu.

2.7.2. Stepen razvoja mobilnih elektronskih komunikacionih mreža

Stepen tehnološkog razvoja savremenih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža procjenjuje se na osnovu mogućnosti mreže da podrži, prije svega, širokopojasne usluge prenosa podataka odgovarajućeg kvaliteta. Stalna potreba korisnika za sve većim brzinama prenosa podataka sa jedne i konstantan rast obima saobraćaja koji korisnici generišu sa druge strane uslovili su potrebu da mobilni operatori konstantno unapređuju svoje mreže kako bi zadovoljili rastuće zahtjeve svojih korisnika i održali/unaprijedili korisničko iskustvo.

Mobilne elektronske komunikacione usluge u Crnoj Gori pružaju tri mobilna mrežna operatora: Crnogorski Telekom (T-Mobile), One Crna Gora i Mtel. Sve tri mobilne mreže u Crnoj Gori su zasnovane na harmonizovanim standardima druge (GSM/DCS1800, uključujući paketski segment GPRS, odnosno EDGE), treće (UMTS, uključujući HSPA+ i DC-HSDPA), četvrte (LTE, odnosno LTE-Advanced) i pete generacije (NR). Početkom 2024. godine mobilni operator Crnogorski Telekom je u potpunosti ugasio UMTS mrežu, dok Mtel postepeno smanjuje broj UMTS radio baznih stanica (na kraju 2025. godine na 53% lokacija radio baznih stanica je bila prisutna UMTS tehnologija), pri čemu je na jednom broju gradskih lokacija još uvijek aktivno dva ili tri UMTS nosioca. One Crna Gora je redukovao cjelokupnu UMTS mrežu na jedan nosilac, uz zadržavanje te tehnologije na preko 90% lokacija radio baznih stanica na kraju 2025. godine.

Za pružanje širokopojasnih usluga prenosa podataka relevantne su LTE i NR tehnologije. LTE tehnologija implementirana u mrežama mobilnih operatora u Crnoj Gori omogućava maksimalne brzine prenosa od 150 Mb/s ka korisniku (*downlink*) i 50-75 Mb/s od korisnika (*uplink*), u kanalu širine 2x20 MHz i uz primjenu 64-QAM modulacije i 2x2 MIMO tehnike. Primjenom tehnike agregiranja više LTE nosilaca (dva do čak šest), u zavisnosti od širine angažovanog spektra, u silaznoj vezi se postižu srazmjerno veće vršne brzine prenosa podataka. Crnogorski Telekom i One Crna Gora su u cilju povećanja kapaciteta na lokacijama sa velikim obimom saobraćaja primijenili 4x4 MIMO ili 8x8 MIMO tehniku (do 3GPP Release 12). Treba napomenuti da navedene vrijednosti predstavljaju teorijski maksimalan kapacitet po ćeliji, koji se u realnim uslovima rijetko postiže (realni protoci na aplikativnom nivou zavise od mnogo parametara, od kojih neki nijesu povezani sa performansama mreže) i koji shodno svojim zahtjevima dijele svi aktivni korisnici u pripadajućoj zoni servisa.

Mobilni operatori Crnogorski Telekom i One Crna Gora su uveli NR tehnologiju u prvoj polovini 2022. godine, na bazi tehnike dinamičkog dijeljenja resursa ćelije između LTE i NR korisnika (DSS tehnika). U ovom scenariju implementacije, posebno uzimajući u obzir širinu angažovanog spektra (maksimalno 2x20 MHz), korisničko iskustvo 5G korisnika se u velikoj mjeri ne razlikuje od iskustva

4G korisnika. Od marta 2023. godine, nakon što su u postupku aukcije spektra dodijeljene radio-frekvencije iz "pionirskih 5G opsega", sva tri mobilna operatora su implementirala NR tehnologiju u opsegu 3,6 GHz u ne-samostalnom (NSA) modu sa omogućenim vršnim brzinama prenosa podataka do 1 Gb/s, uz angažovanje frekvencijskih blokova širine 100 MHz i primjenu 32x32, odnosno 64x64 M-MIMO tehnike.

Kada govorimo o zastupljenosti tehnologije radio interfejsa u pristupnoj mreži za pružanje usluge prenosa podataka, dominira LTE, dok je udio NR tehnologije u konstantnom porastu. Usluga prenosa govora se pruža posredstvom GSM/DCS1800, a u mrežama mobilnih operatora One Crna Gora i Mtel i posredstvom UMTS tehnologije, na bazi komutacije kola, kao i posredstvom LTE tehnologije (VoLTE implementiran u mrežama sva tri mobilna operatora), na bazi paketske komutacije.

U pogledu IoT/M2M tehnologija, samo je Crnogorski Telekom implementirao NB-IoT tehnologiju (specificirana u 3GPP *Release 13*) na nekoliko lokacija, uglavnom u cilju zadovoljenja pojedinačnih korisničkih zahtjeva u ograničenoj zoni servisa. NB-IoT nosilac je implementiran u zaštitnom opsegu između susjednih LTE nosilaca u opsegu 800 MHz.

Kod sva tri mobilna operatora GSM/DCS1800, UMTS i LTE/LTE-*Advanced*/NR mreže funkcionišu integralno, sa integrisanim jezgrom i zajedničkom prenosnom mrežom. Prenosni dio mreže One Crna Gora i Mtel-a zasnovan je u većem dijelu na mikrotalasnim radio-relejnim vezama, sa za sada još uvijek manje zastupljenim prenosom po optičkim vlaknima, ali koji je u ekspanziji. Crnogorski Telekom na *backbone* prenosne mreže koristi optičke prenosne kapacitete, a u dijelu prenosa do kičme mreže se takođe u značajnoj mjeri oslanja na mikrotalasne radio-relejne veze. U cilju obezbjeđivanja podrške za zadovoljenje rastućih zahtjeva za širokopojasnim uslugama, kapaciteti prenosnih mreža se konstantno proširuju, povećanjem kapaciteta radio-relejnih veza (na nekim trasama do tehnološkog maksimuma) i razvojem optičkih spojnih puteva, kako u kičmi mreže tako i u dijelu prenosa do kičme prenosne mreže. Sva tri mobilna operatora su izvršila migraciju prenosnih mreža ka *all-IP* prenosu. U mrežama sva tri operatora omogućen je tzv. vertikalni handover, tj. automatsko prebacivanje konekcije sa jedne na drugu tehnologiju, čime se postiže ostvarivanje maksimalnih performansi prenosa i neprekidnost veze.

Crna Gora se po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilnih mreža može porediti sa najrazvijenijim zemljama Evrope. Naime, ukupna pokrivenost stanovništva GSM signalom je oko 99,1%, dok ukupna pokrivenost signalom LTE mreže iznosi oko 98,8% (podaci su dobijeni putem softverske predikcije na osnovu podataka o stanovništvu sa popisa iz 2023. godine), što Crnu Goru svrstava u red zemalja sa izuzetno dobrom pokrivenošću. Pokrivenost teritorije signalom mobilnih mreža obuhvata skoro sve naseljene oblasti (sva urbana naselja, sve suburbane oblasti i najveći dio ruralnih oblasti), glavne saobraćajnice (uključujući i tunele) i turističke centre i, prema podacima dobijenim putem softverske predikcije, iznosi za GSM oko 85,8%, a za LTE oko 82,3% ukupne teritorije Crne Gore. Pokrivenost preostalih, uglavnom slabo naseljenih oblasti se unapređuje kroz mehanizam univerzalnog servisa. Imajući u vidu veoma zahtjevnu konfiguraciju terena u Crnoj Gori, sa aspekta pokrivanja signalom mobilne mreže, radio pristupni dio mobilnih mreža sva tri operatora je realizovan sa prilično velikim brojem radio baznih stanica, koji se konstantno povećava, tako da su na kraju 2025. godine u radu bile bazne/repetitorske stanice za spoljašnje i tunelsko pokrivanje na 447 lokacija u mreži Crnogorskog Telekoma, 473 u mreži Mtel-a, odnosno 493 lokacije u mreži One Crna Gora.

Radio pristupni dio GSM/DCS1800 mreža sva tri operatora je realizovan u opsegu 900 MHz i manjim dijelom u opsegu 1800 MHz, sa 447 radio baznih stanica u mreži Crnogorskog Telekoma, 481 u mreži One Crna Gora i 445 u mreži Mtel-a. Pristupni dio UMTS mreža je realizovan u opsezima 2 GHz i 900 MHz, takođe sa prilično velikim brojem Node B stanica (450 u mreži One Crna Gora i 250 u mreži Mtel-a na kraju 2025. godine). Obim instalacija u pristupnom dijelu UMTS mreža se postepeno smanjuje, a oslobođeni spektar mobilni operatori upotrebljavaju za implementaciju LTE i NR tehnologije.

Najveći progres na planu razvoja mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u proteklih nekoliko godina se desio u pristupnom dijelu LTE/LTE-Advanced mreža sva tri operatora. Crnogorski Telekom je do kraja 2025. godine implementirao LTE radio bazne stanice u opsezima 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz na 438 lokacija. Osnovna pokrivenost signalom LTE mreže Crnogorskog Telekoma iznosi oko 98,3% stanovništva Crne Gore, dok pokrivenost signalom LTE mreže u smislu mogućnosti pružanja usluge prenosa podataka sa minimalnim protokom ka korisniku od 10 Mb/s iznosi 97,5% stanovništva Crne Gore (podaci su dobijeni putem softverske predikcije). Na kraju 2025. godine u pristupnom dijelu LTE mreže Crnogorskog Telekoma je bilo aktivno 315.550 PRB blokova.

Prema rezultatima softverske predikcije, osnovna pokrivenost stanovništva Crne Gore signalom LTE mreže One Crna Gora iznosi oko 98,3%, dok pokrivenost signalom LTE mreže u smislu mogućnosti pružanja usluge prenosa podataka sa minimalnim protokom ka korisniku od 10 Mb/s iznosi oko 97,4% stanovništva Crne Gore. LTE radio bazne stanice, realizovane u opsezima 700 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz, su implementirane na 490 lokacija. U pristupnom dijelu LTE mreže One Crna Gora na kraju 2025. godine je bilo aktivno 275.050 PRB blokova.

Stepen osnovne pokrivenosti stanovništva Crne Gore signalom LTE mreže Mtel-a iznosi oko 98,1%, dok pokrivenost signalom LTE mreže u smislu mogućnosti pružanja usluge prenosa podataka sa minimalnim protokom ka korisniku od 10 Mb/s iznosi oko 97,1% stanovništva Crne Gore (podaci dobijeni putem softverske predikcije), što je postignuto implementacijom e-Node B stanica u opsezima 800 MHz, 1800 MHz i 2,6 GHz na 470 lokacija. Na kraju 2025. godine kapacitet u pristupnom dijelu LTE mreže Mtela se obezbjeđivao posredstvom 274.325 aktivnih PRB blokova.

Prema rezultatima softverske predikcije, signalom NR/NR(DSS) mreže Crnogorskog Telekoma na kraju 2025. godine bilo je pokriveno je oko 93% stanovništva Crne Gore, NR/NR(DSS) mreže One Crna Gora oko 86%, a NR mreže Mtel-a oko 90% stanovništva Crne Gore, a 5G usluge su dostupne u svim opštinama u Crnoj Gori. U mreži Crnogorskog Telekoma implementirano je ukupno 127 NR(DSS) radio baznih stanica u opsegu 700 MHz, 221 NR(DSS) radio bazna stanica u opsegu 2 GHz i 21 gNB stanica u opsegu 3,6 GHz, u mreži One Crna Gora 34 NR(DSS) radio bazne stanice u opsegu 700 MHz, 136 NR(DSS) radio baznih stanica u opsezima 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz i 100 gNB stanica u opsegu 3,6 GHz, dok je u mreži Mtel-a implementirana 131 gNB stanica u opsegu 700 MHz i 52 gNB stanice u opsegu 3,6 GHz.

Na osnovu prethodno navedenog može se zaključiti da stepen razvoja mobilnih komunikacionih mreža i dostupnosti mobilnih komunikacionih usluga u Crnoj Gori na kraju 2025. godine karakteriše:

- pokrivenost GSM signalom preko 99% stanovništva,
- pokrivenost LTE signalom oko 98,8% stanovništva Crne Gore,

- na teritoriji gdje živi oko 98,2% stanovništva Crne Gore omogućena usluga prenosa podataka sa funkcionalnim protokom od 10 Mb/s ili više u *downlink* smjeru,
- stepen tehnološkog razvoja UMTS mreža zaustavljen na HSPA+ i DC-HSPA (3GPP Release 7 i 8) kada se govori o *downlink*-u, odnosno HSUPA (3GPP Release 6) kada se govori o *uplink*-u,
- stepen tehnološkog razvoja LTE mreža na nivou LTE-Advanced (3GPP Release 10-12), e-Node B stanice sa do šest agregiranih LTE nosilaca širine 10 MHz, 15 MHz ili 20 MHz, 64-QAM modulacijom i 2x2 MIMO tehnikom (na manjem broju lokacija sa velikim obimom saobraćaja u mreži dva operatora implementirana 4x4 MIMO i 8x8 MIMO tehnika),
- VoLTE tehnologija implementirana u sve tri mreže,
- NB-IoT tehnologija (3GPP Release 13) implementirana u mreži jednog operatora, na manjem broju lokacija,
- sva tri operatora implementirala NR tehnologiju (u NSA modu) u opsegu 3,6 GHz, a jedan i u opsegu 700 MHz, a druga dva i NR(DSS) tehnologiju (u opsezima 700 MHz i 2 GHz),
- 5G usluge dostupne u svim opštinama u Crnoj Gori u mreži svakog operatora, pokrivenost signalom NR/NR(DSS) mreže oko 96% stanovništva,
- signal NR mreže u opsegu 3,6 GHz dostupan u svim opštinama, osim u Andrijevici, Danilovgradu, Petnjici, Plužinama i Šavniku.

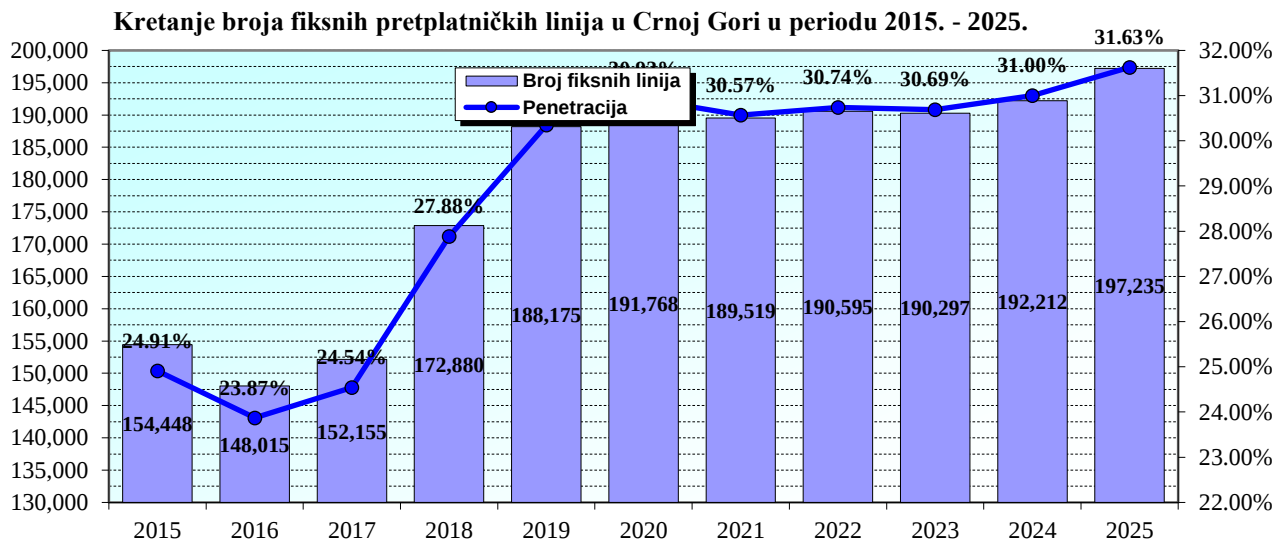
Odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz, dodijeljenim u postupku aukcije spektra koji je okončan početkom 2023. godine, mobilnim operatorima su propisane obaveze u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže i u pogledu razvoja 5G mreže koje garantuju dalji dinamičan razvoj mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga u Crnoj Gori. Mobilni operatori su obavezni da u narednom periodu ispune sljedeće zahtjeve:

- **Do kraja 2026. godine** – obezbijediti pokrivenost najmanje 98% stanovništva Crne Gore signalom mreže koji omogućava pružanje usluge prenosa podataka sa protokom od 10/3 Mb/s ili više na bazi korisničkog iskustva; obezbijediti pokrivenost najmanje 75% stanovništva Crne Gore signalom mreže koji omogućava pružanje usluge prenosa podataka sa protokom od 30/10 Mb/s ili više na bazi korisničkog iskustva, uz uslov da u svakoj opštini bude pokriveno najmanje 50% stanovništva; obezbijediti najmanje 4G pokrivenost pet odabranih nepokrivenih ruralnih oblasti; obezbijediti najmanje 4G neprekidnu pokrivenost duž svih autoputeva, svih magistralnih puteva i najmanje 50% trase svakog od regionalnih puteva u Crnoj Gori; obezbijediti najmanje 4G pokrivenost basena Skadarskog jezera, Bokokotorskog zaliva i teritorijalnih voda do 1 nm od obale;
- **Do kraja 2030. godine** – obezbijediti pokrivenost najmanje 75% stanovništva Crne Gore signalom mreže koji omogućava pružanje usluge prenosa podataka sa protokom od 100/30 Mb/s ili više na bazi korisničkog iskustva, uz uslov da u svakoj opštini bude pokriveno najmanje 50% stanovništva; obezbijediti 5G pokrivenost svih naseljenih oblasti u Crnoj Gori; obezbijediti 5G neprekidnu pokrivenost duž svih autoputeva i magistralnih puteva i najmanje 4G neprekidnu pokrivenost duž svih regionalnih puteva u Crnoj Gori.

2.8. Tržište fiksne telefonije

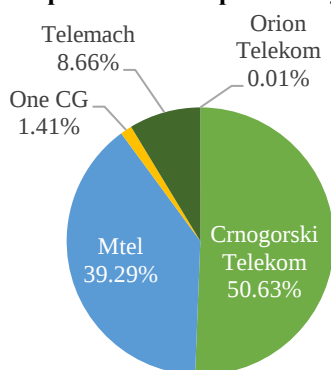
Usluge fiksne telefonije na teritoriji Crne Gore u 2025. godini su pružali operatori: Crnogorski Telekom, Mtel, Telemach, One Crna Gora i Orion Telekom. Na kraju 2025. godine broj fiksnih pretplatničkih linija iznosio je 197.235 što odgovara penetraciji u odnosu na broj stanovnika od

31,63%. U poređenju sa prethodnom godinom broj fiksnih pretplatničkih linija je veći za 2,61%. Kretanje broja fiksnih pretplatničkih linija u Crnoj Gori sa prikazom penetracije od 2015. do 2025. godine dato je na sljedećem grafiku.

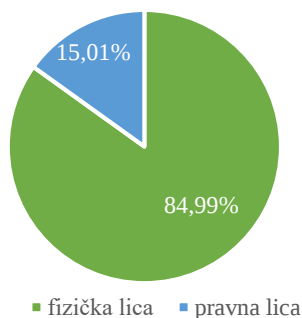
Od ukupnog broja priključaka fiksne telefonije na kraju 2025. godine, Crnogorski Telekom je imao 99.854, Mtel 77.486, Telemach 17.092, One Crna Gora 2.788, a Orion Telekom 15. Procentualno učešće operatora fiksne telefonije dato je na sljedećem grafiku:

Učešće operatora u ukupnom broju korisnika

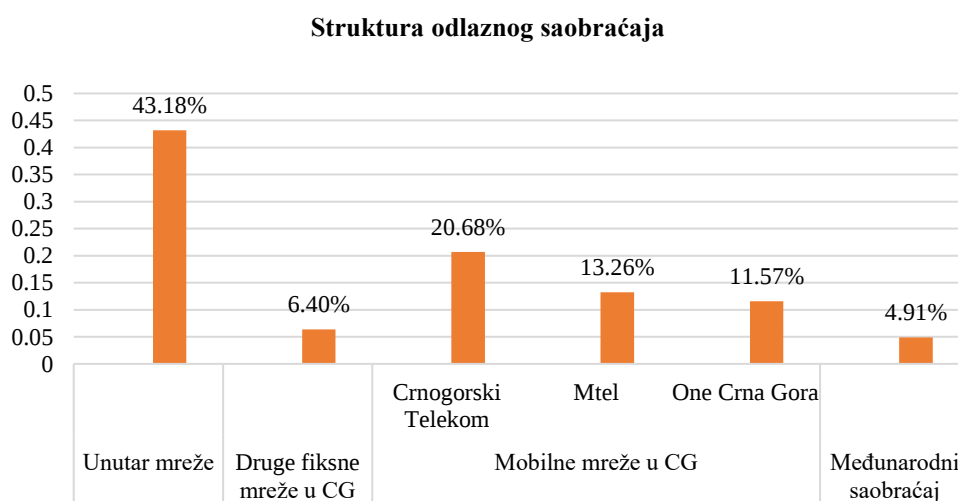
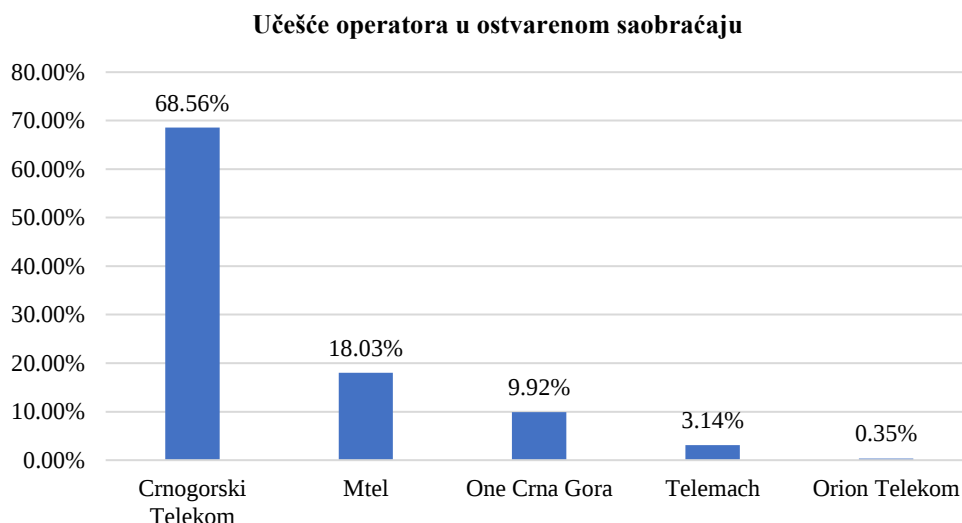
Od ukupnog broja priključaka fiksne telefonije u Crnoj Gori na fizička lica se odnosi 84,99%, dok se na pravna lica odnosi 15,01%.

Učešće operatora fiksne telefonije prema tipu korisnika

2.8.1. Obim i struktura saobraćaja

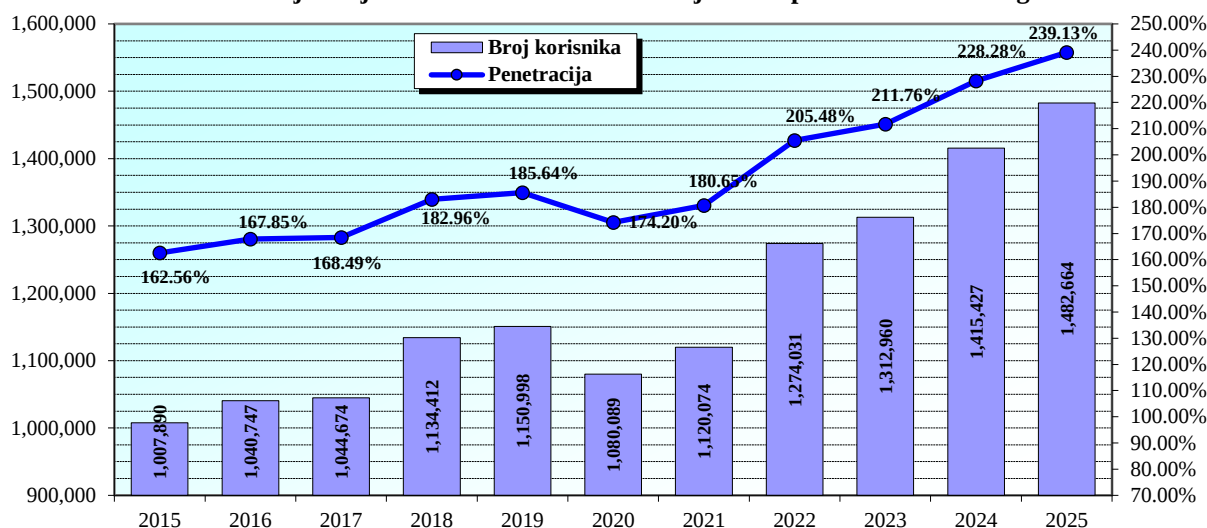
U toku 2025. godine korisnici svih pet fiksnih operatora u Crnoj Gori ostvarili su 39.436.453 minuta odlaznog saobraćaja. Na sljedećim graphicima prikazano je procentualno učešće operatora fiksne telefonije u ukupno ostvarenom saobraćaju, kao i struktura odlaznog saobraćaja.

2.9. Tržište mobilne telefonije

Na crnogorskom tržištu mobilne telefonije posluju tri telekomunikaciona operatora i to: One Crna Gora, Crnogorski Telekom i Mtel. Na kraju 2025. godine broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori iznosio je 1.482.664 što odgovara penetraciji od 239,13%. U odnosu na isti period 2024. godine broj korisnika je veći za 4,75%. Od ukupnog broja korisnika 58,84% (872.473) su *postpaid* korisnici, dok je *prepaid* korisnika 41,16% (610.191). Na sljedećem grafiku prikazano je kretanje penetracije mobilne telefonije na godišnjem nivou za period 2015-2025. godina.

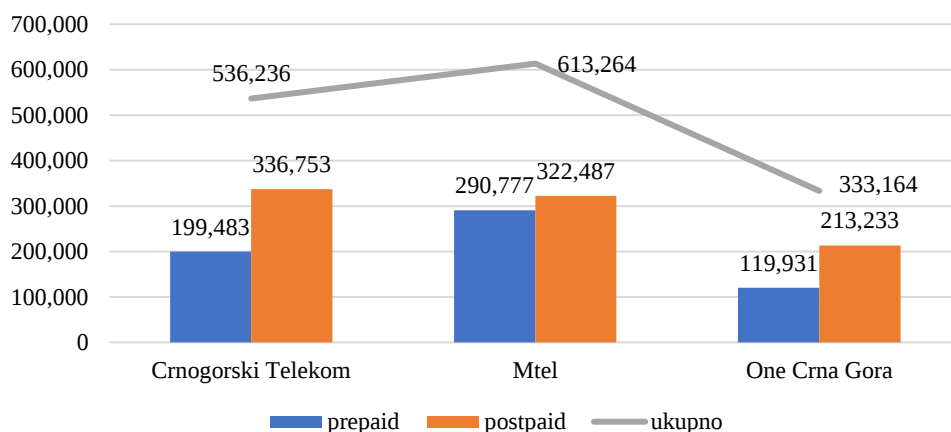
Kretanje broja mobilnih korisnika u Crnoj Gori u periodu 2015-2025. godina

Od ukupnog broja 1.482.664 korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori, najviše korisnika imao je Mtel 613.264 korisnika, Crnogorski Telekom 536.236, a One Crna Gora 333.164 korisnika ili procentualno: Mtel 41,36%, Crnogorski Telekom 36,17% i One Crna Gora 22,47%.

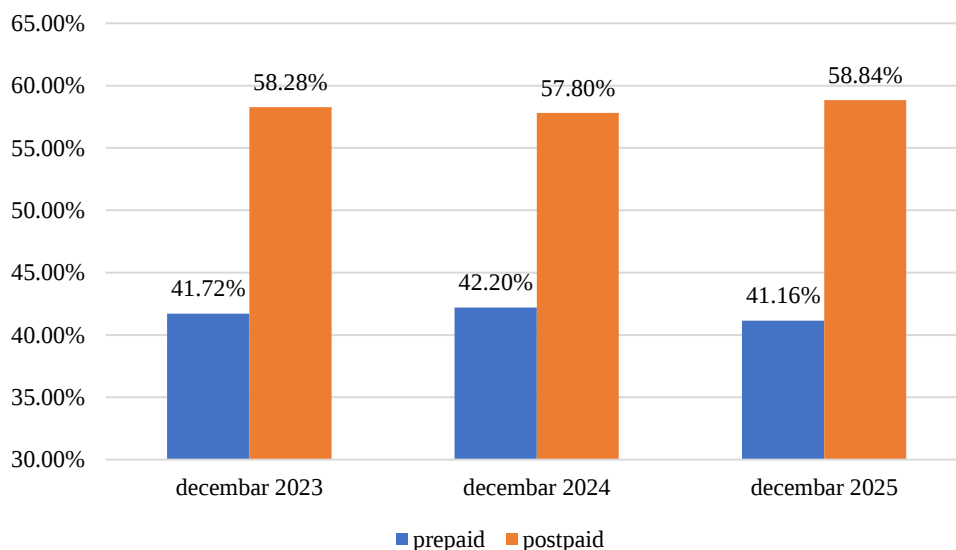
Od ukupnog broja 872.473 *postpaid* korisnika Crnogorski Telekom je imao 336.753, Mtel 322.487, a One Crna Gora 213.233, a od ukupnog broja 610.191 *prepaid* korisnika Mtel je imao 290.777, Crnogorski Telekom 199.483, a One Crna Gora 119.931. Učešće *postpaid* i *prepaid* korisnika, kao i učešće pojedinih operatora mobilne telefonije u ukupnom broju korisnika prikazano je na sljedećem grafiku.

Broj prepaid i postpaid korisnika po operatorima

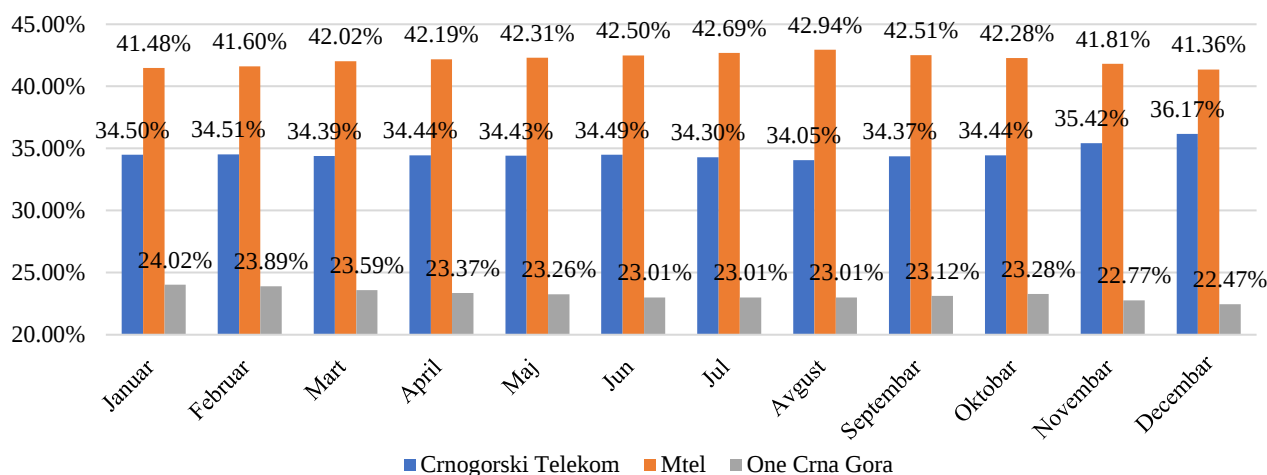
Na narednom grafiku prikazan je odnos *prepaid* i *postpaid* korisnika u posljednje tri godine:

Udio prepaid i postpaid korisnika u ukupnom broju korisnika

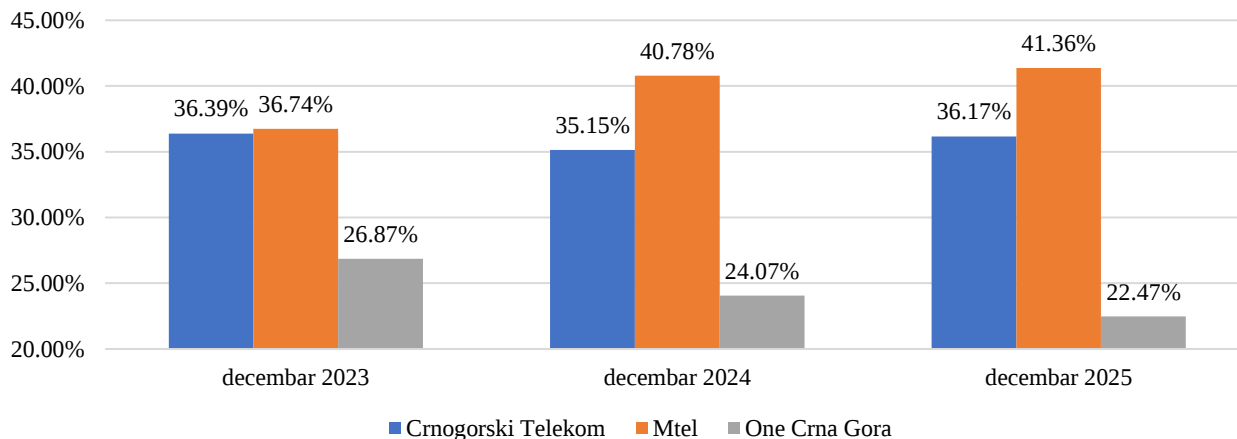

Sljedeći grafici pokazuju procentualno učešće operatora mobilne telefonije tokom 2025. godine, kao i u posljednje tri godine.

Udio operatora u ukupnom broju korisnika tokom 2025. godine

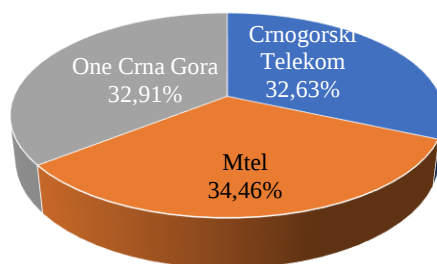
Udio operatora u ukupnom broju korisnika po godinama

2.9.1. Obim i struktura saobraćaja

U toku 2025. godine korisnici sva tri mobilna operatora u Crnoj Gori ostvarili su 1.873.071.925 minuta odlaznog saobraćaja, odnosno 0,64% manje nego na kraju 2024. godine. U ukupno ostvarenom odlaznom saobraćaju na kraju 2025. godine, Mtel je imao učešće od 34,46%, One Crna Gora 32,91% dok je odlazni saobraćaj iz mreže Crnogorskog Telekom iznosio 32,63%. Tržišna učešća operatora prema broju minuta odlaznog saobraćaja prikazana su na sljedećem grafiku:

Učešće u ukupno ostvarenom saobraćaju u 2025. godini

2.10. Tržište interneta i širokopojasnog pristupa

Na kraju 2025. godine broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa je porastao za 1,95% u odnosu na 2024. godinu, dok je broj korisnika koji su pristupili internetu preko mobilnih mreža tokom decembra 2025. godine bio veći za 4,59% u odnosu na isti period prošle godine.

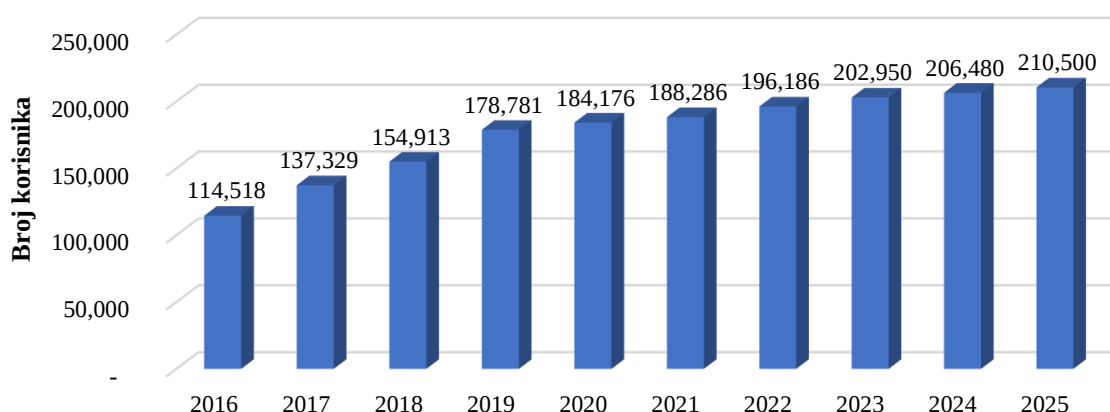
Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa na kraju 2025. godine je iznosila 97,80%. Najveći broj korisnika su bili korisnici putem mreža sa optičkim vlaknima i to 53,19%. Na osnovu podataka sa Geoportal-a (Sistema za mapiranje elektronske komunikacione infrastrukture) koji je u vlasništvu Agencije, procenat domaćinstava u području dostupnosti NGA (30 Mbit/s) iznosio je 82,05%. Penetracija mobilnog širokopojasnog pristupa, odnosno broj korisnika koji su pristupili internetu preko mobilnih mreža na kraju 2025. godine iznosila je 124,17%.

Na kraju 2025. godine ukupan zakupljeni kapacitet internet tranzita od inostranih operatora (kapacitet međunarodnog internet tranzita koji su operatori u Crnoj Gori koristili) iznosio je 410 Gb/s i u odnosu na 2024. godinu povećan je za 5,1%.

2.10.1. Fiksni širokopojasni pristup internetu

Na kraju 2025. godine, broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa je iznosio 210.500. Na narednom grafikonu je prikazano kretanje broja korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa u periodu od 2016. do 2025. godine.

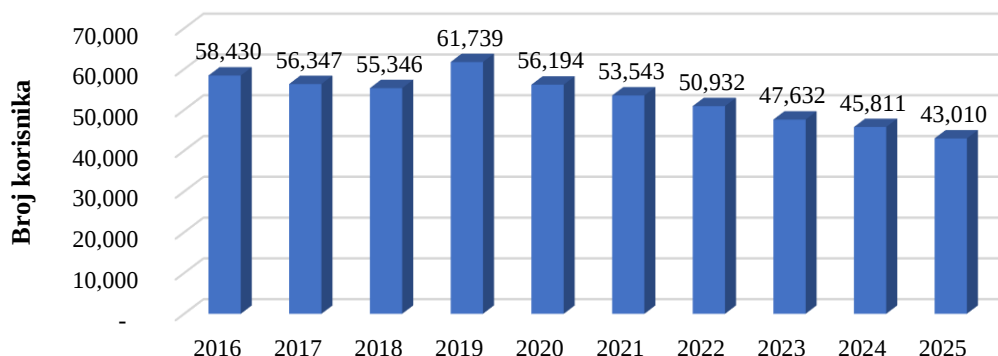
Broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa

2.10.1.1. Pristup internetu putem xDSL-a (ADSL⁹ i VDSL¹⁰)

Uslugu pristupa internetu putem xDSL-a i (ADSL i VDSL) u Crnoj Gori pruža Crnogorski Telekom koji je na kraju 2025. godine imao 43.010 xDSL korisnika, od čega su 38.499 bila fizička, a 4.511 pravna lica. Od ukupnog broja xDSL korisnika 14.547 su bili ADSL (12.828 fizičkih i 1.719 pravnih lica), a 28.463 VDSL korisnici (25.671 fizičkih i 2.792 pravnih lica). Tokom 2025. godine došlo je do pada broja xDSL-a korisnika, tako da se broj korisnika na kraju 2025. godine smanjio za 6,11% u odnosu na 2024. godinu, a razlog smanjenja broja xDSL korisnika je prelazak na mreže sa optičkim vlaknima. Na narednom grafiku je prikazano kretanje broja xDSL korisnika u periodu od 2016. do 2025. godine.

xDSL korisnici

2.10.1.2. Pristup internetu putem pristupnih mreža sa optičkim vlaknima (FTTH/B)

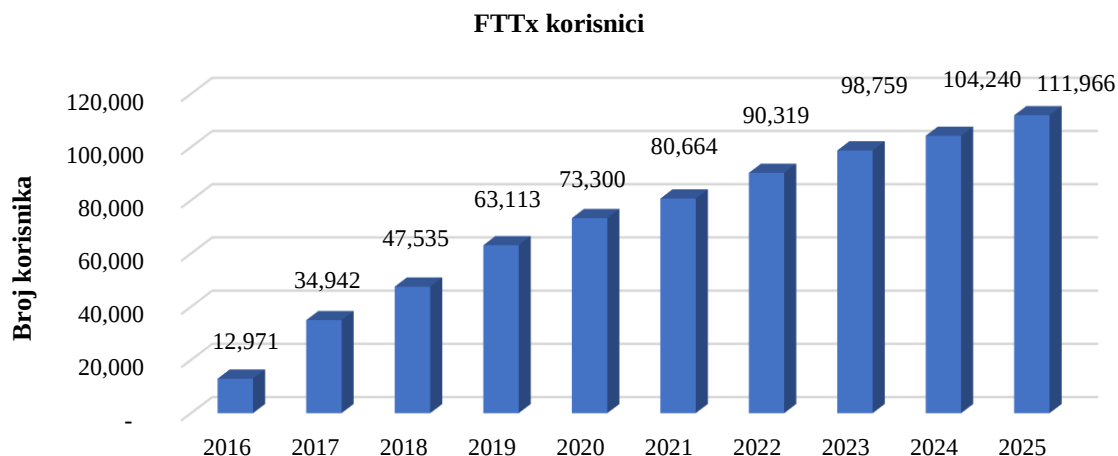
Tokom 2025. godine nastavljeno je sa razvojem pristupnih optičkih mreža i instalacijom optičkih vlakana do krajnjih korisnika. Pristup internetu putem pristupne mreže sa optičkim vlaknima nude sljedeći operatori: Crnogorski Telekom, Mtel, Telemach i FiberCom. Broj instaliranih priključaka putem mreža sa optičkim vlaknima iznosio je 269.205, dok je broj uključenih priključaka iznosio 133.160 (broj priključaka koji se može koristiti za sve elektronske komunikacione usluge na fiksnoj lokaciji). Na osnovu podataka koje operatori dostavljaju putem Geoportala Agencije, trenutno 74%

⁹ ADSL (Asymmetric digital subscriber line) - Asimetrična digitalna pretplatnička linija

¹⁰ VDSL (Very-high-bit-rate DSL) - DSL tehnologija koja nudi brži prenos podataka od ADSL-a, preko telefonske parice

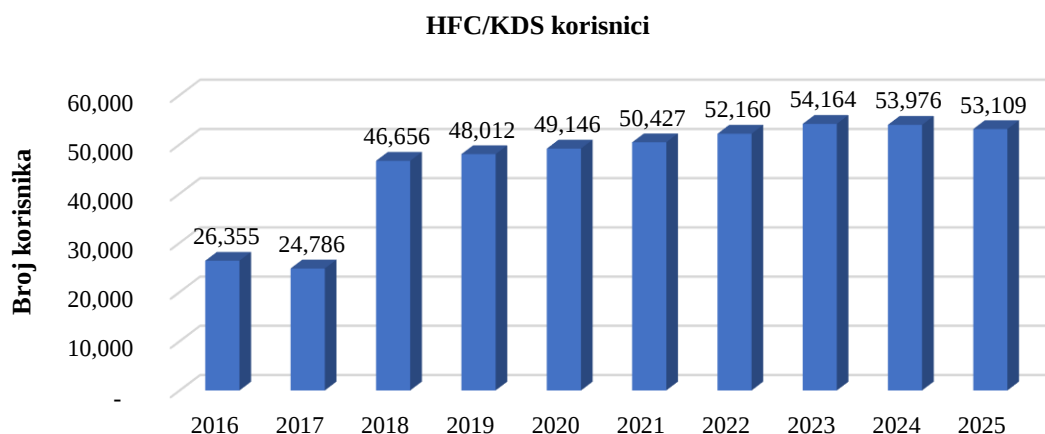
domaćinstava u Crnoj Gori ima mogućnost instalacije FTTH/B priključka, dok 62% domaćinstva trenutno koristi FTTH/B priključak za neku elektronsku komunikacionu uslugu.

Broj korisnika interneta putem optike na kraju 2025. godine iznosio je 111.966 i za 7,41% je veći u odnosu na 2024. godinu. Na narednom grafiku je dat pregled broja korisnika usluge pristupa internetu putem pristupnih mreža sa optičkim vlaknima u periodu od 2016. do 2025. godine.

2.10.1.3. Pristup internetu putem kablovskih distributivnih sistema (KDS)

Uslugu pristupa internetu putem kablovskih distributivnih sistema, tj. putem hibridno optičko-koaksijalnih (HFC - *Hybrid fibre-coaxial*) mreža, u Crnoj Gori pružaju Mtel i Telemach. Oba operatora su implementirala DOCSIS 3.0 standard koji omogućava velike brzine prenosa podataka. Broj korisnika na kraju 2025. godine je iznosio 53.109, od čega su 49.272 bili rezidencijalni, a 3.837 biznis korisnici. U odnosu na 2024. godinu broja korisnika je manji za 1,63%. Na narednom grafiku je dat pregled ukupnog broja korisnika usluge pristupa internetu putem kablovskih distributivnih sistema (KDS) u periodu od 2016. do 2025. godine.

2.10.1.4. Internet iznajmljene linije

Na kraju 2025. godine četiri operatora su pružala usluge internet iznajmljenih linija i to: Crnogorski Telekom, IPMont, Mtel i One Crna Gora. Ukupan broj internet iznajmljenih linija je iznosio 218, i to: Crnogorski Telekom 47, Mtel 4, One Crna Gora 159 i IPMont 8 iznajmljenih linija.

2.10.1.5. Pristup internetu putem MPLS¹¹

Na kraju 2025. godine uslugu pristupa internetu putem MPLS-a su koristila 152 korisnika i to 148 kod Crnogorskog Telekomu i 4 kod Mtela.

2.10.1.6. Pristup internetu putem bežičnih pristupnih tačke (2,4 GHz i 5 GHz)

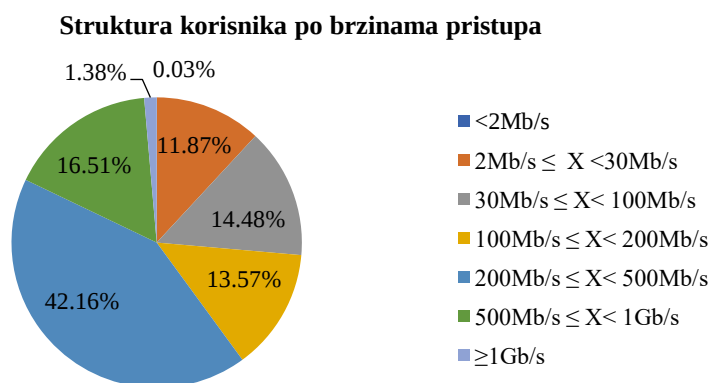
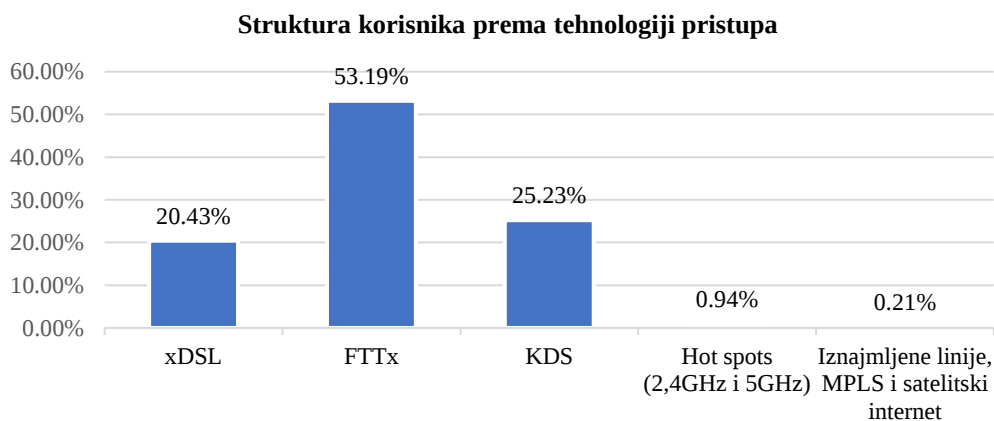
Ukupan broj bežičnih pristupnih tačaka na kraju 2025. godine je iznosio 442. Operator ASP-BeeNet je imao 5, Crnogorski Telekom 40, Mtel 99, Net Mont 28, One Crna Gora 67, Orion Telekom 146, WiMax Montenegro 14 i Wireless Montenegro 43 pristupne tačke. Broj korisnika interneta putem bežičnih pristupnih tačaka na kraju 2025. godine iznosio je 1.980, pri čemu je ASP BeeNet imao 88, NetMont 298, Orion Telekom 1.509 i WiMax Montenegro 85 korisnika. Besplatnu WiFi uslugu nude Crnogorski Telekom, One Crna Gora, Mtel i Wireless Montenegro.

2.10.1.7. Satelitski pristup internetu

Usluge satelitskog pristupa internetu nudi operator SBS Net Montenegro. Na kraju 2025. godine broj korisnika je iznosio 65, od čega 4 rezidencijalna i 61 biznis korisnik.

2.10.1.8. Struktura korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa internetu

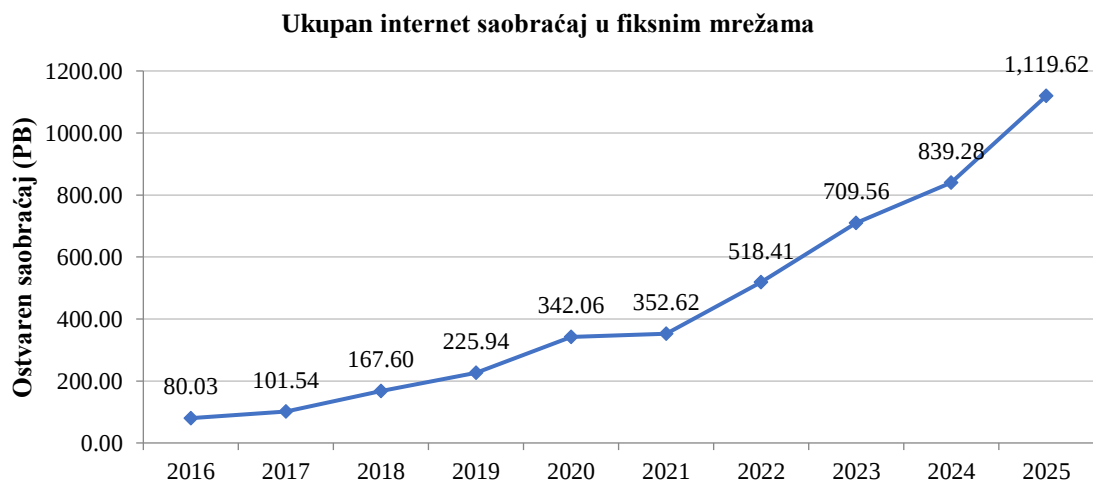
Struktura korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa internetu po načinu pristupa i po brzinama na kraju 2025. godine je data na sljedećim graficima:

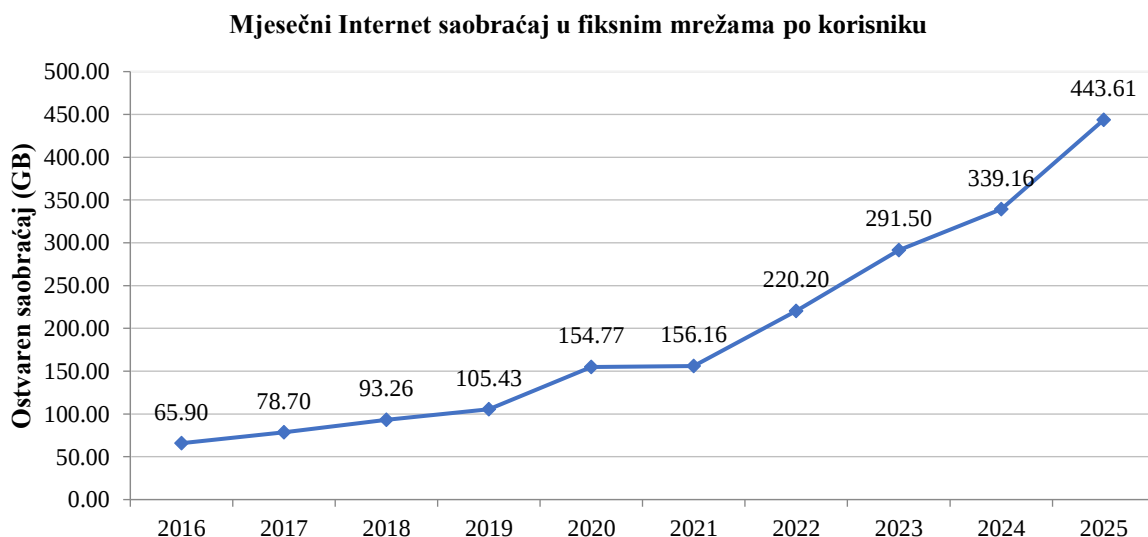
¹¹ MPLS (Multiprotocol Label Switching) - protokol za prenos i usmjeravanje podataka

2.10.1.9. Internet saobraćaj ostvaren putem mreža sa fiksnim širokopojasnim pristupom

Ukupan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama tokom 2025. godine, iznosio je 1.119,62 PB i za 33,40% je veći u odnosu na 2024. godinu. Trend rasta ukupnog ostvarenog internet saobraćaja u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama je prikazan na sljedećem grafiku.

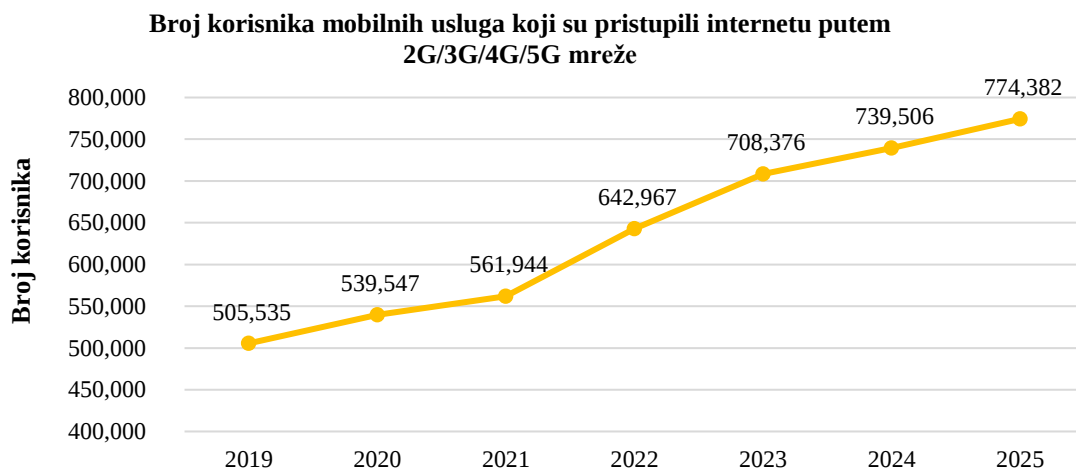
Prosječan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama na mjesečnom nivou je iznosio 443,61 GB i u odnosu na 2024. godinu je veći za 30,80%. Trend rasta prosječnog internet saobraćaja koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama na mjesečnom nivou je prikazan na sljedećem grafiku.

2.10.2. Mobilni širokopojasni pristup internetu

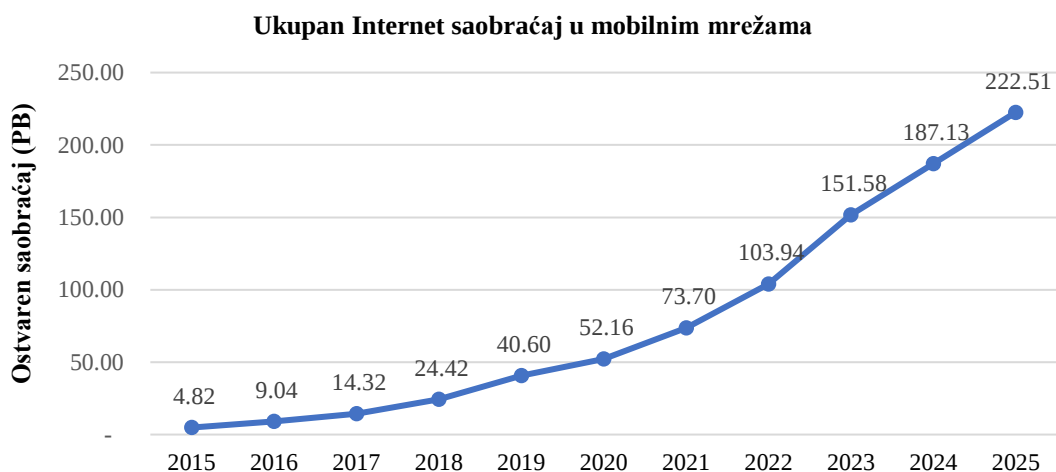
Ukupan broj korisnika mobilnih usluga (*prepaid* i *postpaid*) koji su pristupili internetu (putem mobilnih telefona i modema) tokom decembra 2025. godine iznosio je 774.382 pri čemu je sa 392.874 kartica internetu pristupljeno putem 3G tehnologije, sa 680.783 kartica putem 4G, dok je sa 195.565

kartica internetu pristupljeno putem 5G tehnologije¹². Broj korisnika Crnogorskog Telekoma je iznosio 270.559 (34,94%), Mtel-a 277.255 (35,80%), a One Crna Gora 226.568 (29,26%). Broj korisnika koji su pristupili internetu preko mobilnih mreža tokom decembra 2025. godine veći je za 4,59% u odnosu na isti period prošle godine. Broj korisnika koji su pristupili internetu putem 2G/3G/4G/5G mreže prikazan je na sljedećem grafiku.

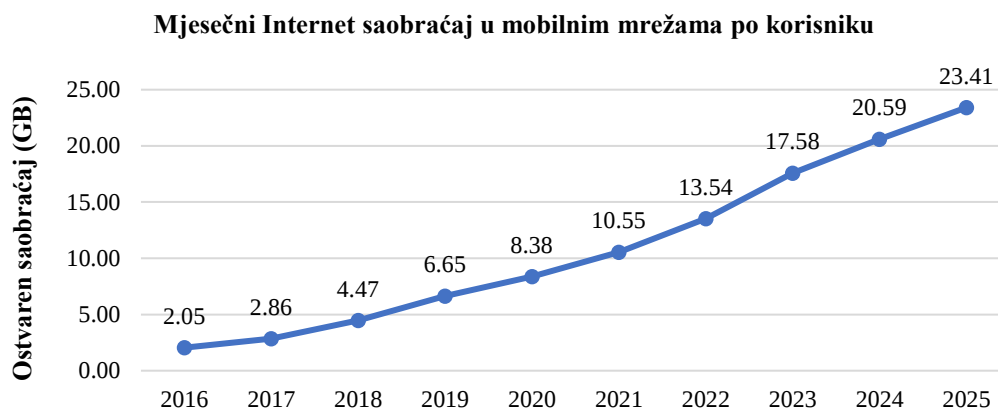
2.10.2.1. Internet saobraćaj ostvaren putem mobilnih mreža

Ukupan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici putem mobilnih mreža tokom 2025. godine, iznosio je 222,51 PB i za 18,91% je veći u odnosu na 2024. godinu. Trend kretanja ukupno ostvarenog internet saobraćaja putem mobilnih elektronskih komunikacionih mreža je prikazan na sljedećem grafiku.

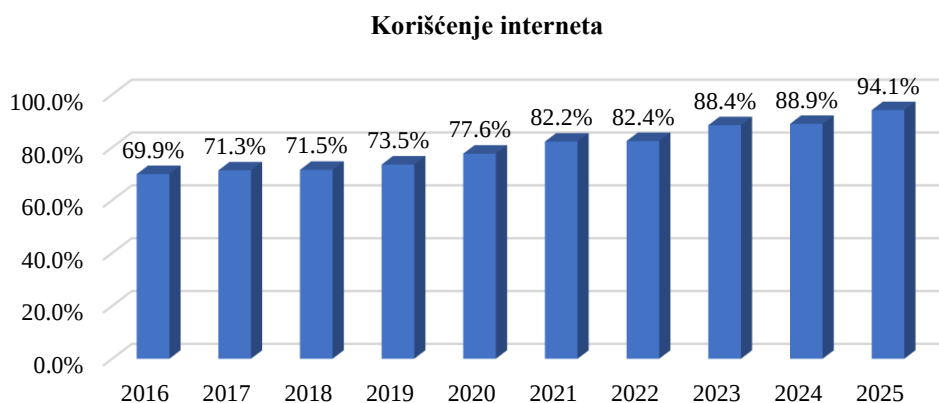
Prosječan korisnik je putem mobilne elektronske komunikacione mreže na mjesečnom nivou ostvario 23,41 GB internet saobraćaja što je u odnosu na isti period 2024. godine veće za 13,69%. Trend rasta prosječnog internet saobraćaja koji su ostvarili korisnici putem mobilnih mreža na mjesečnom nivou je prikazan na sljedećem grafiku.

¹² Sa jedne SIM kartice se može pristupiti mreži putem više tehnologija (3G, 4G, 5G).

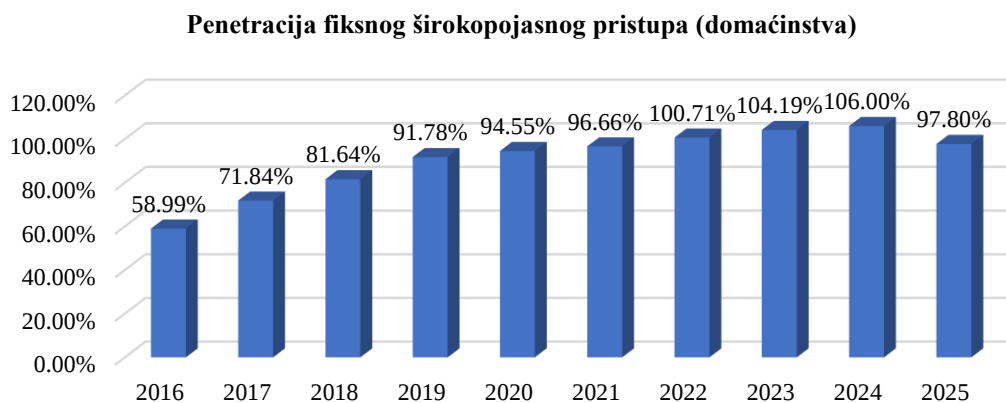

2.10.3. Internet penetracija

Na osnovu Istraživanja o upotrebi ICT¹³ u Crnoj Gori, koje je MONSTAT sproveo u oktobru 2025. godine, 94,1% stanovništva je koristilo internet u posljednja tri mjeseca, što je za 5,2 procentna poena više u odnosu na istraživanje iz 2024. godine. Na sljedećoj slici je dat grafički prikaz kretanja korišćenja interneta u periodu od 2016. do 2025. godine.

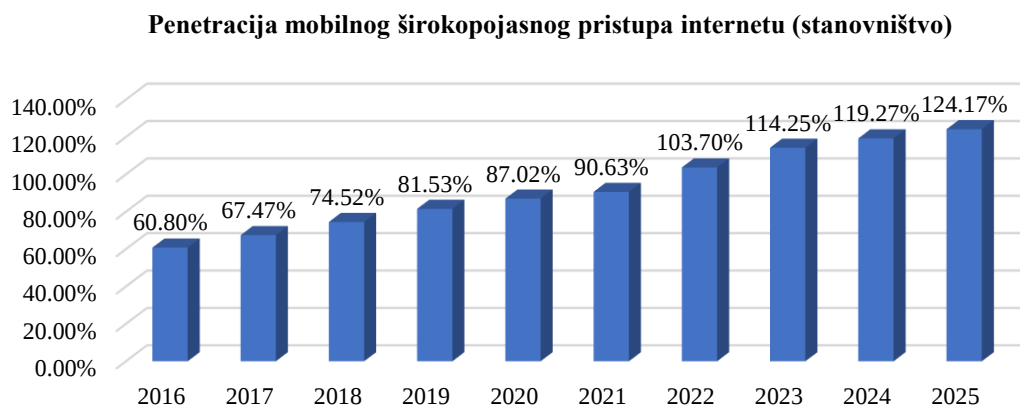
Penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa (korisnici xDSL, FTTH/B, HFC/KDS, WiFi i dr.) u odnosu na broj domaćinstava je na kraju 2025. godine iznosila 97,80%¹⁴, dok je na sljedećem grafiku prikazan trend kretanja u periodu od 2016. do 2025. godine.

¹³ ICT (Information and communications technologies) - informaciono komunikacione tehnologije

¹⁴ Penetracija je niža u odnosu na 2024. godinu iz razloga što su uzeti podaci sa Popisa stanovništva i domaćinstava iz 2023. godine

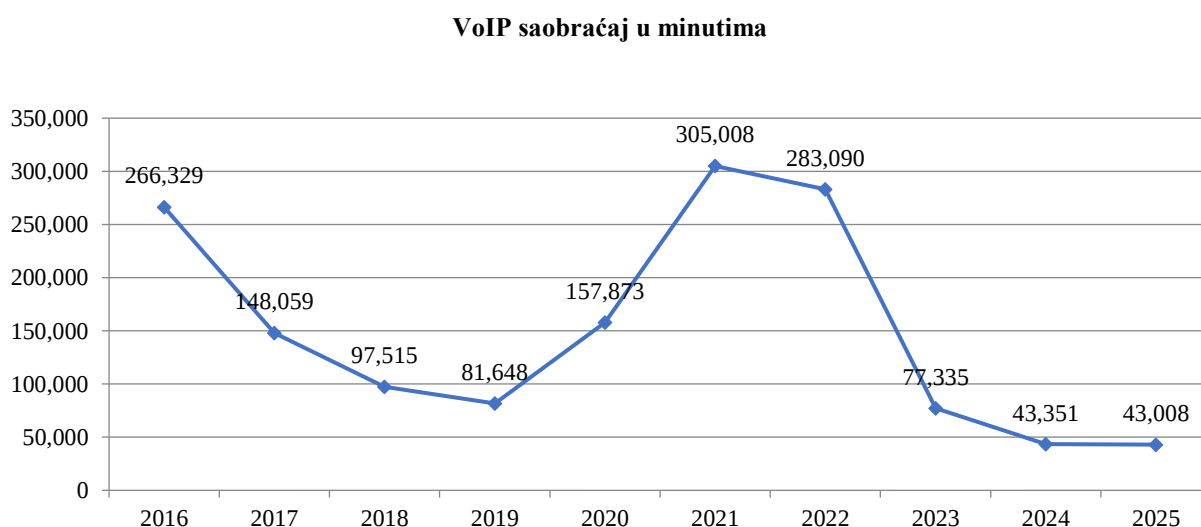
Penetracija mobilnog širokopojasnog pristupa internetu na kraju 2025. godine je iznosila 124,17% i na sljedećem grafiku je prikazana penetracija mobilnog širokopojasnog pristupa u odnosu na broj stanovnika u periodu od 2016. do 2025. godine.

Na osnovu navedenog može se zaključiti da je tokom 2025. godine nastavljen trend rasta broja građana Crne Gore koji pristupaju internetu, a samim tim i porast penetracije fiksnog i mobilnog širokopojasnog pristupa.

2.11. Tržište VoIP servisa

Servis govora putem internet protokola - VoIP (*Voice over Internet Protocol*) je pružao operator IPMont. U maju 2025. godine je došlo do kvara na centrali i do kraja godine nije uspostavljena usluga servisa govora putem internet protokola. Na kraju aprila 2025. godine IPMont je imao 10 korisnika i tokom prva četiri mjeseca 2025. godine je ostvareno ukupno 43.008 minuta saobraćaja i to 42.847 (99,63%) minuta prema nacionalnim destinacijama i 161 (0,37%) minut međunarodnog saobraćaja. IPMont je internet link zakupljivao od Mtel-a 300Mb/s i od Aktona 10Mb/s. Na sljedećem grafiku je dat prikaz generisanog VoIP saobraćaja u periodu od 2016. do 2025. godine.

2.12. Tržište iznajmljenih linija

Iznajmljene linije su važna javna elektronska komunikaciona usluga, posebno za poslovne korisnike. Služe za povezivanje lokacija poslovnih korisnika, bilo da se one nalaze u državi ili u više država, iznajmljenim linijama konstantnog i simetričnog kapaciteta. Pored toga, iznajmljene linije predstavljaju osnovu za razvoj alternativnih operatora koji konkurišu, direktno ili indirektno, dominantnom (*incumbent*) operatoru.

Usluge iznajmljenih linija na tržištu Crne Gore, tokom 2025. godine, su pružali sljedeći operatori javnih elektronskih komunikacionih usluga:

- Crnogorski Telekom
- Mtel
- Radio-difuzni centar
- One Crna Gora i
- IPmont.

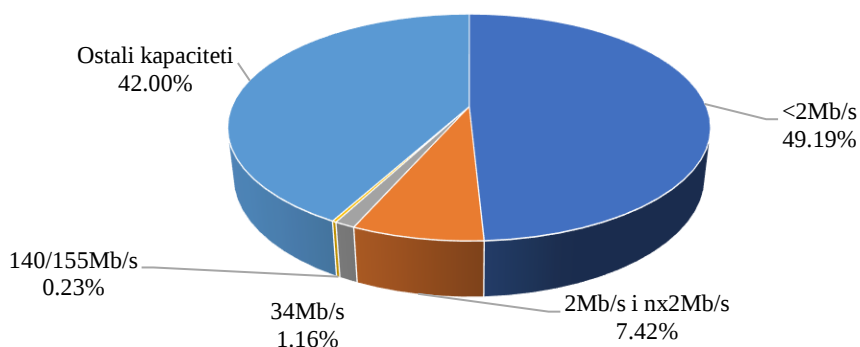
Osim Radio-difuznog centra koji uslugu iznajmljenih linija pruža preko mikrotalasnih linkova, ostali operatori dominantno za pružanje usluge iznajmljenih linija, kao fizički medijum za prenos, koriste optička vlakna. Upravo ta činjenica ovim operatorima omogućava da odgovore na zahtjeve za velikim kapacitetima iznajmljenih linija, kako u granicama države tako i prema drugim državama.

U većini evropskih država značajnu konkurenciju dominantnom operatoru predstavljaju operatori koji su se razvili u okviru elektroenergetskih i željezničkih kompanija. U Crnoj Gori je, za pružanje usluge iznajmljenih linija, kao operator registrovan Crnogorski elektroprenosni sistem koji je izvršio polaganje optičkih kablova i instalaciju opreme za sistem prenosa, ali nije započeo sa pružanjem usluga iznajmljivanja linija.

2.12.1. Struktura tržišta

Ukupan broj iznajmljenih linija na kraju 2025. godine je iznosio 431. Ovo je ukupan broj iznajmljenih linija koji uključuje nacionalne i međunarodne iznajmljene linije svih kapaciteta. Takođe, ovaj broj uključuje iznajmljene linije na nivou maloprodaje i veleprodaje. Struktura broja iznajmljenih linija prema kapacitetima, na kraju 2025. godine, je prikazana na sljedećem grafiku.

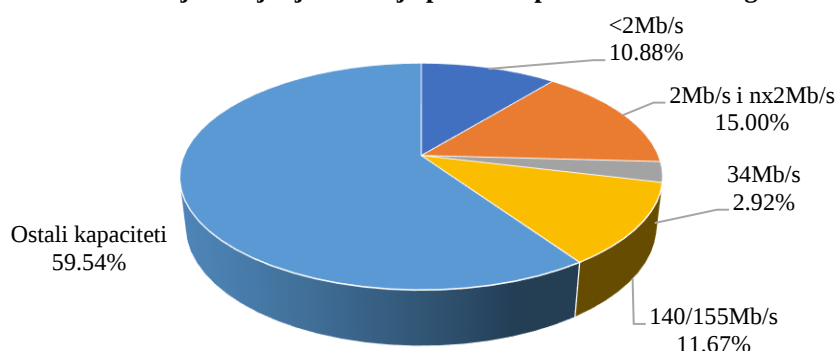
Struktura broja iznajmljenih linija prema kapacitetima - 2025. god.

U odnosu na kraj 2024. godine, na kraju 2025. godine broj iznajmljenih linija se povećao za 13,4%. Na kraju 2024. godine ukupan broj iznajmljenih linija je iznosio 380. Pri tome, treba naglasiti da je došlo do značajnih promjena u broju iznajmljenih linija za tzv. „male kapacitete“ (povećanje od 25% za iznajmljene linije kapaciteta „< 2Mb/s“) u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan prihod koji je ostvaren od pružanja usluge iznajmljenih linija u 2025. godini je iznosio 1.205.422 €. Ovaj prihod obuhvata prihode od usluga nacionalnih i međunarodnih iznajmljenih linija svih kapaciteta. Takođe, obuhvata prihode od iznajmljenih linija na nivou maloprodaje i prihode od iznajmljenih linija na nivou veleprodaje. U odnosu na 2024. godinu, ukupan prihod od usluge iznajmljenih linija povećan je za 13,7%. U 2024. godini ukupan prihod od usluga iznajmljenih linija je iznosio 1.060.355 €. Struktura prihoda prema kapacitetima iznajmljenih linija u 2025. godini je prikazana na sljedećem grafiku.

Struktura broja iznajmljenih linija prema kapacitetima - 2025. godina

S obzirom da je tokom 2025. godine došlo do značajne promjene broja iznajmljenih linija, to se reflektovalo i značajnom promjenom prihoda operatora na tržištu iznajmljenih linija. Najveći udio prihoda od pružanja usluga iznajmljenih linija dolazi od iznajmljenih linija tzv. „Ostalih kapaciteta“ (~59,5%), što uglavnom obuhvata Ethernet iznajmljene linije.

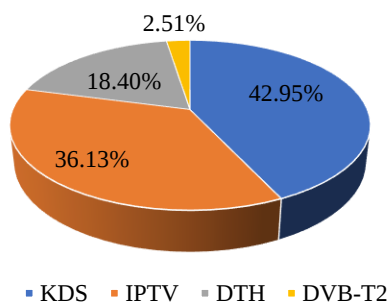
2.13. Tržište distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (radijskih i televizijskih programa) do krajnjih korisnika

Za usluge distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (u daljem tekstu: AVM sadržaja) do krajnjih korisnika u Crnoj Gori tokom 2025. godine je bilo registrovano 5 operatora koji su usluge distribucije pružali preko jedne od sljedećih platformi:

- KDS (kablovske distributivne mreže koje uključuju i analogni i digitalni KDS), preko koje su uslugu pružali Mtel i Telemach;
- IPTV (javne fiksne elektronske komunikacione mreže), preko koje su usluge pružali Crnogorski Telekom, Telemach i Orion Telekom;
- DTH (satelitske distributivne mreže), preko koje su usluge pružali Telemach (putem Total TV platforme) i Mtel (putem m:sat platforme);
- DVB-T2 (zemaljsko digitalno video emitovanje) preko koje je uslugu pružao operator Radio-difuzni centar.

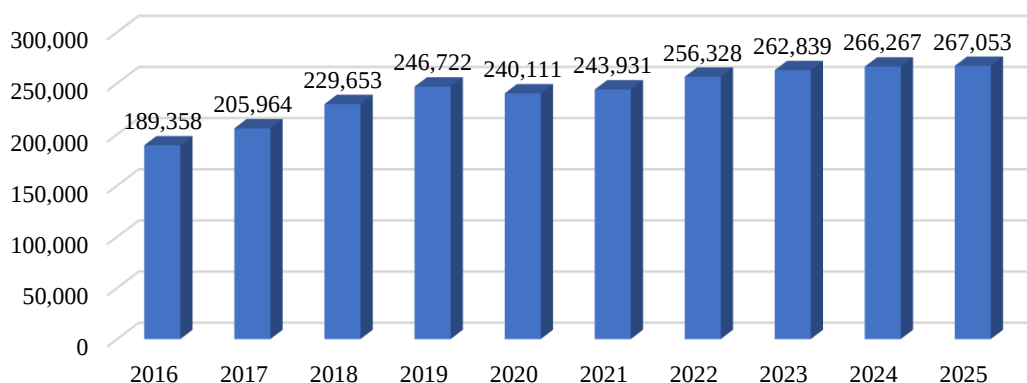
Broj priključaka distribucije AVM sadržaja na kraju 2025. godine je iznosio 267.053. Gledano po broju korisnika tržišno učešće platformi za distribucije AVM je dato na sljedećem grafiku.

Tržišno učešće platformi za distribuciju AVM sadržaja prema broju priključaka

Pregled kretanja broja priključaka u periodu od 2016. do 2025. godine dat je na sledećem grafiku.

Broj priključaka usluge distribucije AVM sadržaja

Od ukupnog broja priključaka (267.053), broj priključaka koji se odnosi na fizička lica je 252.921 priključaka (94,71%), pa penetracija kablovske televizije u odnosu na broj domaćinstava iznosi 117,51%.

2.14. Interkonekcija i operatorski pristup

U prvoj polovini 2025. godine Agencija je, nakon sprovedene javne rasprave, donijela novi Pravilnik o pristupu i interkonekciji, koji je usklađen sa Zakonom. Ovim Pravilnikom se propisuju uslovi za obezbeđivanje pristupa i interkonekcije, prava i obaveze operatora u vezi sa pristupom i interkonekcijom, postupak za ostvarivanje pristupa i interkonekcije, uslovi pod kojima operatori mogu ograničiti pristup i interkonekciju, kao i postupanje Agencije u vezi sa pristupom i interkonekcijom. Pravilnik o pristupu i interkonekciji reguliše odnose između operatora u dijelu pristupa i interkonekcije, radi ostvarenja sljedećih ciljeva: podsticanja povezanosti i pristupa mrežama veoma velikog kapaciteta, promovisanja tržišne konkurencije u pružanju elektronskih komunikacionih mreža i povezane opreme, doprinosa razvoju tržišta uklanjanjem preostalih prepreka i olakšavanjem konvergentnih uslova za ulaganja u elektronske komunikacione mreže i usluge i dr.

Tokom 2025. godine došlo je do sniženja cijene usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu za sve operatore sa značajnom tržišnom snagom, na nivo od 0,07 €cent/min. Prethodno važeća cijena usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu operatora sa značajnom tržišnom snagom iznosila je 0,16 €cent/min. Takođe, u toku 2025. godine došlo je do sniženja cijene usluge terminacije poziva u

mobilnu mrežu operatora sa značajnom tržišnom snagom, na nivo od 0,20 €cent/min. Prethodno važeća cijena usluge terminacije poziva u mobilnu mrežu operatora sa značajnom tržišnom snagom iznosila je 0,31 €cent/min.

Predmetno sniženje cijena će dodatno poboljšati uslove za jačanje efikasne i održive konkurencije na tržištu. Navedeno jačanje efikasne i održive konkurencije na tržištu bi trebalo da dovede do stvaranja povoljnosti za krajnje korisnike, kroz sniženje maloprodajnih cijena usluga i povećanja kvaliteta pružanja usluga.

Realizacija zaključenih ugovora o pristupu i interkonekciji između operatora u Crnoj Gori, tokom 2025. godine, odvijala se u skladu sa odredbama ugovora i Zakona.

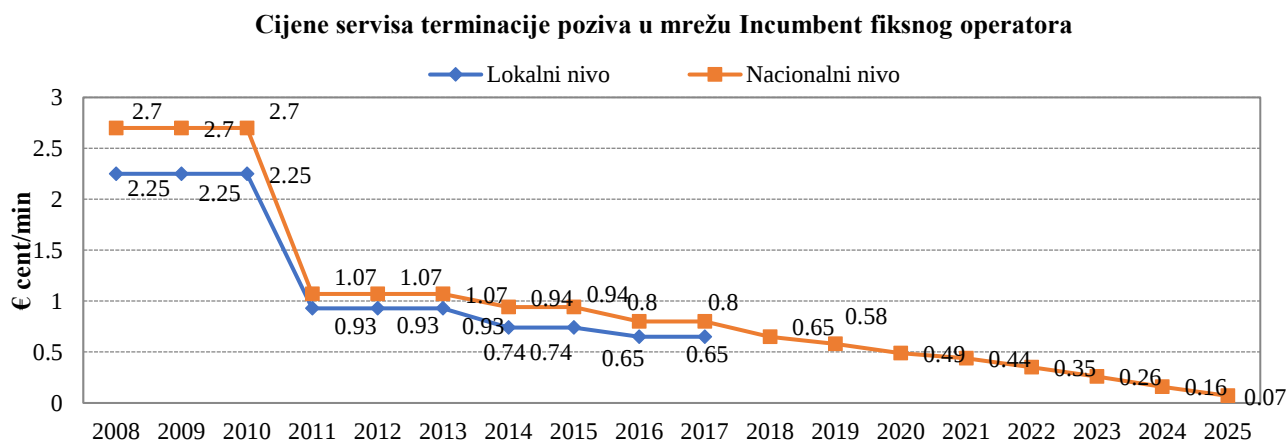
2.14.1. Cijene interkonekcionih servisa

2.14.1.1. Cijene terminacije poziva u fiksne mreže

Tokom 2025. godine, došlo je do sniženja cijene usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu *incumbent* operatora – Crnogorskog Telekom. Cijena usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu Crnogorskog Telekom iznosi 0,07 €centi/min što predstavlja sniženje od 56,25% u odnosu na prethodnu cijenu.

Cijene usluga terminacije poziva u fiksnu mrežu Mtel-a, Telemach-a i One Crna Gora kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na ovom relevantnom tržištu su određene, u skladu sa analizom relevantnog tržišta poziva koji završavaju u individualnim javnim telefonskim mrežama i koji se pružaju na fiksnoj lokaciji - veleprodajni nivo, kao simetrične u odnosu na cijenu ove usluge koju primjenjuje Crnogorski Telekom, i iznose 0,07 €centi/min.

Na sljedećem grafiku je prikazan pregled kretanja cijena terminacije poziva u fiksnu mrežu Crnogorskog Telekom u periodu od 2008-2025. godine.

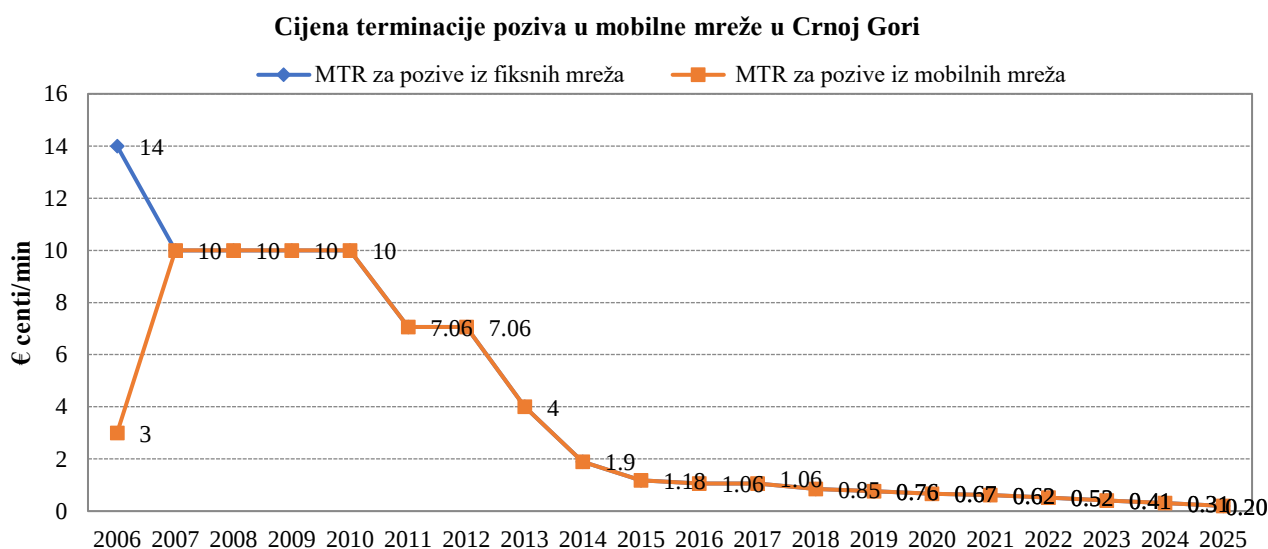

Sa ovog grafika može se vidjeti da su cijene usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu *incumbent* operatora značajno snižene u posmatranom vremenskom periodu. Ukupno sniženje cijene usluge terminacije poziva u fiksnu mrežu Crnogorskog Telekom, od 2008. godine do kraja 2025. godine, je iznosilo 97,41%, za nacionalni nivo terminacije poziva. Zbog implementacije nove tehnologije i izmjene arhitekture javne fiksne elektronske komunikacione mreže Crnogorskog Telekom, više nije moguća terminacija poziva na lokalnom nivou, koju je Crnogorski Telekom prije toga nudio.

2.14.1.2. Cijene terminacije poziva u mobilne mreže

Agencija je prethodnih godina, uvođenjem niza regulatornih mjera i primjenom rezultata troškovnih modela, značajno snizila cijene usluge terminacije poziva u mobilne mreže, što je bio slučaj i u 2025. godini. Cijena usluge terminacije poziva u mobilne mreže iznosi 0,20 €centi/min, što predstavlja sniženje od 35,48% u odnosu na prethodno važeću cijenu.

Na sljedećem grafiku je prikazan pregled kretanja cijena usluge terminacije poziva u mobilne mreže u Crnoj Gori u periodu od 2006. do kraja 2025. godine.

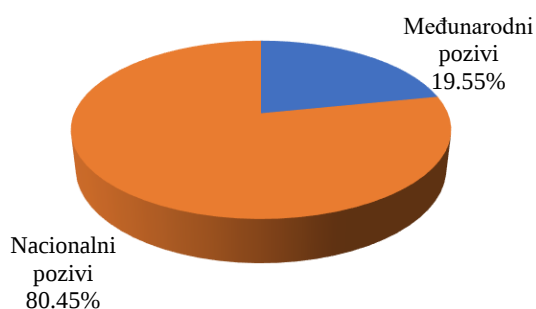
Kao što se sa grafika može vidjeti, cijena terminacije poziva u mobilne mreže u Crnoj Gori se razlikovala u zavisnosti od toga da li je poziv započeo u fiksnoj ili mobilnoj mreži. Ova pojava, koja je bila diskriminatorna, je otklonjena 2007. godine, od kada važi ista cijena za pozive koji terminiraju u mobilnim mrežama u Crnoj Gori bez obzira u kojoj je elektronskoj komunikacionoj mreži u Crnoj Gori poziv započeo. Takođe, treba istaći da je cijena terminacije poziva u mobilne mreže u Crnoj Gori od 2012. godine do kraja 2025. godine, snižena za 97,17%.

2.14.2. Tržište terminacije poziva

2.14.2.1. Tržište terminacije poziva u fiksne mreže

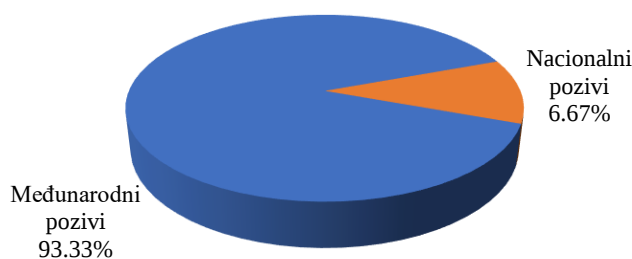
Ukupan obim saobraćaja koji je terminirao u fiksne mreže u Crnoj Gori u 2025. godini iznosio je 17.276.773 minuta, što predstavlja smanjenje od 11,15% u odnosu na 2024. godinu. Pri tome, u kategoriji terminiranih nacionalnih poziva je došlo do smanjenja obima saobraćaja od 10,35% u odnosu na 2024. godinu, dok je u kategoriji terminiranih međunarodnih poziva došlo do smanjenja od 14,31% u odnosu na 2024. godinu. Struktura terminiranih poziva je prikazana na sljedećem grafiku.

Struktura obima terminiranih poziva u fiksne mreže u Crnoj Gori

Prihodi od terminacije poziva u fiksne mreže operatora u Crnoj Gori u 2025. godini iznosili su 385.423 €, što predstavlja smanjenje od 14,00% u odnosu na 2024. godinu. Struktura prihoda od terminacije poziva u fiksne mreže je prikazana na sljedećem grafiku.

Struktura prihoda od terminiranih poziva u fiksne mreže

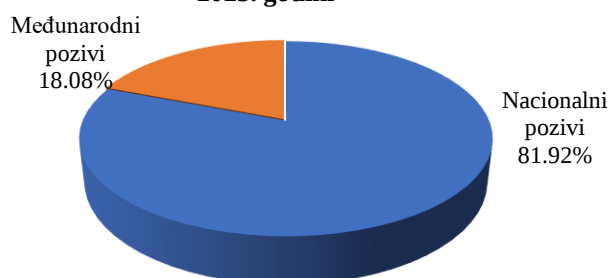

Pri tome, došlo je do smanjenja prihoda od terminacije nacionalnih poziva 42,42% u odnosu na 2024. godinu. Kod kategorije prihoda od terminacije međunarodnih poziva smanjenje je iznosilo 10,86% u odnosu na 2024. godinu.

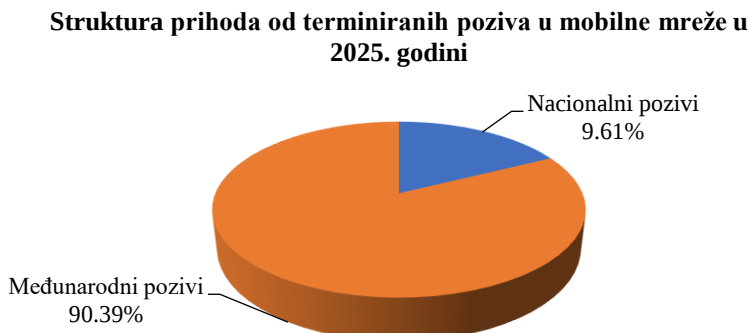
2.14.2.2. Tržište terminacije poziva u mobilne mreže

Ukupan obim saobraćaja koji je terminirao u mobilnim mrežama u Crnoj Gori je u 2025. godini iznosio 758.127.303 minuta, što predstavlja povećanje od 4,27% u odnosu na 2024. godinu. Pri tome, u kategoriji terminiranih nacionalnih poziva povećanje je iznosilo 6,03%, dok je u kategoriji terminiranih međunarodnih poziva smanjenje iznosilo 3,03% u odnosu na 2024. godinu. Struktura terminiranih poziva je prikazana na sljedećem grafiku.

Struktura obima terminiranih poziva u mobilne mreže u 2025. godini

Prihodi od terminacije poziva u mobilne mreže operatora u Crnoj Gori su u 2025. godini, iznosili 18.828.322 €, što predstavlja smanjenje od 0,26% u odnosu na 2024. godinu. Struktura prihoda od terminiranih poziva u mobilne mreže je prikazana na sljedećem grafiku:

Pri tome, prihodi od terminiranih nacionalnih poziva su se smanjili za 22,50% u odnosu na 2024. godinu, dok su se prihodi od terminiranih međunarodnih poziva povećali za 2,8% u odnosu na 2024. godinu.

2.14.3. IP interkonekcija

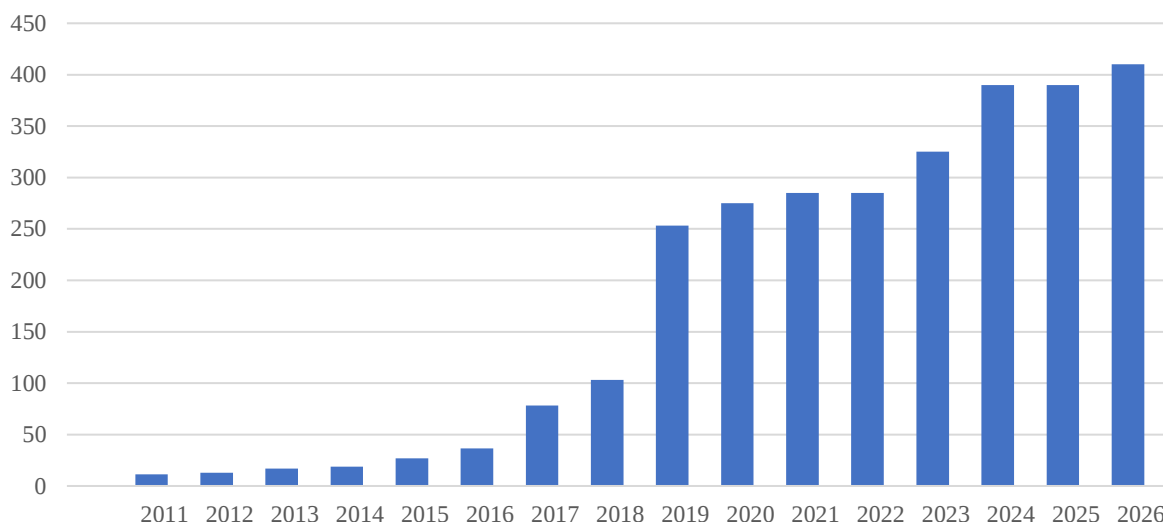
Kako bi Internet, kao globalna mreža mogao da funkcioniše, Internet Servis Provajderi (ISP) trebaju da budu međusobno povezani da bi svojim korisnicima omogućili pristup različitim sadržajima, servisima i aplikacijama. S obzirom da se povezivanje ISP-ova realizuje na IP nivou, govori se o IP interkonekciji između operatora. Povezivanje ISP-ova i razmjena saobraćaja se može klasifikovati kao tranzit ili kao *peering*. Pri tome, jedna od varijanti *peering*-a je i korišćenje tačke za razmjenu internet saobraćaja (eng. *Internet eXchange Point* - IXP).

Tranzit se obično realizuje preko bilateralnog ugovora kada jedan ISP (nadprovajder) obezbeđuje drugom ISP-u (podprovajderu) punu povezanost (konektivnost) za prenos *upstream* i *downstream* saobraćaja njegovih korisnika uključujući obavezu prenosa tog saobraćaja prema trećim stranama. Tranzit je veleprodajna usluga, koja se naplaćuje.

Peering se obično realizuje bilateralnim dogovorom između ISP-ova kako bi razmjenjivali saobraćaj između sebe i svojih korisnika. *Peering* najčešće ne uključuje obavezu prenosa saobraćaja prema trećim stranama. Razmjena saobraćaja se obično obavlja bez plaćanja naknade. Za razliku od bilateralnog (privatnog) *peering*-a, može se realizovati i multilateralni (javni) *peering* kada tri ili više strana odluče da svoje mreže povežu preko jedne tačke. Ova javna tačka interkonekcije se naziva tačka razmjene internet saobraćaja - IXP.

Operatori koji pružaju uslugu pristupa internetu (ISP) u Crnoj Gori uslugu Internet tranzita, u najvećem dijelu, obezbeđuju kod operatora (nadprovajdera) van Crne Gore. Neki od operatora, međutim, uslugu Internet tranzita obezbeđuju od operatora u Crnoj Gori. Na kraju 2025. godine ukupan zakupljeni kapacitet Internet tranzita od inostranih operatora (kapacitet međunarodnog Internet tranzita) koji su operatori u Crnoj Gori imali, iznosio je 410 Gb/s. U odnosu na kraj 2024. godine, ukupan kapacitet međunarodnog Internet tranzita je povećan za 20 Gb/s ili za 5,1%. Na sljedećem grafikonu je prikazano kretanje kapaciteta ukupnog međunarodnog Internet tranzita:

Kapacitet Internet tranzita od nadprovajdera iz inostranstva (Gb/s)

Internet tranzit je dugo vremena bio jedini način povezivanja koji su ostvarivali operatori koji pružaju uslugu pristupa Internetu (ISP) u Crnoj Gori. Kao rezultat niza aktivnosti koje je inicirala Agencija, u julu 2015. godine, je počeo sa radom MIXP (*Montenegro Internet eXchange Point* -MIXP). Pored internet servis provajdera (ISP) na MIXP se mogu povezati i obrazovne ustanove, državni organi, kompanije itd., ako ispunjavaju tehničke uslove koji su objavljeni na web stranici <http://www.mixp.me>.

Na kraju 2025. godine na MIXP su bili povezani: Crnogorski Telekom, Mtel, One Crna Gora, Telemach, Univerzitet Crne Gore, F-Root serveri (1 Gb/s linkovi). Telekomunikaciona mreža Vlade Crne Gore je takođe povezana na MIXP, ali još ne razmjenjuje saobraćaj sa drugim mrežama, jer nema svoj ASN (*Autonomous System Number*) koji je tehnički preduslov za razmjenu saobraćaja. Statistika razmijenjenog saobraćaja između povezanih subjekata, za cijelu 2025. godinu, pokazuje da se ukupan obim razmijenjenog saobraćaja povećao u odnosu na prethodnu godinu. Detaljni podaci o protoku pojedinačnih operatora/institucija, dati kao prosjek za 2025. godinu, su sljedeći:

- Crnogorski Telekom: prosječno - *downstream* 835,45 Mb/s; *upstream* 288,94 Mb/s.
- One Crna Gora: prosječno - *downstream* 340,43 Mb/s; *upstream* 301,42 Mb/s.
- Mtel: prosječno - *downstream* 403,33 Mb/s; *upstream* 936,06 Mb/s.
- Telemach: prosječno - *downstream* 252,57 Mb/s; *upstream* 390,97 Mb/s.
- Univerzitet Crne Gore: prosječno - *downstream* 29,24 Mb/s; *upstream* 101,03 Mb/s.

Upoređivanjem podataka iz prethodne godine uočava se značajna promjena količine saobraćaja kod većine operatora. Najveći rast se uočava u razmjeni saobraćaja iz mreže Crnogorskog Telekoma, Univerziteta Crne Gore i Mtel-a.

Iako razmijenjeni saobraćaj između operatora raste iz godine u godinu, njegov ukupni obim i dalje nije na zavidnom nivou. Podatak o obimu saobraćaja koji se razmjenjuje između subjekata koji su povezani na MIXP pokazuje, da operatori u Crnoj Gori nijesu direktno povezani sa pružiocima sadržaja i aplikacija koji nude atraktivne sadržaje, servise i aplikacije, pa na taj način ni njihovi krajnji korisnici ne generišu značajan obim saobraćaja prema drugim operatorima u Crnoj Gori.

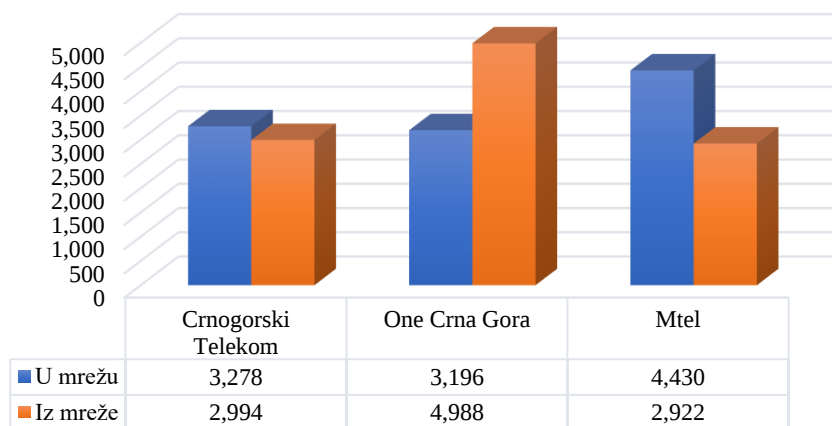
2.15. Usluga prenosivosti brojeva

U toku 2025. godine Agencija je donijela Pravilnik o prenosivosti brojeva i promjeni operatora kojim se dodatno unapređuje konkurencija na tržištu i krajnjim korisnicima omogućava promjena pružaoca svih elektronskih komunikacionih usluga, na način koji je usklađen sa postojećim postupcima za prenos broja, uz obezbjeđivanje kontinuiteta pružanja usluga kada je to tehnički izvodljivo. Istovremeno, unaprijeđena su i prava korisnika, uključujući pravo na naknadu u slučaju neblagovremene realizacije ili neosnovanog odbijanja zahtjeva za promjenu operatora, pravo na povraćaj cjelokupnog preostalog iznosa unaprijed plaćenih usluga prilikom promjene operatora, kao i mogućnost prenosa broja u periodu od 30 dana nakon raskida ugovora.

U 2025. godini uslugu prenosivosti broja iskoristilo je 11.245 korisnika, što predstavlja smanjenje od 17,1% u odnosu na prethodnu godinu, koja je bila rekordna u tom pogledu. U toku izvještajnog perioda, zbog neispunjavanja propisanih uslova, za ukupno 1.351 broj nije prihvaćen zahtjev za prenos. Prosječno vrijeme trajanja postupka prenosa broja u 2025. godini iznosilo je 2,45 radnih dana, odnosno 3,47 kalendarskih dana. Tehnička raspoloživost usluge na nivou godine je bila 100%, a žalbi korisnika nije bilo.

U toku godine, ukupno 10.904 korisnika mobilnih elektronskih komunikacionih usluga zasnovanih na broju iskoristilo je mogućnost prenosa broja u drugu mrežu, što predstavlja smanjenje od 12,2% u odnosu na prethodnu godinu. Procentualno posmatrano, najveći udio prenesenih brojeva ostvaren je u mreži Mtel-a (40,6%), zatim u mreži Crnogorskog Telekoma (30,1%) i u mreži One Crna Gora (29,3%). Prikaz korišćenja usluge prenosivosti u mobilnim mrežama, dat kroz grafički i tabelarni pregled, prikazan je u nastavku.

Prenosivost brojeva u mobilnim mrežama u 2025. godini

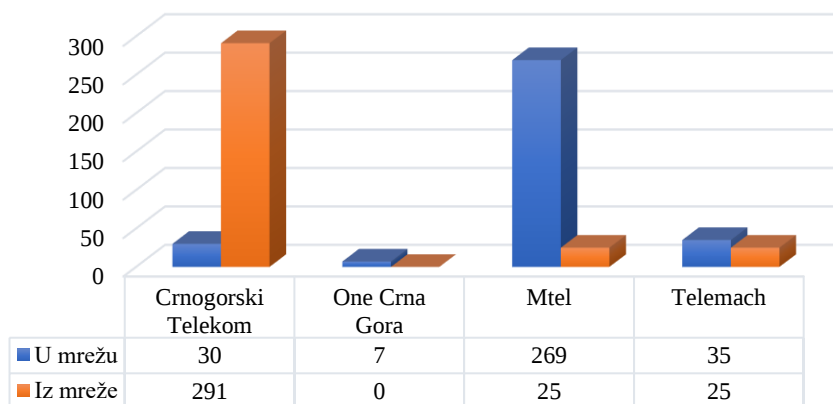

Pregled realizovanih prenosa broja između operatora mobilnih mreža

U MREŽU \ IZ MREŽE	Crnogorski Telekom	One Crna Gora	Mtel	UKUPNO
Crnogorski Telekom	-	1.354	1.640	2.994
One Crna Gora	2.198	-	2.790	4.988
Mtel	1.080	1.842	-	2.922
UKUPNO	3.278	3.196	4.430	10.904

U 2025. godini ukupno 341 korisnik fiksnih elektronskih komunikacionih usluga zasnovanih na broju iskoristio je mogućnost prenosa broja u drugu mrežu, što je 70,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prikaz korišćenja usluge prenosivosti u fiksnim mrežama je dat u nastavku.

Prenosivost brojeva u fiksnim mrežama u 2025. godini

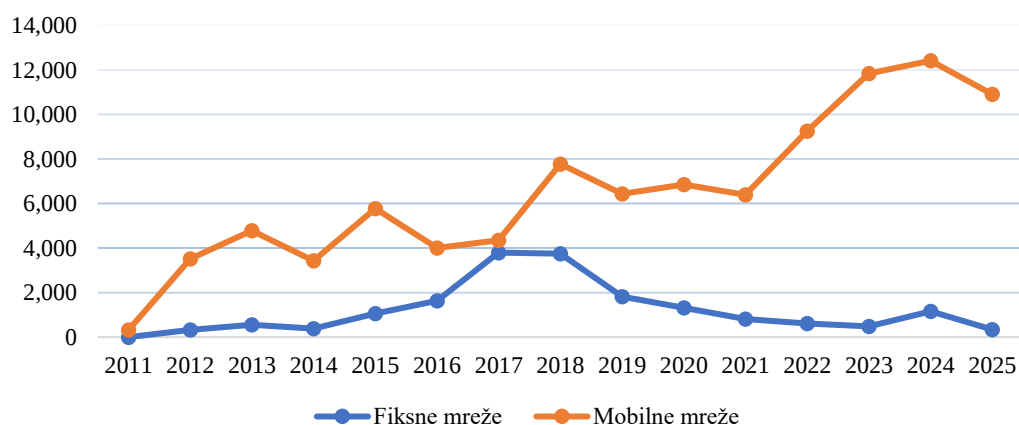

Pregled realizovanih prenosa broja između operatora fiksnih mreža

U MREŽU \ IZ MREŽE	Crnogorski Telekom	One Crna Gora	Mtel	Telemach	UKUPNO
Crnogorski Telekom	-	-	254	30	284
One Crna Gora	-	-	-	-	-
Mtel	20	-	-	5	25
Telemach	10	7	15	-	32
UKUPNO	30	7	269	35	341

Usluga prenosivosti brojeva pruža se od 1. decembra 2011. godine i do kraja 2025. godine ukupno je prenesen 116.501 broj, od toga 18.287 brojeva u fiksnim i 98.214 u mobilnim mrežama. Dugoročni trend ukazuje na značajno interesovanje korisnika za uslugu prenosivosti brojeva, uz oscilacije u pojedinim periodima i najveći obim u prethodnoj godini. Na sljedećem grafiku prikazan je broj prenosa po godinama, za cjelokupni period pružanja usluge.

Preneseni brojevi u periodu 2011-2025

Posmatrano u cjelini, podaci ukazuju na kontinuirano interesovanje korisnika za zadržavanje broja prilikom promjene operatora, pri čemu se najveći dio zahtjeva i dalje odnosi na mobilne mreže. Sistem prenosivosti brojeva u Crnoj Gori funkcionisao je stabilno, uz prosječno vrijeme realizacije prenosa u okviru propisanih rokova.

2.16. Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture

Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme propisano je Zakonom, Pravilnikom o načinu i uslovima pristupa, kolokacije i zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme ("Službeni list Crne Gore", broj 107/25) i Pravilnikom o sadržaju, načinu dostavljanja i objavljivanja podataka o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji postojeće i planirane elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i elemenata mreže ("Službeni list Crne Gore" broj 63/25).

Međusobna prava i obaveze operatora u vezi zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme uređuju se, shodno Zakonu, ugovorom, a bliži uslovi i način zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme, kao i mjere za povećanje raspoloživosti slobodnih kapaciteta u toj infrastrukturi, utvrđuju se propisom Agencije.

Takođe, Zakonom o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina ("Službeni list Crne Gore" broj 1/22), propisani su način korišćenja fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, zajedničko korišćenje i koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture radi smanjenja troškova, kao i druga pitanja od značaja za korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Fizička infrastruktura, u smislu ovog zakona, obuhvata: cijevi, stubove, vodove, prostorije za nadzor, okna, ormariće, zgrade ili ulaze u zgrade, antenske instalacije i antenske stubove i nosače. Ovaj zakon je od velikog značaja za efikasan razvoj elektronskih komunikacionih mreža u nastupajućem periodu jer propisuje obaveze vlasnicima fizičke infrastrukture poput opština, odnosno njihovih komunalnih preduzeća u pogledu omogućavanja korišćenja njihove fizičke infrastrukture.

Na osnovu podataka koje je Agencija prikupila od operatora sačinjen je pregled zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture, koja obuhvata telekomunikacionu kablovsku (TK) kanalizaciju, antenske i druge stubove i objekte/zgrade/kontejnere.

2.16.1. Zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije

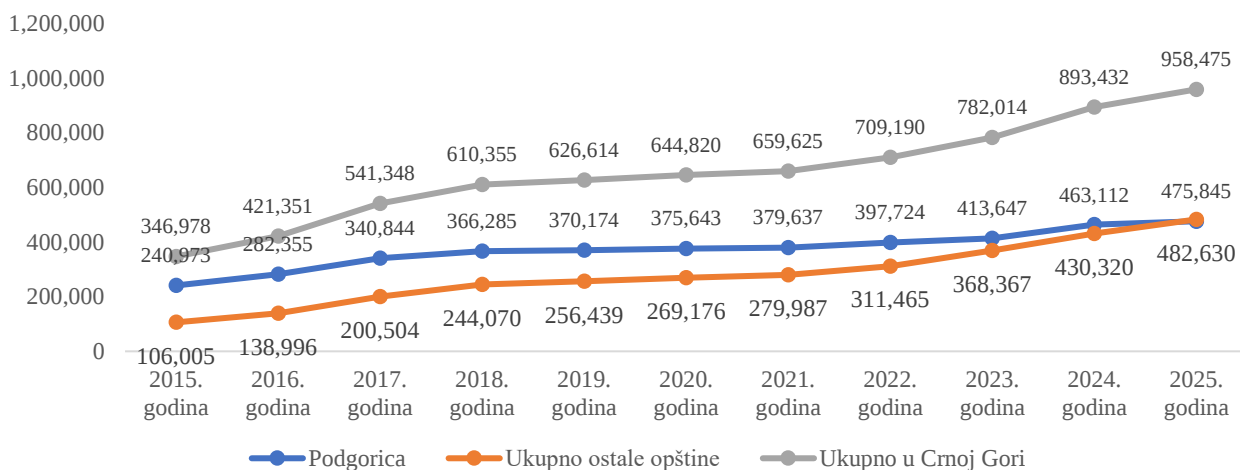
Zakup prostora u elektronskoj komunikacionoj kablovskoj kanalizaciji pružaju 4 operatora, i to: Crnogorski Telekom, Komunalne usluge Podgorica, Mtel i Radio-difuzni centar. Mogućnost zakupa prostora u kablovskoj kanalizaciji od strane drugih operatora dovela je do brže izgradnje pristupnih mreža i pojave novih usluga, što potvrđuje činjenica da istu operatori zakupljuju i to: kod Crnogorskog Telekoma 8 operatora, kod Komunalnih usluga Podgorica 6 operatora, kod Mtel-a 1 operator i kod Radio-difuznog centra 1 operator.

Zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije zastupljeno je u 17 crnogorskih opština u ukupnoj dužini od 958.475 m, što je za 7,28% više u odnosu na kraj 2024. godine.

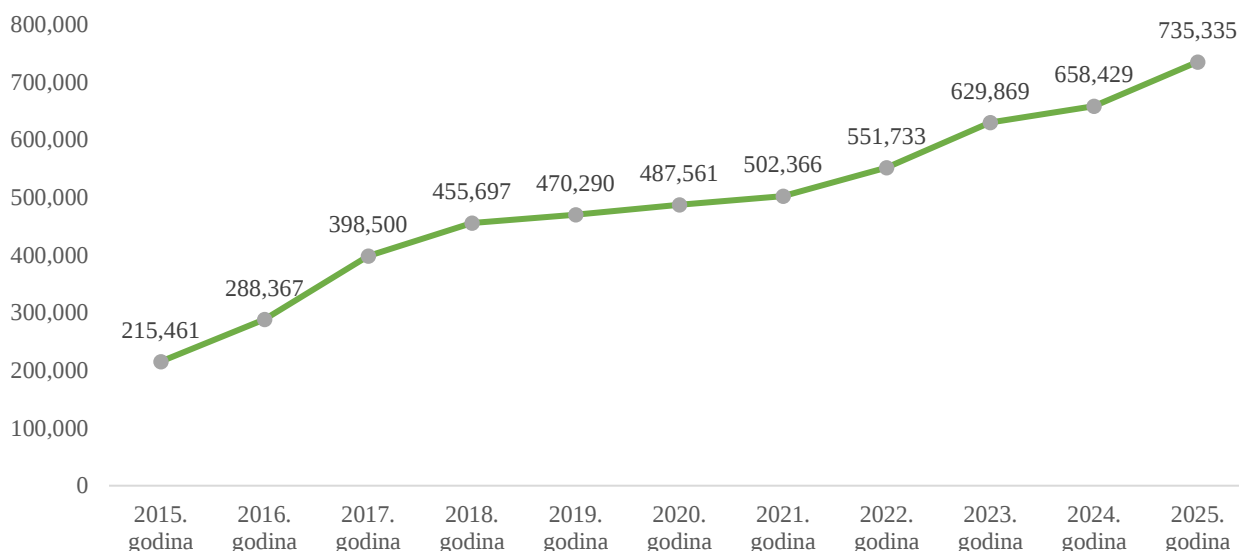
Zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije po opštinama na dan 31. 12. 2025. godine

Opština	Dužina EK kanalizacije f40 mm (m)	Dužina EK kanalizacije f20 mm (m)	Dužina EK kanalizacije 3xf40 mm (m)	Dužina EK kanalizacije 2xf20 mm (m)	Ukupno kanalizacije (m)
Podgorica	160.370	313.709	5.566	413	475.845
Herceg Novi	15.622	82.009	0	0	97.631
Tivat	23.482	45.890	0	0	69.372
Kotor	10.116	50.468	0	0	60.584
Pljevlja	3.924	27.996	0	0	31.920
Bijelo Polje	6.115	49.879	0	0	55.994
Budvu	0	12.253	0	0	12.253
Bar	1.577	66.417	0	0	67.994
Nikšić	168	24.447	0	0	24.615
Cetinje	0	5.201	0	0	5.201
Berane	0	6.122	0	0	6.122
Ulcinj	0	33.061	0	0	33.061
Mojkovac	0	4.829	0	0	4.829
Danilovgrad	0	5.869	0	0	5.869
Žabljak	0	3.371	0	0	3.371
Kolašin	0	3.390	0	0	3.390
Tuzi	0	426	0	0	426
Ukupno	221.374	735.335	5.566	413	958.475

Na sljedećem grafiku dat je pregled zakupa telekomunikacione kablovske kanalizacije (m) za period od 2015-2025. godine. Na grafiku se može uočiti konstantan rast ukupne dužine zakupljene telekomunikacione kablovske kanalizacije.

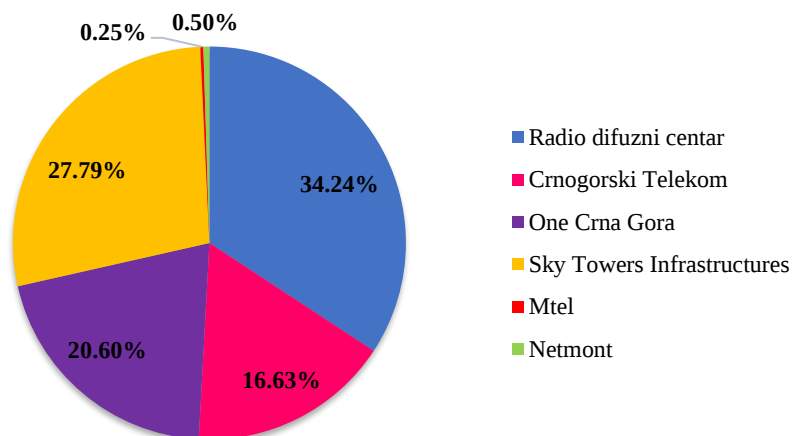
Pregled zakupa telekomunikacione kablovske kanalizacije za najčešće korišćenu kanalizaciju Ø20 mm (m), za period od 2015-2025. godine dat je na sljedećem grafiku.

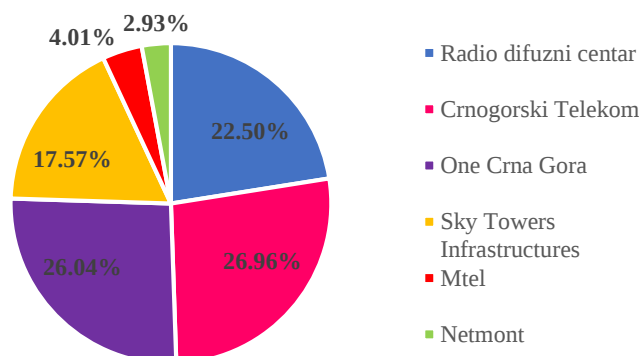
Važeće cijene zakupa prostora u telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji Crnogorskog Telekoma, Komunalnih usluga Podgorica, Mtel-a i Radio-difuznog centra su bile ujednačene i iznosile su 0,0811 €/m za cijev presjeka 40mm, odnosno 0,0304 €/m za cijev presjeka 20mm. Međutim, shodno statusu operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom Tržištu lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji, Crnogorski Telekom treba da primjenjuje cijene za navedene usluge zasnovane na rezultatima troškovnog modela, u skladu sa odredbama Zakona. Shodno tome, cijene zakupa telekomunikacione kablovske kanalizacije Crnogorskog Telekoma su izmijenjene i objavljene u Referentnoj ponudi u novembru 2023. godine i iznose 0,0479 €/m za kabl presjeka 40 mm u cijevi 110 mm, 0,0265 €/m za kabl presjeka 20 mm u cijevi 110 mm, za kabl presjeka <20 mm u cijevi 40 mm cijena zakupa iznosi 0,0124 €/m. Ove cijene će važiti do 31.10.2026. godine. Period obračuna i plaćanja je jedan kalendarski mjesec.

2.16.2. Antenski stubovi

Crnogorski Telekom, One Crna Gora, Mtel, Radio-difuzni centar, Sky Towers i Netmont u Crnoj Gori posjeduju 649 antenskih stubova. Učešće u vlasništvu nad antenskim stubovima operatora na kraju 2025. godine dato je na sljedećem grafiku.

Operatori-vlasnici antenskih stubova daju u zakup prostor na antenskim stubovima na 403 lokacije, što čini oko 62% od ukupnog broja antenskih stubova. Na sljedećem grafiku dat je prikaz procentualnog učešća u vlasništvu nad zajednički korišćenim antenskim stubovima operatora.

2.16.3. Objekti/zgrade

Crnogorski Telekom, One Crna Gora, Mtel, Radio-difuzni centar, Telemach Crna Gora, Siol i Netmont imaju 727 lokacija na kojima se nalaze objekti/zgrade/kontejneri u kojima je smještena oprema. Zajedničko korišćenje je zastupljeno na 200 lokacija, što čini oko 27% ukupnog broja objekata/zgrada/kontejnera.

2.16.4. Zajedničko korišćenje stubova javne rasvjete i elektroenergetskih stubova

Zajedničko korišćenje stubova javne rasvjete i elektroenergetskih stubova (35kV, 10kV i 0,4kV) pružaju Komunalne usluge Podgorica i Crnogorski elektrodistributivni sistem. Komunalne usluge Podgorica su sklopile ugovore za korišćenje stubova javne rasvjete sa Mtel-om, Crnogorskim Telekomom i Fibercomom. Crnogorski elektrodistributivni sistem je sklopio sporazume o poslovno tehničkoj saradnji sa Mtel-om i Crnogorskim Telekomom za korišćenje elektroenergetskih stubova.

Takođe, operatori koriste i stubove javne rasvjete u 8 opština i to u: Podgorici, Nikšiću, Baru, Budvi, Herceg Novom, Danilovgradu, Ulcinju i Kotoru.

2.16.5. Mapiranje elektronske komunikacione infrastrukture

Podaci o elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi se dostavljaju jednom mjesečno putem Geoportal-a. U procesu je implementacija novog Geoportal-a Agencije koji će biti razvijen i implementiran na Esri platformi kako bi razvoj sistema u potpunosti ispratio proces digitalne transformacije, kao i promjene regulative i razvoj tehnologije u oblasti elektronskih komunikacija, što će obezbijediti optimalno i održivo upravljanje sistemom u dugom vremenskom periodu. Osnova novog Geoportal-a Agencije će biti bazirana na postojećoj Esri ArcGIS platformi i biće dio Ensemble Smart portala familije softverskih proizvoda.

Ovaj sistem koriste operatori, obrađivači prostorno planskih dokumenata, državne, lokalne i druge institucije i ustanove, investitori i ostala zainteresovana fizička i pravna lica. Putem ovog portala operatori dostavljaju podatke o svojoj elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi u skladu sa

Zakonom i Pravilnikom o sadržaju, načinu dostavljanja i objavljivanja podataka o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji postojeće i planirane elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i elemenata mreže. Takođe, ovaj sistem omogućava efikasno planirajnje mreža i usluga, kvalitetniju i jednostavniju izradu planskih dokumenata, a investitorima da investiraju na osnovu realnih podataka. Sistem za mapiranje je izrađen na način da omogućava kontinuiranu nadogradnju i razvoj, tako da Agencija planira da isti proširuje i dograđuje.

U georeferenciranoj bazi elektronske komunikacione infrastrukture nalaze se podaci o telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji, antenskim stubovima, zgradama/objektima/kontejnerima za smještaj elektronske komunikacione opreme, kao i podaci o visokonaponskim energetskim stubovima i antenskim nosačima.

Podaci o telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji sadrže informacije o trasama, oknima, kablovima, nastavcima i završecima:

- Crnogorski Telekom je dostavio podatke za 7.168 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno oko 100% njihove podzemne tk infrastrukture,
- Komunalne usluge Podgorica su dostavile podatke za 198 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno oko 90% njihove ukupne podzemne telekomunikacione infrastrukture,
- One Crna Gora je dostavio podatke za 16 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno za 100% njihove podzemne tk infrastrukture,
- Siol je dostavio podatke za 182 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno za 100% njihovih podzemne tk infrastrukture,
- Mtel je dostavio podatke za 459 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno oko 100% njihove podzemne tk infrastrukture,
- Telemach je dostavio podatke za 23 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno oko 100% njihove podzemne tk infrastrukture,
- Željeznička infrastruktura Crne Gore je dostavila podatke za 111 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno oko 80% njihove ukupne podzemne tk infrastrukture,
- JP regionalni vodovod crnogorsko primorje je dostavio podatke za 93 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno za 100% njihove podzemne tk infrastrukture,
- CPA je dostavio podatke za 7 km telekomunikacionih kablovskih cijevi, odnosno za 100% njihove podzemne tk infrastrukture.

Podaci o antenskim stubovima sadrže informacije o karakteristikama stuba, antenama i opremi smještenoj na stubu sa pripadajućim fotografijama i crtežima. Operatori sukcesivno dostavljaju i ažuriraju podatke i do sada su dostavili podatke o infrastrukturi i povezanoj opremi, i to:

- Crnogorski Telekom – za 175 stubova (što čini 100% njihovih antenskih stubova, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 95%),
- Radio-difuzni centar – za 146 stubova (što čini 100% njihovih antenskih stubova, a oprema je na na istim ažurirana u procentu oko 95%),
- One Crna Gora – za 169 stubova (što čini 100% njihovih antenskih stubova, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Mtel – za 26 stubova (što čini 100% njihovih antenskih stubova, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Sky Towers Infrastructure – 114 stubova (što čini 100% njihovih antenskih stubova, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),

- Netmont – 19 stubova (što čini 100% njihovih antenskih stubova, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%).

Podaci o zgradama/objektima/kontejnerima sadrže informacije o veličini istog, kao i o rasporedu opreme u istom sa pripadajućim fotografijama i crtežima. Operatori sukcesivno dostavljaju i ažuriraju podatke i do sada su dostavili podatke o infrastrukturi i povezanoj opremi, i to:

- Crnogorski Telekom – za 284 zgrade/objekta/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 90%),
- Radio-difuzni centar – za 124 zgrade/objekta/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 95%),
- One Crna Gora – za 183 zgrade/objekta/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Mtel – za 68 zgrada/objekata/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Netmont – za 20 zgrada/objekata/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Telemach – za 10 zgrada/objekata/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Sky Towers Infrastructure – za 36 zgrada/objekata/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Siol – za 2 zgrade/objekta/kontejnera (što čini 100% njihovih objekata, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%).

Podaci o antenskim nosačima sadrže informacije o antenama i opremi smještenoj na nosaču sa pripadajućim fotografijama i crtežima. Operatori sukcesivno dostavljaju ove podatke i do sada su dostavili:

- Crnogorski Telekom – za 88 nosača (što čini 100% njihovih antenskih nosača, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Radio difuzni centar – za 23 nosača (što čini 100% njihovih antenskih nosača, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),
- One Crna Gora – za 153 nosača (što čini 100% njihovih antenskih nosača, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Mtel – za 143 nosača (što čini 100% njihovih antenskih nosača, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Netmont – za 14 nosača (što čini 100% njihovih antenskih nosača, a oprema je na istim ažurirana u procentu oko 100%).

Podaci o vanjskim kabinetima i elektronskoj komunikacionoj opremi smještenoj u istim sa pripadajućim fotografijama i crtežima operatori sukcesivno dostavljaju i do sada su dostavili:

- Crnogorski Telekom – za 103 vanjska kabineta (što čini 100% njihovih vanjskih kabineta, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- Radio-difuzni centar – za 29 vanjskih kabineta (što čini 100% njihovih vanjskih kabineta, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),
- One Crna Gora – za 256 vanjskih kabineta (što čini 100% njihovih vanjskih kabineta, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%),

- Mtel – za 366 vanjskih kabineta (što čini 100% njihovih vanjskih kabineta, a oprema je u istim ažurirana u procentu oko 100%).

Podaci o vazдушnim vodovima sadrže informaciju o trasama, kablovima, nastavcima, kao i stubovima na kojima se kače nadzemni vodovi. Operatori sukcesivno dostavljaju ove podatke i do sada su dostavljeni:

- Crnogorski Telekom je dostavio podatke za 28 km nadzemnih telekomunikacionih kablova, što čini oko 80% od ukupnih podataka o istom,
- Crnogorski elektrodistributivni sistem je dostavio geografske podatke za 2.967 km nadzemnih telekomunikacionih kablova, što čini oko 95% geografskih podataka o istom,
- Crnogorski elektroprenosni sistem je dostavio geografske podatke za 674 km nadzemnih telekomunikacionih kablova, što čini 100% geografskih podataka o istom,
- Željeznička infrastruktura Crne Gore je dostavila podatke za 58 km nadzemnih telekomunikacionih kablova, što čini oko 80% od ukupnih podataka o istom.

Podaci dostavljeni putem Geoportal-a Agencije se kontinuirano kontrolišu i uparuju sa podacima koje operatori dostavljaju prilikom puštanja u rad opreme (član 14), kao i sa ugovorima o zajedničkom korišćenju. Tačnost podataka na osnovu dostavljenih obavještenja u odnosu na podatke koje su operatori unijeli putem Geoportal-a Agencije je oko 95%.

Na sistemu je prijavljeno 139 aktivna korisnika iz sljedećih subjekata:

- 19 operatora,
- 19 planera – obrađivača planskih dokumenata,
- 7 lokalnih samouprava (Bar, Bijelo Polje, Cetinje, Nikšić, Podgorica, Mojkovac i Zeta) i
- 4 državna organa.

2.17. Praćenje kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga

Operatori koji pružaju uslugu u javnoj mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži (Crnogorski Telekom, One Crna Gora i Mtel) su tokom 2025. godine redovno dostavljali izvještaje o izmjenjenim vrijednostima parametara kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga. Od operatora u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži izvještaje o parametrima kvaliteta su dostavljali ASP CO, Crnogorski Telekom, FiberCom, Mtel, NetMont, One Crna Gora, Orion Telekom, Radio-difuzni centar, SBS Net Montenegro i Telemach.

Da bi se obezbjedila javna dostupnost informacijama o kvalitetu usluga koje pružaju operatori u Crnoj Gori, Agencija na svojoj internet stranici objavljuje uporedne preglede izmjerenih vrijednosti parametara kvaliteta javnih elektronskih komunikacionih usluga u fiksnoj i mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži i isti se nalaze na adresi: <https://ekip.me/page/users/electronic-communication-services/quality-of-service/parametri-kvaliteta>.

Analiza parametara kvaliteta usluga pokazuje da kvalitet usluga nije ujednačen i da se pojedini parametri kvaliteta i u fiksnoj i u mobilnoj mreži od operatora do operatora znatno razlikuju. Ukoliko vrijednosti pojedinih parametara kvaliteta usluga nijesu bile na zadovoljavajućem nivou ili su značajno varirale od kvartala do kvartala, Agencija je kontaktirala operatore, ukazivala da vrijednost određenog parametra izlazi iz granica očekivanog i da treba preduzeti mjere za njegovo poboljšanje. Što se tiče parametara kvaliteta usluga u javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži na fiksnoj lokaciji

Agencija je tokom 2025. godine ukazivala na parametre “vrijeme otklanjanja kvara za pristupne linije”, “učestalost kvarova po pristupnoj liniji” i “vrijeme odziva službe za korisnike”.

Vrijednosti parametra “vrijeme uspostavljanja usluge na fiksnoj lokaciji” kod Crnogorskog Telekom su iznosile 7,17 dana (usluga fiksne telefonije), 7,27 dana (usluga distribucije AVM sadržaja) i 7,23 dana (usluga pristupa internetu). Kod Mtel-a “vrijeme uspostavljanja usluge na fiksnoj lokaciji” je iznosilo 3,75 dana (usluga fiksne telefonije), 4,19 dana (usluga distribucije AVM sadržaja) i 3,73 dana (usluga pristupa internetu). Što se tiče Telemach-a to vrijeme se kretalo od 6,7 dana (usluga fiksne telefonije), 6,7 dana (usluga distribucije AVM sadržaja) i 6,5 dana (usluga pristupa internetu).

Što se tiče parametra “vrijeme otklanjanja kvara za pristupne linije - za 80% kvarova na pristupnoj liniji u posmatranom razdoblju” kod Crnogorskog Telekom je bilo dosta visoko i kretalo se 37,61 sati (usluga fiksne telefonije), 33,83 sata (usluga distribucije AVM sadržaja) i 44,46 sati (usluga pristupa internetu). I kod Mtel-a je “vrijeme otklanjanja kvara za pristupne linije – za 80% kvarova na pristupnoj liniji u posmatranom razdoblju” bilo veće u odnosu na druge operatore i kretalo se u opsegu od 24,82 sata do 25,52 sata u zavisnosti od usluge. Kod Telemach-a su se vrijednosti ovog parametra u zavisnosti od usluge kretale od 17 do 22 sata.

Vrijeme odziva službe za korisnike kod Crnogorskog Telekom tokom 2025. godine je iznosilo 19 sekundi (usluga fiksne telefonije), 19 sekundi (usluga pristupa internetu) i 21 sekundu (usluga distribucije AVM sadržaja). Kod Mtel-a je vrijednost ovog parametra iznosila 20,8 sekundi, a kod Telemach-a 14 sekundi.

Što se tiče ostalih operatora koji pružaju usluge na fiksnoj lokaciji, njihov broj korisnika je značajno manji, pa nije uzet u razmatranje.

Analizom izvještaja o parametrima kvaliteta javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga za 2025. godinu može se konstatovati da su vrijednosti parametara kvaliteta za usluge u mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži tokom godine neznatno varirale.

Vrijednost parametra “vrijeme odziva službe za korisnike” u mobilnoj mreži Crnogorskog Telekom je iznosila 14 sekundi, u mobilnoj mreži Mtel-a 20,8 sekundi, a u mobilnoj mreži One Crna Gora 23 sekunde. "Učestalost prigovora/pritužbi u vezi ispravnosti računa" se kretalo od 0,02% kod Mtela, 0,03% kod Crnogorskog Telekom i 0,15% kod One Crna Gora, a vrijednost parametra "učestalost raskinutih veza" se kretala od 0,14% kod One Crna Gora, 0,27% kod Crnogorskog Telekom i 0,29% kod Mtel-a.

U odnosu na izvještaje iz prethodnih godina operatori su u 2025. godini uglavnom napravili pozitivan pomak u cilju poboljšanja vrijednosti pojedinih parametara kvaliteta usluga koje nude korisnicima. Agencija će i dalje pratiti kvalitet elektronskih komunikacionih usluga, vršiti detaljnu analizu vrijednosti parametara kvaliteta usluga i od operatora zahtijevati da poboljšaju parametre koji nijesu na zadovoljavajućem nivou.

2.17.1. Mjerenje brzine pristupa internetu

Agencija je početkom juna 2019. godine pustila u rad sistem za mjerenje i analizu kvaliteta usluge pristupa Internetu “EKIP NetTest”. Sistem EKIP NetTest omogućava mjerenje parametara kvaliteta

usluge pristupa Internetu u fiksnim i mobilnim elektronskim komunikacionim mrežama u Crnoj Gori. EKIIP NetTest je dostupan za:

- sve moderne web pretraživače na adresi <https://nettest.ekip.me/>;
- mobilne uređaje sa operativnim sistemom Android (verzija 6.0 ili novije) i iOS (verzija 10 ili novije). Mobilne aplikacije se mogu preuzeti sa *Google Play*-a za Android OS i *App Store*-a za *Apple* iOS.

Sa više od 80 parametara koji se mjere, ovo je vjerovatno najkompletniji mjerni alat dostupan na tržištu. Sistem je u potpunosti u skladu sa izvještajem BEREC¹⁵-a iz 2014. godine, koji preporučuje parametre kvaliteta za kvalitet Internet konekcije.

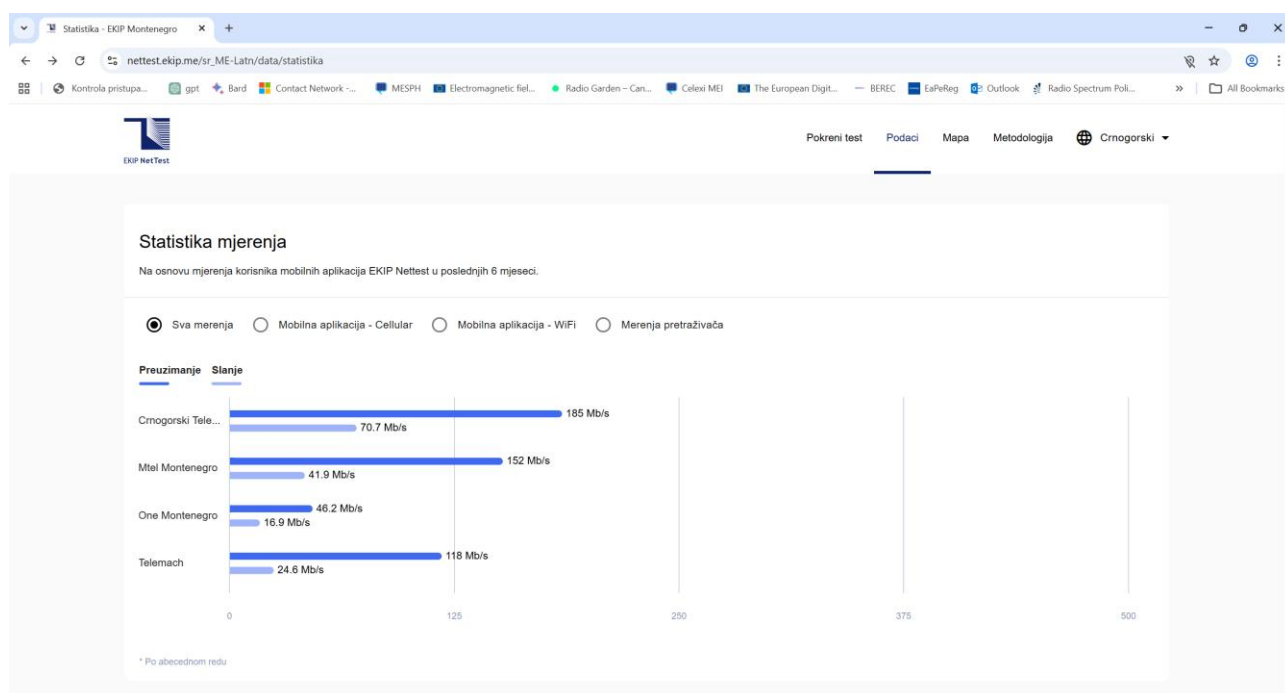
Mjerni server je smješten u tački za razmjenu Internet saobraćaja (MIXP) u Crnoj Gori, kako bi korisnici svih operatora bili u jednakoj poziciji kada mjere parametre kvaliteta usluge pristupa Internetu, tj. kako bi se dobijeni rezultati mjerenja mogli upoređivati.

Pomoću EKIIP NetTest-a korisnici, između ostalih, mogu da testiraju parametre kvaliteta internet konekcije:

- Brzina *download*-a (preuzimanja podataka - mjerenje od servera ka korisniku),
- Brzina *upload*-a (slanja podataka - mjerenje od korisnika ka serveru),
- *ping* (kašnjenje),
- gubitak paketa,
- transparentnost i kvalitet konekcije i
- snaga signala (u zavisnosti od uređaja i operativnog sistema).

Osim uobičajenih parametara, kao što su *upload* i *download* brzina, sistem obavlja više od 70 jedinstvenih testova čiji je cilj da se procijeni kvalitet Internet konekcije i provjeri da li se operatori drže principa mrežne neutralnosti. Sistem EKIIP NetTest, takođe, omogućava detaljni grafički i statistički prikaz rezultata mjerenja.

¹⁵ Tijelo evropskih regulatora za elektronske komunikacije.

Agencija ovaj sistem koristi i za praćenje implementacije obaveza operatora mobilnih usluga, u pogledu dinamike i obima pokrivanja stanovništva Crne Gore signalom mobilnih mreža u skladu sa odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija.

Sistem Ekip NetTest korisnici mogu da iskoriste za testiranje kvaliteta usluge pristupa internetu, u kontekstu parametara kvaliteta usluge utvrđenih pretplatničkim ugovorom. Ako su izmjereni parametri kvaliteta usluge pristupa internetu ispod ugovorenog kvaliteta, određenog pretplatničkim ugovorom, korisnik može da iskoristi rezultate mjerenja i uputiti prigovor operatoru, a u slučaju da nije zadovoljan reakcijom operatora može uputiti žalbu Agenciji uz dostavljanje dobijenih rezultata sa sistema Ekip NetTest.

Tokom 2025. godine obavljeno je ukupno 2.661 pojedinačnih mjerenja preko sistema Ekip NetTest. Broj mjerenja sa brzinama *download*-a po platformama je sljedeći:

- Mjerenja preko *Web*-a – 1.135, sa prosječnom brzinom *download*-a 150 Mb/s;
- Mjerenja preko mobilne aplikacije (*WLAN*) – 1.156, sa prosječnom brzinom *download*-a 116 Mb/s;
- Mjerenja preko mobilne aplikacije (*2G/3G/4G/5G*) – 370, sa prosječnom brzinom *download*-a 116 Mb/s.

2.18. Analiza poštovanja principa mrežne neutralnosti (*Net neutrality*) u Crnoj Gori

Uredbom (EU) 2015/2120 Evropskog parlamenta i Vijeća (u daljem tekstu “Uredba”)¹⁶, utvrđena su pravila kojima se obezbjeđuje otvoreni pristup internetu. EU Uredba o otvorenom pristupu internetu predviđa niz obaveza Internet servis provajderima (ISP – *Internet Service Provider*) koje se odnose na pružanje usluga pristupa Internetu (IAS – *Internet Access Service*). Cilj uredbe jeste da se

¹⁶ REGULATION (EU) 2015/2120 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 November 2015 laying down measures concerning open internet access and retail charges for regulated intra-EU communications and amending Directive 2002/22/EC and Regulation (EU) No 531/2012 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02015R2120-20181220>)

"obezbjedi jednak i nediskriminatoran tretman saobraćaja u pružanju usluga pristupa internetu i povezanih prava krajnjih korisnika" i da se "garantuje kontinuirano funkcionisanje internet ekosistema kao pokretača inovacija"¹⁷. Kako bi obezbijedila realizaciju tih ciljeva, Uredba nameće mjere koje se odnose na način upravljanja saobraćajem prenosa podataka od strane ISP u njihovim mrežama. Takođe, u Uredbi su navedene obaveze ISP koje se odnose na uslove i rokove, kao i sadržaj informacija, u pretplatničkim ugovorima za pružanje IAS.

Praksa u članicama Evropske unije jeste da su nacionalna regulatorna tijela (NRA – *National Regulatory Authority*) odgovorna za sprovođenje i nadzor nad ispunjavanjem obaveza koje proizilaze iz navedene uredbe. Smjernice BEREC¹⁸-a o primjeni evropske regulative za mrežnu neutralnost dizajnirane su tako da daju uputstva za sprovođenju obaveza od strane regulatora.

Uredbe Evropskog parlameta i Vijeća su propisi koji se direktno primjenjuju u državama članicama Evropske unije, bez potrebe izmjene nacionalnog zakonodavstva. Za razliku od navedene prakse, da bi se Uredba (EU) 2015/2120 Evropskog parlamenta i Vijeća primijenila u Crnoj Gori, neophodna je bila njena implementacija kroz nacionalno zakonodavstvo. U novom Zakonu o elektronskim komunikacijama, koji je usvojen u oktobru 2024. godine, postoje odredbe koje se odnose na otvoreni pristup internetu. U skladu sa navedenim odredbama zakona, Agencija je donijela Pravilnik o otvorenom pristupu internetu ("Službeni list Crne Gore", broj 131/25). Navedeni pravilnik propisuje niz obaveza pružaocima usluge pristupa internetu, a posebno sljedeće:

- Pravo na slobodan pristup internetu i nediskriminatorno upravljanje saobraćajem;
- Transparentnost i ugovorne obaveze operatora;
- Mjerenje brzine pristupa internetu i zaštita prava krajnjih korisnika.

S obzirom na značajno proširen opseg obaveza koji je propisan ovim pravilnikom, predviđeno je da njegova primjena započne od 01.03.2026. godine.

I pored toga, Agencija je tokom 2025. godine sprovedla određene aktivnosti u cilju praćenja pitanja otvorenog pristupa internetu. Agencija je tražila putem upitnika, informacije od operatora koji pružaju uslugu pristupa internetu o opštim, komercijalnim i tehničkim pitanjima koja se odnose na mrežnu neutralnost za 2025. godinu. Upitnik je dostavljen svim ISP, od kojih je većina dostavila određene odgovore.

Mjere upravljanja saobraćajem (TM - *Traffic management*) posebno su važne prilikom ocjenjivanja mrežne neutralnosti. Razumne mjere TM su dozvoljene ISP, pod uslovom da su one transparentne, nediskriminatorne, proporcionalne i da se ne zasnivaju na bilo kakvim "komercijalnim razlozima". Na osnovu analize dostavljenih podataka, može se zaključiti da se mjere upravljanja saobraćajem primjenjuju samo u slučajevima potrebe očuvanja integriteta i sigurnosti mreže i kao mjera upravljanja zagušenjima, na nediskriminatoran način. Drugim riječima, na osnovu odgovora operatora, može se zaključiti da ne postoje postupci koji ukazuju na nepoštovanje odredbi Zakona i Uredbe koji se odnose na mjere upravljanja saobraćajem. Pored toga, operatori su u svojim odgovorima naveli da postoji mogućnost blokiranja određenih servisa, u slučaju zahtjeva nadležnih državnih organa (npr. Uprave za igre na sreću - blokiranje *site*-ova za online kockanje; ili MUP – blokiranje *site*-ova sa dječijom pornografijom i sl.). Ono što je, takođe, obaveza ISP-ova je da uticaj

¹⁶ EU Regulation 2015/2020, Recital (1)

¹⁸ https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/6160-berec-guidelines-on-the-implementation-by-national-regulators-of-european-net-neutrality-rules

TM mjera bude jasno i sveobuhvatno opisan u pretplatničkim ugovorima, što trenutno nije slučaj. Proces usaglašavanja pretplatničkih ugovora sa odredbama Zakona je u toku.

Upitnikom Agencije je obuhvaćena i praksa blokiranja portova u cilju očuvanja integriteta i sigurnosti njihovih mreža, koju primjenjuju ISP-ovi. Dostavljeni odgovori su pokazali da operatori blokiraju određene portove, ali da nije u pitanju trajna mjera, već je ona privremenog karaktera zbog očuvanja sigurnosti mreže. Glavni razlozi koji su navedeni u odgovorima ISP-ova za blokiranje portova su: SPAM, sprječavanje DDoS napada, zaštita korisnika od zlonamjernog softvera i sl.

Kako bi se mogla provjeriti primjena TM mjera od strane operatora koji pružaju uslugu pristupa internetu, od juna 2019. godine Agencija je omogućila krajnjim korisnicima korišćenje Ekip NetTest mjernog sistema. Ekip NetTest omogućava pored ostalog i provjeru blokiranja specifičnih UDP i TCP portova, *Traceroute* test i VoIP test za otkrivanje mogućeg usporavanja ili ograničavanja saobraćaja (precizan opis QoS testova je moguće pronaći na adresi: <https://nettest.ekip.me/>). Dostupni rezultati mjerenja pokazali su kako operatori koji pružaju uslugu pristupa internetu ne koriste trajnu mjeru blokiranja portova, već ovu mjeru privremeno koriste, kako su naveli u svojim odgovorima na upitnik.

Prema podacima dobijenim od strane operatora u Crnoj Gori postoji nekoliko *zero rated* usluga, kao što su usluge *streaming* muzike, video *streaming*-a, pristup društvenim mrežama, *messaging* platformama i sl. U smjernicama BEREC-a se navodi da *zero rated* usluge treba da budu detaljno proučene od strane nacionalnih regulatornih tijela kako bi se obezbijedilo da ne ugrožavaju ciljeve Uredbe. Agencija nije sprovodila postupke ocjenjivanja usaglašenosti *zero rated* usluga sa odredbama Zakona i Uredbe, jer primjena Pravilnika o otvorenom pristupu internetu počinje od 01.03.2026. godine.

Na osnovu odgovora operatora na upitnik Agencije, procijenjeno je da pružanje specijalizovanih usluga (VoIP i IPTV u fiksnoj mreži) od strane ISP-ova ne dovodi do toga da se specijalizovane usluge koriste ili pružaju kao zamjena za uslugu pristupa internetu i nijesu dostupne na uštrb raspoloživosti ili kvaliteta usluge pristupa internetu. Naime, operatori su dužni da obezbijede dovoljne kapacitete u svojim mrežama tako da pružanje specijalizovanih usluga krajnjem korisniku ne narušava kvalitet usluge pristupa internetu drugim korisnicima u mreži.

Članom 4 Uredbe, a što je i propisano Pravilnikom Agencije, propisana je obaveza transparentnosti za operatore koji pružaju uslugu pristupa internetu. Obaveza transparentnosti obuhvata sljedeće:

- Obavezan sadržaj pretplatničkog ugovora koji obuhvata uslugu pristupa internetu;
- Obaveza objavljivanja jednostavne i efikasne procedure za rješavanje prigovora korisnika koje se odnose na otvoren pristup internetu, kao i na ispunjavanje obaveza iz ugovora.

Značajan broj elemenata koji se odnose na navedene obaveze se već primjenjuju od strane operatora koji pružaju uslugu pristupa internetu. To se prije svega odnosi na procedure rješavanja prigovora krajnjih korisnika. Takođe, značajan dio obaveznih stavki za pretplatničke ugovore, Agencija već kontroliše kroz postupak davanja saglasnosti na sve pretplatničke ugovore, pa i one koje obuhvataju uslugu pristupa internetu.

Određene dopune i usklađivanja je svakako potrebno izvršiti, kako bi se postiglo usaglašavanje sa odredbama Zakona, Pravilnika i Uredbe. Posebno treba pomenuti pitanje brzine pristupa internetu na fiksnoj lokaciji. Prema zakonu koji je važio do oktobra 2024. godine navedene su bile dvije kategorije

koje se odnose na ovaj parametar kvaliteta usluga: minimalna i maksimalna brzina pristupa internetu u fiksnim mrežama. Za razliku od toga, u Pravilniku i Uredbi se uz ovaj parametar navode četiri kategorije: maksimalna, reklamirana, uobičajeno dostupna i minimalna zagarantovana brzine pristupa internetu na fiksnoj lokaciji.

Na osnovu dobijenih odgovora od strane operatora, može se ocijeniti da su veliki operatori u značajnoj mjeri upoznati sa principima mrežne neutralnosti, tj. otvorenog pristupa internetu. Takođe, u značajnom stepenu postoji razumijevanje za određene tehničke aspekte koji se odnose na pitanja mrežne neutralnosti. Sa druge strane, u dijelu pitanja koja se odnose na komercijalne prakse koje primjenjuju, može se uočiti nedostatak odgovarajućih informacija.

Na osnovu svih raspoloživih podataka može se zaključiti da je ukupna slika koja se tiče mrežne neutralnosti u Crnoj Gori prilično pozitivna i pokazuje nesmetano funkcionisanje internet ekosistema kao pokretača inovacija. Svakako da će usaglašavanje Zakona i Pravilnika sa Uredbom Evropske unije koja se odnosi na mrežnu neutralnost, predstavljati zaokruženi sistem u kome će Agencija primijeniti propisane nadležnosti u dijelu nadzora nad sprovođenjem odgovarajućih mjera, kako bi se do kraja sprovele sve obaveze koje imaju operatori koji pružaju uslugu pristupa internetu. To će svakako dovesti do efikasnije i sveobuhvatnije zaštite krajnjih korisnika, kroz sprovođenje odgovarajućih mjera koje su propisane Zakonom, Pravilnikom i Uredbom.

2.19. Sigurnost i integritet elektronskih komunikacionih mreža i servisa

2.19.1. Mjere za obezbijedenje sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga

Prema izvještajima dobijenim od strane operatora i na osnovu kontrola koje je izvršila Agencija stanje sa realizacijom DRS¹⁹-a je sledeće:

- Crnogorski Telekom i One Crna Gora su u potpunosti ispunili obaveze u vezi sa implementacijom svojih DRS-ova na lokacijama u Bijelom Polju i Pljevljima, pri čemu su navedene DRS lokacije povezane sa mrežama drugih operatora;
- Mtel je u potpunosti realizovao sve interkonekcije sa mrežama drugih crnogorskih operatora izuzev sa Telemachom ka kojem je realizovano optičko povezivanje prema primarnom sajtu. Planirano je da se kompletno uspostavljanje SIP interkonekcija sa Telemach-om završi u drugom kvartalu 2026. godine.
- Telemach je završio povezivanje svog DRS sajta sa svim operatorima, pri čemu nedostaje veza sa DRS lokacijom Mtel-a.

Tokom 2025. godine bilo je oko 70 incidenata koji su uticali na dostupnost usluge.

U dijelu fiksnih mreža, glavni uzrok nedostupnosti servisa je bio prekid ili oštećenje kablova, dominantno usljed obavljanja građevinskih radova, a zabilježeni su i incidenti uzrokovani sistemskim i hardverskim greškama u mrežama operatora. Najteži incident je zabilježen prilikom duplog prekida optičkog kabla na relaciji Budva–Kotor i Budva–Herceg Novi zbog izvođenja građevinskih radova.

¹⁹ DRS - Disaster Recovery Site

U toku 2025. godine, prema izvještajima od operatora, bilo je ispada baznih stanica u svim mobilnim mrežama. Glavni uzrok ispada je prekid napajanja električnom energijom usljed nevremena, uz neuspješno startovanje rezervnog napajanja, kao i prekid i oštećenje optičkih kablova. Utvrđeno je i postojanje programskih i hardverskih grešaka u mreži operatora.

Značajan broj incidenata je imao uticaj na dostupnost linija hitnih službi. U posmatranom periodu nije zabilježena ni jedna povreda ličnih podataka korisnika.

2.19.2. Plan mjera u vanrednim situacijama

Shodno Uredbi o sadržini plana mjera za obezbjeđenje integriteta javnih elektronskih komunikacionih mreža i korišćenje elektronskih komunikacionih usluga u vanrednim situacijama, operatori su u posljednjem kvartalu 2024. godine Agenciji dostavili Plan mjera u vanrednim situacijama za 2025. godinu. Planove za 2025. godinu su dostavili sljedeći operatori: Crnogorski Telekom, One Crna Gora, Mtel, Telemach, Orion Telekom, Wimax, IP Mont, Radio-difuzni centar, SBS i Wireless.

Ažuriran je zajednički spisak operatora i hitnih službi sa kontakt osobama i isti je dostavljen svim operatorima i Direktoratu za vanredne situacije. Ovaj spisak se redovno ažurira u slučaju kada operatori dostave informaciju o promjenama u spisku.

2.19.3. Neželjene komunikacije zloupotrebom elektronske pošte

U 2019. godini Agencija je uspostavila registar „Ne zovi me” u elektronskom obliku. Registar sadrži telefonske brojeve i e-mail adrese korisnika koji ne žele da primaju elektronske poruke odnosno telefonske pozive u svrhu direktnog marketinga. Upis ili brisanje podataka u Registar na osnovu zahtjeva korisnika obavlja, bez naknade, operator sa kojim korisnik ima zaključen pretplatnički ugovor.

Na kraju 2025. godine u Registar je bilo upisano 818 korisnika, a tokom izvještajnog perioda u Registru je izvršeno ukupno 87 promjena i to: 70 upisa i 17 brisanja iz Registra. Na kraju 2025. godine pristup Registru, u cilju praćenja upisanih brojeva, pored operatora imalo je 14 privrednih društava koja se bave slanjem marketinških poruka, pri čemu je u 2025. pristup omogućen jednom privrednom društvu. Zahtjevi privrednih društava za pristup Registru se rješavaju u roku od 48 sati od prijema zahtjeva, a pristup i preuzimanje podataka je besplatno. Nije bilo žalbi korisnika.

2.19.4. Zadržavanje podataka o saobraćaju

U skladu sa Zakonom, operatori su dužni da zadržavaju podatke o elektronskom saobraćaju (uključujući uspjele i neuspjele pozive), kao i podatke relevantne za identifikaciju i registraciju pretplatnika. Takođe, obavezni su da, o svom trošku, obezbijede tehničke i organizacione uslove koji omogućavaju nadležnim organima pristup zadržanim podacima.

Tokom 2025. godine operatori su izvršili prilagođavanje rada sistema novim odredbama Zakona, u dijelu obaveza zadržavanja podataka. Krajem decembra 2025. godine donijeta je Uredba o bližim kategorijama podataka o elektronskim komunikacijama koji se zadržavaju.

U 2025. godini Agenciji su podnijete dvije primjedbe koje su se odnosile na postupanje operatora u izvršavanju obaveze dostavljanja zadržanih podataka, pri čemu su utvrđene nepravilnosti otklonjene nakon inspekcijskog nadzora sprovedenog od strane Agencije.

2.20. Uvedene regulatorne mjere

2.20.1. Analiza relevantnih tržišta u cilju ocjene stepena konkurentnosti tržišta

Agencija sprovodi postupak analiza relevantnih tržišta na osnovu člana 179 stav 2 tačka 17 i 18 Zakona sa ciljem procjene stepena efikasnosti konkurencije tržišta. Osnovni cilj sprovođenja postupka analize relevantnih tržišta je utvrđivanje prisustva operatora koji imaju status pojedinačne ili zajedničke tržišne snage na relevantnom tržištu. Agencija određuje regulatorne obaveze operatorima sa značajnom tržišnom snagom, ako postupkom analize i/ili Testa tri kriterijuma utvrdi da konkurencija na relevantnom tržištu nije efikasna ili ih ukida ako utvrdi suprotno. Osim toga, Agencija sprovodi i nadzor nad implementacijom propisanih regulatornih obaveza od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Agencija sprovodi postupak utvrđivanja i preispitivanja relevantnih tržišta, saglasno članu 111 stav 1 Zakona, u saradnji sa nezavisnim organom nadležnim za zaštitu konkurencije. Agencija u ovom postupku naročito vodi računa o primjeni preporuke Evropske komisije o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektronskih komunikacija podložnim prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (EU 2020/2245).

Agencija je utvrdila relevantna tržišta iz preporuke Evropske komisije i to:

- 1) Veleprodajno tržište lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji i
- 2) Veleprodajno tržište garantovanih kapaciteta.

Međutim, kako Agencija može preispitati i druga tržišta proizvoda i usluga koja nijesu navedena u preporuci Evropske komisije ukoliko, u skladu sa okolnostima na tržištu elektronskih komunikacija u Crnoj Gori, ocijeni da se na istim može dokazati da istovremeno ispunjavaju uslove iz Testa tri kriterijuma, Agencija je kandidovala još dva tržišta, i to:

- 3) Veleprodajno tržište pristupa fizičkoj infrastrukturi i
- 4) Veleprodajno tržište centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište.

Članom 112 Zakona predviđeno je da u postupku definisanja relevantnih tržišta Agencija utvrđuje opseg relevantnih usluga i proizvoda u sektoru elektronskih komunikacija i naročito relevantna geografska tržišta uzimajući u obzir, pored ostalog, okolnosti i stepen infrastrukturne konkurencije na tom području, vodeći računa o primjeni preporuka Evropske komisije o relevantnim tržištima i smjernica Evropske komisije o analizi tržišta i ocjeni značajne tržišne snage. U tom postupku Agencija uzima u obzir rezultate geografskog pregleda dostupnosti elektronskih komunikacionih mreža koje mogu da obezbijede širokopojasni pristup, ako ocijeni da su isti od važnosti za utvrđivanje relevantnog tržišta. Imajući u vidu činjenicu da se analiza relevantnog Veleprodajnog tržišta lokalnog pristupa na fiksnoj lokaciji i analiza relevantnog Veleprodajnog tržišta centralnog pristupa na fiksnoj lokaciji baziraju na podacima o širokopojasnom pristupu internetu, Agencija će biti u mogućnosti

započeti postupak analiza gore navedena dva relevantna tržišta po prijemu podataka od operatora za potrebe izrade Geografskog pregleda.

Tokom četvrtog kvartala 2025. godine pripremljeni su: Upitnik za tržište garantovanih kapaciteta sa podupitnicima koji se odnose na maloprodaju, veleprodaju i pokrivenost mreže uslugom i Upitnik za tržište pristupa fizičkoj infrastrukturi sa podupitnicima koji se odnose na kablovsku kanalizaciju i stubove.

Upitnicima su specificirani statistički, operativni i finansijski podaci koji se odnose na period od posljednje tri godine neophodni za sprovođenje postupka provjere ispunjenosti Testa tri kriterijuma na Veleprodajnom tržištu pristupa fizičkoj infrastrukturi i za sprovođenje postupka analize relevantnog Veleprodajnog tržišta garantovanih kapaciteta. Upitnici su upućeni operatorima dana 24.11.2025. godine koji su, shodno članu 112 stav 7 Zakona, dužni da dostave sve podatke potrebne za sprovođenje postupka analize tržišta, uključujući i podatke o budućem razvoju mreže i usluga, koji mogu imati uticaja na usluge na veleprodajnom nivou koje su dostupne na relevantnom tržištu, kao i podatke o povezanim maloprodajnim tržištima.

2.20.2. Aktivnosti u realizaciji Projekta računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva

Metodologijama Agencije o troškovnom i razdvojenom računovodstvu za fiksne i mobilne mreže se omogućava sprovođenje mjera za odvojeno vođenje računovodstvenih evidencija kao i kontrola cijena i vođenja troškovnog računovodstva u svrhu provjere troškovne usmjerenosti cijena kao i spriječavanja unakrsnog subvencionisanja, previsokih cijena ili neefikasnog ponašanja operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu.

Takođe, računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo imaju za svrhu i praćenje sprovođenja obaveza transparentnosti, u smislu praćenja profitabilnosti pojedinih tržišnih segmenata, i nediskriminatornosti, u smislu praćenja transfernih usluga između segmenata poslovanja. Uvođenjem mjere računovodstvenog odvajanja, operatoru sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu se nameću sadržaj i oblik prikupljanja računovodstvenih informacija za potrebe regulatornog izvještavanja. *Top-down* troškovni modeli operatora su bili podrška za donošenje regulatornih odluka i obezbjeđuju pouzdane informacije za sprovođenje cjenovne kontrole.

Agencija od kraja 2023. godine utvrđuje veleprodajne cijene regulisanih usluga na bazi sopstvenih *bottom-up* LRIC troškovnih modela za fiksnu i mobilnu mrežu, odnosno kao rezultat načela propisanih Metodologijama Agencije za izradu i razvoj *bottom-up* LRIC troškovnih modela za fiksnu i mobilnu mrežu i modeliranja mreže “hipotetičkog” idealnog operatora koje se oslanja na nove (troškovno efikasnije) tehnologije i projektovanje budućih trendova razvoja tražnje sa uslugama i optimalnim potrebama operatora.

Svrha *bottom-up* LRIC modela je izračunavanje cijena usluga koje nude operatori sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim veleprodajnim tržištima javnih fiksnih komunikacionih mreža (relevantna tržišta lokalnog, centralnog i visokokvalitetnog pristupa fiksnoj mreži na fiksnoj lokaciji, relevantna tržišta originacije poziva iz fiksne mreže i terminacije poziva u fiksnim mrežama) i mobilnih komunikacionih mreža (relevantno tržište pristupa i originacije poziva iz mobilnih mreža i relevantno tržište terminacije poziva u mobilnim mrežama).

Tokom 2025. godine, Agencija je u ovoj oblasti imala sljedeće aktivnosti:

- Odlukom od 20.03.2025. godine stavljena je van snage Odluka Agencije od 17.10.2012. godine o usvajanju Metodologije računovodstvenog razdvajanja za mobilne telefonske mreže;
- Rješenjem od 29.05.2025. godine stavljeno je van snage Rješenje Agencije od 17.10.2012. godine kojim je operatorima One Crna Gora, Crnogorskom Telekomu i Mtel-u, kao operatorima javne mobilne elektronske komunikacione mreže sa značajnom tržišnom snagom, bila određena obaveza sprovođenja računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva;
- Rješenjima od 17.06.2025. godine izmijenjeno je Rješenje Agencije od 18.02.2022. godine kojim su određeni operatori sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom Veleprodajnom tržištu završavanja (terminacije) poziva u sopstvenoj mobilnoj mreži i Rješenje Agencije od 20.12.2024. godine kojim su određeni operatori sa zajedničkom značajnom tržišnom snagom na Veleprodajnom tržištu pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz javnih mobilnih telefonskih mreža;
- Odlukom od 18.07.2025. godine o vrijednosti ponderisanog troška kapitala za 2024. godinu određena je vrijednost ponderisanog troška kapitala prije oporezivanja na nivou od 8,60% koju je primijenio Crnogorski Telekom, kao operator sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima, kod izračunavanja troškova regulisanih veleprodajnih usluga.
- Na osnovu Rješenja Agencije o određivanju cijena veleprodajnih relevantnih usluga Crnogorski Telekom je od 01.11.2025. godine primijenio treći korak sniženja cijena za sljedeće veleprodajne usluge:
 - cijena usluge zajedničkog pristupa lokalnoj petlji je snižena za 19,96%;
 - cijene usluga mjesečnog zakupa veleprodajnih iznajmljenih linija (LL) 10 Mb/s (2, 5, 15, 50 i 200 km) u prosjeku su niže za 49,71%;
 - cijene usluga mjesečnog zakupa veleprodajnih iznajmljenih linija (LL) 100 Mb/s (2, 5, 15, 50 i 200 km) u prosjeku su niže za 78,40%;
 - cijene usluga mjesečnog zakupa veleprodajnih iznajmljenih linija (LL) 500 Mb/s (2, 5, 15, 50 i 200 km) u prosjeku su niže za 84,08%;
 - cijene usluga mjesečnog zakupa veleprodajnih iznajmljenih linija (LL) 1 Gb/s (2, 5, 15, 50 i 200 km) u prosjeku su niže za 78,55%;
 - cijena usluge iznajmljivanja prostora u kablovskoj kanalizaciji prečnika 110 mm za cijev 40 mm je niža za 18,79%;
 - cijena usluge iznajmljivanja prostora u kablovskoj kanalizaciji prečnika 40 mm za cijev <20 mm je niža za 32,47%;
 - cijena usluge zakupa optičkog vlakna bez prenosne opreme (*dark fibre*) za povezivanje jezgrene i pristupne mreže je niža za 14,52%.
- Na osnovu rješenja Agencije, Crnogorski Telekom, One Crna Gora, Mtel i Telemach Crna Gora su, od 01.11.2025. godine, snizili cijenu usluge terminacije poziva u fiksnim mrežama za 56,25%, a operatori Crnogorski Telekom, One Crna Gora i Mtel cijenu usluge terminacije poziva u mobilnim mrežama za 35,48%.

Agencija je cijene usluga terminacije poziva u fiksnim i mobilnim mrežama snizila u cilju usklađivanja sa cijenama propisanim Uredbom Evropske komisije 2021/654 od 18.12.2020. godine o jedinstvenim maksimalnim cijenama usluga terminacije poziva na nivou Evropske unije. Dakle, cijene usluga terminacije poziva u fiksnim i mobilnim mrežama u Crnoj Gori su sada izjednačene sa

cijenama koje se primjenjuju od strane evropskih operatora od 01.01.2024. godine, shodno pomenutoj Uredbi Evropske komisije.

2.20.3. Aktivnosti na regulisanju cijena i drugih uslova pružanja usluga rominga

Proces snižavanja cijena i regulisanje drugih uslova pružanja usluga rominga predstavlja ključni iskorak u regionalnoj i evropskoj digitalnoj integraciji, donoseći opipljive benefite građanima i privredi. Uspješna implementacija režima „roaming kao kod kuće” (tzv. *"Roaming Like At Home"* - RLAH režim naplate) među državama Zapadnog Balkana, od jula 2021. godine, omogućila je nesmetanu komunikaciju i značajno olakšala putovanja i poslovanje unutar regiona Zapadnog Balkana.

Kada su u pitanju smanjenje cijena i regulisanje drugih uslova pružanja usluga rominga između Crne Gore i Evropske unije, aktivnosti se odvijaju kroz dva paralelna modela:

- Komercijalni model (Deklaracija operatora): Zasnovan na dobrovoljnom sporazumu mobilnih operatora sa Zapadnog Balkana i operatora iz EU. Ovaj model omogućava prelazno i postepeno snižavanje cijena usluge prenosa podataka (interneta) u romingu kroz definisanje maksimalnih cjenovnih ograničenja (*price caps*), počevši od 2023. pa sve do 2028. godine.
- Institucionalni model (priključenje Crne Gore jedinstvenom RLAH tržištu EU): Strateški proces čiji je krajnji cilj potpuno uključivanje Crne Gore u evropski „roaming kao kod kuće” režim. Ovaj model podrazumijeva potpisivanje bilateralnog sporazuma sa Evropskom komisijom i zahtijeva sveobuhvatnu harmonizaciju i primjenu evropskih propisa koji se odnose na roaming (*EU roaming acquis*), za šta su već započete intenzivne pripremne i zakonodavne aktivnosti.

2.20.3.1. Sprovođenje Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana

Predstavnici vlada država Zapadnog Balkana - WB6 (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Srbija) u okviru Digitalne strategije za Zapadni Balkan su se obavezali da rade na smanjenju cijena usluga međunarodnog rominga u navedenim državama, shodno regulativi EU. U skladu sa ciljevima i prioritetima utvrđenim Digitalnom agendom za Zapadni Balkan, a u koordinaciji Savjeta za regionalnu saradnju (RCC) i uz učešće Generalnog direktorata Evropske Komisije za komunikacione mreže, sadržaj i tehnologiju (*DG Connect*) i Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (*DG NEAR*), sprovedene su aktivnosti na usaglašavanju Sporazuma o smanjenju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana. Navedeni sporazum je u najvećoj mjeri usaglašen sa, u to vrijeme, važećom regulativom Evropske unije u ovoj oblasti, a naročito sa: Uredbom Evropske unije broj 2015/2120 i Uredbom Evropske unije broj 2017/920. Sporazum o smanjenju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana je zaključen 04.04.2019. godine u Beogradu između ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Srbije.

Kao najvažniji korak, Sporazumom je predviđeno da se od 01.07.2021. godine usluge rominga za korisnike iz država potpisnica Sporazuma naplaćuju kao da je korisnik rominga u svojoj matičnoj

mreži (RLAH režim naplate). Pored toga što ovaj sporazum predviđa potpuno drugačiji princip naplate roming usluga, od prethodno važećeg sporazuma, on sadrži i iznose maksimalnih maloprodajnih i veleprodajnih cijena koje će se primjenjivati za roming usluge u državama potpisnicama. Takođe, predviđeno je da su države potpisnice dužne da izmijene svoje zakonske i/ili podzakonske akte kako bi mogla da se primijene planirana smanjenja cijena u skladu sa regulativom koja važi u članicama Evropske unije. Regulatorna tijela država potpisnica su zadužena za implementaciju regionalnog sporazuma o romingu.

Primjena najvažnije faze smanjenja cijena usluga rominga u državama Zapadnog Balkana započela je od 01.07.2021. godine. Glavna karakteristika ove faze smanjenja cijena usluga rominga u regionu Zapadnog Balkana je primjena tzv. “roming kao kod kuće” režima naplate (eng. "Roaming Like At Home" - RLAH). U cilju implementacije ove faze u smanjenju cijena usluga rominga, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je sprovela sve aktivnosti koje su predviđene Sporazumom o smanjenju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana. To znači da je Agencija, u koordinaciji sa regulatornim tijelima iz regiona, donijela odgovarajuće akte koji su neophodni za punu implementaciju ove faze, u skladu sa potpisanim Sporazumom i odgovarajućim propisima Evropske Komisije.

Smanjenje cijena usluga rominga u državama Zapadnog Balkana, koje je primijenjeno od 01.07.2021. godine je donijelo značajne benefite za privatne i poslovne korisnike, koji usluge rominga koriste u našem regionu. Navedeni benefiti se prije svega odnose na veće korišćenje usluga rominga u regionu bez straha od dobijanja visokih računa za njihovo korišćenje. Pored fizičkih lica kojima takav način korišćenja roming usluga u državama Zapadnog Balkana olakšava boravak u navedenim državama, značajnu korist imaju i poslovni korisnici kojima nesmetano korišćenje usluga rominga značajno olakšava obavljanje svojih poslovnih aktivnosti u regionu.

U skladu sa potpisanim Sporazumom i Odlukom Agencije, u periodu od 01.01–31.12.2025. godine mobilni operatori su primijenili nižu cijenu veleprodajne usluge prenosa podataka u romingu za region Zapadnog Balkana, koja je iznosila 0,003 €/MB (prethodno je iznosila 0,0035 €/MB).

2.20.3.2. Aktivnosti na smanjenju cijena usluga rominga između Crne Gore i EU i priključenju Crne Gore jedinstvenom RLAH roming tržištu EU

Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na sprovođenju Deklaraciju o romingu, koju su mobilni operatori iz regiona Zapadnog Balkana i EU potpisali 06.12.2022. godine. Navedena deklaracija je proizvod dobrovoljnog sporazuma između 38 mobilnih operatora iz EU i Zapadnog Balkana, a pripremljena je uz učešće i pomoć Regionalnog Savjeta za Saradnju (RCC) i Evropske Komisije. Deklaracija predstavlja značajan korak u cilju smanjenja cijena usluga prenosa podataka u romingu između EU i Zapadnog Balkana. U skladu sa odredbama Deklaracije, mobilni operatori, potpisnici Deklaracije, su početkom maja 2023. godine, postigli dogovor o uvođenju maksimalnih maloprodajnih cijena (“*price caps*”) za 1GB saobraćaja u romingu, za period 1.10.2023–2028. godine, na sljedeći način:

- 18,00€/GB od 1.10.2023. godine;
- 14,00€/GB od 2026. godine;
- 9,00€/GB od 2028. godine,

za svoje korisnike, tj. građane regiona Zapadnog Balkana koji putuju u EU i obrnuto.

Svi mobilni operatori iz Crne Gore (Crnogorski Telekom, One Crna Gora i Mtel) su potpisnici deklaracije i učestvuju u implementaciji smanjenja cijena usluge prenosa podataka u romingu između njih i operatora u EU koji su potpisnici predmetne deklaracije. Među ostalim potpisnicima Deklaracije su i Deutsche Telekom Grupa, Telekom Austria Grupa, Orange Grupa, Telekom Srbija Grupa, 4iG, i United Grupa. Mobilni operatori u Crnoj Gori su odredbe Deklaracije primijenili preko različitih tarifnih dodataka ograničenog vremenskog trajanja.

Inicijativa da se države Zapadnog Balkana priključe jedinstvenom roming tržištu EU je nanovo aktuelizovana od strane najviših adresa iz EU u drugoj polovini 2025. godine. Prema informacijama koje su predstavljene od strane predstavnika Evropske komisije, planirano je da se potpišu bilateralni sporazumi između Evropske Komisije i država Zapadnog Balkana, kojim će biti omogućeno priključenje pojedinih država RLAH-u koji važi za EU članice. Planirano je da svaka država Zapadnog Balkana pojedinačno potpiše sporazum o pristupanju jedinstvenom EU roming tržištu. Da bi se pristupilo dijelu koji se odnosi na zaključivanje pomenutog sporazuma Evropska komisija treba da dobije mandat od Savjeta Evrope za zaključivanje sporazuma, što se do sada još uvijek nije desilo.

Uslov za uključivanje država Zapadnog Balkana u jedinstveno EU roming tržište jeste primjena tzv. „*EU roaming acquis*“-a, koji je u drugoj polovini 2025. godine dostavljen nadležnim institucijama država Zapadnog Balkana. Navedeni „*EU roaming acquis*“ sadrži odredbe propisa Evropske unije koji su relevantni za implementaciju RLAH roming režima na jedinstvenom tržištu EU.

Kako bi spremni dočekali zvanični početak pregovora o priključenju Crne Gore jedinstvenom EU roming tržištu, u Agenciji je, početkom novembra 2025. godine, formirana Radna grupa koja je zadužena za pripremu i implementaciju ovog procesa. Od dana formiranja do kraja 2025. godine, Radna grupa je sprovela sljedeće aktivnosti:

- 1) Pripremljena je detaljna analiza usklađenosti pravnog okvira u Crnoj Gori sa relevantnim „*EU roaming acquis*“-om i identifikovani su akti i odredbe koji zahtijevaju dodatnu harmonizaciju i/ili transponovanje (tzv. Gap analiza);
- 2) Pripremljen je Nacrt izmjena Zakona o elektronskim komunikacijama kojim se predviđa i omogućava transponovanje svih neophodnih odredbi „*EU roaming acquis*“, a prije svega Direktive o elektronskom komunikacionom kodu (EECC) (*Directive (EU) 2018/1972*) i Uredbe o BEREC-u (*Regulation (EU) 2018/1971*);
- 3) Pripremljeni su nacrti sljedeći propisa:
 - Pravilnik o regulisanom romingu kojim će se transponovati Uredba o romingu (*Regulation (EU) 2022/612 of the European Parliament and of the Council of 6 April 2022 on roaming on public mobile communications networks within the Union*);
 - Odluka o cijenama terminacije poziva kojom će se transponovati Implementaciona uredba o cijenama terminacije poziva (*Commission Delegated Regulation (EU) 2021/654 of 18 December 2020 supplementing Directive (EU) 2018/1972 of the European Parliament and of the Council by setting a single maximum Union-wide mobile voice termination rate and a single maximum Union-wide fixed voice termination rate*);
 - Pravilnik o utvrđivanju detaljnih pravila o primjeni politike fer korišćenja, o metodologiji za procjenu održivosti ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roming i o zahtjevu koji podnosi pružalac usluge rominga za potrebe te procjene, kojim će se transponovati Implementaciona uredba o politici fer korišćenja (*Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2286*).

Navedeni nacrti propisa su, krajem decembra 2025. godine, dostavljeni preko Ministarstva ekonomskog razvoja relevantnim direktoratima Evropske Komisije, radi njihove evaluacije.

S obzirom da Evropska Komisija, u trenutku pripreme ovog izvještaja, nije dobila mandat Savjeta Evrope za početak formalnih pregovora sa državama Zapadnog Balkana, još uvijek nije poznata pozicija Evropske Komisije u tim pregovorima. U očekivanju što skorijeg započinjanja pregovora o pristupanju Crne Gore jedinstvenom EU roming tržištu, Agencija će posvećeno raditi na brzom ispunjavanju svih obaveza za koje u tom procesu bude zadužena, na potpuno transparentan način.

2.20.4. Inicijativa za smanjenje maloprodajnih cijena za fiksne i mobilne pozive u okviru Zapadnog Balkana

Na osnovu više sprovedenih analiza i praćenja stanja na tržištu međunarodnih govornih poziva, Agencija je tokom 2018. godine pokrenula inicijativu za smanjenje cijena usluga terminacije međunarodnih poziva u fiksnim i mobilnim mrežama u regionu. Razlozi koji su opredijelili Agenciju za navedenu inicijativu su sljedeći:

- Međunarodni telefonski saobraćaj (odlazni i dolazni) sa regionom predstavlja značajan dio ukupnog međunarodnog telefonskog saobraćaja koji ostvare korisnici operatora iz Crne Gore;
- Cijene terminacije međunarodnih poziva iz regiona u mreže operatora u Crnoj Gori su uglavnom značajno veće (oko 40 puta za fiksne i oko 70 puta za mobilne mreže) od cijena terminacije nacionalnih poziva, koje na osnovu troškovnih modela određuje Agencija;
- Cijene terminacije poziva iz mreža operatora u Crnoj Gori (fiksnih i mobilnih) u mreže operatora u regionu su recipročne i uglavnom su značajno veće (30 - 60 puta) od cijena terminacije nacionalnih poziva, koje na osnovu troškovnih modela određuju regulatorna tijela zemalja regiona.

Kako je navedeno, visok nivo maloprodajnih cijena je uslovljen rastom veleprodajnih cijena terminacije međunarodnih poziva u regionu koji je u nekoliko prethodnih godina iniciran od strane samih operatora u regionu. Rast veleprodajnih cijena je sproveden od strane operatora sa ciljem da se zadrži približno isti nivo prihoda uprkos manjem obimu ostvarenog saobraćaja, prvenstveno zbog uticaja različitih OTT (*Over the Top*) aplikacija tipa Viber, WhatsApp i sl. Visoke maloprodajne cijene međunarodnih poziva u regionu, koje primjenjuju operatori u Crnoj Gori i u drugim državama regiona, imaju veoma destimulativan efekat na krajnje korisnike kada je u pitanju korišćenje usluge međunarodnih poziva ka zemljama regiona.

Iz navedenih razloga, Agencija je ocijenila da ovakva situacija nije logična i dugoročno je neodrživa. Agencija smatra da je proces povećanja cijena usluga terminacije međunarodnih poziva u fiksnim i mobilnim mrežama u regionu potrebno zaustaviti i okrenuti u suprotnom smjeru, tj. početi sa njihovim smanjenjem.

Iz prethodno navedenih razloga Agencija je pokrenula inicijativu, za smanjenje cijena usluga terminacije međunarodnih poziva u fiksnim i mobilnim mrežama u regionu, prema regulatornim tijelima iz Bosne i Hercegovine, Srbije i Sjeverne Makedonije. Regulatori iz navedenih država su prihvatili ovu inicijativu kao potpuno opravdanu. Kao rezultat zajedničkog rada na ovom pitanju, pripremljen je Nacrt sporazuma kojim je propisano postepeno i recipročno smanjenje cijena usluga

terminacije međunarodnih poziva u fiksnim i mobilnim mrežama u regionu. Zbog različitih zakonskih odredbi, odnosno različitih nadležnosti regulatora i nadležnih ministarstava u navedenim državama, konstatovano je da regulatori nemaju ovlašćenja za potpisivanje predmetnog sporazuma. Agencija je sprovela i niz drugih aktivnosti u okviru navedene inicijative, u periodu od 2018–2023. godine, ali sve te aktivnosti nijesu dovele do konkretnih rezultata.

Iz tog razloga, Agencija je u prvoj polovini 2024. godine, neznatno izmijenjenu inicijativu kandidovala kroz Berlinski proces, kao jedan od predloga za novi Akcioni Plan za Zajedničko regionalno tržište 2025-2028 (*Common Regional Market Action Plan 2025-2028*). Nakon razmatranja predmetne inicijative, ona je postala sastavni dio Akcionog plana, koji je usvojen u oktobru 2024. godine, u okviru Tačke 6. Digitalna transformacija, podtačka 6.1 *Connectivity*. Predmetna tačka ima naziv „Smanjenje maloprodajnih cijena za fiksne i mobilne pozive u okviru Zapadnog Balkana“ (*Reduce retail charges for fixed and mobile intra-WB6 calls*). Inače, Akcioni plan je integralni dio Regionalnog plana rasta za Zapadni Balkan (*Growth Plan for the Western Balkans*). Navedena inicijativa podrazumijeva ograničavanje maloprodajnih cijena za fiksne i mobilne pozive u okviru Zapadnog Balkana, za šta je jedan od osnovnih preduslova smanjenje cijena usluga terminacije međunarodnih poziva u fiksnim i mobilnim mrežama u regionu.

Tokom 2025. godine, predstavnici Agencije u Radnoj grupi za povezanost u okviru RCC su pripremili predlog upitnika koji će poslužiti za prikupljanje podataka od operatora iz država Zapadnog Balkana. Prikupljeni podaci će se koristiti za pripremu procjene smanjenja maloprodajnih cijena za fiksne i mobilne pozive unutar regiona Zapadnog Balkana. Nakon pripreme navedene procjene, biće odabran pristup koji će se primijeniti za smanjenje maloprodajnih cijena za fiksne i mobilne pozive unutar regiona Zapadnog Balkana.

2.21. Ostvarivanje i kvalitet univerzalne usluge u sektoru elektronskih komunikacija

Univerzalna usluga u elektronskim komunikacijama u Crnoj Gori propisana je Zakonom i to kao usluga odgovarajućeg širokopojasnog pristupa internetu i usluga govorne komunikacije, propisanog kvaliteta, koje su na teritoriji Crne Gore dostupne svim potrošačima po pristupačnim cijenama, bez obzira na njihov geografski položaj, uključujući i osnovni priključak na elektronsku komunikacionu mrežu na fiksnoj lokaciji.

Izabrani operatori pružaju univerzalne usluge u skladu sa pravnim propisima, kojima je definisano pružanje univerzalnih usluga u Crnoj Gori.

2.21.1. Implementacija novog zakona kroz donošenje podzakonskih akata i sprovođenje javnog konkursa za određivanje operatora univerzalne usluge

Agencija je tokom 2025. godine u potpunosti uspostavila novi normativno-pravni okvir koji se odnosi na univerzalnu uslugu, te donijela sva podzakonska akta u skladu sa Zakonom i to:

- Pravilnik o sprovođenju javnog konkursa i uslovima za određivanje operatora univerzalne usluge („Službeni list Crne Gore“, broj 63/25);
- Pravilnik o načinu pružanja univerzalnih usluga („Službeni list Crne Gore“, broj 101/25);

- Pravilnik o metodologiji obračuna neto troška pružanja univerzalnih usluga („Službeni list Crne Gore“, broj 101/25);
- Pravilnik o informacijama koje treba da sadrže opšti uslovi pružanja usluga („Službeni list Crne Gore“, broj 131/25);
- Pravilnik o načinu uspostavljanja javnog imenika i službe davanja informacija o brojevima krajnjih korisnika („Službeni list Crne Gore“, broj 83/25);
- Analiza kvaliteta pružanja univerzalnih usluga, broj 0405-4870/1 od 28.08.2025. godine.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je, na osnovu stručnih osnova donijetih od strane Agencije, donijelo Pravilnik o vrstama povoljnosti i mjera za lica sa invaliditetom i lica u stanju socijalne potrebe („Službeni list Crne Gore“, broj 132/25), a Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije je donijelo Pravilnik o utvrđivanju liste kategorija lica sa invaliditetom i lica u stanju socijalne potrebe, koju utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja, do kraja tekuće godine za narednu kalendarsku godinu („Službeni list Crne Gore“, broj 07/26).

Nakon donošenja navedenih pravilnika i sprovedene Analize kvaliteta pružanja univerzalnih usluga, koja je predstavljala osnov za dalji postupak jer je pokazala da postoji potreba za daljim određivanjem operatora univerzalne usluge u Crnoj Gori, Agencija je sprovedla javni konkurs za određivanje operatora univerzalne usluge, koji je trajao od 20.11-22.12.2025. godine.

U navedenom roku za pružanje usluge univerzalnog imenika i univerzalne službe za davanje informacija o telefonskim brojevima korisnika, dostavljena je ponuda operatora Mtel broj 43498 od 22.12.2025. godine. Agencija je donijela Rješenje broj 0405-35/6 od 30.01.2026. godine kojim je Mtel određen za operatora univerzalne usluge na period od tri godine, za pružanje usluge univerzalnog imenika i univerzalne službe za davanje informacija o telefonskim brojevima korisnika. Mtel će sa pružanjem univerzalne usluge početi od 04.02.2026. godine i iste će pružati do 04.02.2029. godine.

Za pružanje usluge odgovarajućeg širokopojasnog pristupa internetu i usluge govorne komunikacije na javnom konkursu nije dostavljena nijedna ponuda. Shodno članu 3 stav 1 tačka 8 i članu 9 stav 3 Pravilnika o sprovođenju javnog konkursa i uslovima za određivanje operatora univerzalne usluge, ukoliko operator ne može biti izabran na osnovu javnog konkursa, Agencija je dužna da operatora univerzalne usluge odredi rješenjem, na osnovu sprovedene Analize kvaliteta pružanja univerzalnih usluga. Agencija je, na osnovu Analize kvaliteta pružanja univerzalne usluge, donijela Rješenje broj 0405-35/8 od 30.01.2026. godine kojim su određeni operatori univerzalne usluge za pružanje predmetnih usluga, i to:

- Crnogorski Telekom – kao operator univerzalne usluge na nacionalnom nivou, u 23 opštine;
- Mtel – u 16 opština: Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Danilovgrad, Herceg Novi, Mojkovac, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Rožaje, Ulcinj, Andrijevica, Plužine i Petnjica;
- Telemach – u 6 opština: Bar, Cetinje, Herceg Novi, Pljevlja, Podgorica i Tivat.

Operatori univerzalne usluge obavezni su, shodnom Pravilniku o načinu pružanja univerzalne usluge, da obezbijede minimalnu brzinu preuzimanja (*download*) podataka od najmanje 10 Mb/s i brzinu slanja (*upload*) podataka od najmanje 1 Mb/s za uslugu širokopojasnog pristupa internetu. Operatori Crnogorski Telekom, Mtel i Telemach sa pružanjem univerzalnih usluga počinju od 04.02.2026. godine i iste će pružati do 04.02.2029. godine.

2.21.2. Pružanje usluge Univerzalne službe informacija i Univerzalnog imenika

Savjet Agencije je na osnovu javnog konkursa iz 2020. godine odredio Mtel za operatora za pružanje usluge Univerzalnog imenika i Univerzalne službe informacija u vremenskom periodu od pet godina, počevši od 25.01.2021. godine do 25.01.2026. godine.

Na Univerzalnu službu informacija (broj 1180) u 2025. godini, korisnici su uputili 86.962 poziva (pri čemu je ostvaren prihod od 6.956,96 EUR bez PDV-a), u cilju dobijanja informacija o telefonskom broju željenog korisnika ili o korisniku telefonskog broja na osnovu broja telefona. Mtel je takođe korisnicima omogućio da pristupe web portalu Mtela za pretragu Univerzalnog imenika (dvojna pretraga: po imenu i prezimenu i po broju telefona). Broj pristupa web portalu za pretragu Univerzalnog imenika je iznosio 1.567.790.

2.21.3. Pružanje usluga pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonskih poziva i pristupa internetu

Savjet Agencije je Rješenjem broj 0405-2368/25 od 26.11.2020. godine imenovao Crnogorski Telekom za pružanje usluge pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonskih poziva i pristupa internetu na period od 5 godina od 25.01.2021. godine do 25.01.2026. godine.

Crnogorski Telekom je tokom 2025. godine kao operator univerzalne usluge bio dužan da obezbjedi priključak na fiksnoj lokaciji, na osnovu opravdanog zahtjeva bilo kog građanina Crne Gore bez obzira na geografski položaj objekta u kom taj građanin stanuje, u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima za ocjenu opravdanosti zahtjeva korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži (koji je važio tokom 2025. godine) putem Univerzalnog servisa. Pravilnikom o utvrđivanju brzine prenosa podataka za funkcionalan pristup internetu putem univerzalnog servisa, koji je važio u 2025. godini, propisana je brzina preuzimanja (*download*) podataka od najmanje 7Mb/s i brzina slanja (*upload*) podataka od najmanje 1Mb/s.

Crnogorski Telekom je postigao dogovor sa „SBS net Montenegro“, uz saglasnost Agencije, da satelitskim pristupom rješavaju zahtjeve za priključak univerzalne usluge i preko istog omogućavaju korisnicima i govorne usluge.

Crnogorski Telekom je na dan 31.12.2025. godine obavijestio Agenciju da je aktivno 8 korisnika, da je jedan korisnik privremeno isključen, kao i da je demontirano 48 korisnika (ne pruža im se više usluga zbog raskida ugovora i neispunjavanja obaveza prema Crnogorskom Telekomu kao pružaocu usluge).

Crnogorski Telekom u 2025. godini nije tražio naknadu neto troška za poslovnu 2024. godinu.

2.21.4. Kvalitet univerzalnih usluga u sektoru elektronskih komunikacija

Na osnovu Zakona, izabrani operatori dužni su da Agenciji kvartalno dostavljaju podatke o izmjeranim parametrima kvaliteta univerzalne usluge koju pružaju. Pored toga, na osnovu rješenja o izboru operatora univerzalne usluge, izabrani operatori su dužni da dostave kvartalne izvještaje i godišnji izvještaj o vrijednostima pokazatelja kvaliteta univerzalne usluge koju pružaju. Operatori univerzalnih usluga vršili su mjerenje parametara kvaliteta usluge iz opsega usluga univerzalnog

servisa koju pružaju, u skladu sa definicijama i metodama navedenim u tehničkom uputstvima METI ETSI EG202 057-1, METI ETSI EG 201 769-1 i METI ETSI EG 202 057-4.

Operator Univerzalnog telefonskog imenika i Univerzalne službe informacija, Mtel, je za 2025. godinu dostavio podatke Agenciji, na osnovu kojih se može zaključiti da je izabrani operator ispunio sve kriterijume definisane Pravilnikom o kvalitetu usluga univerzalnog servisa.

Crnogorski Telekom je Agenciji, za 2025. godinu, dostavio sljedeće podatke o parametrima kvaliteta usluge iz opsega usluga Univerzalnog servisa koju pružaju: vrijeme uspostavljanja usluge, učestalost kvarova na pristupnoj liniji, vrijeme otklanjanja kvara, učestalost neuspješnih poziva, vrijeme uspostavljanja poziva, učestalost prigovora na račun za usluge univerzalnog servisa i minimalna brzina prenosa podataka za pristup internetu (izlazna brzina „upload“ i ulazna brzina „download“). Izmjereni parametri su u granicama vrijednosti navedenih Pravilnikom o kvalitetu usluga univerzalnog servisa.

Korisnici univerzalne usluge koju pruža Crnogorski Telekom izrazili su zadovoljstvo cijenama i kvalitetom usluge i telefonske veze koju imaju (preko koje ostvaruju govornu komunikaciju i vrše prenos podataka). Istakli su da je ovaj način omogućavanja priključka veoma koristan i zapravo jedini mogući za ljude koji žive u udaljenim i nepristupačnim područjima gdje je komunikacija u svakom smislu otežana.

Institut DAMAR iz Podgorice je u septembru 2025. godine, za potrebe Agencije, sproveo istraživanje o stepenu zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori. Anketni upitnik se odnosio na informisanost građana o broju 1180, odnosno o Univerzalnoj službi informacija i stepenu zadovoljstva ovom uslugom. Prema rezultatima istraživanja za uslugu gdje građani pozivanjem broja 1180 mogu da dobiju informacije o telefonskom broju korisnika ili o korisniku na osnovu broja telefona, fiksne i mobilne telefonije čulo je 49,3% ispitanika. Od onih koji su čuli za broj 1180, 95,9% ispitanika je odgovorilo da zna koje informacije može dobiti pozivom na navedeni broj. Od anketiranih koji su čuli za broj 1180, njih 34,3% zatražilo je informacije preko ovog servisa u prethodnoj godini i oni su pruženom uslugom zadovoljni u 88,8% slučajeva.

3. Upravljanje ograničenim resursima

3.1. Planiranje korišćenja radio-frekvencijskog spektra

Jedna od najvažnijih nadležnosti Agencije je upravljanje radio-frekvencijskim spektrom kao ograničenim prirodnim resursom i to u skladu sa međunarodnim sporazumima, Zakonom, Planom namjene radio-frekvencijskog spektra i planovima raspodjele radio-frekvencija. Planom namjene radio-frekvencijskog spektra utvrđuje se namjena radio-frekvencijskih opsega za pojedine radiokomunikacione službe, u skladu sa Propisima o radiokomunikacijama Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU *Radio Regulations*). U maju 2025. godine, na predlog Agencije, Vlada Crne Gore je donijela Plan namjene radio-frekvencijskog spektra u kojem su implementirane odluke Svjetske konferencije o radiokomunikacijama iz 2023. godine (WRC-23), koje se odnose na ITU Region 1, a namjena i uslovi korišćenja opsega su u najvećoj mogućoj mjeri harmonizovani sa Evropskom zajedničkom tabelom namjene (ECA).

3.2. Dodijeljene radio-frekvencije i ocjena njihovog racionalnog korišćenja

Tokom 2025. godine donijeto je 3.065 akata u vezi sa korišćenjem radio-frekvencija (odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, rješenja o utvrđivanju pozivnog znaka/MMSI broja, obrađeni elementi iz prijave tehničkih parametara korišćenja odobrenih radio-frekvencija na pojedinačnoj lokaciji) što je na približno istom nivou kao i 2024. godine. U istom periodu donijet je 141 akt u vezi sa oduzimanjem odobrenja za korišćenje radio-frekvencija i rješenja o utvrđivanju tehničkih i operativnih uslova za korišćenje odobrenih radio-frekvencija, te obrađenih elemenata iz odjave tehničkih parametara korišćenja odobrenih radio-frekvencija na pojedinačnoj lokaciji.

Pregled broja izdatih i oduzetih odobrenja/rješenja/obrađenih elemenata prijave tokom 2025. godine.

Vrsta donijetih akata/obrađenih elemenata iz prijave	Broj
Odobrenja za korišćenje radio-frekvencija	622
Rješenja o utvrđivanju pozivnog znaka/MMSI broja	201
Obrađeni elementi iz prijave tehničkih parametara korišćenja odobrenih radio-frekvencija na pojedinačnoj lokaciji	2.242
Akti u vezi sa oduzimanjem odobrenja/rješenja u vezi sa korišćenjem odobrenih radio-frekvencija	141

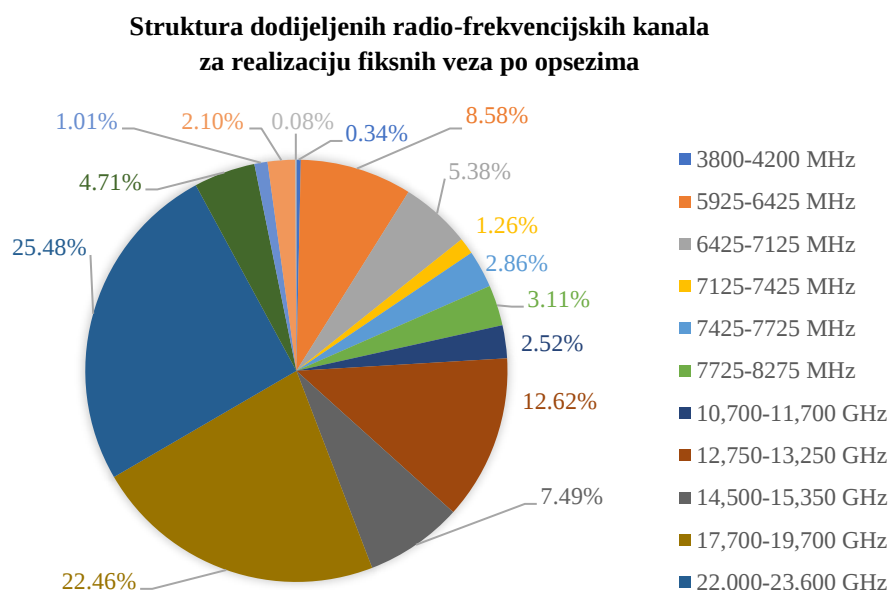
3.2.1. Javne mobilne elektronske komunikacione mreže

U skladu sa važećim odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija, radio-frekvencije iz opsega 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz, namijenjene za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža dodijeljene su mobilnim operatorima: Crnogorskom Telekomu, One Crna Gora i Mtelu. U opsezima 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, uparenom dijelu opsega 2,6 GHz i u opsegu 3,6 GHz, dodijeljeni su svi raspoloživi resursi, dok su u neuparenom dijelu opsega 2,6 GHz ostala nedodijeljena tri bloka širine 5 MHz. Dodijeljene radio-frekvencije iz opsega 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz intenzivno se i racionalno koriste za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža

od strane GSM, UMTS, LTE/LTE-Advanced i NR/NR(DSS) tehnologija, shodno dinamici razvoja mreža i korisničkih zahtjeva.

3.2.2. Fiksne (radio-relejne) veze

U toku 2025. godine donijeto je 230 odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju fiksnih (radio relejnih) veza i 22 rješenja o prestanku važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju fiksnih (radio relejnih) veza. Tokom 2025. godine nastavljena je tendencija povećanja kapaciteta prenosnih sistema mobilnih operatora korišćenjem novijih rješenja koja povećavaju spektralnu efikasnost, a sve kao podrška za razvoj pristupnog dijela LTE mreža i istovremeno implementacije 5G mobilnih komunikacionih mreža. Uporedo sa ovim nastavljen je i trend prelaska na prenos po optičkim vlaknima u „last mile“ dijelu prenosnih mreža.

3.2.3. TETRA sistem

Radio-frekvencije iz opsega 380-385/390-395 MHz (opseg 400 MHz) za realizaciju TETRA sistema su dodijeljene privrednom društvu Wireless Montenegro. Korisnici ovog sistema su, prije svega, službe bezbjednosti. Dodijeljena su dva uparena radio-frekvencijska bloka širine 2x2 MHz (80 dvosmjernih radio kanala širine 2x25 kHz). TETRA signal je omogućen u svim opštinama u Crnoj Gori.

3.2.4. PMR sistemi

PMR²⁰ sisteme obično koriste privredna društva za potrebe vršenja svoje djelatnosti u formi sopstvenih funkcionalnih sistema, ali ima i nekoliko slučajeva gdje se PMR sistemi koriste za pružanje javnih elektronskih komunikacionih usluga. U Crnoj Gori PMR sistemi su realizovani samo u opsezima: 146-174 MHz i 440-470 MHz. Korišćenje VHF opsega, zbog boljih propagacionih karakteristika i bolje osjetljivosti prijemnih uređaja, je i dalje dominantno u odnosu na korišćenje

²⁰ PMR - Professional mobile radio (funkcionalna radio mreža).

radio-frekvencija iz UHF opsega. Tokom 2025. godine donijeto je 10 odobrenja za korišćenja radio-frekvencija za PMR sisteme i dva rješenja o prestanku važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za PMR sisteme.

3.2.5. Pomorska i vazduhoplovna služba

Tokom 2025. godine donijeto je ukupno 292 odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za kopnene radio stanice za podršku kretanju plovila i za radio stanice na plovilima kao i 201 rješenje o određivanju pozivnog znaka i/ili MMSI broja, te 45 rješenja o prestanku važenja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, odnosno pozivnog znaka i/ili MMSI broja.

U istom periodu, Agencija je izdala pet odobrenja za korišćenje radio-frekvencija na vazduhoplovu i 46 odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za potrebe radio stanice za podršku i kontrolu vazdušnog saobraćaja.

3.2.6. Radio-amaterska služba

U 2025. godini donijeto je ukupno 27 odobrenja koja su izdata fizičkim licima, radio-amaterskim klubovima ili udruženjima.

3.2.7. Satelitska služba

Tokom 2025. godine nije bilo donijetih odobrenja za ovu službu.

3.2.8. Radio-difuzna služba

Agencija je tokom 2025. godine izdala osam odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 87,5-108,0 MHz za emitovanje FM radijskog signala javnim preduzećima, privrednim društvima i nevladinim organizacijama, kao i dva odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 470-694 MHz u svrhu realizacije lokalnih mreža za digitalnu zemaljsku radio-difuziju u opštinama Herceg Novi i Tivat i u opštini Rožaje.

3.3. Provjera ispunjenosti zahtjeva iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za realizaciju MFCN sistema

Odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža (MFCN sistemi), izdatim nakon sprovedenih postupaka aukcije spektra 2016, 2022. i 2023. godine, mobilnim operatorima su propisani odgovarajući zahtjevi u pogledu obima i dinamike pokrivanja stanovništva Crne Gore signalom mreže, uključujući i zahtjeve u vezi sa kvalitetom usluge. Odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz, osim pomenutih, propisani su i uslovi u pogledu razvoja 5G (NR) mreže.

Uslov iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz koji se odnosio na početak korišćenja radio-frekvencija iz ovih opsega najkasnije godinu dana od dana izdavanja

odobrenja (9. februar 2024. godine) je ispunjen od strane sva tri nosioca odobrenja već tokom 2023. godine, a uslov iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3,6 GHz da do kraja 2024. godine instaliraju i puste u rad u cilju pružanja javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga najmanje pet 5G (NR) radio baznih stanica (gNB) u Podgorici, tri u Nikšiću, po dvije u Baru i Bijelom Polju i po jednu u svakoj od ostalih opština u Crnoj Gori, takođe je ispunjen prije isteka propisanog roka.

Uzimajući u obzir kumulativno najstrožije zahtjeve iz svih odobrenja, svaki mobilni operator u Crnoj Gori obavezan je da do kraja 2026. godine obezbijedi:

a) u pogledu pokrivanja stanovništva

- pokrivenost signalom mreže najmanje 99% ukupnog stanovništva Crne Gore u smislu dostupnosti usluge govorne telefonije i SMS-a;
- pokrivenost signalom mreže najmanje 98% ukupnog stanovništva Crne Gore u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva (97% do kraja 2024. godine);
- pokrivenost signalom mreže najmanje 75% ukupnog stanovništva Crne Gore, uz uslov da u svakoj opštini u Crnoj Gori mora biti pokriveno najmanje 50% stanovništva, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 30/10 Mb/s na bazi korisničkog iskustva;
- pokrivenost signalom 5G mreže najmanje 50% ukupnog stanovništva Crne Gore;

b) u pogledu pokrivanja ruralnih oblasti

- pokrivenost signalom mreže najmanje 75% stanovništva u svakoj od pet odabranih ruralnih oblasti, u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva;

c) u pogledu pokrivanja puteva

- neprekidnu pokrivenost signalom mreže svih autoputeva i svih magistralnih puteva u Crnoj Gori;
- neprekidnu pokrivenost signalom mreže najmanje 50% trase svakog od regionalnih puteva u Crnoj Gori;

d) u pogledu pokrivanja specifičnih oblasti

- pokrivenost signalom mreže dijela akvatorijuma Skadarskog jezera koji pripada Crnoj Gori, akvatorijuma Bokokotorskog zaliva i dijela teritorijalnih voda Crne Gore do 1 nm od obale.

Pokrivenost signalom mreže znači mogućnost pružanja funkcionalne usluge prenosa govora i SMS poruka, odnosno usluge prenosa podataka sa minimalnim protokom ka korisniku (*downlink*) od 10 Mb/s (ili 30 Mb/s) i minimalnim protokom od korisnika (*uplink*) od 3 Mb/s (ili 10 Mb/s), u slučaju mobilnog prijema u spoljašnjem (*outdoor*) okruženju.

Agencija je izvršila procjenu stepena pokrivenosti signalom mobilnih mreža na osnovu softverske predikcije jačine prijemnog polja u skladu sa definisanom metodologijom sa ciljem da se utvrdi stanje ispunjenosti uslova pokrivenosti stanovništva Crne Gore signalom mreže u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva, pokrivenosti stanovništva

Crne Gore signalom 5G mreže, pokrivenosti signalom mreže odabranih ruralnih oblasti, te pokrivenosti signalom 4G/5G mreže specifičnih oblasti, na kraju 2025. godine.

3.3.1. Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivenosti stanovništva signalom mreže

U sljedećoj tabeli je dat pregled rezultata softverske predikcije stepena pokrivenosti stanovništva i teritorije Crne Gore signalom mobilnih mreža po kategoriji usluge na kraju 2025. godine.

Stepen pokrivenosti stanovništva i teritorije Crne Gore signalom mobilnih mreža

Kategorija usluge	Kriterijum	Crnogorski Telekom	One Crna Gora	Mtel
Govor/SMS – stanovništvo	RxLev $\geq$ -99 dBm	98,78%	98,71%	98,49%
Govor/SMS – teritorija ²¹	RxLev $\geq$ -99 dBm	82,71%	81,94%	79,29%
Podaci (osnovno) – stanovništvo	RSRP $\geq$ -120 dBm	98,28%	98,32%	98,14%
Podaci (osnovno) – teritorija ¹⁹	RSRP $\geq$ -120 dBm	77,69%	77,41%	74,97%
Podaci (10 Mb/s DL) – stanovništvo	RSRP $\geq$ -112 dBm	97,49%	97,44%	97,11%
Podaci (10 Mb/s DL) – teritorija ¹⁹	RSRP $\geq$ -112 dBm	71,21%	70,88%	67,89%
5G mreža – stanovništvo	RSRP $\geq$ -112 dBm	93,09%	85,97%	90,19%
5G mreža – teritorija ¹⁹	RSRP $\geq$ -112 dBm	50,79%	29,58%	36,89%

Tokom 2025. godine mobilni operatori su dostigli (i prestigili) zahtijevani stepen pokrivenosti signalom mreže u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva od 97% stanovništva, što su bili obavezni da ispune do kraja 2024. godine.

Od uslova za čije ispunjenje je rok kraj 2026. godine, sva tri mobilna operatora su već tokom 2025. godine znatno premašila zahtjev u pogledu stepena pokrivenosti signalom 5G (NR) mreže od 50% stanovništva Crne Gore.

Prema analizama koje je Agencija mogla sprovesti u ovoj fazi praćenja ispunjavanja zahtjeva iz odobrenja, mobilni operatori trenutno zaostaju kada je u pitanju zahtjev pokrivenosti signalom mreže u smislu dostupnosti usluge govorne telefonije i SMS-a (trenutni stepen pokrivenosti od 98,5-98,8% je nešto ispod zahtijevanih 99% stanovništva Crne Gore) i zahtjev pokrivenosti signalom mreže u smislu dostupnosti usluge prenosa podataka sa minimalnim protokom ka korisniku od 10 Mb/s na bazi korisničkog iskustva (trenutni stepen pokrivenosti od 97,1-97,5% je nešto ispod zahtijevanih 98% stanovništva Crne Gore). Pri evaluaciji rezultata procjene stepena pokrivenosti signalom mreže na bazi softverske predikcije jačine prijemnog polja potrebno je uzeti u obzir i činjenicu da se procjena pokrivenosti stanovništva signalom mreže zasniva na propagacionim modelima ograničene tačnosti i pod pretpostavkom ravnomjerne raspodjele stanovništva unutar jedinične teritorije (Agencija koristi *clutter* stanovništva koji se zasniva na tzv. popisnim krugovima), što u nekim slučajevima, posebno u brdovitim predjelima, može dati manji rezultat od realne pokrivenosti (npr. u slučaju kada je pokrivena polovina teritorije popisnog kruga na kojoj žive svi stanovnici popisnog kruga model će dati pokrivenost od 50% stanovništva, iako je realna pokrivenost 100% stanovništva). Stoga se na osnovu dobijenih rezultata ne može a priori zaključiti da zahtjev koji se odnosi na stepen pokrivenosti stanovništva Crne Gore signalom mreže u smislu dostupnosti usluge govorne telefonije i SMS-a nije zadovoljen, iako je nešto ispod zahtijevane vrijednosti. Mobilni operatori su upoznati sa rezultatima

²¹ U postupku procjene pokrivenosti teritorije Crne Gore signalom mreže nije uzet u obzir dio akvatorijuma Skadarskog jezera koji pripada Cmoj Gori, akvatorijum Bokokotorskog zaliva i teritorijalne vode Crne Gore.

provjere ispunjenosti zahtjeva iz odobrenja i ukazano im je da će evidentirani nedostaci biti predmet daljih analiza od strane Agencije tokom 2026. godine, uz očekivanje da iste budu otklonjene u slučaju da se pokaže da nijesu posljedica ograničene tačnosti postupka procjene stepena pokrivenosti, već realnog (nezadovoljavajućeg) stanja u njihovim mrežama.

3.3.2. Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivanja ruralnih oblasti

Pregled statusa realizacije aktivnosti na pokrivanju signalom LTE/NR mreže odabranih ruralnih oblasti i stepena pokrivenosti stanovništva ruralne oblasti, prema rezultatima softverske predikcije jačine prijemnog polja ($RSRP \geq -112$ dBm), na kraju 2025. godine dat je u donjoj tabeli.

Status realizacije aktivnosti na pokrivanju signalom LTE/NR mreže odabranih ruralnih oblasti

Ruralna oblast	Status realizacije aktivnosti	Stepen pokrivenosti
Crnogorski Telekom		
Ruralna oblast 5 - Šula, Petine, Cestin, Romac, Jahovići i Nange (MZ Bukovica i Šula u opštini Pljevlja)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija GSM900/LTE800/LTE/NR(DSS)700 radio bazne stanice na lokaciji Bukovica	39,68%
Ruralna oblast 7 - Timar, Šljivansko, Donja Bukovica, Njegovuđa, Rudanci, Pašino Polje, Krš, Dobri Nugo, Brajkovaca, Gomile i Zminica (MZ Boan i Bukovica u opštini Šavnik i MZ Brajkovača, Njegovuđa i Šljivansko-Krš u opštini Žabljak)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija GSM900/LTE800/LTE/NR(DSS)700 radio bazne stanice na lokaciji Pašino Polje	55,06%
Ruralna oblast 11 - Dubočke, Koprivice, Miljanići i Somina (MZ Crni Kuk i Velimlje u opštini Nikšić)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija GSM900/LTE800/LTE/NR(DSS)700 radio bazne stanice na lokaciji Dubočke	43,78%
Ruralna oblast 12 - Donje Crkvice, Gornje Crkvice, Kovači i Vrbica (MZ Crkvice u opštini Nikšić)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija GSM900/LTE800/LTE/NR(DSS)700 radio bazne stanice na lokaciji Crkvice	30,39%
Ruralna oblast 16 - Majstorovina, Rovačko Trebaljevo, Lubnice, Bjelojevići, Mujića Rečine, Glavaca i Kurikuće (MZ Lubnice u opštini Berane, MZ Ravna Rijeka u opštini Bijelo Polje, MZ Rečine i Rovačko Trebaljevo u opštini Kolašin i MZ Rudnica u opštini Mojkovac)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija GSM900/LTE800/LTE/NR(DSS)700 radio bazne stanice na lokaciji Vuča	65,45%
One Crna Gora		
Ruralna oblast 1 - Radojeva Glava, Kostenica, Mokri Lug, Boturići, Mirojevići, Mojstir, Pobretići i Dolac (MZ Bistrica u opštini Bijelo Polje)	Izgrađena nova elektronska komunikaciona infrastruktura, montirana oprema i puštena u rad GSM900/LTE/NR(DSS)700/LTE900/LTE1800/LTE2100 radio bazna stanica na lokaciji Bistrica	92,63%
Ruralna oblast 6 - Barice, Lekovina, Lijeska, Sokolac i Stožer (MZ Pavino Polje i Tomaševo u opštini Bijelo Polje)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija radio bazne stanice na lokaciji Pisana Jela	11,88%
Ruralna oblast 9 - Liješnje, Zagrad, Gornja Rovca Bulatovići, Ljuta, Požnja, Višnje, Velje Duboko, Starce, Bjeloševina i Velje Duboko (MZ Gornja Morača, Liješnje, Manastir Morača, Međuriječje i Velje Duboko u opštini Kolašin i MZ Župa Nišićka u opštini Nikšić)	Izgrađena nova elektronska komunikaciona infrastruktura, montirana oprema i puštena u rad GSM900/LTE700/LTE900 radio bazna stanica na lokaciji Velje Duboko	52,55%
Ruralna oblast 17 - Redice, Polja, Trnovica, Lipovska Bistrica, Gornje Lipovo, Donje Lipovo, Svrke, Raško, Štitarica i Krnja Jela (MZ Gornja Morača, Lipovo, Lipovska Bistrica i Manastir Morača u opštini Kolašin, MZ Polja i Štitarica, u opštini Mojkovac i MZ Boan u opštini Šavnik)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija radio bazne stanice na lokaciji Lipovo i na još jednoj lokaciji čiji odabir je u toku	38,43%

Ruralna oblast 18 - Kozica, Mataruge, Obarde, Kovren, Ljutici i Vrulja (MZ Pavino Polje u opštini Bijelo Polje, MZ Maoče i Mataruge u opštini Pljevlja)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija radio bazne stanice na lokaciji Kozica	58,61%
Mtel		
Ruralna oblast 3 - Strahov Do, Gradac, Jabuka, Crno Brdo, Rađevići, Kotorac, Bjeloševina, Jagodni Do, Zaselje i Vojtina (MZ Boljanići, Gradac i Potkovac u opštini Pljevlja)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija radio bazne stanice na lokacijama Potkovač i Rađevići	34,02%
Ruralna oblast 15 - Bogajići, Meteh, Prnjavor i Velika (MZ Plav, Prnjavor i Velika u opštini Plav)	Agencija je u januaru 2026. godine odobrila zamjenu prvobitno izabrane oblasti 10 ovom oblašću. Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija radio bazne stanice	59,82%
Ruralna oblast 13 - Bare Kraljske, Mujića Rečine, Slatina, Vranještica i Zabrđe (MZ Slatina i Zabrđe u opštini Andrijevića i MZ Kraljske Bare i Rečine u opštini Kolašin)	Planirana izgradnja nove elektronske komunikacione infrastrukture i implementacija radio bazne stanice	39,03%
Ruralna oblast 19 - Dubočke, Srijede, Busak, Gornja Trepča, Donja Trepča, Tupan i Goslić (MZ Crni Kuk, Krstac, Trubjela, Velimlje i Vidrovan u opštini Nikšić)	Izgrađena nova elektronska komunikaciona infrastruktura, montirana oprema i puštena u rad GSM900/UMTS900/LTE800/NR700 radio bazna stanica na lokaciji NK25 Ljeljevac	75,21%
Ruralna oblast 20 - Kruščica, Javorova, Kalica, Murovac, Trpezi, Paučina, Dašca Rijeka, Bašca, Gornja Lovnica, Poroče, Savin Bor (MZ Savin Bor i Trpezi u opštini Petnjica i MZ Bašca, Bukovica i Donja Lovnica u opštini Rožaje)	Izgrađena nova elektronska komunikaciona infrastruktura, montirana oprema i puštena u rad GSM900/LTE800/LTE1800/NR700 radio bazna stanica na lokaciji BA44 Lovnica i GSM900/LTE800/NR700 radio bazna stanica na lokaciji BA46 Savin Bor	59,12%

Na kraju 2025. godine uslov pokrivenosti od 75% stanovništva ruralne oblasti ispunjen je samo za dvije od 15 odabranih ruralnih oblasti. Za još šest oblasti ostvarena je pokrivenost od preko 50% stanovništva. Agencija tijesno sarađuje sa mobilnim operatorima na pronalasku najboljih rješenja za potpuno ispunjenje uslova u svakoj odabranoj oblasti. Iz kvartalnih izvještaja operatora o statusu realizacije aktivnosti na ispunjenju predmetnoga uslova uviđaju se hronični problemi sa izgradnjom nove elektronske komunikacione infrastrukture, koji se prije svega ogledaju u sporim procedurama regulisanja imovinsko-pravnih odnosa za zakup/kupovinu zemljišta u državnom ili opštinskom vlasništvu, pribavljanja građevinskih dozvola i obezbjeđivanja električnog napajanja od strane CEDIS-a. Ove poteškoće mogu dovesti do kašnjenja u ispunjavanju uslova iz odobrenja.

3.3.3. Ispunjenost zahtjeva u pogledu pokrivanja specifičnih oblasti

U sljedećoj tabeli je dat pregled rezultata softverske predikcije stepena pokrivenosti specifičnih oblasti signalom mobilnih mreža operatora na kraju 2025. godine.

Stepen pokrivenosti specifičnih oblasti signalom mobilnih mreža

Specifična oblast	Kriterijum	Crnogorski Telekom	One Crna Gora	Mtel
Akvatorijum Skadarskog jezera	RSRP $\geq$ -112 dBm	99,32%	99,99%	99,09%
Akvatorijum Bokokotorskog zaliva	RSRP $\geq$ -112 dBm	99,63%	99,99%	98,10%
Dio teritorijalnih voda Jadranskog mora (1 nm)	RSRP $\geq$ -112 dBm	99,06%	99,99%	96,85%

Uslov pokrivenosti specifičnih oblasti u mreži Crnogorskog Telekoma i One Crna Gora je ispunjen u sve tri oblasti, kao i u mreži Mtela u akvatorijumu Skadarskog jezera, dok je tokom 2026. godine

potrebno unaprijediti pokrivenost signalom mreže toga operatora u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva i teritorijalnim vodama Jadranskog mora koje pripadaju Crnoj Gori.

3.4. Radio-frekvencije raspoložive za dalji razvoj konkurencije i/ili potrebe privatnih sistema

Shodno Planu namjene radio-frekvencijskog spektra u Crnoj Gori za realizaciju javnih mobilnih/fiksnih elektronskih komunikacionih mreža (MFCN sistemi) identifikovani su sljedeći harmonizovani frekvencijski opsezi:

- 703-733/758-788 MHz (opseg 700 MHz),
- 738-753 MHz (opseg 700 MHz SDL),
- 791-821/832-862 MHz (opseg 800 MHz),
- 880-915/925-960 MHz (opseg 900 MHz),
- 1427-1518 MHz (opseg 1500 MHz SDL),
- 1710-1785/1805-1880 MHz (opseg 1800 MHz),
- 1920-1980/2110-2170 MHz (opseg 2 GHz),
- 2300-2400 MHz (opseg 2,3 GHz),
- 2500-2570/2620-2690 MHz (opseg 2,6 GHz FDD),
- 2570-2620 MHz (opseg 2,6 GHz TDD),
- 3400-3800 MHz (opseg 3,6 GHz),
- 24,25-27,5 GHz (opseg 26 GHz) i
- 40,5-43,5 GHz (opseg 40 GHz).

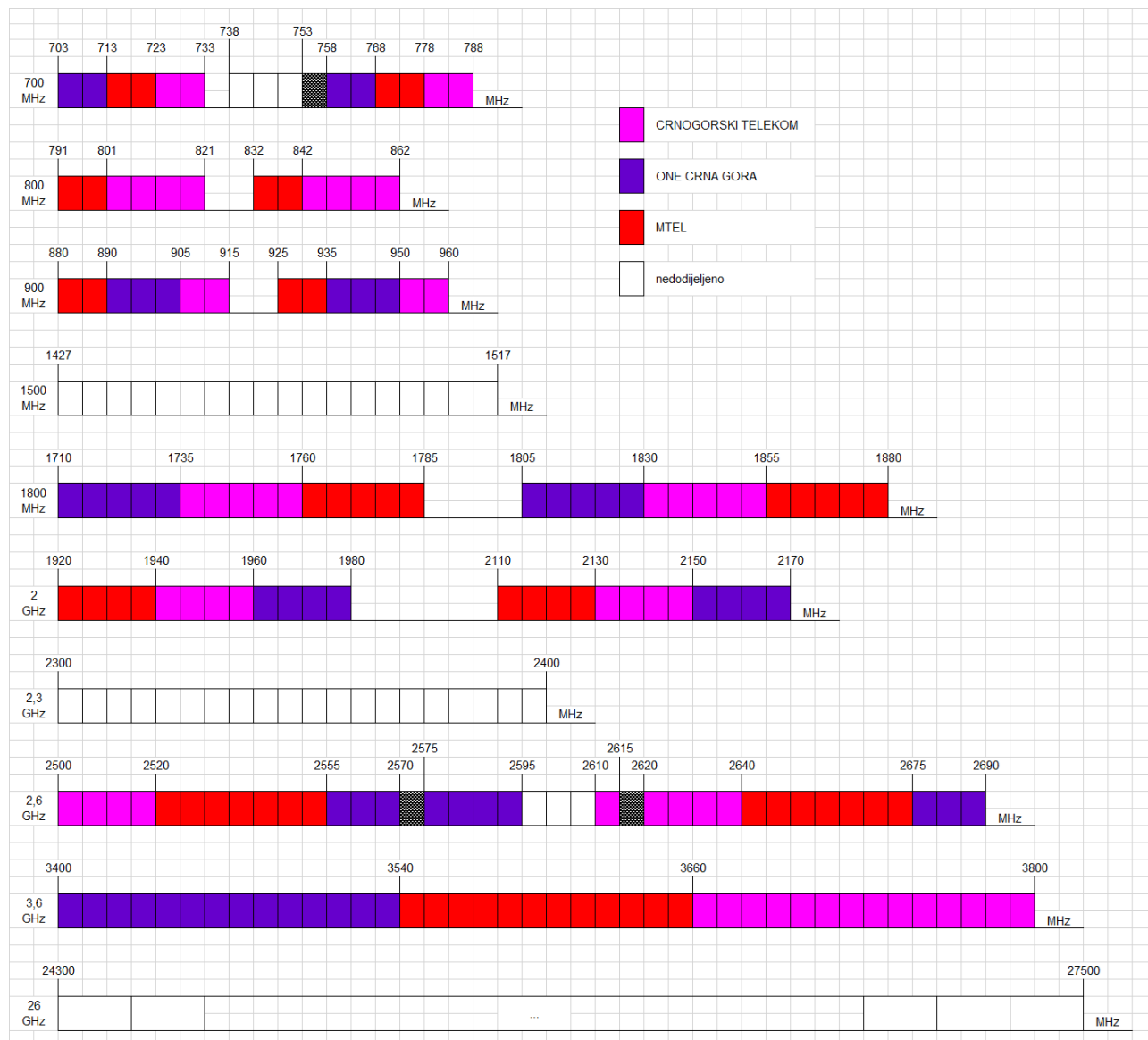
Cjelokupni resursi u opsezima 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz FDD i 3,6 GHz, kao i pet od osam raspoloživih blokova u opsegu 2,6 GHz TDD su dodijeljeni mobilnim operatorima za korišćenje na ekskluzivnoj osnovi na čitavoj teritoriji Crne Gore (ekskluzivna nacionalna dodjela). Dodjele u opsezima 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz važe do 1. septembra 2031. godine, a u opsezima 700 MHz i 3,6 GHz do 9. februara 2038. godine (sa mogućnošću produženja za dodatnih pet godina). Za dodjelu, uključujući i novim operatorima, raspoloživi su cjelokupni resursi u opsezima 700 MHz SDL (tri bloka širine 5 MHz), 1500 MHz SDL (18 blokova širine 5 MHz), 2,3 GHz (20 blokova širine 5 MHz), 26 GHz (16 blokova širine 200 MHz) i 40 GHz, kao i dio resursa u opsegu 2,6 GHz TDD (tri bloka širine 5 MHz). Na sljedećem grafiku dat je grafički prikaz plana dodjele radio-frekvencija iz opsega opredijeljenih za MFCN sisteme.

U svim postupcima dodjele radio-frekvencija za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u Crnoj Gori od 2007. godine, dio raspoloživih resursa je bio rezervisan za direktan ulazak na tržište novih operatora. Nakon što je 2007. godine na tržište kao treći operator ušao Mtel, u kasnijim postupcima dodjele (2012, 2016, 2022. i 2023. godine) nije bilo zainteresovanih kompanija za implementaciju četvrte mobilne mreže i pored atraktivnih uslova koji su podrazumijevali direktan pristup značajnim frekvencijskim resursima iz više opsega, garantovan nacionalni roaming u trajanju od pet godina i pristup postojećoj elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi.

Za potrebe privatnih sistema, prvenstveno 5G privatnih (lokalnih) mreža, trenutno su na raspolaganju radio-frekvencije iz opsega 3800-4200 MHz, koji je Planom namjene radio-frekvencijskog spektra opredijeljen, pored ostalih primjena, i za bežične širokopojasne sisteme male i srednje snage (WBB

LMP) za obezbjeđivanje lokalne povezanosti, u skladu sa CEPT ECC Odlukom ECC/DEC/(24)01. U slučaju većeg interesovanja, za razvoj 5G privatnih mreža može se opredijeliti i dio resursa iz opsega 2300-2400 MHz, odnosno iz opsega 26 GHz, za koji neke od evropskih administracija razmatraju promjenu modela dodjele sa (ekskluzivno) nacionalnog na lokalni/regionalni nivo.

Grafički prikaz plana dodjele radio-frekvencija iz opsega opredijeljenih za MFCN sisteme

U sklopu izrade Studije o strategiji uvođenja 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori Agencija je krajem 2020. godine sprovela javne konsultacije sa širokim krugom sudionika iz ICT sektora, javne uprave na državnom i lokalnom nivou i vertikalnih industrijskih sektora, kom prilikom je jedno od pitanja bilo vezano i za potrebe u pogledu RF spektra za razvoj 5G privatnih mreža. Nijedan od učesnika iz bilo kog sektora nije iskazao zainteresovanost za razvoj ovih mreža u narednih pet godina. Takvo interesovanje Agencija nije evidentirala ni u periodu nakon pomenutih javnih konsultacija.

Imajući u vidu potpuni izostanak interesovanja za razvoj 5G privatnih mreža, Agencija se opredijelila da cjelokupne resurse iz opsega 3,6 GHz dodijeli mobilnim operatorima za razvoj javnih mobilnih/fiksnih elektronskih komunikacionih mreža, uz obavezu nosioca odobrenja za korišćenje

radio-frekvencija da na zahtjev zainteresovanog subjekta (npr. kompanija u vertikalnom sektoru, javno preduzeće/institucija/organ uprave na državnom ili lokalnom nivou i slično), u roku od jedne godine od dana podnošenja zahtjeva, omogućiti pružanje 5G usluge sa specifičnim zahtjevima u pogledu brzine prenosa podataka, kašnjenja, pouzdanosti i/ili broja konekcija u zahtijevanoj (lokalnoj) zoni servisa. Nosilac odobrenja je obavezan da predmetnu uslugu pruži pod objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima, po razumnim i opravdanim cijenama.

3.5. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra

3.5.1. Sistem za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra

Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, koji predstavlja ograničeni resurs, pored planiranja, koordinacije i dodjele, obuhvata i kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra. Shodno utvrđenim zakonskim nadležnostima, Agencija vrši kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra, te shodno tome i planira, razvija i unaprjeđuje sistem kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra (Sistem). Kao takav, Sistem je zakonski prepoznat da je od posebnog interesa za Crnu Goru, kao dio nacionalnih kritičnih infrastruktura i sistema nacionalne bezbjednosti.

Do sada realizovani Sistem se sastoji od sedam fiksnih kontrolno-mjernih stanica, dvije mobilne stanice (MKMS), jednog vozila za različite namjene, te prenosne (ručne) kontrolno-mjerne opreme. Sistem fiksnih kontrolno-mjernih stanica čine:

- Glavni kontrolno-mjerni centar na Dajbabskoj gori (GKMC) u Podgorici koji se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštinama Podgorica, Tuzi i Zeta, te dijelom u opštinama Danilovgrad i Bar;
- Regionalni kontrolno-mjerni centar na Crnom rtu kod Sutomora (RKMC) koji se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštini Bar i dijelom u opštini Budva;

- Daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica na lokaciji Crljenice (DUKMS Pljevlja) koja se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštini Pljevlja;
- Daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica na lokaciji Bijela Crkva (DUKMS Rožaje) koja se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštini Rožaje;
- Daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica na lokaciji Trojica (DUKMS Kotor) koja se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštinama Kotor i Tivat, te dijelom u opštini Herceg Novi;
- Daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica na lokaciji Bijela Gora (DUKMS Ulcinj) koja se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštini Ulcinj;
- Daljinski upravljana kontrolno-mjerna stanica na lokaciji Mrkošnica (DUKMS Nikšić) koja se koristi za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u opštini Nikšić.

Tokom 2025. godine redovno je održavana i unaprijeđivana funkcionalnost kontrolno-mjerne opreme, sredaja i softvera u Sistemu. Na objektu GKMC-a u Podgorici završena je ugradnja novog antenskog sistemskog kontrolera koji u sebi objedinjuje i antenski svič i antensku kontrolnu jedinicu, te montirani novonabavljeni radio-frekvencijski i kontrolni kablovi (uključujući i jedan rezervni), čime je tehnološki i funkcionalno unaprijeđena kontrola antenskog sistema na ovom objektu,

U martu 2025. godine Agencija je uspješno okončala javnu nabavku za nadogradnju kontrolno-mjerne opreme i uređaja za monitoring radio-frekvencijskog spektra. Krajem oktobra 2025. godine okončane su sve ugovorene obaveze u vezi sa ovom javnom nabavkom koje su se odnosile na:

- ugradnju novog monitoring prijemnika – goniometra, reka za smještaj kontrolno-mjerne opreme i GPS prijemnika sa antenom na GKMC-u,
- ugradnju antenskog sistemskog kontrolera novije generacije sa novom pratećom kablazom, te unaprijeđenje antenskog sistema na objektu DUKMS Pljevlja,
- unaprijeđenje antenskih sistema na objektima RKMC, DUKMS Kotor, DUKMS Rožaje,
- instalaciju novog energetskog IP svič uređaja u objektima GKMC, RKMC, DUKMS Pljevlja i DUKMS Kotor,

a ovom javnom nabavkom obezbijedena je redundansa potpuno kompatibilne kontrolno-mjerne opreme i uređaja jedne osnovne tipske konfiguracije monitoring stanice (monitoring prijemnik-goniometar, set usmjerenih i omnidirektivnih širokopojasnih antena, antenski sistemski kontroler, set antenskih rotatora, set RF i kontrolnih (signalnih) kablova i energetski IP svič).

Shodno ranije utvrđenoj potrebi nabavke novog prenosnog („backpack“) mjernog sistema za mjerenje kvaliteta servisa GSM/UMTS/LTE/5G mobilnih mreža, Agencija je početkom aprila 2025. godine pokrenula postupak javne nabavke, a krajem oktobra 2025. godine zaključen je ugovor sa izabranim ponuđačem, koji je ugovoreni mjerni sistem isporučio krajem 2025. godine.

Tokom 2025. godine redovno je praćena i održavana funkcionalnost kontrolno-mjerne opreme, uređaja i softvera u Sistemu. Zaposleni u Agenciji su u domenu svojih mogućnosti, samostalno i/ili u koordinaciji sa ugovorenom ovlašćenom servisnom podrškom otklanjali pojedine probleme koji su se javljali u radu Sistema. Tokom 2025. godine pružene su odnosno započete ugovorene usluge koje su se odnosile na sljedeće:

- vanredna popravka i fabrička kalibracija prenosnog goniometra R&S® DDF007;
- umjeravanje antenskog azimutnog rotatora na antenskom stubu DUKMS-a Ulcinj;
- defektaža i popravka (isporuka i ugradnja novih segmenata) invertorskog energetskog napajanja i elektronske upravljačke konzole u Digitalnoj mobilnoj kontrolno-mjernoj stanici;

- demontaža neispravnog, te ugradnja, podešavanja i integracija novog rezervnog antenskog polarizacionog rotatora YAESU® G-5500 na antenskom stubu objekta DUKMS-a Pljevlja;
- redovna fabrička kalibracija monitoring prijemnika R&S® ESMB iz DUKMS-a Pljevlja;
- redovna fabrička kalibracija TV analizatora-analizatora spektra R&S® ETL.

Kontrolno-mjerna oprema i softver instalirana u: RKMC Bar, DUKMS Pljevlja, DUKMS Rožaje, DUKMS Kotor, DUKMSu Ulcinj i DUKMS Nikšić, koristi se daljinskim putem tj. u tzv. „*remote desktop*“ režimu rada, putem telekomunikacione veze bazirane na zakupljenim digitalnim radio-relejnim linkovima. Krajem septembra 2025. godine Agencija je u postupku javne nabavke zaključila ugovor za četvrtu godinu primjene okvirnog sporazuma sa privrednim društvom radio-difuzni centar. Time je obezbijeđen kontinuitet funkcionalnosti i povezanosti Sistema, te tehnički omogućeno da se kapaciteti ovih veza, osim za rad sa kontrolno-mjernom opremom i softverom, koriste i za inkorporiranje sistema videonadzora objekata Sistema.

3.5.2. Postupci kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra

U osnovi, svrha kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra je da obezbijedi podršku upravljanju i efikasnom korišćenju radio-frekvencijskog spektra. S tim u vezi, u postupcima kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra obavljaju se sljedeći zadaci:

- mjerenje parametara radio-emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih radio-frekvencijskih opsega,
- utvrđivanje izvora, lokacije i identifikacija nelegalne radio-emisije i izvora štetne interferencije,
- mjerenje parametara radio-emisija radi kontrole ispunjavanja uslova za korišćenje radio-frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja.

Redovna kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra u 2025. godini je bila organizovana u vidu jednodnevnih ili višednevnih mjernih kampanja u skladu sa Planom redovne kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra, korišćenjem kontrolno-mjerne opreme i softvera instaliranih u fiksnim kontrolno-mjernim stanicama Sistema, te korišćenjem MKMS u opštinama Danilovgrad, Cetinje, Budva, Bijelo Polje, Mojkovac, Berane, Petnjica, Plav, Gusinje, Andrijevića, Nikšić, Šavnik, Plužine, Žabljak, Kolašin i Herceg Novi, koje nijesu u domenu funkcionalnosti fiksnih kontrolno-mjernih stanica.

Tokom 2025. godine Agencija je sprovela ukupno 110 postupaka kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra od kojih se 58 odnosilo na redovne (identično kao i u 2024. godini), a 52 na vanredne postupke (24 u 2024. godini). Ukupan broj mjernih dana tokom kojih su u 2025. godini sprovedeni postupci redovne kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra je iznosio 97 (105 u 2024. godini), dok je ukupan broj mjernih dana tokom kojih su sprovedeni vanredni postupci u 2025. godini iznosio 70 (51 u 2024. godini). Od navedenih 58 redovnih postupaka tokom 97 mjernih dana, njih 43 je obavljeno iz fiksnih monitoring stanica tokom 78 mjernih dana, dok je njih 15 obavljeno terenskim izlaskom MKMS-a tokom 19 mjernih dana. Od 52 vanredna postupka tokom 70 mjernih dana, njih 45 je obavljeno iz fiksnih monitoring stanica tokom 63 mjerna dana, dok je 4 obavljeno terenskim izlaskom MKMS-a tokom 5 mjernih dana, a 3 su obavljena terenskim izlaskom uz korišćenje prenosne opreme tokom 2 mjerna dana.

Po obavljenim zadacima sačinjavani su detaljni izvještaji radi daljeg postupanja pojedinih organizacionih jedinica Agencije. Na osnovu analize mjernih rezultata u redovnim mjernim kampanjama sprovedenim tokom 2025. godine može se zaključiti da je stanje u korišćenju radio-frekvencijskog spektra bilo zadovoljavajuće.

3.6. Međunarodna koordinacija radio-frekvencija

Koordinacija korišćenja radio-frekvencija je jedan od segmenata upravljanja radio-frekvencijskim spektrom koji obezbjeđuje nesmetano pružanje servisa na cijeloj teritoriji Crne Gore, odnosno korišćenje ovog ograničenog resursa bez pojave štetne interferencije. Agencija u oblasti elektronskih komunikacija vrši koordinaciju korišćenja radio-frekvencija u skladu sa relevantnim međunarodnim preporukama i drugim dokumentima. Koordinacija radio-frekvencija se sprovodi u direktnoj - bilateralnoj i multilateralnoj saradnji, kao i na koordinacionim sastancima sa nadležnim organima i/ili organizacijama drugih država, a takođe i kroz učešće u radu upravnih i radnih tijela nadležnih evropskih i međunarodnih organizacija i institucija u oblasti elektronskih komunikacija.

3.6.1. Koordinacija radio-frekvencija u opsegu 87,5-108 MHz

Agencija je tokom 2025. godine sprovodila aktivnosti u vezi sa međunarodnom koordinacijom radio-frekvencija u opsegu 87,5-108 MHz koji se koristi za FM radio u skladu sa međunarodnim Sporazumom Ženeva 84 (GE84), čiji je sastavni dio međunarodni Plan raspodjele radio-frekvencija u ovom opsegu. Ove aktivnosti prvenstveno su se odnosile na analizu i pripremanje stavova Crne Gore na koordinacione zahtjeve objavljene u specijalnim publikacijama Informativnog cirkulara Biroa za Radiokomunikacije (BR IFIC) Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU), podnijete od strane administracija drugih država koje su u tom pogledu imale određene potrebe za izmjene i dopune GE84 Plana, uzimajući u obzir da tokom 2025. godine nije bilo potrebe za izmjenama ili dopunama plana raspodjele Crne Gore u ovom opsegu. U tom smislu, Agencija je obradila koordinacione zahtjeve objavljene u BR IFIC-ima saglasno odredbama GE84 Sporazuma podnijetih od strane administracija Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske i Mađarske, a za koje su određene stanice u Crnoj Gori prepoznate kao potencijalno afektirane. Nakon odgovarajućih analiza zahtjevi administracije Bosne i Hercegovine su djelimično prihvaćeni. Agencija je dala saglasnost za jednu od traženih dodjela Bosne i Hercegovine koja realno ne bi imala uticaja na rad FM stanica u Crnoj Gori u ovom opsegu, a pri tome druga dodjela nije prihvaćena imajući u vidu da bi ista uzrokovala štetne smetnje jednoj od dodjela iz GE84 Plana Crne Gore koja se koristi za emitovanje signala u ovom opsegu. Zahtjevi ostalih administracija realno nemaju uticaj na rad FM stanica u opsegu 87,5-108 MHz na teritoriji Crne Gore pa su zahtjevi administracija Austrije, Bugarske i Mađarske prihvaćeni.

3.6.2. Koordinacija radio-frekvencija u opsegu 174-230 MHz

Međunarodnim Sporazumom i Planom Ženeva 2006 (GE06) reguliše se pravo korišćenja radio-frekvencija za digitalne zemaljske radio-difuzne sisteme, između ostalog i za opseg 174-230 MHz za koji je u posljednjih nekoliko godina evidentno interesovanje elektronskih medija, a takođe i operatora. Raspoloživi resursi su podijeljeni na kanale koji se mogu koristiti za digitalnu zemaljsku televiziju (DTT), odnosno blokove za digitalni zemaljski radio (T-DAB).

Jadransko-Jonska koordinaciona grupa, koju čine predstavnici administracija Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Hrvatske, Italije i Slovenije, nastavila je intenzivan rad i tokom 2025. godine. Održano je 8 multilateralnih sastanaka u online formatu na kojima su raspravljani izazovi po pitanju usklađivanja dodjela koje su predviđene kao predmet novog sporazuma i dodjela koje su trenutno upisane u GE06 Plan za ovaj opseg, uključujući i detaljne tehničke parametre budućeg rada predajnika na pojedinačnim lokacijama. Tokom 2025. godine predstavnici Agencije u potpunosti su usaglasili sve potrebne parametre koordinacionih zahtjeva sa svim dodjelama drugih administracija u grupi. Ova grupa nije okončala svoj rad tokom 2025. godine u smislu donošenja novog sporazuma između administracija članica za korišćenje opsega 147-230 MHz kako je očekivano, između ostalog iz razloga međusobno neusaglašenih tehničkih parametara za manji broj pojedinačnih lokacija određenih administracija koje su predložene za izmjene i dopune GE06 Plana, međutim dominantan razlog za odlaganje završnih aktivnosti bilo je pokretanje procedure za povredu prava članica Evropske Unije, a koju je protiv administracije Italije pokrenula Evropska Komisija na zahtjev administracija Slovenije i Hrvatske zbog kršenja odredbi Sporazuma i Plana 84 i izazivanja štetnih smetnji FM stanicama u pomenutim državama u dužem periodu.

3.6.3. Koordinacija radio-frekvencija u opsegu 470-694 MHz

Agencija je zaključila relevantne sporazume za korišćenje opsega 470-694 MHz sa državama Jadransko-Jonske grupe kao i Foruma za implementaciju digitalne dividende u državama južne Evrope (SEDDIF) krajem 2017. godine kojima su predviđene izmjene i dopune GE06 Plana u pomenutom opsegu u cilju usklađivanja sa Odlukom (EU) 2017/899 Evropskog Parlamenta i Vijeća iz 2017. godine o daljem korišćenju ovog opsega radio-frekvencija za radio-difuznu službu i oslobađanju opsega 694-790 MHz za mobilnu službu.

Administracija Albanije, jedina je administracija iz regiona Jadransko-Jonske i SEDDIF grupe koja nije blagovremeno učestvovala u aktivnostima replaniranja. Krajem 2021. godine administracija Albanije je otpočela određene aktivnosti replaniranja, te komunikaciju sa regulatorima iz regiona, uključujući i Agenciju. U periodu 2022-2025. godine održani su brojni multilateralni sastanci, kao i sastanci na nivou RSPG podgrupe "Good Offices" u kojoj pored predstavnika administracija učestvuju i predstavnici Evropske Komisije. Međutim, administracija Albanije i pored iskazane spremnosti da se postupak okonča do kraja 2025. godine nije donijela očekivane odluke, a koje je na nacionalnom nivou, postavila kao preduslov za potpisivanje bilateralnih/multilateralnih sporazuma o replaniranju opsega 470-694 MHz za radio-difuznu službu.

3.6.4. Koordinacija radio-frekvencija za MFCN sisteme

Agencija je u prethodnom periodu potpisala tehničke sporazume o koordinaciji MFCN sistema u opsezima 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz, 2,6 GHz i 3,6 GHz sa svim susjednim državama (osim sa Republikom Albanijom i Republikom Kosovo u opsegu 700 MHz, te Republikom Srbijom u opsegu 2,6 GHz), čime su definisani tehnički i regulatorni uslovi za nesmetan razvoj ovih sistema u predmetnim opsezima u pograničnim područjima prema susjednim državama.

Agencija je već duži niz godina posebno fokusirana na rješavanje problema štetne interferencije u opsegu 700 MHz, koja potiče od emisija DTT predajnika iz Albanije. Ovaj opseg je u Crnoj Gori, nakon sprovedenog postupka aukcije spektra, u februaru 2023. godine dodijeljen mobilnim

operatorima za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža. Povodom ovog problema, Agencija se više puta u proteklih nekoliko godina obraćala nadležnoj Agenciji za audiovizuelne medije Republike Albanije (AMA), kao i ministarstvima Crne Gore nadležnim za oblast elektronskih komunikacija i vanjskih poslova u cilju izdizanja rješavanja ovog pitanja na nivo ministarstava ili čak vlada dvije države. Takođe, rješenje pitanja štetnih interferencija u ovom opsegu je pokrenuto pred Savjetom za regionalnu saradnju – RCC, kao i na Plenarnim zasijedanjima RSPG-a u okviru podgrupe „*Good Offices*“. Agencija kontinuirano, uz asistenciju RSPG „*Good Offices*“, ulaže napore za konačno rješavanje ovog problema, zajedno sa ostalim državama regiona koje su takođe izložene smetnjama iz Albanije, intenzivno zahtijevajući od pomenute administracije da preduzme mjere za konačno oslobađanje opsega 700 MHz od digitalne zemaljske radio-difuzije. Do kraja 2025. godine ovaj postupak u Albaniji nije okončan.

Tokom 2025. godine Agencija je započela komunikaciju sa nadležnim institucijama Republike Italije na rješavanju problema međusobnog ometanja MFCN TDD sistema u dvije države u neuparenom dijelu opsega 2,6 GHz (2570-2620 MHz) tokom ljetnjih mjeseci, koje se javlja kao posljedica rijetkog atmosferskog fenomena, koji uzrokuje efekat abnormalne propagacije radio talasa, poznatog pod nazivom „troposferski dakting“ (eng. *tropospheric ducting*). Tekst Tehničkog sporazuma između nadležnih administracija Crne Gore i Republike Italije o prekograničnoj koordinaciji MFCN TDD sistema koji rade u harmonizovanom frekvencijskom opsegu 2570-2620 MHz u uslovima efekta troposferskog daktinga, kojim bi se definisali regulatorni i tehnički mehanizmi za ublažavanje štetnih smetnji u ovim uslovima, nije usaglašen do kraja 2025. godine, uprkos više puta ponovljenim inicijativama Agencije.

3.6.5. Koordinacija radio-frekvencija u opsezima koje koriste satelitske službe

U skladu sa članom 4 Dodataka 30 i 30A Propisa o radiokomunikacijama (AP30/30A RR), Agencija je 1.11.2024. godine podnijela zahtjev za sticanje prava Crne Gore na odgovarajuću orbitalnu poziciju i korišćenje radio-frekvencija u opsezima koje koristi radio-difuzna satelitska služba (BSS), za geostacionarne satelitske mreže (GSO). Svrha ovog podneska Crne Gore je iniciranje procedure međunarodne koordinacije kako bi se obezbijedili novi upisi za uzlaznu i silaznu vezu BSS u okviru odgovarajućih međunarodnih Planova na sljedećoj Svjetskoj konferenciji o radiokomunikacijama WRC-27. Procedura koordinacije je zvanično otpočela 29.04.2025. godine objavljivanjem zahtjeva za MNE-BSS mrežu sa nacionalnim pokrivanjem u ITU BR IFIC. Uzimajući u obzir odabranu orbitalnu poziciju, izabrane radio-frekvencijske kanale iz opsega koji su predmet planskih BSS sistema i druge tehničke parametre, započeta je procedura međunarodne koordinacije sa administracijama država čije su dodjele iz Dodatka AP30/30A RR potencijalno afektirane: Alžir, Francuska, Holandija, Lihtenštajn, Njemačka i Španija.

Administracija Alžira je u svom dopisu iz jula mjeseca 2025. godine odbila saglasnost na zahtjev Crne Gore iz razloga potencijalnih smetnji na plansku mrežu sa nacionalnim pokrivanjem ove administracije (ALG 100). Agencija je izvršila analizu slučaja i ukazala da su, saglasno Rezoluciji 559 Propisa o radiokomunikacijama, tehničke karakteristike satelitske mreže MNE-BSS u skladu sa ograničenjima propisanim u toj rezoluciji. Na osnovu dodatnog tehničkog pregleda satelitske mreže MNE-BSS, koji je sproveo ITU Biro za Radiokomunikacije (BR), utvrđeno je da su vrijednosti odnosa nosioca i interferencije u slučaju potencijalne smetnje od satelitske mreže MNE-BSS iznad propisanih vrijednosti, te se predmetne dodjele smatraju kompatibilnima. Nadalje, saglasno

pomenutoj rezoluciji prilikom podnošenja konačno usaglašenog upisa MNE-BSS mreže u međunarodni plan, Agencija će zatražiti od Biroa da ne ažurira referentnu situaciju dodjela Alžira, kako bi se očuvalo isti nivo zaštite tih dodjela, u skladu sa odlukom Svjetske konferencije o radiokomunikacijama WRC-23, a shodno tome se koordinacija sa administracijom Alžira smatra okončanom.

Agencija je u drugoj polovini 2025. godine u neposrednoj komunikaciji sa administracijom Francuske uspješno sprovela proceduru koordinacije između zahtjeva za dodjele satelitske mreže administracije Crne Gore MNE-BSS i dodjela satelitskih mreža administracije Francuske F-SAT-BSS-24.5W, EG-SAT-22W i EG-SAT-22W-G2. Administracija Francuske je dala saglasnost na upis MNE-BSS mreže u međunarodni plan u skladu sa traženim tehničkim parametrima i bez dodatnih tehničkih uslova prema odnosnim mrežama te administracije.

Administracija Holandije je u svom dopisu iz jula mjeseca 2025. godine odbila dati saglasnost na zahtjev Crne Gore iz razloga potencijalnih smetnji na dodatne mreže Dodatka AP30/30A RR te administracije (NSS-BSS G3 22W, NSS-16, NSS-G2-11 i NSS-G11-14). Agencija je pokrenula je proceduru koordinacije u neposrednoj komunikaciji sa ovom administracijom koja se nastavlja tokom 2026. godine.

Administracija Lihtenštajna je u svom dopisu iz jula mjeseca 2025. godine odbila saglasnost na zahtjev Crne Gore iz razloga potencijalnih smetnji na plansku mrežu sa nacionalnim pokrivanjem ove administracije (LIE25300). Agencija je izvršila analizu slučaja i ukazala da su, saglasno Rezoluciji 559 Propisa o radiokomunikacijama, tehničke karakteristike satelitske mreže MNE-BSS u skladu sa ograničenjima propisanim u toj rezoluciji. Na osnovu dodatnog tehničkog pregleda satelitske mreže MNE-BSS, koji je sproveo ITU BR, utvrđeno je da su vrijednosti odnosa nosioca i interferencije u slučaju potencijalne smetnje od satelitske mreže MNE-BSS iznad propisanih vrijednosti, te se predmetne dodjele smatraju kompatibilnima. Nadalje, saglasno pomenutoj rezoluciji prilikom podnošenja konačno usaglašenog upisa MNE-BSS mreže u međunarodni plan, Agencija će zatražiti od Biroa da ne ažurira referentnu situaciju dodjela Lihtenštajna, kako bi se očuvalo isti nivo zaštite tih dodjela, u skladu sa odlukom Svjetske konferencije o radiokomunikacijama WRC-23, a shodno tome se koordinacija sa administracijom Lihtenštajna smatra okončanom.

Administracija Njemačke je u svom dopisu iz jula mjeseca 2025. godine odbila saglasnost na zahtjev Crne Gore iz razloga potencijalnih smetnji na dodatne mreže Dodatka AP30/30A RR te administracije (ODYSSEY-BSS-20W). Agencija je pokrenula proceduru koordinacije u neposrednoj komunikaciji sa ovom administracijom koja se nastavlja tokom 2026. godine.

Administracija Španije je u svom dopisu iz jula mjeseca 2025. godine odbila saglasnost na zahtjev Crne Gore iz razloga potencijalnih smetnji na dodatne mreže Dodatka AP30/30A RR te administracije (HISPASAT 2U3, HISPASAT-37A, HISPASAT-66A, HISPASAT-90A i HISPASAT-1-22W). Agencija je izvršila analize slučaja i ukazala da su, saglasno Rezoluciji 559 Propisa o radiokomunikacijama, tehničke karakteristike satelitske mreže MNE-BSS u skladu su ograničenjima propisanim u toj rezoluciji. Na osnovu dodatnog tehničkog pregleda satelitske mreže MNE-BSS, koji je sproveo ITU BR, utvrđeno je da su vrijednosti odnosa nosioca i interferencije u slučaju potencijalne smetnje od satelitske mreže MNE-BSS iznad propisanih vrijednosti, kao i da su drugi relevantni tehnički parametri u slučaju navedenih mreža administracije Španije takođe prihvatljivi, na osnovu

čega se predmetne dodjele smatraju kompatibilnima. Sljedstveno navedenom, koordinacija sa administracijom Španije smatra se okončanom.

Agencija je tokom 2025. godine sprovodila i aktivnosti u vezi sa međunarodnom koordinacijom radio-frekvencija satelitskih sistema u smislu davanja odgovora na zahtjeve drugih administracija. Tokom 2025. godine Agencija je primila ukupno 5 koordinacionih zahtjeva od strane administracija Turske, Švedske, Kipra, Njemačke, Papue Nove Gvineje u fiksnoj-satelitskoj službi, 1 zahtjev od strane administracije Francuske za Globalni satelitski sistem za navigaciju (GNSS) u radionavigacionoj-satelitskoj službi i 1 zahtjev za zemaljsku satelitsku stanicu od strane administracije Grčke. Nakon sprovedenih analiza na svih sedam zahtjeva je upućen adekvatan odgovor.

3.7. Stepen razvoja digitalne zemaljske radio-difuzije

Aktivnosti Agencije po pitanju stvaranja preduslova za razvoj digitalne zemaljske radio-difuzije vezane su za planiranje, koordinaciju i korišćenja radio-frekvencija namjenjenih radio-difuznoj službi za digitalne zemaljske sisteme. Kada je u pitanju radio-difuzna služba, digitalni zemaljski sistemi, na snazi je Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 174-230 MHz i 470-694 MHz za DTT i T-DAB sisteme ("Službeni list Crne Gore" br. 16/18, 70/18, 16/19 i 116/20). Navedenim planom raspodjele utvrđene su radio-frekvencija za zemaljske sisteme za digitalno emitovanje radijskog i televizijskog signala (T-DAB i DTT) u skladu sa međunarodnim sporazumima i relevantnim ITU-R preporukama.

Kada je u pitanju radio-difuzna služba, Crna Gora je potpisnik sljedećih koordinacionih sporazuma:

- Sporazum Ženeva 2006, Finalni akt Regionalne radiokomunikacione konferencije za planiranje digitalnih zemaljskih sistema radio-difuzne službe u frekvenzijskim opsezima 174-230 MHz i 470-862 MHz u državama dijela Regiona 1 i 3 (GE06 Sporazum);
- Multilateralni okvirni sporazum između administracija Albanije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Grčke, Sjeverne Makedonije, Mađarske, Crne Gore, Rumunije, Srbije, Slovenije, Turske i Ukrajine, u vezi sa radio-frekvencijskim planom za buduće digitalne zemaljske mreže za emitovanje televizijskih signala u radio-frekvencijskom opsegu 470-694 MHz, koji je potpisan u Mađarskoj 2017. godine (SEDDIF Sporazum);
- Bilateralni sporazumi o koordinaciji radio-frekvencija za digitalnu zemaljsku televiziju (DTT) u radio-frekvencijskom opsegu 470-694 MHz između administracija Bosne i Hercegovine i Crne Gore, Republike Grčke i Crne Gore, Republike Hrvatske i Crne Gore, Crne Gore i Republike Srbije, koji su potpisani u Mađarskoj 2017. godine;
- Multilateralni okvirni sporazum između administracija Albanije, Hrvatske, Grčke, Italije, Crne Gore, San Marina i Slovenije, u vezi sa principima replaniranja radio-frekvencijskog plana za buduće digitalne zemaljske mreže za emitovanje televizijskih signala u radio-frekvencijskom opsegu 470-694 MHz (u oblanom pojasu Jadranskog i Jonskog mora), koji je potpisan u Crnoj Gori 2020. godine (Adriatik-Jonski Sporazum).

3.7.1. Korišćenje radio-frekvencija za digitalnu zemaljsku radio-difuziju u Crnoj Gori

Radio-frekvencijski opseg 174-230 MHz u Crnoj Gori trenutno se ne koristi za komercijalno digitalno emitovanje radio-difuznih signala. Ovaj opseg se tokom 2021. godine koristio za testiranje radiokomunikacione opreme odnosno testno emitovanje signala digitalnog zemaljskog radija.

Radio-frekvencijski opseg 470-694 MHz za digitalno emitovanje televizijskog signala putem zemaljske mreže predajnika, koriste dva operatora, Radio-difuzni centar i Radio televizija Mir&Teuta Ulcinj.

Radio-difuzni centar ima status operatora prvog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore (MUX1), koji djelimično koristi kao platformu sa slobodnim pristupom. Za realizaciju MUX1 koriste se radio-frekvencije odnosno kanali u allotment zonama: Lovćen kanal 35, Bjelasica kanal 43 i Tvrdaš kanal 46, kojima su definisana određena geografska područja pokrivanja signalom DTT, a realizovana predajnicima na ukupno 112 emisionih lokacija. Radio-difuzni centar, takođe, ima i status operatora drugog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore (MUX2), čiji se kapaciteti koriste kao platforma sa uslovnim pristupom. Za realizaciju MUX2 koriste se radio-frekvencije odnosno kanali u allotment zonama: Lovćen kanal 27, Bjelasica kanal 25 i Tvrdaš kanal 22, kojima su definisane određena geografska područja pokrivanja signalom DTT, a realizovana predajnicima na ukupno 39 emisionih lokacija. Radio-difuzni centar ima i status operatora za 15 lokalnih multipleksa koji se, takođe samo djelimično, koriste kao platforma sa slobodnim pristupom. Takođe, za realizaciju lokalnih mreža koristi se i radio-frekvencijski opseg 470-694 MHz, a do sada su realizovani lokalni multipleksi u Glavnom gradu Podgorica i opštinama Nikšić, Plužine, Pljevlja i Budva i to korišćenjem: kanala 21 na lokaciji Velja Gora (MUX PG-DG L1), kanala 23 na lokacijama Suđina Glava-Tović, Nikšićka Župa, Ostrog i Zavorovi (MUX NK-PZ L1), kanala 26 na lokaciji Tvrdaš (MUX PV L1) i kanala 46 na lokaciji Spas (MUX BD L1).

Radio televizija Mir&Teuta iz Ulcinja je operator lokalnog multipleksa MUX UL L1 u toj opštini. Kapaciteti ovog multipleksa se koriste kao platforma djelimično sa slobodnim i djelimično sa uslovnim pristupom, a za realizaciju mreže se koristi kanal 39 na lokacijama Možura i Pinješ.

3.7.2. Uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori

U Crnoj Gori još uvijek nije otpočela implementacija digitalnog emitovanja radio signala kao što je to slučaj u većini država Evrope i mnogim državama svijeta. Predlogom stratezijskih polazišta i smjernica za uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori, koji je donijela međuresorna radna grupa 2019. godine, preporučena je DAB+ tehnologija kao optimalno rješenje za uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori. Saglasno pomenutom aktu, privredno društvo Radio-difuzni centar je tokom 2021. godine realizovalo pilot projekat uvođenja digitalnog radija koji je podrazumijeva testno emitovanje DAB+ signala na teritoriji Glavnog grada Podgorice, sa emisione lokacije Sjenica. Međutim zbog nemogućnosti daljeg finansiranja ovog projekta Radio-difuzni centar je prestao sa emitovanjem signala digitalnog radija.

Agencija je Planom rada za 2025. godinu predvidjela određene aktivnosti povodom uvođenja digitalnog radija u Crnoj Gori. U kontekstu utvrđivanja uslova iz člana 159 stav 6 Zakona, Agencija je donijela Pravilnik o interoperabilnosti automobilskih i potrošačkih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme i uslovima za prelazak na nove standarde u oblasti radio-difuzije ("Službeni list Crne Gore", broj 77/25).

Predlogom stratezijskih polazišta i smjernica za uvođenje digitalnog radija, između ostalog su date veoma jasne preporuke povodom potrebnih izmjena regulatornog okvira, a takođe i preporuke

povodom uspostavljanja adekvatnog ekonomskog okvira za uvođenje digitalnog radija. U vezi sa prethodno navedenim, Ministarstvo ekonomskog razvoja je početkom 2025. godine formiralo međuresornu Radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o digitalnoj radio-difuziji, u kojoj su predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva kulture i medija, Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Agencije za audio-vizuelne medijske usluge, Radio-difuznog centara i Radio televizija Crne Gore.

Radna grupa je tokom 2025. godine radila na nacrtu izmjena i dopuna Zakona o digitalnoj radio-difuziji, a očekuje se da svoj rad uspješno završi tokom 2026. godine.

3.8. Dodijeljene numeracije i ocjena njihovog racionalnog korišćenja

Efikasno upravljanje numeracijom (brojevima i adresama), kao ograničenim resursom, u cilju obezbjeđivanja njenog racionalnog i održivog korišćenja, zasniva se na relevantnim međunarodnim standardima i zakonom propisanim nadležnostima Agencije.

Agencija vrši dodjelu numeracija na zahtjev operatora, na nediskriminatoran i transparentan način, u skladu sa Planom numeracije, kojim su definisane kategorije i struktura numeričkih kodova, utvrđeni načini dodjele i korišćenja, kao i eventualna ograničenja u upotrebi brojeva i adresa. Podaci o dodijeljenim numeracijama, obrasci zahtjeva i postupci za pribavljanje odobrenja dostupni su na internet stranici Agencije.

Tokom 2025. godine, Agencija je donijela 47 odobrenja za korišćenje numeracija (od čega 29 za nove dodjele i 18 za produženje korišćenja ranije dodijeljenih brojeva/adresa), kao i 5 rješenja o oduzimanju prava korišćenja numeričkih resursa.

Broj izdatih odobrenja u 2025. godini predstavlja blagi pad u odnosu na 2024. godinu, ali istovremeno ukazuje na stabilizovanu dinamiku tržišta i održavanje visokog nivoa aktivnosti u oblasti dodjele numeričkih resursa u posljednje dvije godine.

Pregled broja donijetih odobrenja za korišćenje numeracije 2021-2025

Godina	Broj izdatih odobrenja
2021	24
2022	49
2023	34
2024	50
2025	47

U toku 2025. godine operatorima je na korišćenje dodijeljeno ukupno 212.054 broja i 12 adresa, dok je u istom periodu oduzeto pravo korišćenja za 5.014 brojeva i 7 adresa. Pregled broja podnesenih zahtjeva i dodijeljenih numeracija u 2025. godini, dat je u sljedećoj tabeli.

Broj zahtjeva i količina dodijeljenih brojeva i adresa u 2025. godini

Vrsta numeracije	Broj zahtjeva	Broj dodijeljenih numeracija
Geografski brojevi	6	52.000
Brojevi za mobilne mreže (6x)	1	100.000

Freephone brojevi (80)	8	8
Kratki kodovi - četvorocifreni	1	1
Kratki kodovi - petocifreni	23	45
M2M brojevi	4	60.000
Kodovi nacionalnih signalizacionih tačaka (NSPC)	3	11
Kodovi mobilnih mreža (MNC-297)	1	1
Ukupno	47	212.066

Operatorima je za pružanje elektronskih komunikacionih usluga na raspolaganju dovoljan obim numeričkih resursa, što je prikazano u sljedećim tabelama.

Iskorišćenost numeričkih resursa - brojevi

Vrsta numeracije	Dodijeljenih brojeva	Raspoloživost (%)
Brojevi za mobilne mreže (6x)	3.500.000	65,00%
Geografski brojevi (aktivni mrežni kodovi)	972.500	87,84%
Kratki kodovi – trocifreni	7	93,00%
Kratki kodovi – četvorocifreni	26	97,40%
Kratki kodovi – petocifreni	356	96,44%
Kratki kodovi – šestocifreni	2	n/a
Usluga za komunikaciju između mašina (71)	110.000	98,90%
Usluga pristupa poslovnim korisnicima (77)	5.300	99,47%
Nomadske telefonske usluge (78)	3.000	99,70%
Usluga besplatnog poziva (80)	55	99,99%
Brojevi sa dodatnom vrijednošću (90-95)	2	100,00%

Iskorišćenost numeričkih resursa - adrese

Vrsta numeracije	Dodijeljenih adresa	Raspoloživost (%)
Kodovi međunarodnih signalizacionih tačaka (ISPC)	10	37,50%
Kodovi nacionalnih signalizacionih tačaka (NSPC)	130	99,6%
Kodovi mobilnih mreža	4	95,95%
Identifikacioni kod mreže za prenos podataka (DNIC)	1	90,00%

3.9. Korišćenje jedinstvenog evropskog broja 112

Pozivi prema jedinstvenom evropskom broju za hitne slučajeve 112 u Crnoj Gori primaju se preko operativno-komunikacionih centara u Podgorici, Bijelom Polju i Baru. Terminalna oprema OKC 112 povezana je sa mrežama operatora putem odgovarajućih pristupnih veza, čime se obezbjeđuje prijem poziva iz fiksnih i mobilnih mreža.

Tokom 2025. godine na broj 112 upućeno je ukupno 182.789 poziva, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu (208.610 poziva u 2024).

Pregled broja poziva po mjesecima dat je u sljedećoj tabeli:

Mjesec	Broj poziva
Januar	12.333
Februar	11.643
Mart	12.763
April	13.896
Maj	14.831
Jun	18.060
Jul	21.329
Avgust	22.752
Septembar	18.283
Oktobar	15.006
Novembar	10.800
Decembar	11.093
Ukupno	182.789

U pogledu kvaliteta usluge, svi operatori su dostavili izvještaje koji ukazuju na visok nivo pouzdanosti i dostupnosti servisa. Učestalost neuspješnih poziva i vrijeme uspostavljanja veze su u propisanim granicama, dok su zabilježene vrijednosti u većini slučajeva značajno bolje od regulatornih pragova. Na primjer, prosječno vrijeme uspostavljanja veze iz mobilnih mreža kreće se oko 1-3 sekunde, dok je učestalost neuspješnih poziva uglavnom ispod 1%.

Zahvaljujući primjeni savremenih rješenja za lociranje, unaprijeđena je dostupnost i tačnost podataka o lokaciji pozivaoca. U tom kontekstu, koristi se *Advanced Mobile Location* (AML), koji omogućava automatsko dostavljanje precizne lokacije korisnika prilikom poziva ka broju 112, uz kombinovanje GNSS, WiFi i mrežnih podataka.

Pored toga, omogućena je i upotreba eCall servisa, koji u slučaju saobraćajne nezgode automatski uspostavlja poziv ka broju 112 i dostavlja ključne podatke, uključujući lokaciju vozila, vrijeme incidenta i osnovne tehničke informacije, čime se dodatno unapređuje brzina i efikasnost reagovanja hitnih službi.

Operatori su tokom 2025. godine nastavili sa unapređenjem sistema za hitne komunikacije, uključujući optimizaciju postojećih rješenja za lociranje i povećanje pouzdanosti prenosa podataka o lokaciji, čime se dodatno unapređuje efikasnost reagovanja nadležnih službi u hitnim situacijama.

U pogledu povezivanja sa OKC 112, različiti operatori primjenjuju različite tehničke modele:

Crnogorski Telekom obezbjeđuje centralnu povezanost i redundantne spojne puteve, uključujući podršku za prenos govora, SMS poruka i podataka o lokaciji, kao i kontinuirano unapređenje sistema (AML, eCall, VoLTE u planu).

One Crna Gora je uspostavio direktno usmjeravanje poziva ka OKC 112 i implementirao napredna rješenja za lociranje korisnika (MPS, e-SMLC), uz dodatne optimizacije mreže.

Mtel je povezan sa OKC 112 putem optičkih linkova za prenos podataka i SMS-a, dok se govorni saobraćaj trenutno rutira preko Crnogorskog Telekom, uz planirano uspostavljanje direktne SIP interkonekcije.

Telemach ima direktnu optičku interkonekciju sa OKC 112 u Podgorici, dok se za ostale lokacije saobraćaj rutira preko Crnogorskog Telekoma.

U cilju daljeg unapređenja sistema, nastavljene su aktivnosti na povećanju redundantnosti i direktne povezanosti operatora sa OKC 112, kao i modernizaciji mrežnih rješenja, čime se dodatno jača pouzdanost i efikasnost sistema za hitne komunikacije.

4. Poštanske usluge

4.1. Pregled registrovanih operatora poštanskih usluga tokom 2025. godine

U toku 2025. godine, u Registar poštanskih operatora za obavljanje komercijalne poštanske usluge, upisano je 17 novih operatora. Na dan 31.12.2025. godine, u Registar poštanskih operatora je bilo upisano 43 operatora, od kojih je Pošta Crne Gore jedini operator koji pruža djelatnost univerzalne i komercijalne poštanske usluge, dok ostalih 42 operatora pružaju komercijalne poštanske usluge.

Pregled operatora upisanih u Registar poštanskih operatora koji vodi Agencija je dat u Prilogu 3 ovog izvještaja.

4.2. Izrada podzakonske regulative u oblasti poštanskih usluga

U cilju efikasnijeg regulatornog postupanja u postupku obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora, Agencija je u 2025. godini donijela Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora („Službeni list Crne Gore“ broj 43/25).

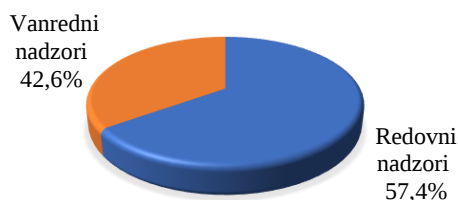
Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma uređuju se mjere i radnje koje se preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i druga pitanja od značaja za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma. Ovim zakonom propisano je, da je Pošta Crne Gore jedan od obveznika koja je dužna da sprovodi mjere za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i da Agencija vrši nadzor nad sprovođenjem tog zakona i na osnovu njega donijetih propisa, u odnosu na Poštu Crne Gore. U toku 2025. godine, Skupština Crne Gore je donijela Zakon i izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Sl.list CG", broj 24/25).

Što se tiče ostale podzakonske regulative, nije bilo potrebe za izmjenama postojeće ili donošenje nove zakonske ili podzakonske regulative u 2025. godini.

4.3. Stručni nadzor u oblasti poštanskih usluga u 2025. godini

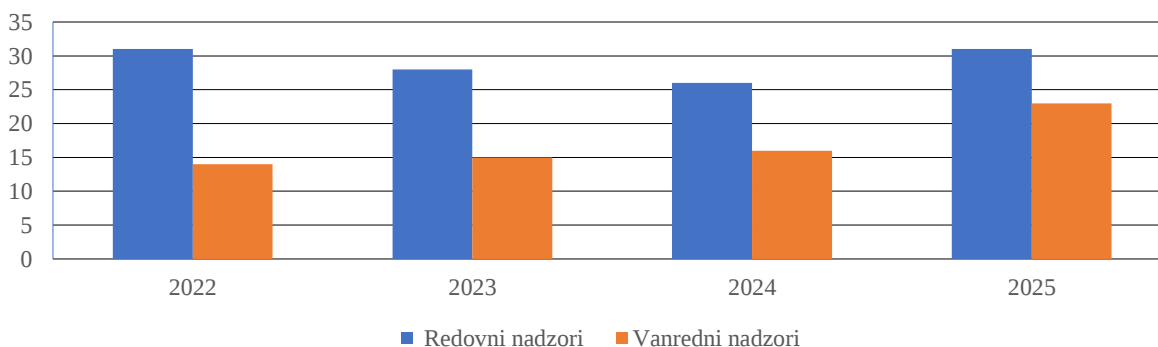
Stručni nadzor nad radom poštanskih operatora, shodno Zakonu o poštanskim uslugama, u toku 2025. godine je vršila Agencija preko nadzornika za poštansku djelatnost. Nadzornici za poštansku djelatnost su obavljali poslove nadzora rada registrovanih poštanskih operatora u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama, Zakonom o inspeksijskom nadzoru, Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Planom stručnog nadzora u oblasti poštanskih usluga.

U toku 2025. godine sprovedeni su planirani i vanredni pregledi stručnog nadzora. Ukupno je izvršeno 54 nadzora rada poštanskih operatora, od kojih 31 redovni i 23 vanredna nadzora.

Uporedni prikaz broja izvršenih redovnih i vanrednih nadzora za posljednje 4 godine dat je u sljedećoj tabeli, odnosno na sljedećem grafiku.

Godina	Redovni nadzor	Vanredni nadzor	Ukupno nadzora
2022.	31	14	45
2023.	28	15	43
2024.	26	16	42
2025.	31	23	54

Predmet stručnih nadzora u 2025. godini bili su: kontrola pružanja poštanskih usluga operatora, usklađenost obavljanja poštanskih usluga sa Zakonom o poštanskim uslugama, podzakonskim aktima, a posebno sa opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga, pregled cjenovnika za pružanje poštanskih usluga, kontrola postupka vođenja evidencija i vrsta evidencija o pruženim poštanskim uslugama, pregled zvaničnih internet stranica poštanskih operatora, kao i kontrola preduzimanja mjera univerzalnog poštanskog operatora za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Pri vršenju stručnih nadzora, nadzornici Agencije su, u slučaju kada su utvrđene nepravilnosti, ukazivali na iste, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje. Otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili dostavljanje dopunskih podataka i informacija naloženo je u 37 slučajeva. Utvrđene nepravilnosti su se odnosile na:

- nepostojanje adekvatnog poslovnog prostora za pružanje poštanskih usluga,
- neusaglašenost opštih uslova poštanskih operatora sa odredbama Zakona o poštanskim uslugama,
- neobjavljivanje opštih uslova na zvaničnoj internet stranici poštanskog operatora,
- neobjavljivanje cjenovnika na zvaničnoj internet stranici poštanskog operatora,
- neobjavljivanje opštih uslova na vidnom mjestu u prostorijama poštanskog operatora,
- neobjavljivanje cjenovnika na vidnom mjestu u prostorijama poštanskog operatora,
- nepravilnosti u vezi izrade i ažuriranja zvaničnih internet stranica poštanskih operatora,

- nepravilnosti u vezi vođenja evidencija o pruženim poštanskim uslugama, na dnevnom i mjesečnom nivou,
- nedostavljanje u propisanim ili naznačenim rokovima Agenciji podataka koji se odnose na pružanje poštanskih usluga, širenje poštanske mreže operatora, odnosno nedostavljanje na uvid ugovora o poslovnoj saradnji pojedinih poštanskih operatora.

Godina	Broj izvršenih nadzora	Broj utvrđenih nepravilnosti
2022	45	42
2023	43	35
2024	42	29
2025	54	37

Stručni nadzori operatora su vršeni i po ukazanoj potrebi, po zahtjevima Agencije za zaštitu konkurencije, kao i na osnovu pojedinačnih reklamacija i prigovora korisnika poštanskih usluga.

4.4. Analiza tržišta poštanskih usluga

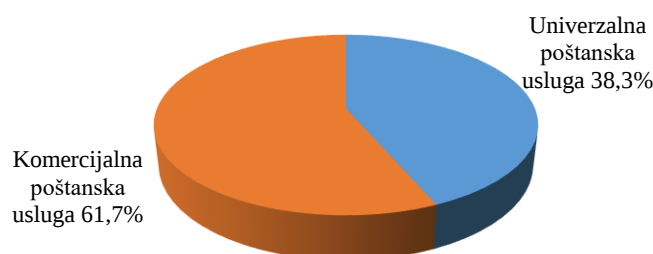
4.4.1. Pošta Crne Gore

Pošta Crne Gore u svojstvu univerzalnog poštanskog operatora, ima pravo i obavezu obavljanja univerzalne poštanske usluge na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Pošta Crne Gore je u 2025. godini ostvarila ukupno 33.557.471 poštanskih usluga, što je za 6,2% manje u odnosu na prethodnu godinu, u kojoj je bilo ostvareno 35.780.222 poštanskih usluga. Od ukupno ostvarenih poštanskih usluga, 12.852.793 je univerzalnih poštanskih usluga, a 20.704.678 komercijalnih poštanskih usluga, ili, procentualno prikazano, 38,3% pruženih poštanskih usluga se odnosi na univerzalne, a 61,7% na komercijalne poštanske usluge.

U 2025. godini Pošta Crne Gore je ostvarila 8,6% manje univerzalnih poštanskih usluga, odnosno 4,7% manje komercijalnih poštanskih usluga u odnosu na 2024. godinu.

**Udio univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga u ukupnim poštanskim uslugama
Pošte Crne Gore u 2025. godini**

Analizom obima pruženih poštanskih usluga Pošte Crne Gore u 2025. godini uočava se porast express usluga i usluga novčanog poslovanja, dok je izražen pad paketskih usluga, usluga hibridne pošte, pismonosnih usluga, telegrafskih usluga, kao i pad uputničkih usluga.

U strukturi obima usluga za 2025. godinu najveće učešće, u iznosu od 39,1%, imaju pismonosne usluge. Naime, Pošta Crne Gore je u 2025. godini ostvarila 13.124.278 pismonosnih usluga, što je za 9,1% manje od obima ostvarenih pismonosnih usluga u prethodnoj godini.

Druge po obimu su usluge novčanog poslovanja, čije učešće u obimu ostvarenih usluga Pošte Crne Gore u 2025. godinu iznosi 32,3%. Pošta Crne Gore je ostvarila 10.842.650 usluga novčanog poslovanja. Obim usluga novčanog poslovanja je veći za 6,5% u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnom obimu usluga novčanog poslovanja, platni promet (uplate-isplate) čini 54,5%, naplata računa 42,3%, a transfer novca 3,2%.

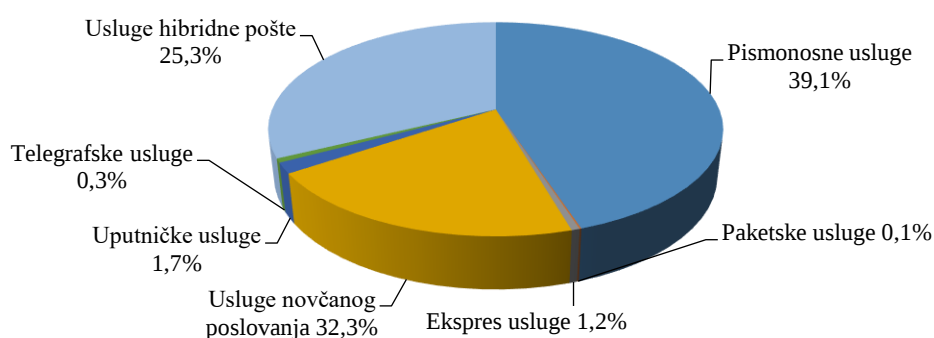
Učešće usluga hibridne pošte u ukupnom obimu ostvarenih usluga Pošte Crne Gore za 2025. godinu iznosi 25,3%. Pošta Crne Gore je u 2025. godini ostvarila 8.487.488 usluga hibridne pošte, što je za 15,6% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Pošta Crne Gore je u 2025. godini ostvarila 398.870 ekspres usluga, što u odnosu na prethodnu godinu, kada je ostvareno 355.877 ekspres usluga, predstavlja porast od 12%.

Pošta Crne Gore je u 2025. godini ostvarila 565.278 uputničkih usluga, što u odnosu na prethodnu godinu, kada je ostvareno 586.144 uputničkih usluga, predstavlja pad od 3,6%.

Tokom 2025. godine Pošta Crne Gore je ostvarila 27.724 paketskih usluga, što u poređenju sa prethodnom godinom, kada je ostvareno 38.872 usluga, predstavlja pad od 28,7%.

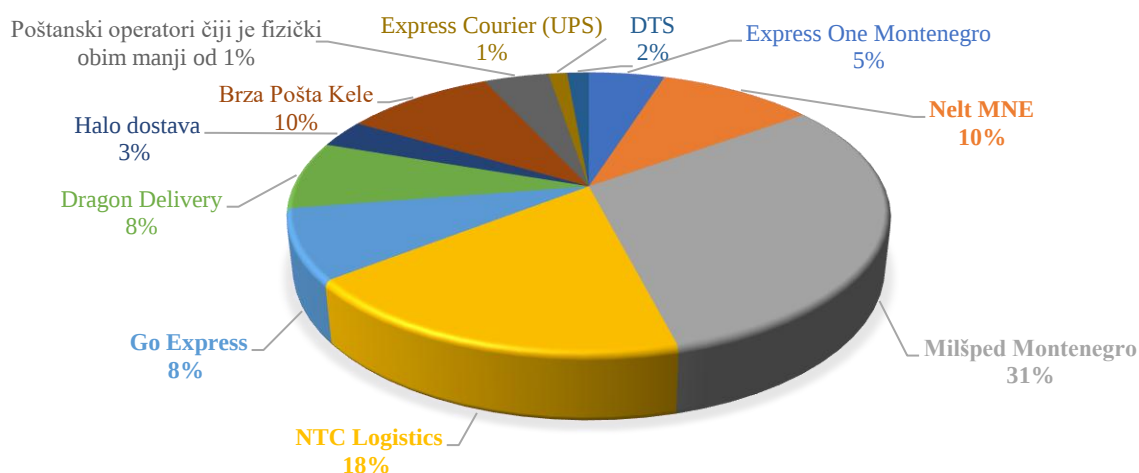
**Učešće pojedinih poštanskih usluga u ukupno ostvarenim poštanskim uslugama
Pošte Crne Gore u 2025. godini**

4.4.2. Ostali operatori

Pored Pošte Crne Gore, poštanske usluge su u Crnoj Gori u toku 2025. godine pružala još 42 poštanska operatora.

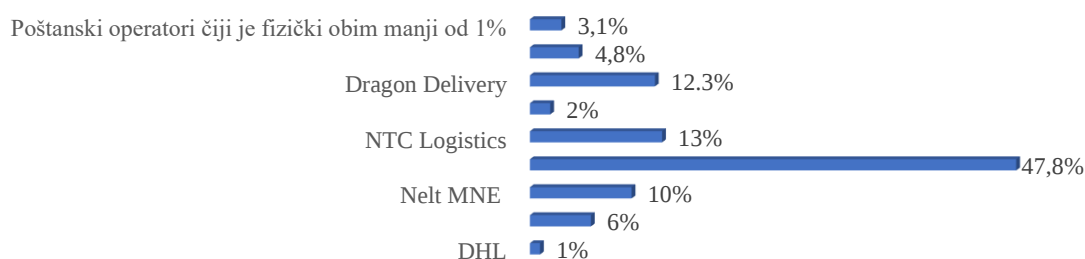
Na sledećem grafiku je dat ukupan fizički obim poštanskih usluga ostvarenih od strane ostalih poštanskih operatora u toku 2025. godine.

Ukupan fizički obim poštanskih usluga ostvarenih od strane ostalih poštanskih operatora u toku 2025. godine iznosi 2.459.312 pruženih poštanskih usluga, što je za 123% više u odnosu na 2024. godinu, kada je ostvareni fizički obim poštanskih usluga iznosio 1.102.205.

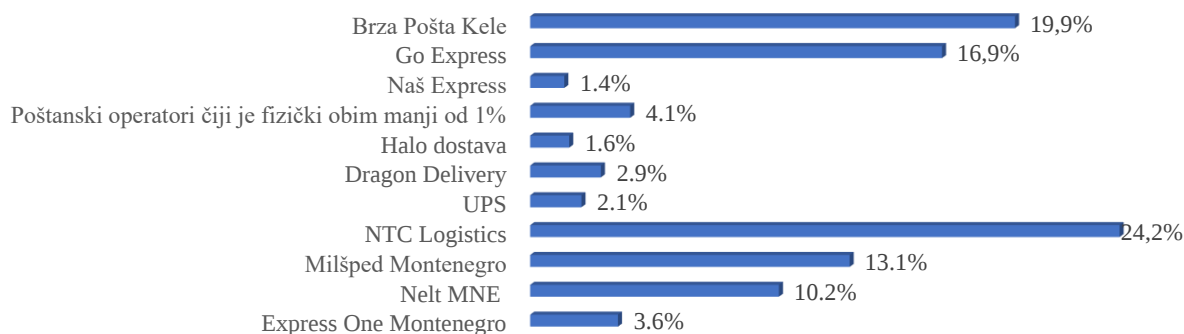
Najveći fizički obim ukupnih poštanskih usluga koji pružaju ostali operatori, ostvarili su Milšped Montenegro, čiji obim ostvarenih poštanskih usluga iznosi 31% i NTC Logistics, čiji obim ostvarenih poštanskih usluga iznosi 18% od ukupno ostvarenih poštanskih usluga ostalih operatora.

Na sljedećem grafiku je dat prikaz ostvarenih ekspres usluga ostalih operatora u 2025. godini.

U strukturi ostvarenih ekspres usluga kod ostalih operatora vodeće mjesto zauzima Milšped Montenegro koji pokriva 47,8% tržišta ekspres usluga ostalih operatora u 2025. godini, NTC Logistics 13%, Dragon Delivery 12,3%, Nelt MNE 10%, Express One Montenegro 6%, Halo dostava 4,8%, zatim DTS 2% i DHL koji pokriva 1% ovog tržišta.

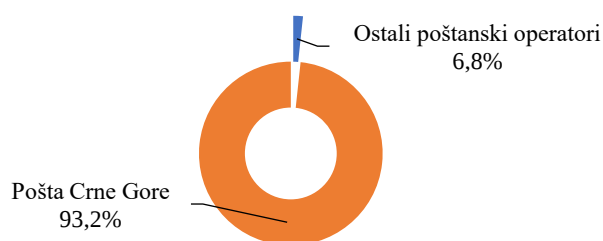
Na sljedećem grafiku je dat prikaz ostvarenih paketskih usluga kod ostalih operatora u 2025. godini.

U strukturi ostvarenih paketskih usluga kod ostalih operatora, vodeće mjesto zauzima NTC Logistics, koji pokriva 24,2% tržišta paketskih usluga ostalih operatora u 2025. godini, Brza Pošta Kele 19,9%, Go Express 16,9%, Milšped Montenegro 13,1%, Nelt MNE 10,2%, Express One Montenegro 3,6%, Dragon Delivery 2,9%, UPS 2,1%, Halo Dostava 1,6% i Naš Express 1,4%.

4.4.3. Uporedna analiza tržišta poštanskih usluga

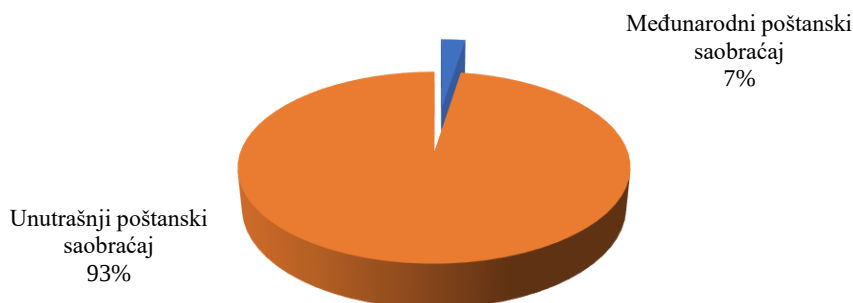
Svi poštanski operatori su u toku 2025. godine ostvarili ukupno 36.016.783 poštanskih usluga, što je za 2,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Od tog broja, univerzalni poštanski operator je realizovao 33.557.471 poštanskih usluga, što predstavlja 93,2% od ukupnog obima ostvarenih usluga, a ostali poštanski operatori su ostvarili 2.459.312 poštanskih usluga, ili 6,8% od ukupnog obima ostvarenih usluga. Prikaz ukupno ostvarenog fizičkog obima poštanskih usluga u 2025. godini je dat na sljedećem grafiku.

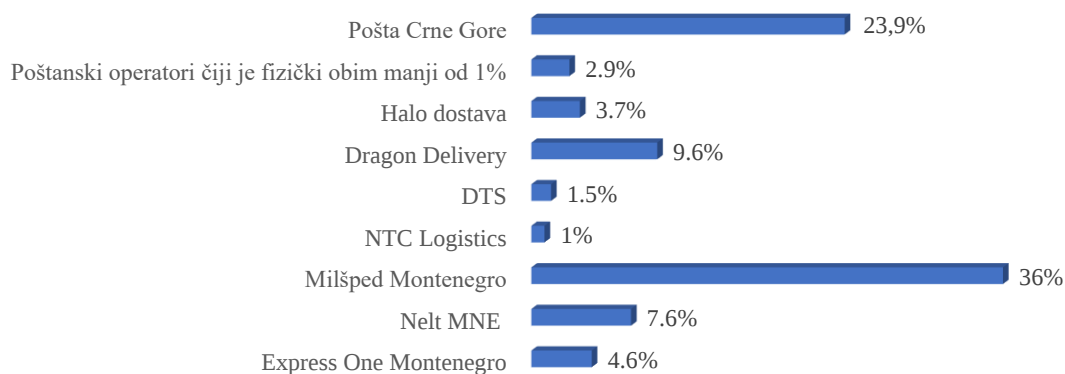
Pošta Crne Gore i dalje ima dominantnu ulogu na tržištu poštanskih usluga i njeno učešće je, procentualno izraženo 93,2%, dok je učešće ostalih operatora 6,8%. Ipak, ovaj odnos je donekle promijenjen, ako se posmatra i prethodna godina, kada je učešće Pošte Crne Gore u ukupno ostvarenom fizičkom obimu poštanskih usluga iznosilo 97%, dok je učešće ostalih operatora iznosilo 3%.

Od ukupno ostvarenog broja poštanskih usluga svih operatora, koji iznosi 36.016.783 poštanskih usluga, u unutrašnjem poštanskom saobraćaju je ostvareno 33.511.397 poštanskih usluga ili 93%, dok je u međunarodnom poštanskom saobraćaju ostvareno 2.505.386 poštanskih usluga, ili 7%.

Prikaz ostvarenih poštanskih usluga u međunarodnom i unutrašnjem poštanskom saobraćaju za 2025. godinu dat je na sljedećem grafiku.

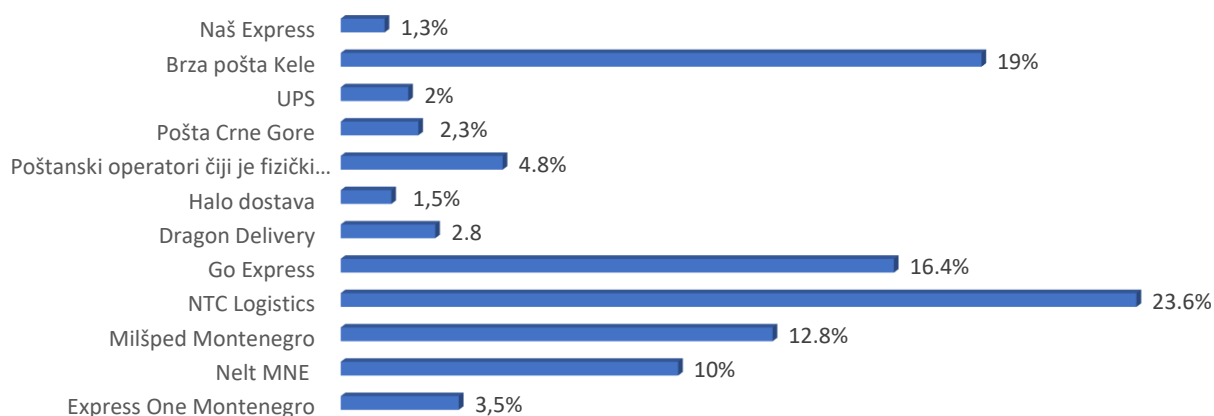

Prikaz učešća operatora poštanskih usluga na tržištu ekspres usluga u 2025. godini je dat na sljedećem grafiku.

Vodeću poziciju u pružanju ekspres usluga u 2025. godini zauzima Milšped Montenegro sa 36% učešća na tržištu, Pošta Crne Gore 23,9%, Dragon Delivery 9,6%, Nelt MNE 7,6%, Express One Montenegro 4,6%, Halo dostava 3,7%, DTS 1,5%, NTC Logistics 1% i ostali operatori čiji je obim pošiljaka ispod 1% imaju 2,9%.

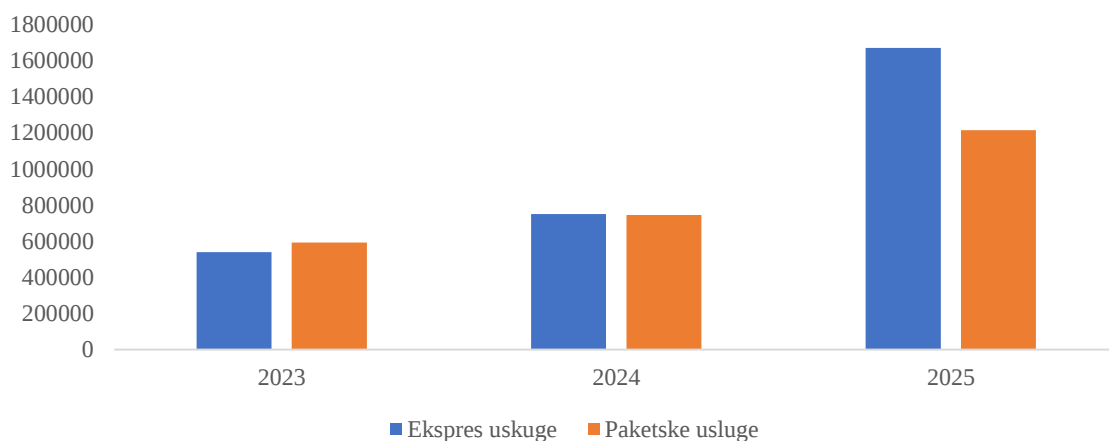
Prikaz učešća operatora poštanskih usluga na tržištu paketskih usluga u 2025. godini je dat na sljedećem grafiku.

Vodeću poziciju u pružanju paketskih usluga u 2025. godini ima NTC Logistics 23,6%, Brza Pošta Kele 19%, Go Express 16,4%, Milšped Montenegro 12,8%, Nelt MNE 10%, Express One Montenegro 3,5%, Dragon Delivery 2,8%, Pošta Crne Gore 2,3%, UPS 2%, Halo Dostava 1,5%, Naš Express 1,3% i ostali operatori čiji je obim pošiljaka ispod 1% imaju 4,8%.

Iako je prisutan blagi pad poštanskih usluga, sve veća digitalizacija i tehnički razvoj dovode do stvaranja novih proizvoda i usluga, novih navika potrošača poštanskih usluga, kao i novih načina dostave poštanskih pošiljki. Zbog kontinuiranog porasta e-trgovine raste i potražnja za fizičkom dostavom pošiljaka, što se odražava na porast ekspres i paketskih usluga, naročito kod komercijalnih poštanskih operatora.

Na sledećem grafiku je prikazano kretanje ekspres i paketskih usluga za period od 2023-2025. godine.

4.5. Ostvarivanje i kvalitet univerzalne poštanske usluge

Univerzalna poštanska usluga je usluga od opšteg interesa koja se obavlja na cijeloj teritoriji Crne Gore. To je usluga propisanog kvaliteta i standarda, koja se pruža u kontinuitetu, po pristupačnim cijenama i pod jednakim uslovima za sve korisnike, u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju. Univerzalna poštanska usluga se korisnicima mora obezbijediti svakim radnim danom, ne manje od pet dana nedjeljno i to najmanje jedan prijem i jedno uručenje poštanskih pošiljaka iz oblasti univerzalnog servisa.

Univerzalnu poštansku uslugu na cijeloj teritoriji Crne Gore pruža poštanski operator Pošta Crne Gore, u svojstvu univerzalnog poštanskog operatora, na osnovu posebne licence koju izdaje Agencija. Za pružanje univerzalne poštanske usluge definisanih standarda i kvaliteta veoma su bitni:

- dostupnost poštanskih usluga i
- bezbjednost poštanskih pošiljaka.

Dostupnost poštanskih usluga se sagledava kroz dostupnost jedinica poštanske mreže (u daljem tekstu: JPM), radno vrijeme JPM, kao i kroz obuhvaćenost stanovništva dostavom.

Pošta Crne Gore je u 2025. godini u svojoj mreži imala 165 JPM, od čega 117 stalnih i 45 franšiznih (dakle 162 JPM za pružanje usluga korisnicima), kao i 3 JPM za prerađu poštanskih pošiljaka (Izmjenična Pošta, Pošta carinjenja i Poštanski centar).

Na osnovu Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge, univerzalni poštanski operator je dužan da obezbjeđuje mrežu JPM na način da jedna JPM posluje na površini najviše do 100 km² i za najviše 5.000 stanovnika.

Upoređivanjem površine i broja stanovnika Crne Gore sa brojem JPM, dolazi se do zaključka da jedna pošta u prosjeku pokriva 88,99 km² i da opslužuje 3.850 stanovnika, što je u skladu sa propisanim standardima.

Pošta Crne Gore vrši upravljanje, odnosno promjene radnog vremena svih JPM na osnovu kriterijuma koji su propisani Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge, čime se obezbjeđuje propisana vremenska dostupnost univerzalne poštanske usluge.

Obuhvaćenost stanovništva dostavom se ocjenjuje sagledavanjem broja i raspoređenosti dostavnih pošti, kao i organizacijom dostave poštanskih pošiljki. Pošta Crne Gore ima 95 dostavnih pošti (50 stalnih i 45 franšiznih pošti), sa 306 dostavnih reona, čime je obuhvaćena teritorija cijele Crne Gore. U Pošti Crne Gore je aktivno (u upotrebi) 1.049 poštanskih faksova.

U cilju pružanja univerzalne poštanske usluge definisanih standarda i kvaliteta u Pošti Crne Gore se preduzimaju mjere za obezbjeđivanje bezbjednosti poštanskih pošiljaka:

- kontrola sadržaja pošiljki, u fazi prijema, a ako je potrebno i u kasnijim fazama, da bi se spriječilo slanje zabranjenih sadržaja koji bi mogli biti opasni po ljudsko zdravlje i život,
- praćenje registrovanih pošiljki, u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju,
- oubuke zaposlenih u vezi sa sprovođenjem mjera za bezbjednost poštanskih pošiljki.

Zakonom o poštanskim uslugama i Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge, utvrđeni su standardi kvaliteta u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju na osnovu kojih se vrši procjena brzine i pouzdanosti prenosa i uručenja poštanskih pošiljaka.

4.5.1. Mjerenje kvaliteta prenosa pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Pod kvalitetom obavljanja univerzalne poštanske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju podrazumijeva se uručenje najmanje 95% poštanskih pošiljaka u roku od 3 radna dana. Rokom za uručenje poštanskih pošiljaka smatra se vrijeme od prijema poštanske pošiljke do njenog uručenja primaocu. U rokove u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom saobraćaju se ne računa:

- vrijeme kašnjenja zbog netačne i nepotpune adrese primaoca,
- vrijeme kašnjenja zbog više sile, ili zastoja u saobraćaju nastalog bez krivice poštanskog operatora i
- neradni dani i dani kada se ne obavlja dostava poštanskih pošiljaka.

Zakon o poštanskim uslugama propisuje obavezu univerzalnog poštanskog operatora da godišnje obezbijedi mjerenje kvaliteta prenosa poštanskih pošiljaka, radi utvrđivanja procenta uručenih pošiljaka i drugih podataka kojima se utvrđuje kvalitet obavljanja univerzalnih poštanskih usluga, angažovanjem nezavisne institucije koja se bavi istraživanjem, odnosno monitoringom.

Pošta Crne Gore je 01.01.2023. godine započela sa mjerenjem kvaliteta prenosa neregistrovanih (običnih) pismonosnih pošiljaka prema standardu MEST EN 13850 – Mjerenje vremena prenosa pojedinačne prioritetne pošiljke od prijema do uručenja.

Zahtjev standarda je da se godišnje mjerenje realizuje u kontinuitetu od tri godine (2023-2025. godine) i da angažovana nezavisna institucija dostavlja redovne mjesečne, kvartalne i godišnji izvještaj na početku godine za prethodnu kalendarsku godinu.

4.5.1.1. Prenos običnih pismonosnih pošiljaka

Mjerenje kvaliteta prenosa običnih pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju rađeno je na uzorku od 3.489 test pošiljki tokom 2025. godine.

**Kontrola kvaliteta prenosa i uručenja običnih poštanskih pošiljaka
(ostvareni rezultati za standard D+3 i za standard veći od D+3)**

Vrijeme prenosa i uručenja	Procenat uručenih pošiljaka
Ukupno do 3 dana	91,7%
Preko 3 dana	8,3%
Ukupan uzorak	100%

Na osnovu ukupnog broja uručenih test pošiljaka tokom 2025. godine, ostvareni rezultat za standard D+3 iznosi 91,7%, što je ispod propisanog nivoa od 95%, za standard kvaliteta prenosa običnih poštanskih pošiljaka D+3, kako je to propisano Zakonom o poštanskim uslugama. Iako je postignuti rezultat ispod propisanog nivoa za standard kvaliteta, on je bolji u odnosu na prethodnu godinu, kada je uručenje običnih pismonosnih pošiljaka u roku od tri dana bilo 90,2%.

Pošta Crne Gore kao razloge za nepostizanje propisanog standarda navodi manjkavosti u procesu planiranja i organizacije rada. Takođe se, kao i u prethodnom periodu, navodi i neimenovanost i nedovoljna označenost ulica i objekata, te neopremljenost objekata kućnim sandučićima i odsustvo podataka o stanarima zgrada.

4.5.1.2. Prenos registrovanih pismonosnih pošiljaka

Mjerenje kvaliteta prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju je organizovano slanjem 320 registrovanih pisma, od čega je na adrese primaoca u roku od 3 dana uručeno 306 test pisama (95,6%).

**Kontrola kvaliteta prenosa i uručenja registrovanih poštanskih pošiljaka
(ostvareni rezultati za standard D+3 i za standard veći od D+3)**

	Uzorak	Do 3 dana	Preko 3 dana
Broj pošiljaka	320	306	14
U procentima	100%	95,6%	4,4%

Obrada uzoraka je pokazala da je 95,6% registrovanih poštanskih pošiljaka uručeno u roku od tri dana, što znači da je za propisani standard D+3 ostvaren cilj kvaliteta od 95% unutrašnjeg poštanskog saobraćaja koji je propisan Zakonom o poštanskim uslugama.

Pošta Crne Gore objašnjenjava da, iako se dostava i običnih i registrovanih pošiljaka vrši istom poštanskom mrežom, rezultati su bolji kod registrovanih pošiljki jer se obične pošiljke, u nedostatku kućnih sandučića, ostavljaju na često neobezbijeđenim mjestima, što doprinosi nedovoljno urednoj dostavi, dok se registrovane pošiljke uručuju samo uz potpis primaoca.

4.5.2. Mjerenje kvaliteta prenosa pismonosnih pošiljaka iz međunarodnog poštanskog saobraćaja

Pod kvalitetom obavljanja univerzalne poštanske usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju podrazumijeva se uručenje prosječno 85% pismonosnih pošiljaka u roku od najviše 3 radna dana i prosječno 97% pismonosnih pošiljaka u roku od najviše 5 radnih dana.

U Pošti Crne Gore je u toku 2025. godine izvršeno mjerenje kvaliteta prenosa i uručenja registrovanih poštanskih pošiljaka iz međunarodnog saobraćaja u dolazu, na osnovu podataka iz aplikacija Svjetskog poštanskog saveza, koji se odnose na Crnu Goru (podaci iz aplikacije *Quality Control System*, koju održava Svjetski poštanski savez).

Ovi podaci ne omogućavaju mjerenje kvaliteta u rokovima kako to propisani standardi nalažu, jer u predmetnoj aplikaciji nema podataka za rok od najviše 3 dana, ali ipak daju rezultat mjerenja brzine prenosa od kraja do kraja (od mjesta slanja do mjesta prijema) za vremenski rok do 5 dana.

**Kontrola kvaliteta prenosa i uručenja registrovanih pismonosnih pošiljaka
iz međunarodnog saobraćaja u dolazu**

Broj pošiljaka	Do 5 dana	Preko 5 dana
203.973	43.752	160.221
100%	24,35%	75,65%

Rezultati mjerenja kvaliteta prenosa registrovanih pismonosnih pošiljaka iz međunarodnog saobraćaja u dolazu pokazuju da se u roku do pet dana uručilo 24,35% pošiljaka, što ne zadovoljava propisani standard kvaliteta obavljanja univerzalnih poštanskih usluga u međunarodnom poštanskom saobraćaju za rok D+5 koji iznosi prosječno 97% pismonosnih pošiljaka. Ovo mjerenje ipak pokazuje da je kvalitet povećan u odnosu na isto mjerenje iz prethodne godine, kada je rezultat mjerenja za rok do 5 dana iznosio 11,19%.

Pošta Crne Gore uzroke ovakvih rezultata vidi u ograničavajućim faktorima koji nastaju usljed okolnosti da rokovi prenosa pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju zavise od udaljenosti države primaoca, saobraćajnih veza i standarda kvaliteta nacionalnih operatora univerzalnih poštanskih usluga. Uz to se napominje da je u I kvartalu 2025. godine poseban izazov predstavljala primjena novih carinskih propisa, što je rezultiralo padom broja pošiljaka i padom kvaliteta dostave.

4.5.3. Mjerenje kvaliteta rješavanja reklamacija korisnika

Pošta Crne Gore je i u toku 2025. godine nastavila primjenu standarda MEST EN 14012 - Mjerenje broja reklamacija i naknada štete. U Službu *Call Centra* Pošte Crne Gore su tokom 2025. godine prispijevale reklamacije korisnika poštanskih usluga. U toku 2025. godine ova služba je imala 44.645 obraćanja i upita korisnika poštanskih usluga Pošte Crne Gore, što predstavlja povećanje od 4,5% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanja broja obraćanja korisnika ovoj službi je, prema navodima Pošte Crne Gore, u najvećoj mjeri bilo prouzrokovano kašnjenjem carinjenja međunarodnih pošiljki u januaru 2025. godine, kao i nedostatkom pravovremenih instrukcija Uprave carine za postupanje sa pošiljkama u uvozu koje sadrže robu, a vezano za primjenu novih carinskih propisa.

Briga o korisnicima i rješavanje reklamacija se sagledava i praćenjem broja primljenih i riješenih potražnica u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju.

4.5.3.1. Potražnice - Unutrašnji saobraćaj

Ukupan broj prispjelih potražnica u unutrašnjem saobraćaju je 589. Pozitivno riješenih je 581 ili 98,64%, a negativno riješenih 8 odnosno 1,36%.

4.5.3.2. Potražnice - Međunarodni saobraćaj

Ukupan broj prispjelih potražnica u međunarodnom saobraćaju je 510. Pozitivno riješenih je 449 ili 88,03%, a negativno riješenih je 61 odnosno 11,97%.

Postignuti rezultati u 2025. godini, u dijelu koji se odnosi na unutrašnji saobraćaj, su dobri, jer je procenat pozitivno riješenih potražnica veoma visok (98,64%). U dijelu koji se odnosi na međunarodni poštanski saobraćaj, postignuti su nešto slabiji rezultati, jer je procenat pozitivno riješenih potražnica 88,03%, dok je u 2024. godini iznosio 91,5%.

4.6. Ostvarivanje prava i zaštita interesa korisnika poštanskih usluga

Postupak zaštite korisnika poštanskih usluga je regulisan Zakonom o poštanskim uslugama koji, u toku 2025. godine, propisuje postupak reklamacije poštanskom operatoru, i to zbog:

- neuručnja ili uručnja sa zakašnjenjem poštanske pošiljke, neobavljanja posebno ugovorene usluge ili neobavljanja iste u cjelini, kada se može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka potraživanja pošiljke, a reklamacija se može podnijeti u roku od šest mjeseci od dana predaje poštanske pošiljke i
- oštećenja ili umanjena sadržaja poštanske pošiljke, kada se reklamacija mora podnijeti odmah pri uručnju pošiljke, odnosno najkasnije narednog radnog dana.

Takođe je propisano da je obaveza poštanskog operatora da se izjasni o osnovanosti reklamacije u roku od 10 dana od dana prijema reklamacije u unutrašnjem saobraćaju ili u roku od 60 dana od dana prijema reklamacije u međunarodnom saobraćaju.

Protiv odluke poštanskog operatora o rješavanju reklamacije, odnosno u slučaju nedostavljanja odgovora po podnesenoj reklamaciji, može se podnijeti prigovor Agenciji u roku od 15 dana od dana prijema odluke o reklamaciji, odnosno isteka roka za odgovor na reklamaciju. Agencija je dužna da po prigovoru odluči u roku od 30 dana od dana prijema prigovora. Odlukom o rješavanju prigovora, Agencija može odbaciti prigovor kao neblagovremen, uvažiti zahtjev i obavezati poštanskog operatora na naknadu štete, odbiti prigovor kao neosnovan ili obustaviti postupak i uputiti korisnika da svoja potraživanja ostvari pred nadležnim sudom.

Odluka Agencije je konačna u upravnom postupku i na istu se može podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema. U slučaju da poštanski operator ne postupi po odluci Agencije, Agencija može pokrenuti postupak oduzimanja posebne licence i licence, odnosno, postupak brisanja iz registra poštanskih operatora.

Zakonom o poštanskim uslugama je propisano da Agencija, preko nadzornika, vrši stručni nadzor nad primjenom ovog zakona, propisa donijetih na osnovu zakona i opštih uslova davaoca poštanskih usluga, kojima je uređeno obavljanje poštanskih usluga, kvaliteta univerzalnih poštanskih usluga, pristupa mreži, cijena, računovodstva davaoca poštanskih usluga kao i nadzor nad sprovođenjem pojedinačnih akata koje donosi u okviru svoje nadležnosti. Shodno Odluci o utvrđivanju liste organa nadležnih za inspeksijski nadzor nad sprovođenjem zakona koji sadrže odredbe o zaštiti potrošača ("Službeni list Crne Gore", broj 53/21) Agenciji su se korisnici poštanskih usluga obraćali i preko web adrese (www.potrosac.me), odnosno preko Centralnog informacionog sistema za zaštitu potrošača – CISZP.

Tokom 2025. godine Agenciji se, neposredno odnosno preko Centralnog informacionog sistema za zaštitu potrošača – CISZP obratio 21 korisnik sa pritužbama na rad operatora ili zahtjevima za sprovođenje nadzora. Iako kod većine obraćanja korisnika nije bilo zakonskog osnova za sprovođenje postupka po prigovoru, u svim slučajevima Agencija je sprovela postupak kontrole, odnosno vanrednog nadzora kod operatora kako bi se utvrdilo da li je u konkretnim slučajevima operator postupio u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i opštim uslovima operatora, o čemu su svi korisnici pismeno obaviješteni.

Pored pomenutih pritužbi korisnika na rad operatora, korisnici su se u izvještajnom periodu obraćali Agenciji zahtjevima za davanje stručnog mišljenja u vezi sa primjenom poštanske regulative.

Agencija je takođe prosljeđivala odgovore na različita pitanja korisnika poštanskih usluga, u vezi sa kojima su prikupljani potrebni podaci od poštanskih operatora.

U 2025. godini, od strane korisnika poštanskih usluga, nijesu pokrenuti sudski postupci protiv odluka Agencije.

4.7. Upravni postupci vođeni povodom postupka za verifikaciju obračuna neto troška univerzalne poštanske usluge

Svi postupci pred Upravnim sudom koji su pokrenuti po tužbama Pošte Crne Gore protiv rješenja Agencije o odbijanju zahtjeva za verifikaciju obračuna neto troška za period od 2011-2017. godine pravosnažno su okončani presudama Vrhovnog suda Crne Gore u korist Agencije. Protiv presude Upravnog suda kojom je odbijena tužba Pošte Crne Gore protiv rješenja Agencije o odbijanju zahtjeva za verifikaciju obračuna neto troška za 2018. godinu, Pošta Crne Gore nije pokretala postupak pred Vrhovnim sudom Crne Gore, tako da je i ovaj postupak pravosnažno okončan u korist Agencije.

U vezi postupka koji je pokrenut po tužbi Pošte Crne Gore radi poništaja rješenja Agencije iz 2021. godine, kojim je odbijen zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška univerzalne usluge za 2021. godinu, Upravni sud Crne Gore je dana 10.11.2025. godine održao usmenu raspravu u ovom postupku i istog dana donio Presudu U br. 12666/22 kojom je usvojio tužbu Pošte Crne Gore i poništio Rješenje Agencije broj 0102-3246/14 od 30.11.2022. godine. Agenciji je naloženo da postupi po primjedbama iz Presude i da donese novu zakonitu odluku u ovoj upravnoj stvari, u skladu sa odredbom člana 56 Zakona o upravnom sporu. Agencija je u 2026. godini postupila po presudi Upravnog suda Crne Gore.

5. Ostvarivanje prava i zaštita korisnika elektronskih komunikacionih usluga

Zaštita prava i interesa korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga predstavlja jednu od osnovnih regulatornih nadležnosti Agencije. Razvoj elektronskih komunikacionih mreža i usluga, ubrzana digitalizacija društva, kao i sve veća zastupljenost digitalnih servisa u svakodnevnom životu građana nameću potrebu za kontinuiranim unapređenjem regulatornog okvira i jačanjem mehanizama zaštite krajnjih korisnika.

Agencija, u okviru svojih zakonom propisanih nadležnosti, obezbjeđuje zaštitu korisnika kroz nadzor nad primjenom regulatornog okvira, kontinuirano praćenje razvoja tržišta elektronskih komunikacija, kao i kroz rješavanje sporova između krajnjih korisnika i operatora, informisanje i edukaciju korisnika. Poseban značaj u ovom procesu ima vansudsko rješavanje sporova između korisnika i operatora, koje omogućava efikasno ostvarivanje prava korisnika bez potrebe pokretanja sudskih postupaka.

Tokom 2025. godine aktivnosti Agencije bile su u značajnoj mjeri usmjerene na implementaciju novog Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je regulatorni okvir u ovoj oblasti dodatno unaprijeđen i usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije, uključujući prije svega odredbe Evropskog zakonika o elektronskim komunikacijama (*European Electronic Communications Code – EECC*). Zakonom su dodatno unaprijeđena prava krajnjih korisnika, naročito u pogledu transparentnosti ugovornih odnosa, rokova za podnošenje prigovora i zahtjeva, kao i prava korisnika na безусловni raskid ugovora u slučaju jednostrane izmjene ugovornih uslova od strane operatora. Takođe, prošireni su razlozi zbog kojih korisnik može podnijeti prigovor operatoru. Navedene izmjene imaju za cilj jačanje pravne sigurnosti korisnika i dalji razvoj efikasne zaštite njihovih prava na tržištu elektronskih komunikacija.

U cilju pune implementacije novog zakonodavnog okvira, Agencija je tokom 2025. godine sprovela intenzivan regulatorni proces donošenja podzakonskih akata. U zakonom predviđenom roku donijeto je 40 podzakonskih akata, kojima su detaljno uređena brojna pitanja od značaja za funkcionisanje tržišta elektronskih komunikacija, zaštitu krajnjih korisnika, transparentnost uslova pružanja usluga, kao i obaveze operatora u pogledu informisanja korisnika i kvaliteta usluga.

Poseban značaj za zaštitu korisnika ima donošenje Pravilnika o informacijama koje treba da sadrže opšti uslovi pružanja usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 131/25), kojim su detaljno uređena pitanja koja se odnose na ugovorne odnose između operatora i korisnika. Ovim pravilnikom dodatno su unaprijeđeni mehanizmi zaštite korisnika kroz uvođenje limita potrošnje za usluge pristupa internetu, unapređenje strukture računa radi jasnijeg prikaza troškova, kao i unapređenje pristupa elektronskim komunikacionim uslugama za korisnike sa invaliditetom.

Pored navedenog pravilnika, tokom 2025. godine Agencija je donijela i niz drugih podzakonskih akata koji imaju poseban značaj za zaštitu krajnjih korisnika elektronskih komunikacionih usluga, među kojima se posebno izdvajaju:

- Pravilnik o načinu uspostavljanja javnog imenika i službe davanja informacija o brojevima krajnjih korisnika („Službeni list Crne Gore”, broj 83/25);

- Pravilnik o uslovima i načinu sprečavanja i suzbijanja zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte („Službeni list Crne Gore”, broj 112/25);
- Pravilnik o parametrima kvaliteta javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 103/25);
- Pravilnik o otvorenom pristupu internetu („Službeni list Crne Gore”, broj 131/25);
- Pravilnik o promjeni operatora i prenosivosti brojeva („Službeni list Crne Gore”, broj 110/25).

Pored regulatornih aktivnosti, Agencija je tokom 2025. godine nastavila da pruža podršku korisnicima kroz svakodnevnu komunikaciju putem telefona, elektronske pošte i neposredno u prostorijama Agencije, kao i kroz postupanje po zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova između korisnika i operatora.

U narednom dijelu izvještaja prikazani su podaci o postupcima zaštite korisnika, strukturi sporova između korisnika i operatora, kao i načinima postupanja Agencije u rješavanju zahtjeva korisnika za vansudsko rješavanje sporova.

5.1. Zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova i analiza sporova između korisnika i operatora

U postupcima po zahtjevima korisnika za vansudsko rješavanje sporova Agencija odlučuje u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama i Zakona o upravnom postupku. Ukoliko operator odbije prigovor korisnika ili ne odluči o istom u roku od 15 dana od podnošenja prigovora korisnik ima pravo da u roku od 30 dana podnese Agenciji zahtjev za vansudsko rješavanje spora.

Na internet stranici Agencije postoji Obrazac za zahtjev za vansudsko rješavanje spora koji služi da korisnicima olakša pisanje zahtjeva nakon čega isti mogu poslati email-om, običnom poštom ili lično, dolaskom u prostorije Agencije.

Nakon prijema zahtjeva korisnika, Agencija sprovodi ispitni postupak u kojem pribavlja izjašnjenje operatora i relevantnu dokumentaciju, nakon čega se kompletni spisi predmeta dostavljaju podnosiocu zahtjeva radi izjašnjenja o svim utvrđenim činjenicama i dokazima, u skladu sa načelom izjašnjenja stranke propisanim Zakonom o upravnom postupku. Po okončanju ispitnog postupka, priprema se predlog odluke i dostavlja Savjetu Agencije na usvajanje.

Korisnik koji je podnio prigovor operatoru, odnosno zahtjev Agenciji obavezan je platiti nesporni dio računa ili iznos koji odgovara prosječnoj vrijednosti poslednja tri računa i u tom slučaju operator ne može preduzeti mjere ograničenja pristupa ugovorenim uslugama sve do odluke Agencije.

CRNA GORA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST Bulevar Džordža Valingtona 56, 81 000 Podgorica tel. 020 406 700	
ZAHTEJEV ZA VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPORA u skladu sa članom 152 Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list CG”, broj 100/24)	
Podaci o podnosiocu zahtjeva	
Ime i prezime	
Adresa	
Poštanski broj i mjesto	
E-mail	
Kontakt broj	
Podaci o usluzi	
Operator protiv kojeg se pokreće postupak pred Agencijom	
Telefonski broj ili vrsta usluge na koju se odnosi predmetni zahtjev	
Saglasno članu 152 Zakona o elektronskim komunikacijama podnosim zahtjev Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (EKIP) iz sljedećih razloga:	
Razlog podnošenja zahtjeva (zaokružiti i popuniti)	
Zahtjev za vansudsko rješavanje spora u vezi sa odlukom operatora kojim je odbijen prigovor izjavljenu:	
a)	- na pristup i kvalitet usluga - prigovor u vezi s pružanjem usluga - na iznos kojim je zadužen u računu za pružene usluge - zbog povrede odredaba ugovora - zbog povrede prava u vezi sa zaštitom pristupa otvorenom internetu
b)	Zahtjev za vansudsko rješavanje spora zbog nepostupanja operatora po prigovoru
1	

U toku 2025. godine Agencija je primila 332 zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova što, upoređujući sa brojem podnijetih zahtjeva u prethodnim godinama, tokom 2023. godine Agencija je primila 316 žalbi korisnika, a tokom 2024. godine 309 žalbi, govori o relativno stabilnom nivou sporova između korisnika i operatora elektronskih komunikacionih usluga i ukazuje na kontinuitet u korišćenju mehanizma vansudskog rješavanja sporova između korisnika i operatora.

Povećanje broja zahtjeva tokom 2025. godine može se dovesti u vezu sa povećanim obimom korišćenja elektronskih komunikacionih i digitalnih usluga, većim stepenom informisanosti korisnika o njihovim pravima, kao i sa stupanjem na snagu novog Zakona o elektronskim komunikacijama kojim su dodatno unaprijeđena prava krajnjih korisnika. Veća pravna sigurnost i jasnije definisana pravila u oblasti zaštite korisnika doprinose većoj spremnosti korisnika da koriste regulatorne mehanizme zaštite svojih prava, uključujući i postupak vansudskog rješavanja sporova pred Agencijom.

Tokom 2025. godine operatori elektronskih komunikacionih usluga primili su ukupno 28.585 prigovora korisnika. Kada se navedeni podaci uporede sa brojem zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova podnijetih Agenciji tokom iste godine (332 zahtjeva), može se zaključiti da samo oko 1,16% ukupnog broja prigovora kod operatora rezultira pokretanjem postupka pred Agencijom.

Analiza dostavljenih podataka pokazuje da je kod većine operatora značajan procenat prigovora riješen u korist korisnika već u prvostepenom postupku, što potvrđuje da se najveći broj sporova između korisnika i operatora rješava na nivou operatora, bez potrebe za pokretanjem postupka pred Agencijom. Postupak vansudskog rješavanja sporova koji sprovodi Agencija predstavlja dodatni način zaštite prava korisnika, koji se koristi u situacijama kada korisnici nijesu zadovoljni odlukom operatora ili kada spor nije moguće riješiti u prvostepenom postupku.

Istovremeno, Agencija kontinuirano prati način postupanja operatora po prigovorima korisnika i analizira razloge njihovog nastanka, kako bi se kroz regulatorne aktivnosti i dijalog sa operatorima unaprijedila praksa rješavanja prigovora i dodatno unaprijedila zaštita krajnjih korisnika elektronskih komunikacionih usluga.

Analiza postupaka pokrenutih pred Agencijom tokom posmatranog perioda pokazuje da su se zahtjevi korisnika u najvećem broju slučajeva odnosili na pitanja u vezi sa obračunom pruženih usluga, uključujući obračun prenosa podataka u romingu i u slučajevima prekoračenja resursa predviđenih korisničkim paketima.

Jedan broj zahtjeva odnosio se i na smetnje u radu elektronskih komunikacionih usluga, naročito u pogledu kvaliteta i stabilnosti internet konekcije, kao i na smetnje u radu usluga fiksne i mobilne telefonije. Pored navedenog, dio zahtjeva se odnosio na pitanja prijevremenog raskida ugovora, obračun naknada za raskid ugovora, kao i na slučajeve izmjene ugovorenih uslova od strane operatora.

Određeni broj sporova odnosio se na kvalitet pruženih usluga, posebno na brzinu pristupa internetu u kojim slučajevima, kada je to bilo potrebno za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja, Agencija je preko svojih inspektora za elektronske komunikacije vršila tehničke provjere i mjerenja kvaliteta usluga, čiji su rezultati predstavljali osnov za donošenje odluka u postupcima zaštite korisnika.

Analiza pokazuje da je 58% zahtjeva primljeno u drugoj polovini godine, pri čemu se posebno izdvaja mjesec oktobar kao mjesec sa najvećim brojem podnijetih zahtjeva. Navedeni trend može ukazivati na povećan broj sporova koji se odnose na obračun usluge prenosa podataka u romingu tokom ljetnjih mjeseci, kada je intenzivnije korišćenje mobilnih usluga u inostranstvu.

Analiza sporova koji su se odnosili na obračun internet saobraćaja u romingu ukazuje da dio korisnika i dalje nije dovoljno oprezan prilikom korišćenja usluge prenosa podataka u inostranstvu, kao i da nijesu u potpunosti upoznati sa potencijalnim troškovima koji mogu nastati usljed automatskog povezivanja mobilnih uređaja na mreže stranih operatora, naročito u pograničnim područjima. Iz tog razloga Agencija kontinuirano ukazuje korisnicima na preporuke koje se odnose na pravilno podešavanje mobilnih uređaja i kontrolu potrošnje prilikom boravka u inostranstvu, kako bi se izbjegli neželjeni troškovi.

U cilju daljeg unapređenja regulatornog okvira i usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije, u toku su aktivnosti na izmjenama Zakona o elektronskim komunikacijama u dijelu koji se odnosi na transponovanje relevantnih EU propisa iz oblasti rominga, čime bi se stvorili uslovi za uključivanje Crne Gore u jedinstveno EU roaming područje, što bi građanima Crne Gore omogućilo korišćenje mobilnih usluga u državama članicama Evropske unije bez dodatnih troškova rominga.

5.1.1. Način odlučivanja Agencije

Od 332 zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova primljenih tokom 2025. godine 68 zahtjeva je bilo u formi pitanja, nejasnih obraćanja na koja je Agencija odgovorila pojašnjenjima, upućivanjem u proceduru ili upućivanja organima nadležnim za rješavanje istih. Odlučavanje po jednom broju zahtjeva prenijeto je u narednu godinu.

Tokom 2025. godine Savjet Agencije je u postupcima zaštite korisnika donio ukupno 253 odluke i rješenja, čime je nastavljen kontinuitet efikasnog rješavanja sporova između korisnika i operatora i obezbjeđivanja zaštite prava krajnjih korisnika elektronskih komunikacionih usluga.

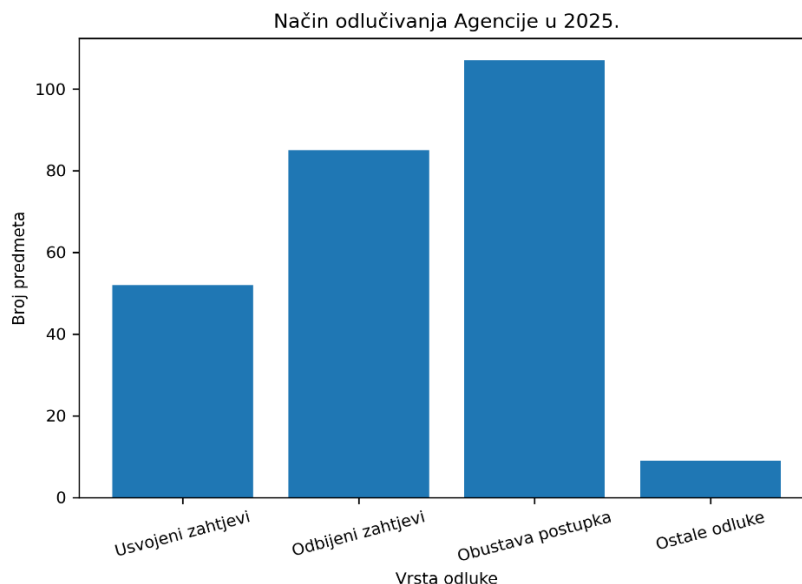
Struktura donijetih odluka prema načinu odlučivanja je data u sljedećoj tabeli:

Način odlučivanja	Broj predmeta	Procenat
Usvojeni zahtjevi	52	20,6%
Odbijeni zahtjevi	85	33,6%
Obustava postupka	107	42,3%
Ostale odluke (nepotpun ili neblagovremen zahtjev, dopunsko rješenje)	9	3,5%
Ukupno	253	100%

Od ukupnog broja donijetih odluka:

- 52 zahtjeva (20,6%) su usvojena, kada je utvrđeno da operator nije postupio u skladu sa propisima ili ugovornim obavezama prema korisniku,
- 85 zahtjeva (33,6%) je odbijeno, kada je utvrđeno da je operator postupio u skladu sa važećim propisima, opštim uslovima i ugovorom zaključenim sa korisnikom ili kada je zahtjev nedozvoljen, neblagovremen,

- 107 postupaka (42,3%) je obustavljeno, najčešće u situacijama kada je operator naknadno u toku postupka, nakon podnošenja zahtjeva Agenciji, postupio po zahtjevu korisnika, zbog čega su prestali razlozi za dalje vođenje postupka,
- u 9 predmeta (3,5%) donijete su druge vrste odluka (dopunska rješenja ili rješenja u vezi procesnih pitanja).

5.1.2. Analiza strukture odlučivanja

Dominantno učešće odluka o **obustavi postupka (42%)** ukazuje na značajnu regulatornu ulogu Agencije u:

- posrednom rješavanju sporova između korisnika i operatora,
- naknadnom otklanjanju nepravilnosti od strane operatora tokom postupka,
- odustanku korisnika nakon dobijanja dodatnih informacija ili naknadnog usvajanja njegovog zahtjeva od strane operatora.

Ovakva struktura potvrđuje značaj postupka vansudskog rješavanja sporova kao efikasnog načina zaštite prava korisnika.

Veliki udio odluka o **odbijanju zahtjeva (34%)** potvrđuje da se značajan broj zahtjeva odnosio na:

- sporove u kojima je obračun operatora izvršen u skladu sa ugovorom i važećim cjenovnicima,
- pitanja koja nijesu u nadležnosti Agencije,
- zahtjeve koji ne ispunjavaju zakonom propisane uslove.

Udio **usvojenih zahtjeva (21%)** pokazuje da je Agencija aktivno intervenisala u slučajevima:

- nepravilnog obračuna troškova,
- povrede prava korisnika iz ugovora,
- nepostupanja operatora po prigovorima u zakonskom roku,
- izmjene ugovorenih uslova bez mogućnosti bezuslovnog raskida.

Podaci za 2025. godinu ukazuju na:

- stabilan i funkcionalan mehanizam vansudskog rješavanja sporova,

- rast očekivanja korisnika u pogledu regulatorne zaštite,
- dominantno finansijsku prirodu sporova,
- značajnu ulogu Agencije u preventivnom djelovanju i posredovanju.

5.2. Sudski sporovi po tužbama na odluke Agencije donijete u drugostepenom postupku po zahtjevima korisnika

Tokom 2025. godine vođeni su upravni sporovi po tužbama podnijetim protiv odluka Agencije donijetih u postupcima zaštite prava korisnika. Upravni sporovi su se najčešće odnosili na osporavanje zakonitosti odluka Agencije o odbijanju zahtjeva, procesne razloge (nedovoljno obrazloženje odluka, utvrđeno činjenično stanje), kao i na sporove u vezi sa troškovima postupka.

Razlozi poništavanja odluka Agencije od strane Upravnog suda u najvećem broju slučajeva su formalno-procesne prirode, nakon čega Agencija u ponovnom postupku donosi nove odluke, postupajući u skladu sa pravnim shvatanjima suda.

Tokom 2025. godine protiv odluka Agencije podnijeto je 12 tužbi pred Upravnim sudom, a uzimajući u obzir da je Savjet Agencije donio ukupno 253 odluke i rješenja po zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova (na 68 zahtjeva je odgovoreno pojašnjenjima, upućivanjem u proceduru ili upućivanja organima nadležnim za rješavanje istih) to predstavlja 4,7% u odnosu na ukupan broj donijetih odluka i rješenja.

Navedeni podaci ukazuju da broj upravnih sporova i dalje predstavlja relativno mali procenat u odnosu na ukupan broj odluka donijetih u postupcima zaštite korisnika, što ukazuje na efikasnost vansudskog rješavanja sporova kao načina zaštite prava krajnjih korisnika elektronskih komunikacionih usluga. Ovakav nizak procenat pokrenutih upravnih sporova dodatno ukazuje na kvalitet donijetih odluka i pravnu utemeljenost postupanja Agencije u postupcima zaštite korisnika.

5.3. Edukacija korisnika

Agencija je, kao i u prethodnim godinama, veliki dio svojih aktivnosti usmjeravala na informisanost i edukaciju korisnika putem raznih komunikacionih kanala. Naime, korisnicima je omogućeno da osim svih informacija koje se nalaze na internet stanici (www.ekip.me) sve potrebne informacije i odgovore na konkretna pitanja mogu dobiti - ličnom komunikacijom sa zaposlenima u Odsjeku za zaštitu korisnika dolaskom u prostorije Agencije svakog radnog dana od 09-13h, kontaktiranjem telefonskim putem, putem mail-a zaštita_korisnika@ekip.me, objavama u sredstvima javnog informisanja.

Korišćenjem navedenih kanala komunikacije korisnicima je omogućeno da dobiju sve potrebne informacije o njihovim pravima i obavezama kao korisnicima elektronskih komunikacionih usluga, kao i postupcima zaštite tih prava, o zvaničnim ponudama operatora, cjenovnicima usluga svih operatora, pretplatničkim ugovorima, opštim uslovima pružanja usluga na koje je ova Agencija dala saglasnost, dostupnosti i kvalitetu usluga.

Jedan od načina podnošenja zahtjeva Agenciji je i Centralni informacioni sistem za zaštitu potrošača - CISZP koji je zvanično pušten u rad 19. novembra 2021. godine. Sistemom je omogućeno

potrošačima da preko web adrese (www.potrosac.me) ulože žalbu ili postave pitanje u vezi svojih prava i/ili obaveza iz bilo koje oblasti, nakon čega se ta žalba ili pitanje odmah prosljeđuje organu nadležnom za rješavanje iste. Dakle, svi subjekti nadzora obuhvaćeni pomenutom Odlukom imaju pristup CISZP-u i iz sistema preuzimaju pitanja i žalbe potrošača vezanih za oblast za koju su nadležni.

Za edukaciju i zaštitu prava i interesa korisnika veoma su važne i korisne aplikacije i servisi koje Agencija nudi korisnicima: aplikacija za mjerenje brzine pristupa internetu (nettest.ekip.me), aplikacija "Tarifni kalkulator" (kalkulator.ekip.me), Registar u elektronskom obliku na adresi www.nezovime.ekip.me u cilju zaštite korisnika od neželjenog primanja poruka i poziva u svrhu direktnog marketinga.

U cilju poboljšanja informisanosti u Agencija je u neposrednoj komunikaciji sa korisnicima dijelila i upućivala na brošure sa raznim sadržajima željeći da i na taj način edukuje korisnike. Brošurama su obrađene najznačajnije teme - Prava korisnika elektronskih komunikacionih usluga, Upotreba pametnih telefona, Brojevi hitnih službi, Tarifni kalkulator, Mjerenje kvaliteta širokopojasne internet konekcije, Zaštita djece prilikom korišćenja interneta, Širokopojasni pristup internetu, Elektromagnetno zračenje, Usluga prenosivosti broja i Poštanske usluge.

Edukacija korisnika ostaje ključni instrument preventivne regulatorne zaštite i smanjenja broja sporova.

5.4. Upravni postupci vođeni u 2025. godini pred Agencijom

Agencija je u toku 2025. godine, postupajući po zahtjevu operatora, donijela Odluku o davanju saglasnosti na izmjene Opštih uslova za usluge javne fiksne elektronske komunikacione mreže i Opšte uslove za usluge javne GSM/UMTS mobilne elektronske komunikacione mreže operatora Mtel. Sve odluke Agencije o davanju saglasnosti operatorima, opšti uslovi pružanja usluga javnih elektronskih komunikacionih usluga kao i tipski korisnički ugovori su objavljeni na zvaničnom sajtu Agencije.

Pored navedenog, Agencija je, sprovodeći svoju zakonsku nadležnost, a shodno Finansijskom planu za 2025. godinu i Odluci Agencije o utvrđivanju visine godišnje naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta elektronskih komunikacija, donijela 27 rješenja o utvrđivanju godišnje naknade za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta za operatore elektronskih komunikacija.

Nakon sprovedenog postupka po prijavama za pružanje elektronskih komunikacionih usluga izvršen je upis dva operatora elektronskih komunikacija u registar operatora koji vodi Agencija. Izdata je jedna potvrda o brisanju iz registra operatora po službenoj dužnosti, jer je od strane inspektora za

elektronske komunikacije utvrđeno da pomenuti operator duže od godinu dana nije obavljao prijavljenu djelatnost. Takođe, Agencija je na zahtjev operatora izdavala potvrde o upisu u registar.

U toku 2025. godine vodio se spor pred Privrednim sudom u Podgorici po tužbi Crnogorskog Telekoma iz 2019. godine za naknadu štete, vezano za odluku Agencije o snižavanju cijena rominga shodno Sporazumu o sniženju cijena rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama koji je potpisan od strane ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije iz 2014. godine. U 2025. godini još uvijek nije donijeta prvostepena presuda.

U relevantnom periodu Agencija je pratila shodno Zakonu promjene ugovorenih uslova kod operatora elektronskih komunikacija, davala saglasnosti na obavještenja o promjeni ugovorenih uslova kako bi korisnici bili na valjan način obaviješteni o pravu na raskid ugovora i rokovima.

U toku 2025. godine pred Agencijom je pokrenut postupak po zahtjevu Crnogorskog Telekoma od 11.12.2025. godine u skladu sa članom 22 Zakona o elektronskim komunikacijama vezano za postavljanje mreža veoma velikog kapaciteta u Opštini Ulcinj. Agencija je postupanje po ovom zahtjevu nastavila u 2026. godini.

6. Saradnja

Saradnja sa ostalim institucijama i regulatornim tijelima, kako na domaćem, tako i na međunarodnom planu, od esencijalnog je značaja za efikasno regulisanje tržišta, upravljanje ograničenim resursima i zaštitu interesa korisnika i sastavni je dio svakodnevnog rada Agencije. U savremenim ekonomijama, tržišta su sve kompleksnija, pa je koordinacija između regulatornih tijela neophodna kako bi se obezbijedila usklađenost sa zakonodavstvom, smanjio rizik od tržišnih nepravilnosti i podstakla konkurencija. Na međunarodnom planu, saradnja sa globalnim regulatornim tijelima i institucijama omogućava usklađivanje sa međunarodnim standardima i normama, što doprinosi stabilnosti tržišta i konkurentnosti na globalnom nivou. Takva koordinacija takođe omogućava bolju zaštitu korisnika i veću pravnu sigurnost za investitore, a ujedno predstavlja veoma efikasan modela razmjene iskustava i najboljih praksi sa regulatornim tijelima zemalja članica Evropske unije te međunarodnim institucijama čije djelovanje je vezano za sektore elektronskih komunikacija i poštanskih usluga. Saradnja sa domaćim institucijama omogućava Agenciji da se poveže sa državnim organima, strukovnim organizacijama i drugim regulatornim tijelima, čime se postiže i efikasno upravljanje i implementacija ekonomskih politika. U nastavku se daje prikaz ključnih aktivnosti Agencije u okviru međunarodne i saradnje na nacionalnom nivou.

6.1. Međunarodna saradnja

Međunarodna konferencija – Regionalni regulatorni forum za Evropu (u daljem tekstu Forum) održana je pod nazivom “Stvaranje otpornog i na čovjeka usmjerenog digitalnog svijeta”. Forum je održan u suorganizaciji sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), kancelarijom za Evropu, u periodu od 29-30. 09. 2025. godine u Budvi. Forum su otvorili potpredsjednik Vlade Crne Gore za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja, Nik Gjelošhaj, Predsjednik Savjeta Agencije, dr Milan B. Radulović i Direktor ITU kancelarije za Evropu, Jaroslav Ponder. Na otvaranju Foruma govorili su i predsjednici ili članovi savjeta i upravnih odbora i direktori regulatornih agencija: Albanije, Bosne i Hercegovine, Kipra, Kosova, Mađarske, Malte, Sjeverne Makedonije, Srbije, Slovenije, Turske, kao i Marija Konjević, direktorica Agencije. Učesnike Foruma, tokom ceremonije otvaranja, pozdravio je i prof. dr. Igor Đurović koji se učesnicima obratio u ime Crnogorske akademija nauka i umjetnosti (CANU).

Ukupan broj registrovanih učesnika je iznosio 188 iz 21 države. Iz 15 država su bili prisutni predstavnici regulatornih agencija za elektronske komunikacije a na Forumu su učešće uzeli i predstavnici 10 međunarodnih kompanija i organizacija, 9 crnogorskih i regionalnih operatora i 3 ministarstava. Forum je održao tradiciju jednog od najznačajnijih i najposjećenijih skupova u ovom dijelu Evrope.

Zvanični program Foruma sastojao se iz 5 programskih sesija:

- Oblikovanje budućnosti digitalne regulacije: Prilagođavanje novim trendovima, izazovima i prilikama,
- Postizanje univerzalne i smislene povezivosti,
- Izgradnja otporne infrastrukture,
- Ubrzavanje izgradnje infrastrukture i podsticanje ulaganja,
- Osnaživanje digitalnog građanina: Jačanje prava korisnika u povezanom svijetu.

Tokom prvog dana održavanja Foruma organizovan je regionalni sastanak iz oblasti zaštite prava krajnjih korisnika usluga elektronskih komunikacija, na kom su učestvovali eksperti iz regulatornih agencija Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Sjeverne Makedonije, Slovenije, Srbije i Crne Gore. Sastanak je predstavljao nastavak saradnje između regulatornih tijela iz regiona, sa ciljem razmjene iskustava o aktuelnim temama iz oblasti zaštite krajnjih korisnika, postupanjima po žalbama korisnika i primjene odredbi propisanih Direktivom 2018/1972/EU (Evropski zakonik o elektronskim komunikacijama - EECC).

Drugog dana Foruma održana je specijalna programska sesija u organizaciji ITU-EMERG-EaPeReg na temu Sistemi javnog upozoravanja u digitalnom dobu: Moć mobilnog emitovanja (*Cell Broadcast*). Ova posebna sesija se fokusirala na sisteme javnog upozoravanja, s posebnim naglaskom na *Cell Broadcast* kao ključnim alatom. U vezi sa ovom temom, tokom trajanja Foruma održana su i dva bilateralna sastanka između predstavnika ITU i angažovanih eksperata ITU-a sa jedne strane i predstavnika nadležnih administracija Crne Gore i Sjeverne Makedonije sa druge strane. Na bilateralnom sastanku ITU – administracija Crne Gore izabrani konsultant ITU-a je prezentovao dinamiku izrade Studije o izvodljivosti Sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori, a više informacija o ovom projektu je dato u nastavku teksta.

Projekat Implementacije sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori

realizuje se u saradnji sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), kroz regionalne aktivnosti usmjerene na unapređenje sistema kriznih komunikacija u zemljama Zapadnog Balkana. Crna Gora je početkom 2025. godine započela konkretne aktivnosti na uspostavljanju sistema javnog upozoravanja, koji omogućava pravovremeno, masovno i ciljano informisanje stanovništva u slučaju

požara, poplava, zemljotresa i drugih vanrednih situacija. Prvi ključni korak napravljen je u februaru 2025. godine u Podgorici, kada su ITU i Agencija organizovale regionalnu radionicu posvećenu unapređenju komunikacija u vanrednim situacijama. Radionica je okupila predstavnike nadležnih institucija i mobilnih operatora iz zemalja Zapadnog Balkana, sa ciljem sagledavanja postojećeg stanja i identifikovanja mogućnosti za uvođenje savremenih sistema ranog upozoravanja. Tokom radionice analizirani su rizici i izazovi u regionu, razmatrane su najbolje evropske prakse i definisani pravci razvoja sistema javnog upozoravanja, uz poseban fokus na primjenu *Cell Broadcast* tehnologije i jačanje interoperabilnosti između država. Konkretni rezultat ove radionice je bio početak izrade Studije izvodljivosti za implementaciju sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori (u daljem tekstu Studija) uz podršku ITU-a i pokretanje zajedničke regionalne inicijative za razvoj interoperabilnog sistema javnog upozoravanja u zemljama Zapadnog Balkana, zasnovanog na evropskim standardima i savremenim *Cell broadcast* tehnologijama. Dalji korak u realizaciji ovog projekta napravljen je u septembru 2025. godine u Budvi, gdje je u organizaciji Agencije i ITU-a održan Regionalni regulatorni forum za Evropu. Tom prilikom je održan i radni sastanak sa ITU konsultantom angažovanim na izradi Studije izvodljivosti za implementaciju sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori. Na sastanku su u ime administracije Crne Gore prisustvovali predstavnici Agencije, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva unutrašnjih poslova i Direktorata za zaštitu i spašavanje. U narednim mjesecima sprovedene su intenzivne aktivnosti na izradi Studije izvodljivosti²², kojima su uz izuzetno značajan doprinos Agencije kroz koordinaciju sa mobilnim operatorima, obezbjeđeni relevantni tehničkih i tržišni podaci i dostavljeni komentari i sugestije na radne verzije studije. Time je obezbijeđena kvalitetna osnova za definisanje finalnih preporuka. Studija definiše model uspostavljanja sistema i daje jasne preporuke za njegovu realizaciju, ukazujući na ograničenja postojećih rješenja koja ne omogućavaju dovoljno brzo i efikasno informisanje građana u situacijama kada je brzina reakcije ključna za zaštitu života i imovine. Kao optimalno rješenje, preporučeno je uspostavljanje modernog, višekanalnog sistema zasnovanog na *Cell Broadcast* tehnologiji, uz integraciju sa 112 sistemom nove generacije.

U okviru aktivnosti **Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU)**, Agencija je učestvovala u radionicama usmjerenim na promovisanje mjerenja univerzalne i značajne povezanosti, kao i

²² Studija izvodljivosti za implementaciju sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori predstavljena je 27. januara 2026. godine u Podgorici, na radionici koju su zajednički organizovali Agencija i ITU.

izgradnji kapaciteta u oblasti kvaliteta usluge i otpornosti mobilne infrastrukture. U okviru rada ITU Sektora za radiokomunikacije (ITU-R), predstavnici Agencije su tokom 2025. godine učestvovali na sastancima ITU-R Studijske grupe 4, radne grupe WP 4A koja ima mandat da pripremi relevantne studije od značaja za razvoj i dodjelu novih opsega fiksnoj i radio-difuznoj satelitskoj službi kao i dokumente koji se odnose na opšta regulatorna pitanja i procedure za sve svemirske radiokomunikacione službe, koji će se raspravljati na predstojećoj konferenciji WRC-27 po tačkama agende koje se odnose na pomenute službe. Predstavnici Agencije nastavili su uspješnu saradnju, započetu 2024. godine, sa ITU Biroom za radiokomunikacije, u pogledu pružanja tehničke asistencije vezano za koordinacioni zahtjev Crne Gore za upis u Dodatke 30 i 30A Propisa o radiokomunikacijama. Ovaj koordinacioni zahtjev odnosi se na sticanje prava na odgovarajuću orbitalnu poziciju i korišćenje radio-frekvencija u opsezima koje koristi radio-difuzna satelitska služba (BSS), za geostacionarne satelitske mreže (GSO). Koordinacionu proceduru tokom 2025. godine Agencija je sprovodila sa administracijama Alžira, Francuske, Holandije, Lihtenštajna, Njemačke i Španije, a pri tome predstavnici ITU Biroa za radiokomunikacije pružili su veoma značajnu tehničku asistenciju u smislu dodatnih provjera međusobne kompatibilnosti zahtjeva Crne Gore u odnosu na relevantne zahtjeve/dodjele ovih država. Takođe, predstavnici Agencije su učestvovali na Globalnom simpozijumu regulatora (GSR25) koji je u organizaciji ITU održan u Rijadu od 31. avgusta do 3. septembra 2025. godine i domaćina administracije²³ Saudijske Arabije. Na GSR25 su učestvovali predstavnici regulatornih tijela, donosilaca politika i ključnih aktera iz više od 190 država. Tokom skupa, kroz niz panela i tematskih sesija, razmatrane su aktuelne teme iz oblasti elektronskih komunikacija i digitalne regulative, uključujući diskusije o harmonizaciji spektra, strategijama za održivi digitalni razvoj i regulatornim pristupima koji podržavaju inkluzivnu i tehnološki naprednu globalnu povezanost. Na GSR25 učesnici su takođe razmjenjivali najbolje prakse i pristupe za uspostavljanje regulatornih modela koji jačaju povjerenje u digitalne usluge i podstiču saradnju između javnog i privatnog sektora. U saradnji sa administracijom Kipra i kompanije Rohde&Schwarz, ITU je organizovao radionicu pod nazivom „Izgradnja kapaciteta za kvalitet usluge i otpornost mobilne infrastrukture za regulatorna tijela”. Radionica je održana 14-15. oktobra 2025. godine u Nikoziji, a tokom radionice razmatrane su teme harmonizacije spektra, standardizacije IMT sistema, privatnih 5G mreža, interoperabilnosti i *edge computing* rješenja, primjene 5G u industrijskim i vertikalnim sektorima, izazovima implementacije, dostupnosti spektra, infrastrukture i regulatornog okvira, kao i potencijalnih društvenih i ekonomskih koristi od uvođenja 5G-a.

Tijelo evropskih regulatora za oblast elektronskih komunikacija - BEREC (*Body of European Regulators for Electronic Communications*) obezbjeđuje saradnju između nacionalnih regulatornih tijela te između nacionalnih regulatornih tijela i Evropske komisije u ispunjavanju svih njihovih nadležnosti utvrđenih regulatornim okvirom Evropske unije za elektronske komunikacije. BEREC priprema mišljenja i stavove o raznim pitanjima regulacije za potrebe Evropske komisije i Evropskog savjeta, na njihov zahtjev ili samoinicijativno. Agencija je od 2011. godine počela da učestvuje u radu BEREC-a, gdje je od 2011. do 2019. godine imala status posmatrača, a od juna 2019. godine, u skladu sa novim evropskim regulatornim okvirom za elektronske komunikacije, ima status učesnika bez prava glasa. U junu 2023. godine u Budvi je potpisan revidiran Sporazum o učešću u radu BEREC-a. Tokom 2025. godine Agencija je učestvovala na sastancima Odbora regulatora (*Board of Regulators – BoR*), Upravljačkog komiteta (*Management Committee – MC*) i kontakt mreže (*Contact Network – CN*), te pratila sastanke ekspertske radne grupe BEREC-a. Takođe, tokom 2024. godine

²³ Communications, Space & Technology Commission (CST)

predstavници Agencije su učestvovali na generalnim skupštinama **Grupe nezavisnih regulatora - IRG** (*Independent Regulators Group*). Učešće u radu BEREC-a i IRG-a omogućava Agenciji primjenu najbolje regulatorne prakse u sektoru elektronskih komunikacija, brži prenos ekspertskog znanja i dodatno jačanje kadrovskih kapaciteta. Na 64. plenarnoj sjednici Borda regulatora BEREC-a (BoR) i Menadžmenta borda BEREC-a (MB) i 3. generalnoj skupštini IRG-a, koje su održane 2 – 3. oktobra 2025. godine u Sofiji (Bugarska), Predsjednik Savjeta, dr Milan B. Radulović, izabran je na poziciju potpredsjednika Miniborda BEREC-a i potpredsjednika Odbora regulatora IRG-a. Predsjednik Savjeta Agencije će ove funkcije, shodno pravilima i procedurama BEREC-a i IRG-a, obavljati tokom kalendarske 2026. godine.

Evropska mediteranska regulatorna grupa – EMERG (*The European Mediterranean Regulators Group*) je platforma koja okuplja nezavisna regulatorna tijela za elektronske komunikacije, uglavnom iz zemalja mediteranske regije, ali i druge. Agencija je postala 23. punopravna članica EMERG-a u junu 2021. godine od kada učestvuje na plenarnim sjednicama ove grupe. Tokom 2025. godine, u *on-line* formatu održana su po dva Plenarna i sastanka Kontakt mreže (CN).

Od juna 2023. godine Agencija se priključila radu **Grupe za planiranje radio-frekvencijskog spektra – RSPG** (*Radio Spectrum Police Group*) čiji je mandat da u oblasti upravljanja radio-frekvencijskim spektrom pruža asistenciju Evropskoj komisiji u formi zvaničnih dokumenata, mišljenja i izvještaja. Predstavници Agencije su tokom 2025. godine učestvovali na plenarnim sastancima RSPG-a, koji se održavaju 3 puta godišnje u prostorijama Evropske komisije u Briselu, kao i na sastancima pojedinih podgrupa RSPG-a. U skladu sa statusom posmatrača u RSPG, Agencija je učestvovala u posebnoj podgrupi koja se u periodu 2024-2025. godina fokusirala na izradu Nacrta Mišljenja o politici Evropske unije u vezi direktne konektivnosti mobilnih korisničkih terminala (D2D) putem sistema mobilne-satelitske službe (MSS) i povezanim pitanjima jedinstvenog digitalnog tržišta. Kada su u pitanju izazovi prekogranične koordinacije, Crna Gora se više puta suočila sa problemima štetnih smetnji koje imaju negativni uticaj na sve aktere u procesu uvođenja novih tehnologija, usljed vremenski neujednačene primjene strateških ciljeva i pravnog okvira Evropske unije u oblasti upravljanja spektrom od strane država regiona kojem pripada. U okviru RSPG prekogranična koordinacija radio-frekvencija i uticaj štetnih smetnji se raspravljaju u okviru podgrupe *Good Offices* u kojoj učestvuje Agencija, a jedna od posebnih tema koja se raspravlja od 2023. godine odnosi se na štetne smetnje koje radio-difuzne stanice Albanije uzrokuju prema radio baznim stanicama u mobilnoj službi u drugim državama, uključujući i Crnu Goru.

Agencija učestvuje u radu **Konferencije evropskih administracija za poštu i telekomunikacije – CEPT** (*European Conference of Postal and Telecommunications Administrations*) i njenih komiteta. U ciklusu priprema za učešće na Svjetskoj konferenciji o radiokomunikacijama 2027. godine (WRC-

27) koja ima mandat da revidira Propis o radiokomunikacijama (*Radio Regulations*) predstavnici Agencije aktivno su učestvovali u radu CEPT/ECC Grupe za pripremu konferencije (*Conference Preparatory Group* - CPG). CEPT/ECC/CPG obezbjeđuje koordinirano djelovanje administracija u pogledu formiranja pozicije Evrope za WRC-27 po tačkama agende konferencije. Agencija je 2024. godine u okviru ove grupe preuzela odgovarajuću funkciju koordinatora evropskih država za WRC-27 tačku agende 9.2, koja se odnosi na reviziju Propisa o radiokomunikacijama u cilju rješavanja poteškoća i nedosljednosti u primjeni ovog međunarodnog instrumenta saglasno Izvještaju Direktora Biroa za radiokomunikacije ITU-a. Svojim konstantnim angažovanjem u ovoj grupi, Agencija se od samog početka ovog studijskog ciklusa pozicionirala među administracijama liderima CEPT-a kao regionalne organizacije evropskih država. Tokom 2025. godine, Agencija je inicirala i međunarodno promovisala brojne akte u domenu preuzete funkcije u ovoj grupi, usaglašavajući konstruktivne predloge date od strane administracija CEPT-a, u okviru rada odgovarajućih studijskih grupa i projektnih timova. Pored Nacrta CEPT pozicija, radni dokumenti po aktuelnim temama, predlažu i razmatraju konkretna regulatorna rješenja za koja će se odluke donijeti na WRC-27. Predstavnici Agencije prate rad na sastancima CPG za sve tačke agende WRC-27, imajući u vidu potrebu harmonizacije stavova Crne Gore sa administracijama CEPT-a povodom namjene radio-frekvencijskih resursa kroz dokumente Zajedničkih evropskih predloga (ECP) i ujednačen pristup svim pitanjima od značaja za budući razvoj i nesmetano korišćenje radiokomunikacionih službi u Crnoj Gori. Tokom 2025. godine predstavnici Agencije su nastavili sa učešćem u radu CEPT/ECC radne grupe za frekvencijski menadžment (WG FM22). WG FM22 se sastaje dva puta godišnje i bavi se pitanjima iz oblasti kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra, uključujući mjerne metode, korišćenje radio-frekvencijskih opsega i analizu štetnih interferencija. Imajući u vidu strukturu učesnika i značaj rada CEPT/ECC FM22 Radne grupe, kontakti i savjeti koji se pri tom mogu dobiti su dragocjeni i kao takvi veoma korisni za dalji rad i stručno usavršavanje kadra za kontrolu i monitoring RF spektra. U 2025. godini, predstavnici Agencije su aktivno učestvovali i u radu NaN (*Numbering and Networks*) grupe u okviru ECC-a, koja je zadužena za razvoj i primjenu politika u oblasti numeracije i mreža. Uloga NaN grupe je da, kroz rad tri podgrupe, obezbijedi ekspertsku podršku donosiocima politika u vezi sa tehničko-regulatornim zahtjevima za racionalno i efikasno korišćenje numeričkih resursa, prenosivost brojeva i promjenu operatora, kao i obezbjeđivanje pouzdanog i neprekidnog pristupa hitnim službama i uslugama od društvenog značaja.

Agencija aktivno učestvuje u radu **Radne grupe za povezivanje Zapadnog Balkana**, formirane u cilju realizacije Akcionog plana za Zajedničko regionalno tržište 2025-2028 (CRM 2.0), koji je sastavni dio Berlinskog procesa. Ova radna grupa zadužena je za sprovođenje regionalnih inicijativa u oblastima rominga, širokopojasnog pristupa i 5G mreža. Koordinaciju aktivnosti sprovode Regionalni savjet za saradnju (RCC) i Evropska komisija (DG CONNECT i DG ENEST), dok članove čine predstavnici resornih ministarstava i regulatornih tijela iz zemalja Zapadnog Balkana. Fokus rada u 2025. godini bio je na pripremama za otpočinjanje procesa pridruživanja zemalja Zapadnog Balkana jedinstvenom EU tržištu rominga, unapređenju procedura za izdavanje dozvola za izgradnju telekomunikacionih mreža i infrastrukture, kao i jačanju institucionalnih kapaciteta u ovoj oblasti. U okviru aktivnosti RCC, Agencija učestvuje i u radu radne grupe za DESI (*Digital Economy and Society Index*) za zemlje Zapadnog Balkana.

Evropska regulatorna grupa za poštanske usluge (ERGP) je konsultativno tijelo Evropske komisije, u čiji sastav ulaze predstavnici nacionalnih regulatornih tijela za poštanske usluge članica Evropske unije, kao i nacionalna regulatorna tijela zemalja Evropskog ekonomskog prostora i zemalja

sa statusom kandidata za ulazak u Evropsku uniju. ERGP savjetuje Evropsku komisiju u donošenju odluka koje se odnose na razvoj unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga, kao i u dosljednoj primjeni regulatornog okvira za poštanske usluge u svim državama članicama EU. Tokom 2025. godine predstavnici Agencije su učestvovali u radionicama i na plenarnim zasijedanjima ERGP-a, te dostavljali informacije i podatke koje se odnose na regulatorni okvir i tržište poštanskih usluga u Crnoj Gori, koji su dalje korišćeni za spovođenje specifičnih analiza i izvještaja ERGP-a.

Predstavnici Agencije su učestvovali na 60. plenarnom zasijedanju **Evropskog komiteta za poštansku regulaciju (CERP)**. CERP je stručno tijelo Svjetskog poštanskog saveza (UPU), osnovano 1992. godine, koje na svojim plenarnim zasijedanjima i sastancima radnih grupa razmatra poštanska regulatorna pitanja u evropskim zemljama i posreduje u uspostavljanju međusobnih kontakata u cilju formiranja zajedničkog pristupa najvažnijim pitanjima u oblasti regulacije poštanskih usluga. Između ostalih dokumenata, na ovom plenarnom zasijedanju se raspravljalo i o izvještaju Evropske komisije koji se odnosio na novi zakonski akt Evropske komisije u oblasti poštanskih usluga (*Postal Service Act*) čije se usvajanje očekuje 2027. godine. U ovom izveštaju je istaknuto da se sektor poštanskih usluga suočio sa najdramatičnijim promjenama do sada, da troškovi pružanja univerzalne usluge stalno rastu i da se sve više pojavljuje potreba angažovanja državne pomoći, kako bi se nadoknadili troškovi pružanja univerzalne poštanske usluge. Istaknuto je da će novi akt sadržati norme koje će pomoći i podržati bolje povezivanje trgovca, logističara i poštanskih operatera.

U septembru 2025. godine održan je 28. Kongres **Svjetskog poštanskog saveza (UPU)**. Kongres ima zakonodavnu i regulatornu funkciju i tokom trajanja kongresa se donose opšte politike i strategije UPU-a za utvrđivanja budućeg razvoja globalnog poštanskog tržišta. Na Kongresu su učestvovali predstavnici 169 zemalja članica UPU-a, uključujući i delegaciju Crne Gore u čijem sastavu su bili i predstavnici Agencije. Učešćem na Kongresu Svjetskog poštanskog saveza, dat je značajan doprinos ispunjavanju međunarodne obaveze Crne Gore, kao članice UPU-a, koja se odnosi na angažovanje u donošenju odluka koje određuju pravac razvoja poštanskih usluga i cjelokupnog sektora u narednom četvorogodišnjem periodu, a posebno onih koje se odnose na izmjene regulative, međunarodne standarde, razvoj tržišta, inovacije i digitalizaciju, održivost i unapređenje zaštite korisnika poštanskih usluga. Svojim prisustvom na Kongresu Agencija je još jednom potvrdila svoju posvećenost unapređenju međunarodne saradnje i razmjeni iskustava, a sve u cilju jačanja pozicije nezavisnog regulatora u kreiranju uslova za razvoj poštanskog sektora.

Predstavnici Agencije su učestvovali i na regionalnim međunarodnim skupovima u čijem fokusu su bile aktuelne teme iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga i to na:

- **RIPE NCC** je regionalni Internet registar nadležan za dodjelu i upravljanje IP adresnim prostorom i autonomnim sistemima, kao i za pružanje tehničke podrške i razvoj politika u oblasti Internet infrastrukture. U okviru saradnje sa ovom organizacijom, predstavnici Agencije su 2025. godine učestvovali na 13. regionalnom RIPE NCC sastanku za jugoistočnu Evropu (SEE), koji predstavlja ključnu platformu za razmjenu informacija o razvoju internetske infrastrukture, sigurnosti mreža i implementaciji novih tehnologija, uključujući IPv6, RPKI i razvoj Internet tačaka razmjene (IXP). U okviru ovog događaja, predstavnici Agencije učestvovali su i na okruglom stolu za vlade i regulatore, koji je bio posvećen jačanju saradnje između regulatornih tijela, tehničke zajednice i međunarodnih organizacija, kao i razmjeni stavova o regulatornim i operativnim izazovima u oblasti upravljanja Internetom i

razvoja infrastrukture. Kroz navedene aktivnosti, Agencija je pratila savremene trendove i inicijative u ovoj oblasti, čime se doprinosi unapređenju nacionalnog regulatornog okvira i jačanju međunarodne saradnje;

- Predsjednik Savjeta Agencije, Dr Milan Radulović učestvovao je na **Regionalnom razvojnom Forumu za Evropu (RDF-EUR)**, dana 24. februara 2025. godine, kao i na **Regionalnom pripremnom sastanku za Svjetsku konferenciju o razvoju telekomunikacija (WDTC) za Region Evrope (RPM-EUR)** u periodu 25 - 26 februara 2025. godine, koji su održani u okviru aktivnosti Biroa za razvoj telekomunikacija (BDT) Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU). Oba događaja su zajednički organizovana od strane ITU-D i Nacionalnog regulatornog organa za medije i informaciono-komunikacione tehnologije Mađarske u Budimpešti.
- **Međunarodnoj konferenciji u organizaciji Regulatorne agencije za elektronske komunikacije Sjeverne Makedonije (AEC)**, na kojoj su ključne teme bile: upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, sajber bezbednost, mapiranje digitalne infrastrukture, novi pristupi regulatornim okvirima kao odgovor na nove tehnologije;
- Predsjednik Savjeta Agencije, Dr Milan Radulović učestvovao je na **Međunarodnoj konferenciji regulatora u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga**, koja je održana 29-30. maja 2025. godine u sjedištu BTK²⁴-a u Ankari, pod temom „Digitalna budućnost: Transformacija sektora elektronskih komunikacija i poštanskih usluga”. Ova konferencija je okupila predstavnike regulatora, donosioca odluka, predstavnike industrije, akademsku zajednicu i civilno društvo.
- **Simpozijumu PosTel 2025** koji se tradicionalno održava u Beogradu u organizaciji Saobraćajnog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Pored prezentovanja naučno-istraživačkih radova iz oblasti poštanskog i telekomunikacionog saobraćaja, na simpozijumu su predstavljene i druge brojne naučno-stručne aktivnosti, prezentacije kompanija i njihovih projektnih rješenja, a održane su i stručne tribine u vezi sa aktuelnim temama vezanim za poštanski i sektor elektronskih komunikacija;
- **Međunarodnoj konferenciji “Pristupačna budućnost: Digitalna inkluzija ne bi smjela biti samo “dobra praksa” nego standard”**, koja je održana u Zagrebu u organizaciji Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM) i Poslovnog dnevnika. Tom prilikom predstavnici Agencije su učestvovali i na sastanku posvećenom zaštiti potrošača, na kom su učestvovali predstavnici regulatornih agencija našeg regiona.

U cilju jačanja administrativnih kapaciteta, predstavnici Agencije učestvovali su i na obukama i radionicama koje se održavaju u okviru **TAIEX misija** i to:

- Radionici na temu Zakona o digitalnom tržištu (DMA) koja je održana u Briselu u februaru 2025. godine. Radionici su prisustvovali osim predstavnika Crne Gore i predstavnici Srbije, Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Kosova, Moldavije, Turske, Ukrajine i Gruzije;
- Ekspertske misiji u vezi NIS2 direktive, 5G *Toolboxa*, i transpoziciji pojedinih članova Evropskog zakonika o elektronskim komunikacijama u naš regulatorni okvir. Misija je održana u Podgorici u martu mjesecu, i na njoj su učestvovali predstavnici Agencije i Ministarstva ekonomskog razvoja;

²⁴ BTK - Information Technologies and Communications Authority

- Regionalnoj radionica za Zapadni Balkan koja je organizovana u vezi Transpozicije EU 5G *Toolboxa* i politike radio spektra. Radionica je održana u Briselu u aprilu mjesecu. Radionici su prisustvovali predstavnici regulatornih tijela i ministarstava iz zemalja Zapadnog Balkana;
- Ekspertskoj misiji o razmjeni iskustava u vezi sa implementacijom Zakona o elektronskim komunikacijama i podzakonske regulative, koja je održana u Podgorici u junu mjesecu. Svoja iskustva predstavnicima Agencije i Ministarstva ekonomskog razvoja su prenijele kolege eksperti iz Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM);
- Regionalnoj radionici koja je bila posvećena Roming regulativi i koja je bila održana u Atini sredinom oktobra 2025. godine. Radionici su prisustvovali osim predstavnika Crne Gore i predstavnici zemalja zapadnog Balkana: Srbije, Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije i Kosova.

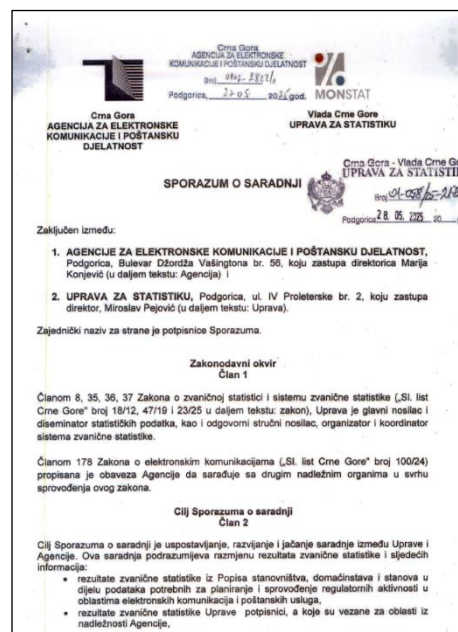
Predstavnici Agencije u svakodnevnom radu kroz razmjenu podataka o tržištu elektronskih komunikacija i poštanskih usluga sarađuju sa nacionalnim regulatornim tijelima iz oblasti elektronskih komunikacija Srbije (RATEL), Bosne i Hercegovine (RAK), Sjeverne Makedonije (AEC), Albanije (AKEP), Hrvatske (HAKOM), Slovenije (AKOS), Turske (BTK), Kipra (OCECPR) i Malte (MCA).

Agencija je 2014. godine postala punopravni član **Evropskog instituta za standardizaciju u telekomunikacijama (ETSI)** u kategoriji administracije. Punopravnim članstvom Agencije u ETSI-ju omogućeno je Institutu za standardizaciju Crne Gore (ISME) da postane ETSI nacionalna organizacija za standardizaciju (ETSI NSO), čime je dobijena mogućnost usvajanja evropskih standarda iz oblasti ICT, kao nacionalnih standarda u Crnoj Gori i njihova dalja distribucija zainteresovanim stranama. Predstavnici Agencije učestvuju na sastancima i skupovima u organizaciji ETSI-a shodno aktuelnostima tema i njihovoj povezanosti sa nadležnostima Agencije.

6.2. Saradnja na nacionalnom nivou

U cilju unaprijeđenja svojih aktivnosti u vezi sa brojnim analizama koje priprema, Agencija je krajem maja 2025. godine potpisala Sporazum o saradnji sa Upravom za statistiku (MONSTAT). Cilj Sporazuma je uspostavljanje, razvijanje i jačanje saradnje koja podrazumijeva razmjenu rezultata zvanične statistike iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u dijelu podataka kao i drugih zvaničnih statistika kojima raspolaže MONSTAT a potrebni su za planiranje i sprovođenje regulatornih aktivnosti u oblastima elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, kao i informacija sa kojima raspolaže Agencija, a koje mogu biti u vezi sa sprovođenjem kvartalnog i godišnjeg istraživanja statistike saobraćaja o poštanskim i telekomunikacionim uslugama.

U toku 2025. godine Agencija je sarađivala sa Upravom za igre na sreću i Upravom policije vezano za blokiranje IP adresa preko kojih se promovišu ili priređuju nezakonite aktivnosti u vezi organizacije igara na sreću.

Osim redovne komunikacije sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, saradnja se odvijala i na aktivnostima u vezi pripreme izmjena i dopuna Zakona o elektronskim komunikacijama, izmjena i dopuna Zakona o poštanskim uslugama, te priprema za početak pregovora o priključenju Crne Gore jedinstvenom EU roming tržištu.

Kada su u pitanju aktivnosti u vezi evropskih integracija Agencija je sarađivala sa Ministarstvom evropskih poslova, kroz učešće u radu radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na:

- pregovaračko poglavlje 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga;
- pregovaračko poglavlje 10 - Informatičko društvo i mediji i
- pregovaračko poglavlje 28 - Zaštita potrošača i zdravlja.

U okviru redovnih aktivnosti u vezi postupanja po zahtjevima subjekata, fizičkih i pravnih lica, Agencija je po potrebi sarađivala i sa Agencijom za zaštitu životne sredine (EPA) u odnosu na sprovođenje nadležnosti propisanih Zakonom o zaštiti od nejonizujućeg zračenja, Upravom pomorske sigurnosti i upravljanje lukama u vezi sprovođenja nadležnosti iz Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe i Agencijom za audiovizuelne medijske usluge (AMU) u vezi sprovođenja Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakona o digitalnoj radio-difuziji.

7. Ostale aktivnosti

7.1. Aktivnosti Agencije u cilju postupanja po drugim zakonima

Agencija je u toku 2025. godine u skladu sa obavezama iz drugih zakona pripremila, između ostalog, i sljedeća akta:

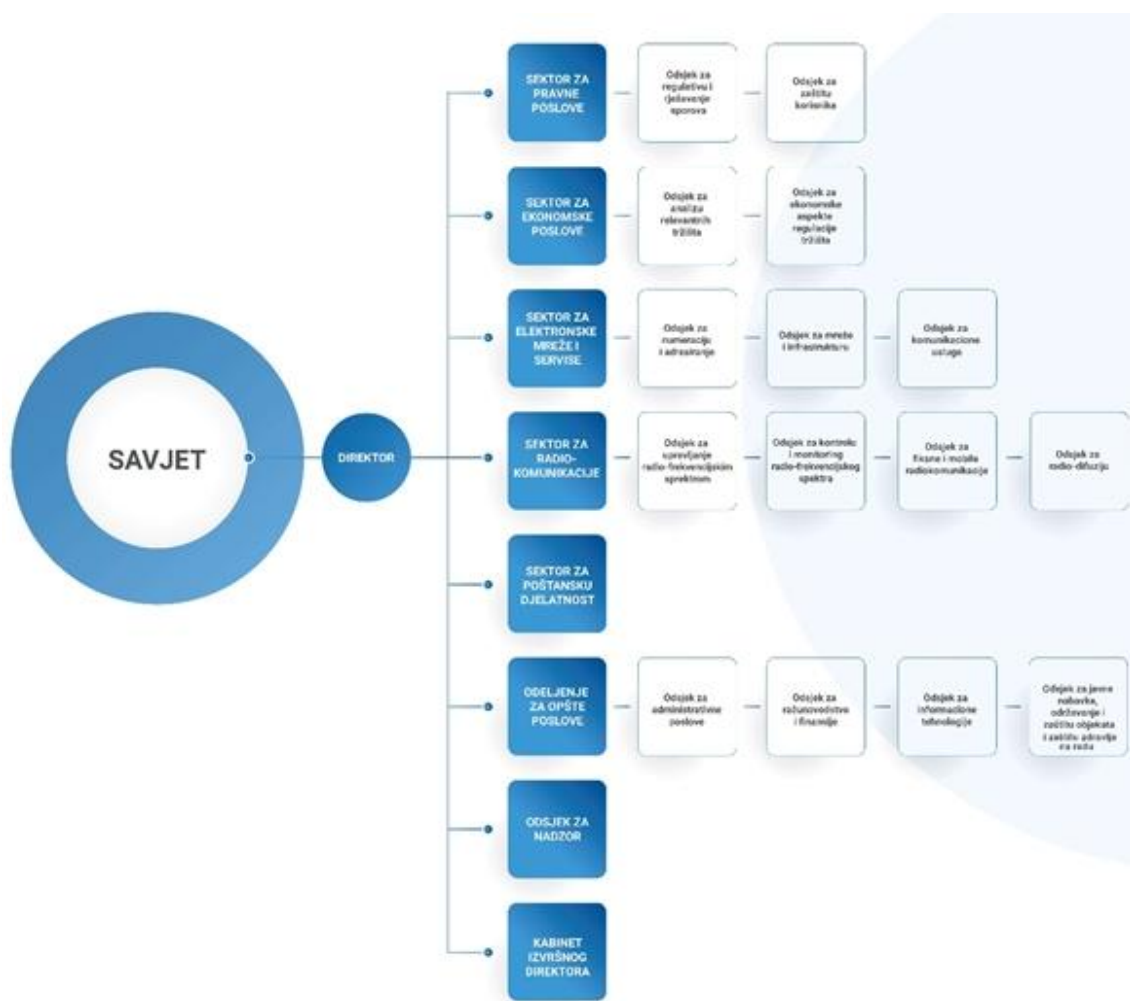
- Plan javnih nabavki za 2025. godinu;
- Plan jednostavnih nabavki za 2025. godinu;
- Statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama za 2025. godinu;
- Statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama za 2024. godinu;
- Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za 2024. godinu;
- Polugodišnji izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama
- Finansijske iskaze Agencije za 2024. godinu;
- Izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanju i kontrolama za 2024. godinu;
- Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta;
- Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije;
- Izvještaj o informacionim sistemima i elektronskim registrima koje vodi Agencija;
- Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima za 2024. godinu;
- Postupanje po zahtjevima Uprave za igre na sreću, shodno Zakonu o igrama na sreću.

7.2. Razvoj kadrovskih resursa

Saglasno Pravilniku o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta Agencija se organizuje kroz rad sektora, odjeljenja i odsjeka. U Agenciji postoje sljedeće samostalne organizacione jedinice:

- Sektor za pravne poslove,
- Sektor za ekonomske poslove,
- Sektor za elektronske mreže i servise,
- Sektor za radiokomunikacije,
- Sektor za poštansku djelatnost,
- Odjeljenje za opšte poslove,
- Odsjek za nadzor i
- Kabinet direktora.

Sektori i Odjeljenje se organizuju kroz unutrašnje organizacione jedinice – odsjeke. Organizaciona struktura Agencije je data na sljedećem grafiku.

Ukupan broj zaposlenih u Agenciji na dan 31.12.2025. godine je 77, zajedno sa 5 članova Savjeta i Direktorom.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih u Agenciji je sljedeća:

- 59 visoka školska спрема,
- 4 viša stručna спрема,
- 14 srednja stručna спрема,

od čega su 42 zaposlena muškog, a 35 ženskog pola.

Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji, svi zaposleni obavezni su na stručno usavršavanje u cilju kvalitetnog obavljanja poslova i zadataka svog radnog mjesta. Permanentno stručno osposobljavanje zaposlenih, s obzirom na nova tehnološka rješenja na poljima elektronskih komunikacija, radiokomunikacija i poštanske djelatnosti, kao i potrebu za kontinuiranom edukacijom i praćenjem izmjena računovodstvenih politika, međunarodnih računovodstvenih standarda i međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ogleda se i u učešću na stručnim skupovima, seminarima, konferencijama i radionicama u organizaciji međunarodnih institucija i organizacija, te razmjeni iskustava na bilateralnoj osnovi sa regulatornim agencijama zemalja iz našeg regiona, te regulatornim agencijama zemalja članica Evropske unije sa kojima Agencija ima potpisane sporazume o saradnji.

7.3. Informacioni sistem Agencije

Tokom 2025. godine realizovane su aktivnosti na redovnom održavanju, razvoju i unapređenju informacionog sistema Agencije, u skladu sa internim politikama, planovima razvoja, planom kontinuiteta poslovanja i sigurnosnim smjernicama. Tehničke mjere obuhvatile su dopunu i nadogradnju sistema u skladu sa tehnološkim razvojem, zamjenu amortizovane opreme, proširenje serverskih i mrežnih resursa, kao i nabavku softverskih licenci i edukaciju zaposlenih. Nabavka opreme vršena je u skladu sa propisanim procedurama, vodeći računa o pouzdanosti, energetskim i sigurnosnim karakteristikama, dužini garantnog roka i omjeru cijene i potrebnih performansi.

7.3.1. Mrežna i komunikaciona infrastruktura

Mrežna infrastruktura u sjedištu i na lokaciji Glavnog kontrolno-mjernog centra (GKMC) tehnički je održavana i nadograđivana. Implementirana je višeslojna zaštita, uključujući kontrolu pristupa, inspekciju saobraćaja, zaštitu od malvera i kontrolu aplikacija. Uvedene su izmjene u mrežnoj strukturi i sigurnosnim pravilima (*VLAN, firewall polise*), a zamjenom stare opreme postignuto je povećanje propusnosti i efikasnosti lokalne mreže. Veze prema internetu realizovane su putem redundantnih optičkih linkova (*FTTH*), uz zakup javnih *IP* adresa za potrebe sistema i povezivanja lokacija. Na udaljenoj lokaciji GKMC-a uspostavljena je *IPsec VPN* veza sa sjedištem, koja omogućava integraciju lokalnih računara, telefona i sistema kontrole pristupa i implementirana nova dodatna internet konekcija od strane drugog pružaoca usluga. Obezbijedena je i brža simetrična internet konekcija za javne serverske servise u sjedištu. Nastavljeno je korišćenje *VPN* konekcija sa dvofaktorskom autentifikacijom, koje omogućavaju siguran pristup zaposlenih izvan prostorija Agencije isključivo definisanim resursima sistema.

7.3.2. Serverska infrastruktura i sistemi za oporavak

Serverski resursi Agencije obuhvataju virtuelizovanu infrastrukturu sa redundantnim fizičkim serverima, skladištem podataka i uređajima za pravljenje rezervnih kopija. Produkcioni sistemi funkcionišu u potpunosti na virtuelnim mašinama. Tokom 2025. godine unaprijeđena je lokacija za oporavak od katastrofa (*Disaster Recovery*) u GKMC-u, sa implementiranom replikacijom svih serverskih sistema, kao i neizmjenjivim kopijama odabranih baza podataka. U 2025. godini, svi sistemi sa izdvojene virtuelne platforme, bazirane na tehnički starijoj opremi, migrirani su na produkcionu tehnički noviju platformu. Zadržana je izdvojena simetrična internet konekcija za te javne servise, pri čemu je saobraćaj zaštićen istim pravilima kao i centralna mrežna infrastruktura. Implementiran je i sistem za zaštitu i optimizaciju web aplikacija, što je i omogućilo migraciju sa izdvojene na glavnu produkcionu platformu. Unaprijeđena je struktura mrežnih zona i uvedeni novi servisi. Sistem elektronske pošte funkcioniše u hibridnom režimu, sa dijelom zaštite u udaljenim servisima (*SaaS*). Serveri rade u režimu ravnoteže opterećenja i visoke dostupnosti, a planirana je migracija na rezervnu lokaciju u režimu paralelnog rada (*Active-Active*) za dodatni broj servisa. Uveden je novi plan izrade rezervnih kopija koji uključuje sedmične potpune i dnevne inkrementalne kopije na više lokacija i uređaja, uključujući *USB* medije kao dodatnu sigurnosnu mjeru. Implementiran je dodatni sistem za *immutable backup* svih virtuelnih mašina na produkcionoj strani. Na rezervnoj lokaciji aktivno funkcionišu domen kontroler i fajl server, a uvedena je i replikacija kompletne produkcione infrastrukture.

7.3.3. Telekomunikacioni i nadzorni sistemi

Telefonski sistem Agencije funkcioniše u odvojenom mrežnom segmentu, baziran na digitalnoj centrali, internet telefonima i nezavisnoj VPN vezi sa GKMC-om. Infrastruktura je redovno održavana, sa zamjenom i integracijom novih uređaja u sistem. Sistem video nadzora i kontrole pristupa obuhvata više objekata, povezanih u jedinstven sistem putem odvojenih VPN kanala. Oprema funkcioniše u skladu sa regulatornim odobrenjima, uz redovno održavanje i nadzor.

7.3.4. Tehnička i računarska infrastruktura

Serverska, mrežna i bezbjednosna oprema smještena je u tehnički opremljene prostorije sa višestepenom zaštitom pristupa, neprekidnim napajanjem, agregatskim napajanjem i automatskom protivpožarnom zaštitom. U 2025. godini unapređen je sistem protivpožarne zaštite uređaja montiranih u rek ormare i u sjedištu i na rezervnoj lokaciji, ugradnjom automatskog sistema za ciljano zapreminsko gašenje požara. Sistem hlađenja funkcioniše u nezavisnom režimu sa uređajima u raspodjeli opterećenja, a za praćenje parametara koristi se BMS sistem. Sistem sala u GKMC-u koristi se kao rezervna lokacija i u 2025. godini unapređena je implementacijom svih elemenata zaštite kao i u sjedištu. Računari Agencije povezani su u domensko okruženje kojim upravlja centralizovani kontroler. Instalirani softver je licenciran i redovno ažuriran. Primijenjena je višeslojna zaštita krajnjih tačaka kroz antivirusna i napredna bezbjednosna rješenja (EDR), uz centralni nadzor. Zaposleni koriste definisane mrežne resurse – pristup dokumentima, sistemima, internetu i perifernim uređajima – prema politikama pristupa. Nastavljeno je održavanje i unapređenje centralizovanog sistema mrežne štampe i skeniranja.

7.3.5. Informacioni sistemi i digitalne usluge

Tokom 2025. godine redovno su održavani informacioni sistemi i baze podataka u nadležnosti Agencije. Obnovljen je jedinstveni sertifikat za bezbjedan pristup svim poddomenima. Sistemi i baze podataka koje su u vlasništvu Agencije su: Registri operatora elektronskih komunikacija i operatora poštanske djelatnosti, Računovodstveni ERP softver, Registri radio-frekvencija, Registar numeracije i adresa, Registar georeferencirane baze podataka elektronske komunikacione infrastrukture – geoportal, Sistem za prikupljanje podataka operatora, Benchmark portal, DMS, Portal mapa pokrivenosti signalima javnih mobilnih komunikacionih mreža, Sistem Centralne baze prenesenih brojeva, Tarifni kalkulator, EKIP Nettest (postavljen u MIXP iz razloga tačnosti mjernih podataka), Registar NeZoviMe i Internet stranica Agencije.

7.3.6. Internet stranica Agencije

Internet stranica www.ekip.me redovno se ažurira putem CMS platforme i hostuje se na sigurnoj virtuelnoj platformi. Obnovljen je wildcard SSL sertifikat. Obnovljena je licenca za softver za pristupačnost i implementirana on-demand transliteracija sadržaja uz pomoć AI tehnologija. Očekuje se dalja integracija internet stranice sa informacionim sistemima u narednom periodu.

7.4. Aktivnosti na realizaciji mjera iz ostalih akcionih planova i strategija

7.4.1. Strategija digitalne transformacije za period 2022-2026. godine

Vlada Crne Gore je krajem decembra 2021. godine usvojila Strategiju digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026 i Akcioni plan za 2024-2025. godinu u novembru 2024. godine. U skladu sa Strategijom i Akcionim planom, Agencija je određena za instituciju koja je odgovorna za praćenje kretanja strateških indikatora, tj. za računanje vrijednosti za dva indikatora:

- Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim BB-om brzinom od 100Mb/s+
- Procenat pokrivenosti stanovništva mobilnim BB-om brzinom od 10 Mb/s+

Agencija je tokom 2025. godine računala vrijednosti predmetnih parametara i o istim izvještavala nadležna ministarstva. U sljedećoj tabeli je dat prikaz vrijednosti ovih indikatora (početne vrijednosti, vrijednosti na kraju 2025. godine i planirane vrijednosti za 2026. godinu):

Tabela: Vrijednosti indikatora iz Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026

Indikator	Početno stanje 2021	Plan 2026	Stanje 2025
Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim BB-om brzinom od 100Mb/s+	76,7%	86,4%	79,26%
Procenat pokrivenosti stanovništva mobilnim BB-om brzinom od 10 Mb/s+	97,2%	99%	98,23%

7.4.2. Strategija sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026. godine

Vlada Crne Gore je usvojila Strategiju sajber bezbjednosti 2022-2026 sa ciljem jačanja zakonodavnih, operativnih, kadrovskih, finansijskih i tehničkih kapaciteta za odgovor na sajber prijetnje. U okviru Akcionog plana za 2024. godinu, Agencija je sa Ministarstvom ekonomskog razvoja realizovala aktivnost koja se odnosila na omogućavanje blokiranja internet sadržaja povezanih sa krivičnim djelima, što je sprovedeno kroz Zakon o elektronskim komunikacijama iz 2024. godine.

Agencija dodatno doprinosi ovoj oblasti kroz učešće svog predstavnika u Savjetu za informacionu bezbjednost, koji je formiran u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbjednosti. Kroz članstvo i aktivnosti u Savjetu, Agencija daje doprinos ostvarenju ciljeva strategije.

Tokom 2025. godine, predstavnici Agencije su aktivno učestvovali na više domaćih i međunarodnih skupova i sastanaka na kojima su ukazivali na potrebu implementacije 5G Toolbox-a. Agencija je posebno isticala značaj usklađivanja regulatornog i institucionalnog okvira sa mjerama 5G Toolbox-a, imajući u vidu da je njegova implementacija postala i jedan od zahtjeva međunarodnih partnera. Ova oblast će biti predmet daljih izmjena Zakona o elektronskim komunikacijama, kao i mjera informacione bezbjednosti koje će donijeti nadležne institucije.

Kroz međunarodne kontakte, razmjenu iskustava i analizu položaja regulatora elektronskih komunikacija u sistemu informacione bezbjednosti, dodatno je naglašavan značaj aktivnog učešća sektorskog regulatora u definisanju i sprovođenju mjera koje se odnose na bezbjednost elektronskih komunikacionih mreža i usluga. Posebno je ukazivano na to da regulator elektronskih komunikacija, zbog svojih nadležnosti, tehničkog znanja i neposrednog uvida u stanje sektora, ima važnu ulogu u

procjeni rizika, praćenju ispunjenosti bezbjednosnih zahtjeva i obezbjeđivanju usklađenosti operatora sa budućim regulatornim i institucionalnim obavezama.

7.4.3. Strategija za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027

Na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Vlada Crne Gore je u maju 2023. godine usvojila Strategiju za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027. Ovom strategijom identifikovani su ključni izazovi za razvoj 5G mreža u Crnoj Gori i definisani ciljevi odnosno aktivnosti za postizanje maksimalnih benefita za građane i privredu Crne Gore. U vezi sa implementacijom mjera iz Strategije, Agencija je u kontinuitetu pratila razvoj 5G mreža u Crnoj Gori i o svim bitnim aspektima razvoja 5G mreža informisala javnost, nadležne državne i međunarodne organe i institucije. Na kraju 2025. godine sva tri mobilna operatora (Crnogorski Telekom, Mtel i One Crna Gora) pružali su 5G (NR) usluge u svim opštinama u Crnoj Gori.

Agencija vrši procjenu stepena pokrivenosti signalom mobilnih mreža već duži niz godina, a na kraju 2025. godine je urađena prema metodologiji i kriterijumima propisanim Metodologijom provjere ispunjenosti zahtjeva u pogledu pokrivanja signalom mobilne mreže i razvoja 5G mobilne mreže, koje su mobilni operatori obavezni da ispune do kraja 2026. godine (donijeta u decembru 2025. godine) i to na bazi podataka o potvrđenim aktivnim radio baznim stanicama za koje je Agencija verifikovala tehničke parametre, zaključno sa 31.12.2025. godine. Rezultati procjene stepena pokrivenosti signalom 5G mobilnih mreža stanovništva i teritorije Crne Gore za sva tri mobilna operatora dati su u tabeli koja slijedi.

Kategorija usluge	Tehnologija	Kriterijum	Crnogorski Telekom	One Crna Gora	Mtel
5G mreža – stanovništvo	NR/NR(DSS) ²⁵	RSRP $\geq$ -112 dBm	93,09%	85,97%	90,19%
5G mreža – teritorija ²⁶	NR/NR(DSS) ²³	RSRP $\geq$ -112 dBm	50,79%	29,58%	36,89%
5G mreža kompozitno – stanovništvo	NR/NR(DSS) ²³	RSRP $\geq$ -112 dBm	96%		
5G mreža kompozitno – teritorija ²⁴	NR/NR(DSS) ²³	RSRP $\geq$ -112 dBm	60,36%		

7.4.4. Strategija razvoja poštanske djelatnosti 2024-2028

Vlada Crne Gore je u decembru 2023. godine usvojila Strategiju razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024-2028. godine sa Akcionim planom za 2024-2025. godinu. Navedenom Strategijom su utvrđeni strateški ciljevi, kao i aktivnosti koje treba sprovesti radi razvoja i unapređenja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024–2028. godina. Strategijom su utvrđeni i Akcionim planom detaljno definisani i razrađeni operativni ciljevi koji se odnose na:

- osiguranje ekonomski, ekološki i socijalno održive univerzalne poštanske usluge u skladu sa potrebama građana i društva,
- unapređenje preduslova za razvoj komercijalnih usluga u digitalnom okruženju,
- unapređenje zaštite interesa korisnika poštanskih usluga,

²⁵ U postupku procjene pokrivenosti signalom 5G mreže nijesu uzete u obzir NR radio bazne stanice sa AAS u opsegu 3,6 GHz.

²⁶ U postupku procjene pokrivenosti teritorije Crne Gore signalom mreže nije uzet u obzir dio akvatorijuma Skadarskog jezera koji pripada Crnoj Gori, akvatorijum Bokotorskog zaliva i teritorijalne vode Crne Gore.

- podsticanje razvoja prekograničnih poštanskih usluga i povećanje globalne povezanosti,
- podsticanje održivog poslovanja na poštanskom tržištu, u pogledu zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i savjesnog korporativnog upravljanja,
- podršku sprovođenju sveobuhvatnih mjera za osiguranje sigurnosti pošiljaka, osiguranje zaštite od krađe i zaštite od terorizma, i
- podsticanje razvoja znanja i vještina učesnika na poštanskom tržištu.

Navedeni Akcioni plan je, pored operativnih ciljeva sa indikatorima učinka, utvrdio mjere, nadležne organe i vremenski okvir za njihovu realizaciju, kao i indikatore rezultata preduzetih mjera. Nadležni organi za sprovođenje aktivnosti utvrđenih pomenutim Akcionim planom su Agencija, Pošta Crne Gore i Ministarstvo ekonomskog razvoja.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je početkom 2024. godine, a u cilju praćenja realizacije aktivnosti koje su definisane Strategijom, oformilo Komisiju za praćenje i izvještavanje o Strategiji razvoja poštanske djelatnosti za period 2024.-2028. godine i realizaciju Akcionog plana 2024.-2025. godine, čiji je član i predstavnik Agencije.

Agencija je sprovela sve aktivnosti iz svoje nadležnosti utvrđene Akcionim planom za 2025. godinu.

7.4.5. Strategija prevencije i suzbijanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma za period 2025-2030. godine

S obzirom na to da je Strategija prevencije i suzbijanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma za period 2020–2024. godine istekla krajem 2024. godine, Agencija je bila aktivno uključena u izradu nove Strategije za period 2025–2030. godine. Istovremeno, Agencija je uspješno sprovela sve aktivnosti iz svoje nadležnosti predviđene prethodnim strateškim okvirom.

U kontekstu pripreme novog strateškog ciklusa, važno je istaći da je Evropska komisija u Godišnjem izvještaju za 2025. godinu ukazala na rastuće prisustvo ekstremističkog sadržaja u online prostoru, uključujući govor mržnje i dezinformacije, uz ocjenu da je institucionalni odgovor i dalje nedovoljno koordinisan. Naglašena je potreba za jačanjem otpornosti na hibridne prijetnje, suzbijanjem stranog uplitanja i unapređenjem međuinstitucionalne saradnje, uključujući uspostavljanje lokalnih mehanizama za prevenciju nasilnog ekstremizma. Dodatno, Evropska unija kroz svoju agendu za borbu protiv terorizma stavlja poseban fokus na prevenciju radikalizacije u digitalnom okruženju, saradnju sa tehnološkim kompanijama i jačanje kapaciteta država u borbi protiv finansiranja terorizma i hibridnih prijetnji.

U tom pravcu, Crna Gora je već preduzela određene korake, uključujući usvajanje Strategije za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama (2025–2029), kao i aktivno učešće u izradi nacionalne Mape puta za implementaciju novog Zajedničkog akcionog plana (JAP), usvojenog 30. oktobra 2025. godine. Mapa puta predstavlja operativni okvir za sprovođenje definisanih mjera, indikatora i aktivnosti na nacionalnom nivou, čime se strateški ciljevi prevode u konkretne korake usmjerene ka jačanju institucionalne otpornosti i efikasnijem odgovoru na prijetnje radikalizacije, nasilnog ekstremizma i terorizma.

7.4.6. Strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma 2022-2025

Ova strategija definiše okvir djelovanja Crne Gore u borbi protiv terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma s ciljem unapređenja postojećih i razvoja novih mjera, mehanizama i instrumenata, a sve u funkciji stabilnosti i bezbjednosti Crne Gore. Agencija je u 2025. godini, u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, vršila nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu istog, a u odnosu na obveznika Poštu Crne Gore, koja na tržištu poštanskih usluga Crne Gore pruža univerzalne i komercijalne poštanske usluge i obavlja funkciju univerzalnog poštanskog operatora. U cilju ispunjavanja Zakonom propisanih nadležnosti Agencija je redovnim i vanrednim stručnim nadzorima i zahtjevima za dostavljanje polugodišnjih izvještaja o sprovedenim aktivnostima, a po potrebi i zahtjevima za dostavljanje dopunskih podataka, obavljala provjere i kontrole sprovođenja mjera za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma od strane univerzalnog poštanskog operatora Pošte Crne Gore.

Agencija je u vršenju nadležnosti koje se odnose na mjere otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma sarađivala sa Upravom policije, Sektorom za finansijsko obavještajne poslove, čije su aktivnosti usmjerene na borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Agencija je u toku 2025. godine Sektoru za finansijsko obavještajne poslove redovno dostavljala izvještaje o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za unapređenje djelotvornosti sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i tehničke usklađenosti, koji predstavlja akcioni plan za period 2024-2025. godine. Agencija je, takođe, Koordinacionom tijelu za izradu Nacionalne procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i upravljanje utvrđenim rizicima redovno prosleđivala ažurirane statističke podatke koji su se odnosili na mjere preduzete od strane Agencije, kao nadzornog organa, te Pošte Crne Gore, kao obveznika iz oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

7.4.7. Akcioni plan Nacionalnog programa zaštite potrošača

U uvodnom dijelu Nacionalnog programa zaštite potrošača za period 2025–2027. godine (NPZP) istaknuto je da je nacionalni interes i strateški cilj Vlade Crne Gore punopravno članstvo u Evropskoj uniji. U tom kontekstu, zaštita prava potrošača i jačanje institucionalnog okvira za njihovu zaštitu predstavljaju važan segment procesa evropskih integracija. Poseban značaj daje se unapređenju sistema zaštite potrošačkih prava, kako kroz razvoj zakonodavnog okvira, tako i kroz unapređenje njegove praktične primjene. Polazeći od takvog strateškog opredjeljenja Crne Gore, prepoznata je potreba za sistemskim rješavanjem pitanja zaštite određenih kategorija stanovništva, naročito onih kojima se u savremenom demokratskom društvu obezbjeđuje poseban nivo zaštite. U Nacionalnom programu se takođe ističe da je usklađenost sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori sa pravnom tekovinom Evropske unije jedan od ključnih instrumenata za uklanjanje prepreka u ostvarivanju principa fer tržišne konkurencije i društvene odgovornosti. Efikasna pravna zaštita potrošača predstavlja važan preduslov za pravilno i nesmetano funkcionisanje tržišta. U tom smislu, jedan od ciljeva ekonomske politike Crne Gore jeste unapređenje zaštite potrošača i obezbjeđivanje jednakog nivoa zaštite potrošačkih prava kakav imaju građani država članica Evropske unije.

Program zaštite potrošača za period 2025–2027. godine stavlja poseban fokus na obezbjeđivanje višeg stepena poštovanja prava potrošača kroz dalji razvoj zakonodavnog okvira, unapređenje primjene postojećih mehanizama zaštite potrošačkih prava, kao i kroz prepoznavanje i adresiranje

posebnih potreba određenih grupa potrošača. U tom smislu, kao ključni ciljevi definisani su povećanje informisanosti potrošača o njihovim pravima, unapređenje uslova za ostvarivanje potrošačkih prava, kao i obezbjeđivanje većeg stepena zaštite potrošačkih interesa kroz unapređenje zakonodavnog okvira i efikasniju primjenu postojećih pravnih instrumenata.

Agencija je, preko svog predstavnika u Savjetu za zaštitu potrošača Vlade Crne Gore, tokom 2025. godine nastavila da aktivno učestvuje u sprovođenju aktivnosti definisanih Nacionalnim programom zaštite potrošača (NPZP) za period 2025–2027. godine. U skladu sa godišnjim Akcionim planom za realizaciju NPZP za 2025. godinu, Agencija je Ministarstvu ekonomskog razvoja – Direkciji za zaštitu potrošača dostavila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana, sa relevantnim podacima o sprovedenim aktivnostima u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskih usluga, u skladu sa obavezama definisanim Akcionim planom.

8. Prilozi

8.1. Rezime Godišnjeg izvještaja o radu za 2025. godinu

1. Uvod

Godinu 2025. obilježila je puna primjena novog Zakona o elektronskim komunikacijama, intenzivna normativna aktivnost Agencije, nastavak modernizacije infrastrukture i snažan rast korišćenja digitalnih servisa. Regulatorne aktivnosti u izvještajnoj godini nijesu se odnosile samo na formalno donošenje podzakonskih akata, već i na jačanje tržišne konkurencije, efikasno upravljanje ograničenim resursima: radio-frekvencijama i numeracijom, zaštitu korisnika i razvoj gigabitne povezanosti na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Tržište elektronskih komunikacija karakteriše rast broja korisnika mobilne telefonije, fiksnog i mobilnog širokopojasnog pristupa, kao i internet saobraćaja u oba segmenta. U isto vrijeme, mreže veoma velikog kapaciteta, prije svega FTTH/B, nastavile su širenje, a 5G usluge bile su komercijalno dostupne u svim opštinama. Crna Gora se i u 2025. godini zadržala u grupi zemalja sa vrlo dobrom pokrivenošću i dostupnošću elektronskih komunikacionih mreža i usluga, te visokim stepenom spremnosti za digitalnu transformaciju.

U poštanskom sektoru je nastavljen proces transformacije tržišta. Tradicionalne univerzalne usluge zadržale su javni značaj i teritorijalnu dostupnost, dok su komercijalne usluge, naročito ekspres i paketske usluge dodatno ojačale pod uticajem e-trgovine i promjene navike potrošača. Broj poštanskih operatora je porastao, a nadzorne aktivnosti Agencije ostale su intenzivne.

Sažeta ocjena 2025. godine

Donošenjem Zakona o elektronskim komunikacijama, regulatorni okvir u sektoru elektronskih komunikacija je usaglašen sa evropskom regulativom, a donijeta je i Zakonom propisana podzakonska regulativa, čime je dodatno učvršćen pravni i regulatorni okvir za razvoj savremenih elektronskih komunikacionih mreža i usluga.

U saradnji sa nadležnim Ministarstvom ekonomskog razvoja sprovedene su aktivnosti na izradi nacrtu zakona kojim se uređuje korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, u cilju transponovanja Uredbe o gigabitnoj infrastrukturi, kao i aktivnosti u procesima vezanim za regulatorni okvir rominga i buduće priključenje Crne Gore jedinstvenom EU tržištu rominga. Takođe, aktivnosti su sprovedene i na izradi predloga izmjena i dopuna Zakona o poštanskim uslugama.

Agencija je nastavila da aktivno doprinosi evropskoj integraciji Crne Gore u oblasti digitalnih komunikacija i poštanskih usluga, odnosno razvoju regulatornog sistema usklađenog sa savremenim evropskim standardima.

Tržište elektronskih komunikacija nastavilo je rast uz dalju modernizaciju mreža.

Nastavljen je razvoj pristupnih mreža zasnovanih na optičkim vlaknima.

5G usluge bile su komercijalno dostupne u svim opštinama Crne Gore.

Poštanski sektor bilježi rast komercijalnih kurirskih i paketskih servisa.

Upravljanje ograničenim resursima, zaštita korisnika, edukacija i nadzor tržišta elektronskih komunikacija i poštanskih usluga ostali su važan segment rada Agencije.

Na kraju 2025. godine, ukupan broj zaposlenih u Agenciji je bio 77, zajedno sa 5 članova Savjeta i Direktoricom, od čega su 42 zaposlena muškog, a 35 ženskog pola.

2. Ključni pokazatelji za 2025. godinu

Pokazatelj	Vrijednost/komentar
Registrovani operatori elektronskih komunikacija	31 operator
Registrovani poštanski operatori	43 operatora
Broj korisnika mobilne telefonije	1.482.664; penetracija 239,13%
Broj fiksnih pretplatničkih linija	197.235; penetracija 31,81%
Broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa	210.500
Korisnici mobilnog interneta u decembru 2025.	774.382
Internet saobraćaj u fiksnim mrežama	1.119,62 PB
Internet saobraćaj u mobilnim mrežama	222,51 PB
Korišćenje interneta	94,1% stanovništva
Ukupan zakupljeni kapacitet internet tranzita od inostranih operatora	410 Gb/s
Dostupnost FTTH/B mreža	74% domaćinstava
Brzine preko 100 Mb/s	79,3% domaćinstava
5G pokrivenost	96% stanovništva; 60,36% teritorije Crne Gore
Zajedničko korišćenje telekomunikacione kanalizacije	958.475m u 17 opština
Zajedničko korišćenje antenskih stubova	zastupljeno na 403 od ukupno 649 lokacija
Zajedničko korišćenje objekata	zastupljeno na 200 od ukupno 727 lokacija
Ukupan obim pruženih poštanskih usluga	36.016.783
Obim pruženih usluga od strane univerzalnog poštanskog operatora	33.557.471
Obim pruženih usluga od strane ostalih poštanskih operatora	2.459.312

Kombinacija ovih pokazatelja jasno pokazuje da je 2025. bila godina rasta tržišta, ali i godina institucionalnog i regulatornog učvršćivanja okvira u kome tržišta elektronskih komunikacija i poštanskih usluga funkcionišu.

3. Regulatorne aktivnosti i primjena novog zakona

Agencija je tokom 2025. godine sprovela intenzivne aktivnosti na donošenju propisa za primjenu Zakona o elektronskim komunikacijama. Donijeti su pravilnici i odluke koji uređuju registre operatora, radio-frekvencije, numeraciju, interkonekciju i pristup, zajedničko korišćenje infrastrukture, univerzalnu uslugu, kvalitet usluga, otvoreni pristup internetu, promjenu operatora i prenosivost brojeva, zaštitu korisnika, kao i tehničke i druge uslove za planiranje i izgradnju mreža.

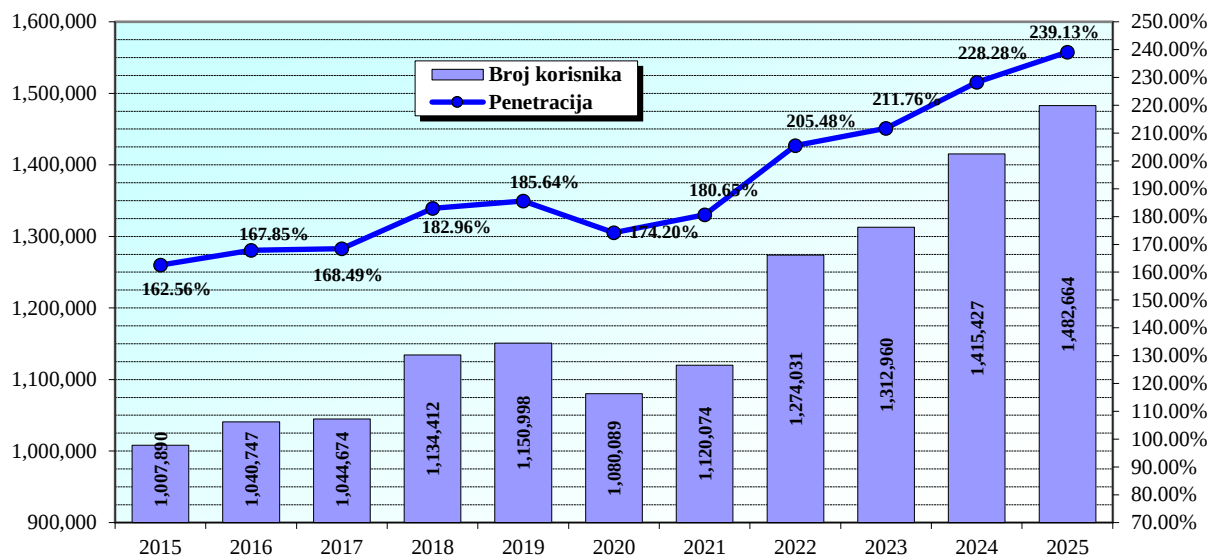
Pored podzakonskih akata koje donosi Agencija, pripremljene su i stručne osnove za više propisa koje donose resorno ministarstvo i Vlada Crne Gore. U tom okviru posebno su važni Plan namjene radio-frekvencijskog spektra, metodologije obračuna godišnjih regulatornih naknada, te propisi za radio opremu, registraciju korisnika i bližu upotrebu broja 112.

U izvještajnoj godini Agencija je učestvovala i u izradi nacrtu zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta radi transponovanja Uredbe o gigabitnoj infrastrukturi. Krajem izvještajne godine intenzivirane su aktivnosti u vezi sa regulatornim okvirom rominga, smanjenjem cijena i budućim priključenjem Crne Gore jedinstvenom RLAH tržištu Evropske unije. To daje evropsku dimenziju domaćim regulatornim aktivnostima i pokazuje da je pravac razvoja jasan: digitalna povezanost, interoperabilnost i jedinstvena pravila.

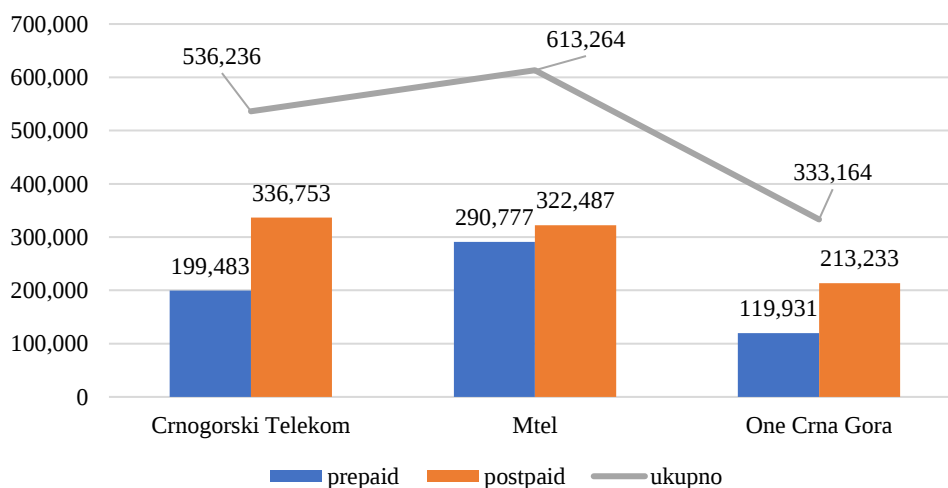
4. Elektronske komunikacije

4.1. Tržište mobilne i fiksne telefonije

Na kraju 2025. godine crnogorsko tržište mobilne telefonije imalo je 1.482.664 korisnika, što odgovara penetraciji od 239,13%. U odnosu na 2024. godinu rast je iznosio 4,75%. Dominirao je segment sa 872.473 postpaid korisnika, odnosno 58,84% ukupnog broja korisnika. U ukupnom broju korisnika (postpaid i prepaid), posmatrano po operatorima, Mtel je imao 613.264 korisnika, Crnogorski Telekom 536.236, a One Crna Gora 333.164. Procentualni udio operatora na ovom tržištu je iznosio: Mtel 41,36%, Crnogorski Telekom 36,17% i One Crna Gora 22,47%.

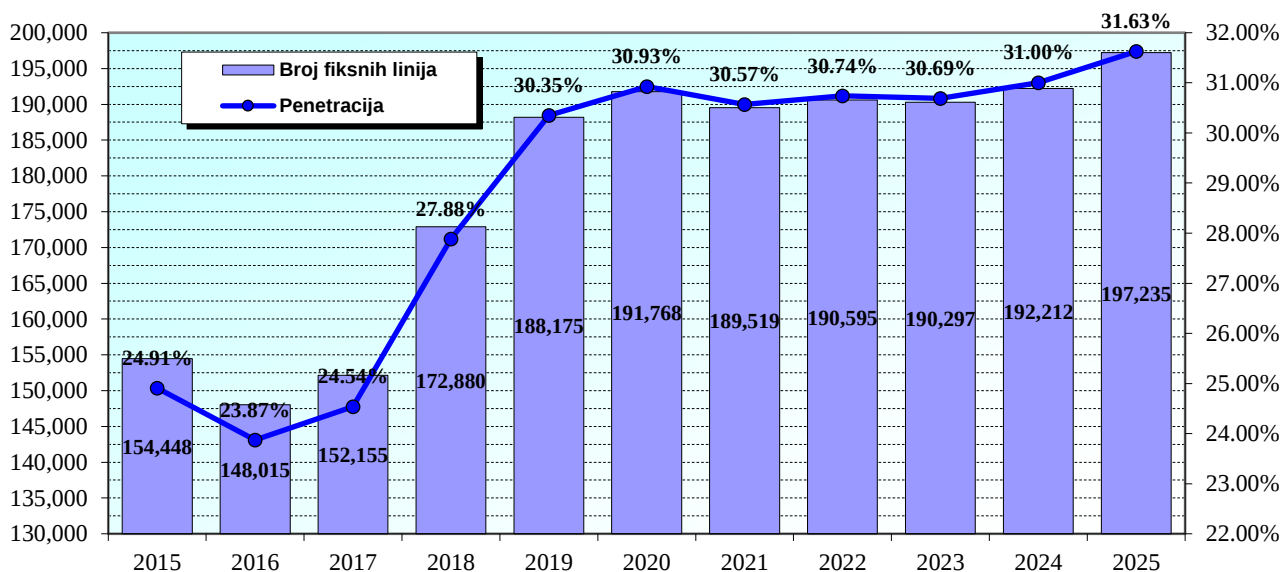

Grafik 1. Kretanje broja korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori u periodu 2015-2025. godina

Grafik 2. Broj prepaid i postpaid korisnika po operatorima

Broj fiksnih pretplatničkih linija iznosio je 197.235 što odgovara penetraciji u odnosu na broj stanovnika od 31,81%. Broj fiksnih pretplatničkih linija je za 2,61% veći u odnosu na prethodnu godinu. Time je nastavljen trend stabilizacije fiksnog segmenta, naročito u uslovima sve veće integracije fiksnih, mobilnih, internet i AVM usluga u objedinjene ponude operatora.

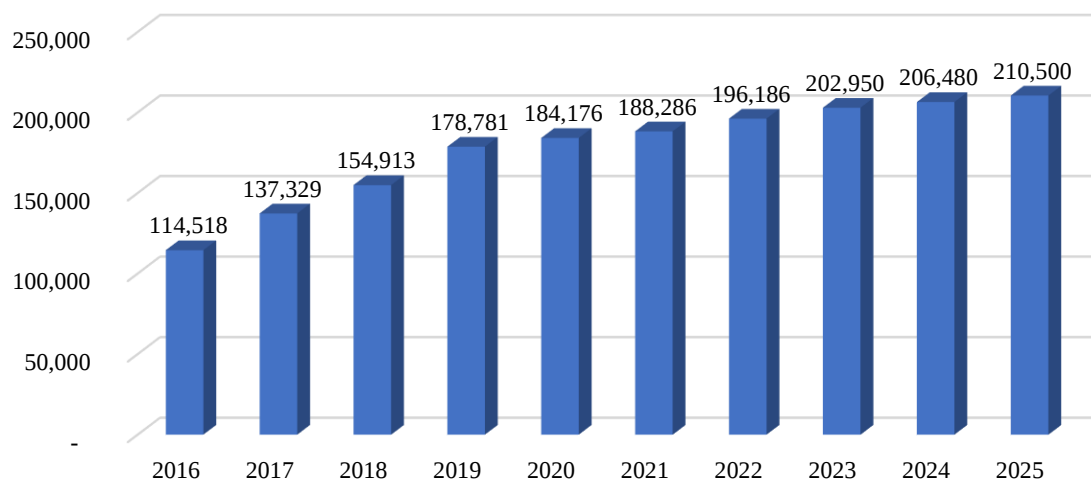
Grafik 3. Kretanje broja fiksnih pretplatničkih linija u periodu 2015-2025. godina

Od ukupnog broja priključaka fiksne telefonije na kraju 2025. godine, Crnogorski Telekom je imao 99.854, Mtel 77.486, Telemach 17.092, One Crna Gora 2.788, a Orion Telekom 15. Procentualni udio operatora na ovom tržištu je iznosio: Crnogorski Telekom 50,63%, Mtel 39,29%, Telemach 8,66%, One Crna Gora 1,41%, a Orion Telekom 0,01%.

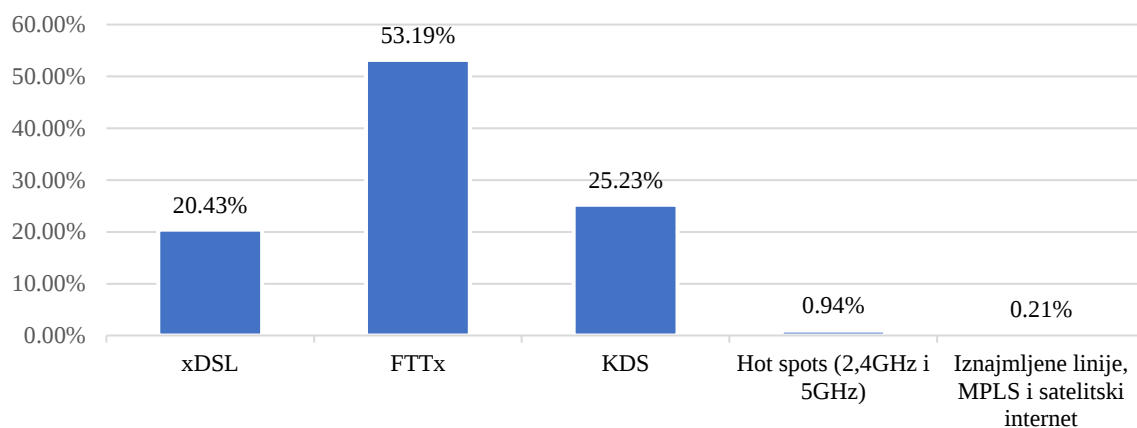
U toku 2025. godine korisnici sva tri mobilna operatora u Crnoj Gori ostvarili su 1.873.071.925 minuta odlaznog saobraćaja, dok su korisnici fiksnih operatora u istom periodu ostvarili 39.436.453 minuta odlaznog saobraćaja.

4.2. Internet i širokopojasni pristup

Broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa porastao je na 210.500. Najveći broj korisnika odnosi se na pristup putem optičkih vlakana, dok xDSL i KDS i dalje imaju vidljiv, ali sve manji udio u ukupnoj strukturi. Ovaj pomak ukazuje na tehnološku tranziciju koja je već u odmakloj fazi.

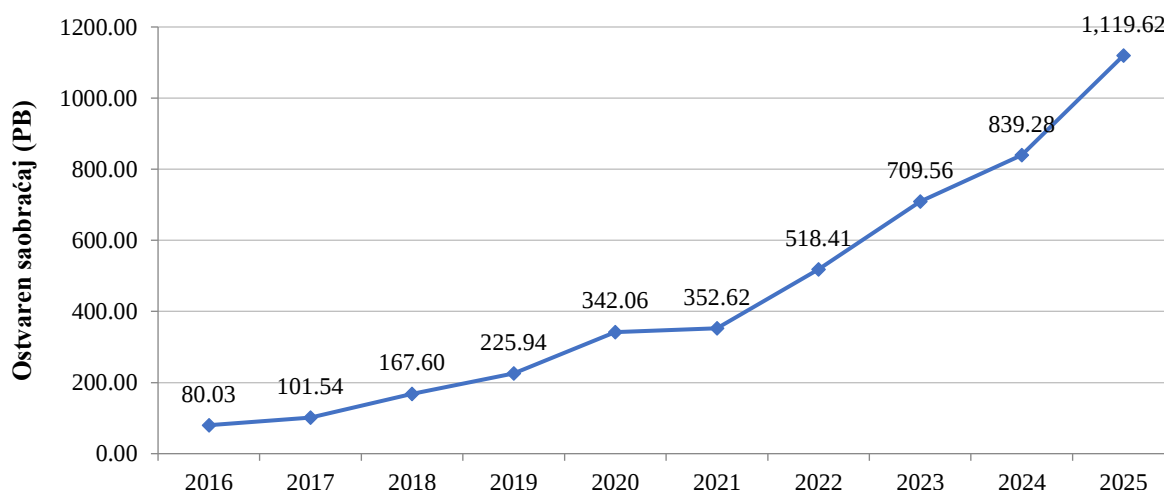

Grafik 4. Broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa

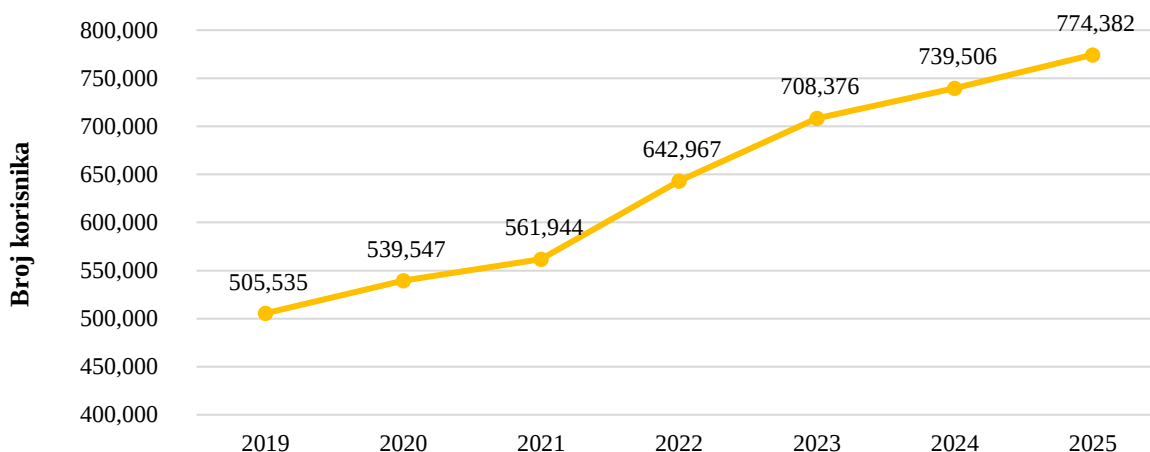
Grafik 5. Struktura korisnika fiksnog širokopojsnog pristupa prema tehnologiji pristupa u 2025. godini

Ukupan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama tokom 2025. godine, iznosio je 1.119,62 PB i za 33,40% je veći u odnosu na 2024. godinu. Prosječan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici u fiksnim elektronskim komunikacionim mrežama na mjesečnom nivou je iznosio 443,61 GB i u odnosu na 2024. godinu je veći za 30,80%.

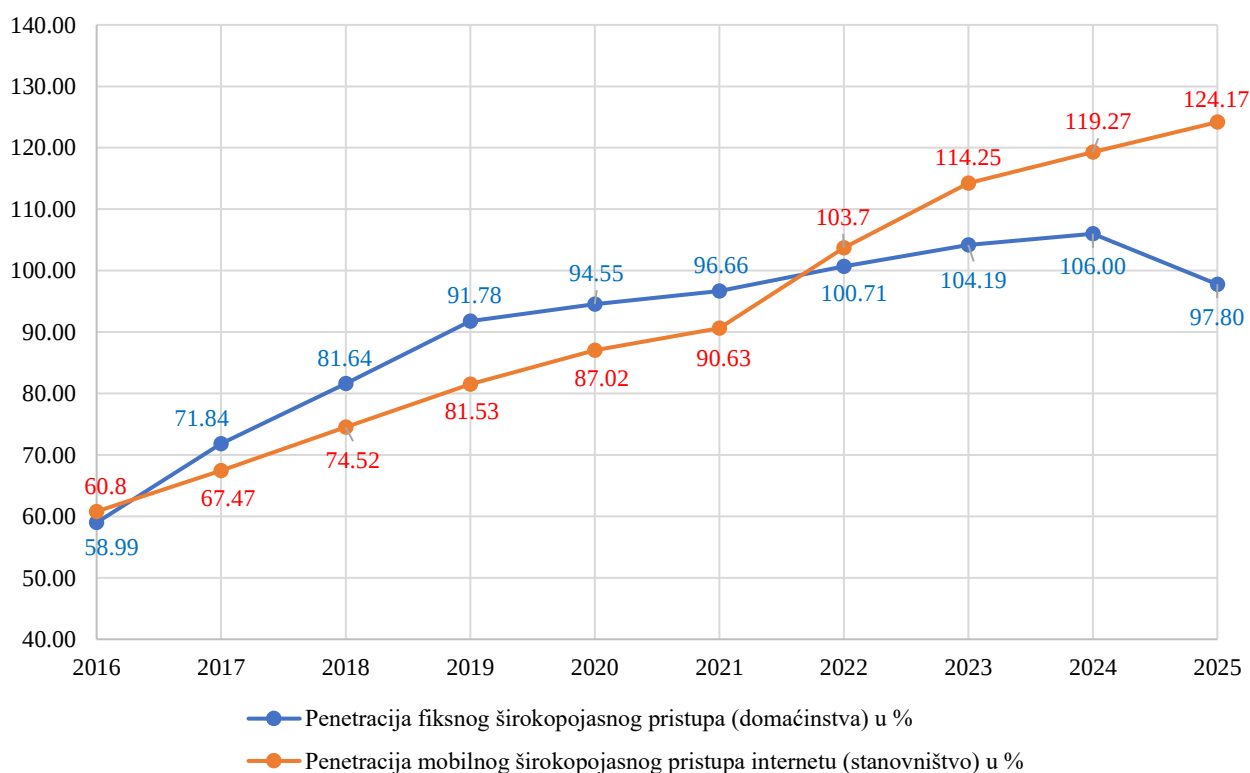
Grafik 6. Ukupan internet saobraćaj u fiksnim mrežama u periodu 2016-2025. godina

Ukupan broj korisnika mobilnih usluga (prepaid i postpaid) koji su pristupili internetu (putem mobilnih telefona i modema) tokom decembra 2025. godine iznosio je 774.382 pri čemu je sa 392.874 kartica internetu pristupljeno putem 3G tehnologije, sa 680.783 kartica putem 4G, dok je sa 195.565 kartica internetu pristupljeno putem 5G tehnologije. Ovi podaci potvrđuju da je 5G ušao u fazu komercijalno relevantnog korišćenja, iako 4G i dalje predstavlja temelj širokopojsnog pristupa u mobilnom segmentu. Ukupan internet saobraćaj koji su ostvarili korisnici putem mobilnih mreža tokom 2025. godine, iznosio je 222,51 PB i za 18,91% je veći u odnosu na 2024. godinu. Prosječan korisnik je putem mobilne elektronske komunikacione mreže na mjesečnom nivou ostvario 23,41 GB internet saobraćaja što je u odnosu na isti period 2024. godine veće za 13,69%.

Grafik 7. Broj korisnika mobilnih usluga koji su pristupili internetu putem 3G/4G/5G mreža

Može se zaključiti da je i dalje prisutan kontinuirani porast penetracije fiksnog i mobilnog širokopojsnog pristupa. Na grafiku penetracije fiksnog širokopojsnog pristupa za 2025. godinu je prikazan pad iz razloga što su za proračun za 2025. godinu po prvi put uzeti u obzir podaci sa Popisa stanovništva i domaćinstava iz 2023. godine

Grafik 8. Penetracija fiksnog i mobilnog širokopojsnog pristupa u periodu 2016-2025. godina

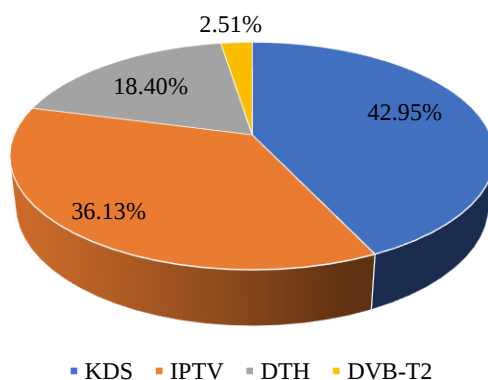
4.3. Tržište distribucije AVM sadržaja do krajnjih korisnika

Za usluge distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (u daljem tekstu: AVM sadržaja) do krajnjih korisnika u Crnoj Gori tokom 2025. godine je bilo registrovano 5 operatora koji su usluge distribucije pružali preko jedne od sljedećih platformi:

- KDS (kablovske distributivne mreže koje uključuju i analogni i digitalni KDS), preko koje su uslugu pružali Mtel i Telemach;

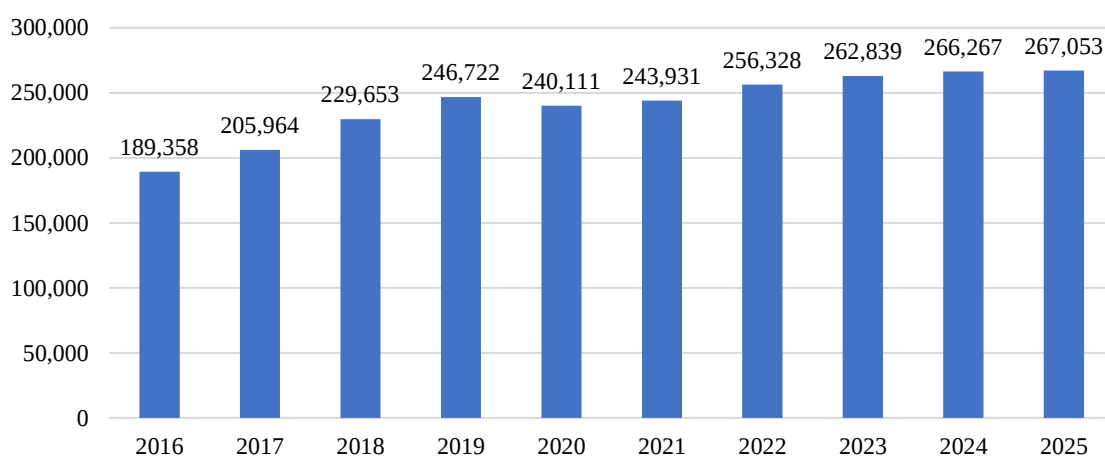
- IPTV (javne fiksne elektronske komunikacione mreže), preko koje su usluge pružali Crnogorski Telekom, Telemach i Orion Telekom;
- DTH (satelitske distributivne mreže), preko koje su usluge pružali Telemach (putem Total TV platforme) i Mtel (putem m:sat platforme);
- DVB-T2 (zemaljsko digitalno video emitovanje) preko koje je uslugu pružao operator Radio-difuzni centar.

Broj priključaka distribucije AVM sadržaja na kraju 2025. godine je iznosio 267.053. Gledano po broju korisnika tržišno učešće platformi za distribucije AVM je dato na sljedećem grafiku.

Grafik 9. Tržišno učešće platformi za distribuciju AVM sadržaja prema broju priključaka

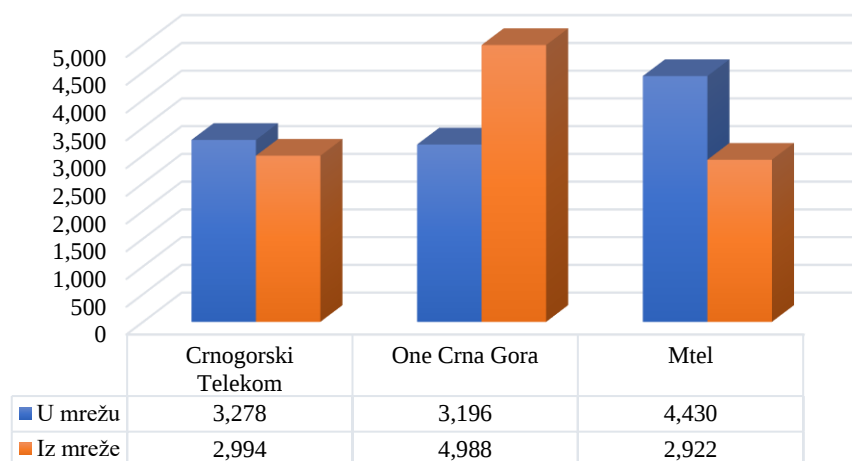
Pregled kretanja broja priključaka u periodu od 2016. do 2025. godine dat je na sledećem grafiku.

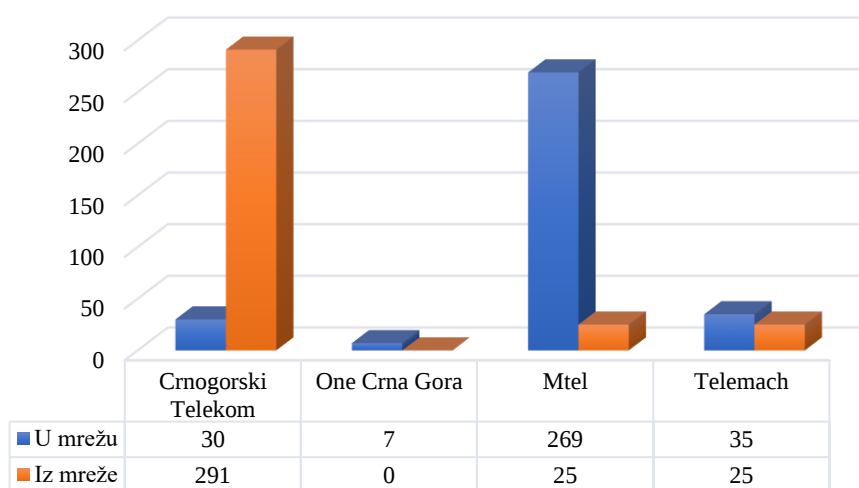
Grafik 10. Broj priključaka usluge distribucije AVM sadržaja

4.4. Prenosivost brojeva i tržišna konkurencija

Uslugu prenosivosti broja u 2025. godini iskoristilo je 11.245 korisnika. U mobilnim mrežama preneseno je 10.904 broja, dok je u fiksnim mrežama prenesen 341 broj. U toku izvještajnog perioda, zbog neispunjavanja propisanih uslova, za ukupno 1.351 broj nije prihvaćen zahtjev za prenos. Prosječno vrijeme trajanja postupka prenosa broja u 2025. godini iznosilo je 2,45 radnih dana, odnosno 3,47 kalendarskih dana. Tehnička raspoloživost usluge na nivou godine je bila 100%, a žalbi korisnika nije bilo.

Grafik 11. Prenosivost brojeva u mobilnim mrežama u 2025. godini

Grafik 12. Prenosivost brojeva u fiksni mrežama u 2025. godini

Prenosivost brojeva i dalje je jedan od najvažnijih pokazatelja tržišne konkurencije, jer korisnicima omogućava da promijene operatora bez gubitka identiteta broja. Sistem je u 2025. godini funkcionisao stabilno i u okviru propisanih rokova.

4.5. Zajedničko korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture

Zajedničko korišćenje telekomunikacione kablovske kanalizacije zastupljeno je u 17 crnogorskih opština u ukupnoj dužini od 958.475 m, što je za 7,28% više u odnosu na kraj 2024. godine.

Operatori-vlasnici antenskih stubova daju u zakup prostor na antenskim stubovima na 403 lokacije, što čini oko 62% od ukupnog broja antenskih stubova.

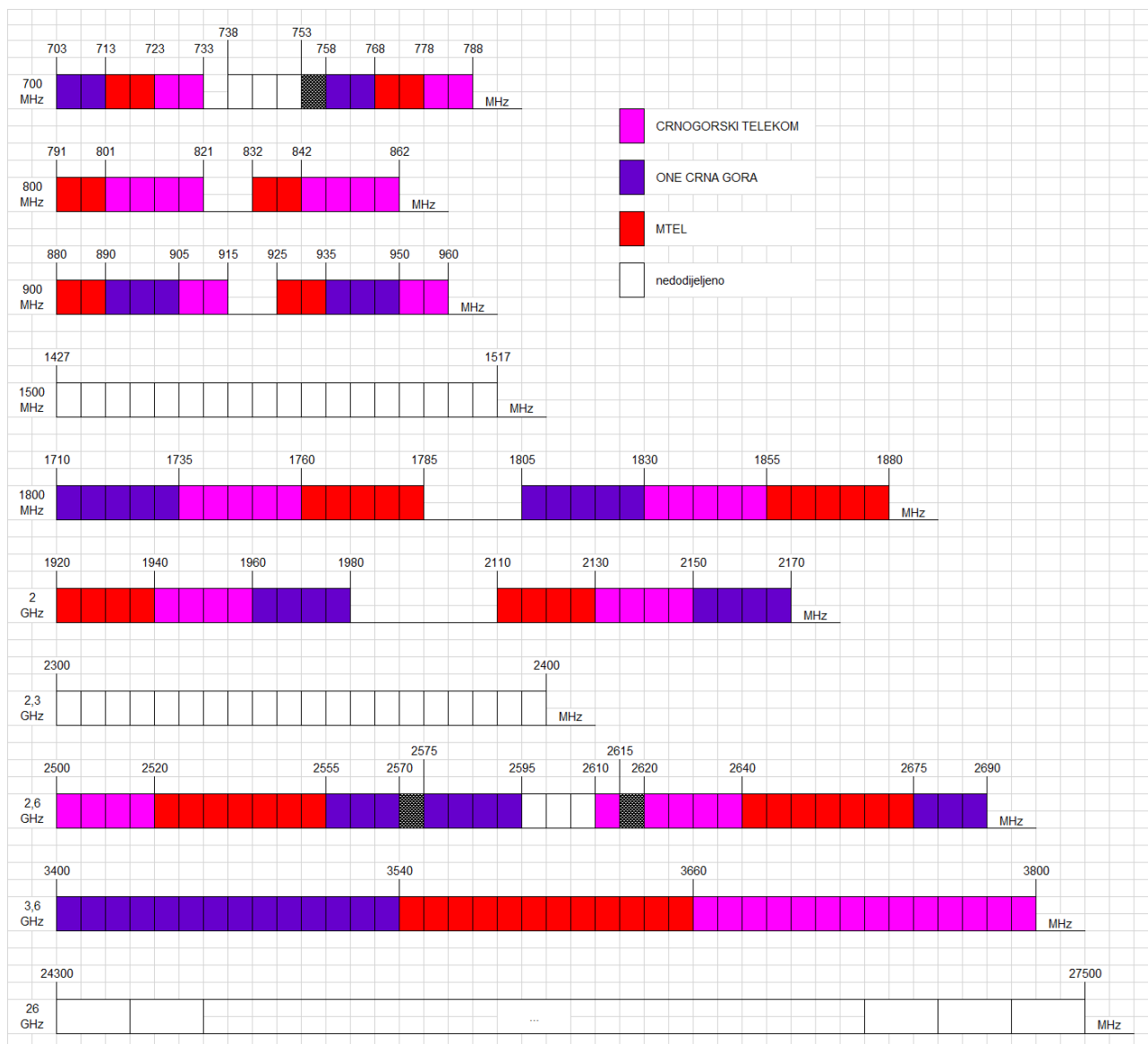
U vlasništvu sedam registrovanih operatora na 727 lokacija nalaze se objekti/zgrade/kontejneri u kojima je smještena oprema. Zajedničko korišćenje je zastupljeno na 200 lokacija, što čini oko 27% ukupnog broja objekata/zgrada/kontejnera.

Zajedničko korišćenje stubova javne rasvjete i elektroenergetskih stubova (35kV, 10kV i 0,4kV) je zastupljeno u 8 opština i to u: Podgorici, Nikšiću, Baru, Budvi, Herceg Novom, Danilovgradu, Ulcinju i Kotoru.

5. Upravljanje ograničenim resursima

Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom i numeracijom ostalo je u centru rada Agencije i tokom 2025. godine. Novi Plan namjene radio-frekvencijskog spektra, donesen u maju 2025. godine, implementirao je odluke Svjetske konferencije o radiokomunikacijama iz 2023. godine i dodatno harmonizovao upotrebu opsega sa evropskom tabelom namjene i harmonizovanom upotrebom radio-frekvencija.

Dodijeljene radio-frekvencije iz najvažnijih mobilnih opsega koriste se za realizaciju javnih mobilnih mreža zasnovanih na GSM, LTE i NR tehnologijama.

Grafik 13. Grafički prikaz plana dodjele radio-frekvencija iz opsega opredijeljenih za MFCN sisteme

Ostali opsezi koriste za fiksne veze, TETRA, PMR, radio-difuziju, pomorsku i vazduhoplovnu službu i druge radiokomunikacione službe. Važne komponente upravljanja radio-frekvencijskim spektrom su i kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra i međunarodna koordinacija radio-frekvencija. Agencija vrši kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra, te shodno tome i planira, razvija i unaprjeđuje sistem kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra koji je od

posebnog interesa za Crnu Goru, kao dio nacionalnih kritičnih infrastruktura i sistema nacionalne bezbjednosti. Sistem se sastoji od sedam fiksnih kontrolno-mjernih stanica, dvije mobilne stanice, jednog vozila za različite namjene, te prenosne (ručne) kontrolno-mjerne opreme. Naročito treba istaći aktivnosti u vezi sa zahtjevom Agencije za sticanje prava Crne Gore na odgovarajuću orbitalnu poziciju i korišćenje radio-frekvencija u opsezima koje koristi radio-difuzna satelitska služba (BSS), za geostacionarne satelitske mreže (GSO). Procedura koordinacije je zvanično otpočela u aprilu 2025. godine. Uzimajući u obzir odabranu orbitalnu poziciju, izabrane radio-frekvencijske kanale iz opsega koji su predmet planskih BSS sistema i druge tehničke parametre, započeta je procedura međunarodne koordinacije sa administracijama Alžira, Francuske, Holandije, Lihtenštajna, Njemačke i Španije. Do kraja 2025. godine koordinacije su uspješno završene sa administracijom Alžira, Francuske, Lihtenštajna i Španije.

Posebnu težinu u 2025. godini imale su obaveze operatora u pogledu pokrivenosti stanovništva, ruralnih i specifičnih oblasti signalom mobilnih mreža. Ove aktivnosti imaju širi razvojni efekat jer direktno utiču na digitalnu uključenost, razvoj turizma, saobraćaja, bezbjednosti i ukupne teritorijalne ravnomjernosti pristupa elektronskim komunikacionim uslugama.

U segmentu numeracije nastavljeno je racionalno upravljanje dodijeljenim brojevima i adresama. U toku 2025. godine operatorima je na korišćenje dodijeljeno ukupno 212.054 broja i 12 adresa, dok je u istom periodu oduzeto pravo korišćenja za 5.014 brojeva i 7 adresa. Operatorima je za pružanje elektronskih komunikacionih usluga na raspolaganju dovoljan obim numeričkih resursa, što je prikazano u sljedećoj tabelama.

Iskorišćenost numeričkih resursa - brojevi

Vrsta numeracije	Dodijeljeni brojevi	Raspoloživost (%)
Brojevi za mobilne mreže (6x)	3.500.000	65,00%
Geografski brojevi (aktivni mrežni kodovi)	972.500	87,84%
Kratki kodovi – trocifreni	7	93,00%
Kratki kodovi – četvorocifreni	26	97,40%
Kratki kodovi – petocifreni	356	96,44%
Kratki kodovi – šestocifreni	2	n/a
Usluga za komunikaciju između mašina (71)	110.000	98,90%
Usluga pristupa poslovnim korisnicima (77)	5.300	99,47%
Nomadske telefonske usluge (78)	3.000	99,70%
Usluga besplatnog poziva (80)	55	99,99%
Brojevi sa dodatnom vrijednošću (90-95)	2	100,00%

Iskorišćenost numeričkih resursa - adrese

Vrsta numeracije	Dodijeljene adrese	Raspoloživost (%)
Kodovi međunarodnih signalizacionih tačaka (ISPC)	10	37,50%
Kodovi nacionalnih signalizacionih tačaka (NSPC)	130	99,6%
Kodovi mobilnih mreža	4	95,95%
Identifikacioni kod mreže za prenos podataka (DNIC)	1	90,00%

Pozivi prema jedinstvenom evropskom broju za hitne slučajeve 112 u Crnoj Gori primaju se preko operativno-komunikacionih centara u Podgorici, Bijelom Polju i Baru. Tokom 2025. godine na broj 112 upućeno je ukupno 182.789 poziva, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu (208.610 poziva u 2024). Zahvaljujući primjeni savremenih rješenja za lociranje, unaprijeđena je dostupnost i tačnost podataka o lokaciji pozivaoca. U tom kontekstu, koristi se *Advanced Mobile Location* (AML), koji omogućava automatsko dostavljanje precizne lokacije korisnika prilikom poziva ka broju 112, uz kombinovanje GNSS, WiFi i mrežnih podataka. Pored toga, omogućena je i upotreba eCall servisa, koji u slučaju saobraćajne nezgode automatski uspostavlja poziv ka broju 112 i dostavlja ključne podatke, uključujući lokaciju vozila, vrijeme incidenta i osnovne tehničke informacije.

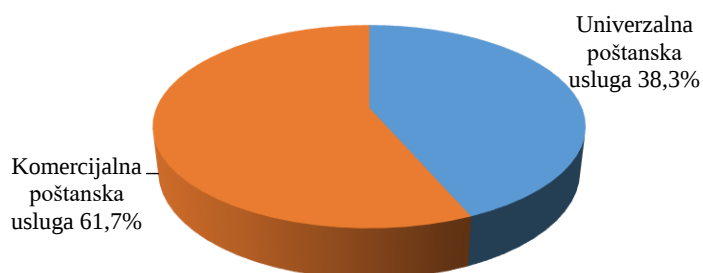
U cilju daljeg unapređenja sistema, nastavljene su aktivnosti na povećanju redundantnosti i direktne povezanosti operatora sa OKC 112, kao i modernizaciji mrežnih rješenja, čime se dodatno jača pouzdanost i efikasnost sistema za hitne komunikacije.

6. Poštanske usluge

Sektor poštanskih usluga u 2025. godini karakteriše dalje širenje komercijalnih usluga, veći broj operatora i rast ekspresnih i paketskih pošiljaka, uz očuvanje univerzalne poštanske usluge kao usluge od opšteg interesa. U registar poštanskih operatora tokom godine upisano je 17 novih operatora, pa je na kraju godine bilo registrovano ukupno 43 operatora.

6.1. Univerzalna poštanska usluga i Pošta Crne Gore

Pošta Crne Gore je kao univerzalni poštanski operator u 2025. godini ostvarila 33.557.471 poštanskih usluga, što je za 6,2% manje nego u 2024. godini. Od tog broja 12.852.793 činile su univerzalne, a 20.704.678 komercijalne poštanske usluge. U relativnom izrazu, 38,3% ukupnog obima odnosilo se na univerzalne, a 61,7% na komercijalne usluge.

Grafik 14. Udio univerzalnih i komercijalnih poštanskih usluga Pošte Crne Gore u 2025. (izvor podataka: GI 2025)

Univerzalna poštanska usluga pružala se na cijeloj teritoriji Crne Gore. Pošta Crne Gore je u svojoj mreži imala 165 jedinica poštanske mreže, od čega 117 stalnih i 45 franšiznih jedinica za pružanje usluga korisnicima, kao i tri jedinice za preradu poštanskih pošiljaka. Jedna pošta je u prosjeku pokrivala 88,99 km² i opsluživala 3.850 stanovnika, što je u skladu sa propisanim standardima dostupnosti.

6.2. Ostali poštanski operatori

Pored Pošte Crne Gore, poštanske usluge su u Crnoj Gori u toku 2025. godine pružala još 42 poštanska operatora. Ukupan fizički obim poštanskih usluga ostvarenih od strane ostalih poštanskih operatora u toku 2025. godine iznosi 2.459.312 pruženih poštanskih usluga, što je za 123% više u odnosu na 2024. godinu, kada je ostvareni fizički obim poštanskih usluga iznosio 1.102.205. Najveći fizički obim ukupnih poštanskih usluga koji pružaju ostali operatori, ostvarili su Milšped Montenegro, čiji obim ostvarenih poštanskih usluga iznosi 31% i NTC Logistics, čiji obim ostvarenih poštanskih usluga iznosi 18% od ukupno ostvarenih poštanskih usluga ostalih operatora.

Za razliku od ukupnog obima tradicionalnih usluga, ekspresne i paketske usluge nastavljaju snažan rast. To je posljedica promjene navika korisnika, rasta e-trgovine i sve veće potrebe za brzom fizičkom dostavom. Ovaj segment danas predstavlja najdinamičniji dio poštanskog tržišta u Crnoj Gori.

U strukturi ostvarenih ekspres usluga kod ostalih operatora vodeće mjesto zauzima Milšped Montenegro koji pokriva 47,8% tržišta ekspres usluga ostalih operatora u 2025. godini, NTC

Logistics 13%, Dragon Delivery 12,3%, Nelt MNE 10%, Express One Montenegro 6%, Halo dostava 4,8%, zatim DTS 2% i DHL koji pokriva 1% ovog tržišta.

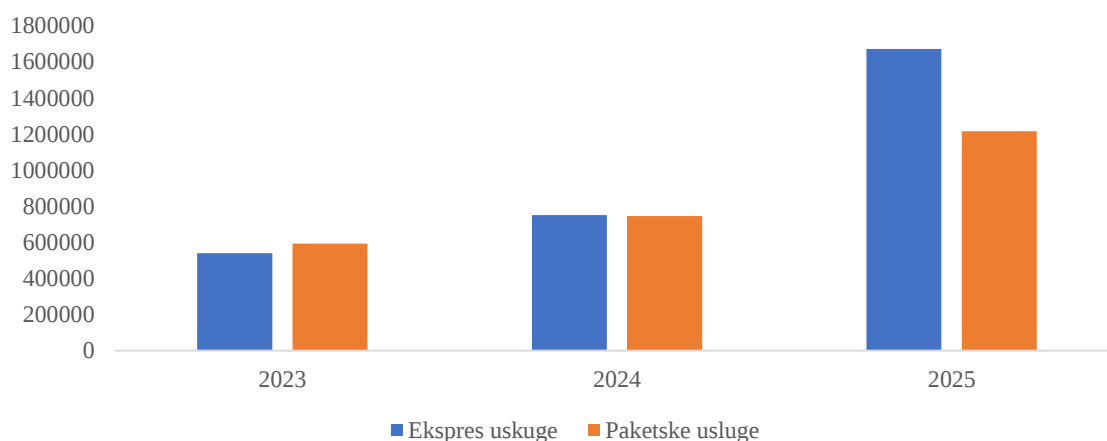
U strukturi ostvarenih paketskih usluga kod ostalih operatora, vodeće mjesto zauzima NTC Logistics, koji pokriva 24,2% tržišta paketskih usluga ostalih operatora u 2025. godini, Brza Pošta Kele 19,9%, Go Express 16,9%, Milšped Montenegro 13,1%, Nelt MNE 10,2%, Express One Montenegro 3,6%, Dragon Delivery 2,9%, UPS 2,1%, Halo Dostava 1,6% i Naš Express 1,4%.

6.3. Uporedna analiza tržišta poštanskih usluga

Svi poštanski operatori su u toku 2025. godine ostvarili ukupno 36.016.783 poštanskih usluga, što je za 2,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Pošta Crne Gore i dalje ima dominantnu ulogu na tržištu poštanskih usluga i njeno učešće je, procentualno izraženo 93,2%, dok je učešće ostalih operatora 6,8%. Ipak, ovaj odnos je donekle promijenjen, ako se posmatra i prethodna godina, kada je učešće Pošte Crne Gore u ukupno ostvarenom fizičkom obimu poštanskih usluga iznosilo 97%, dok je učešće ostalih operatora iznosilo 3%.

U unutrašnjem poštanskom saobraćaju je ostvareno 33.511.397 poštanskih usluga ili 93%, dok je u međunarodnom poštanskom saobraćaju ostvareno 2.505.386 poštanskih usluga, ili 7%.

Iako je prisutan blagi pad poštanskih usluga, sve veća digitalizacija i tehnički razvoj dovode do stvaranja novih proizvoda i usluga, novih navika potrošača poštanskih usluga, kao i novih načina dostave poštanskih pošiljki. Zbog kontinuiranog porasta e-trgovine imamo i sve veću potražnju za fizičkom dostavom pošiljaka što se odražava na porast ekspres i paketskih usluga, a to je posebno karakteristično za usluge koje pružaju komercijalni poštanski operatori. Na sledećem grafiku je prikazano kretanje ekspres i paketskih usluga za period od 2023-2025. godine.

Grafik 15. Kretanje ekspres i paketskih usluga za period 2023-2025. godina

7. Zaštita korisnika

Zaštita korisnika elektronskih komunikacionih usluga u 2025. godini obuhvatala je vansudsko rješavanje sporova, edukaciju korisnika, razvoj digitalnih alata i kontinuirano praćenje korisničkog iskustva. Podaci iz izvještaja pokazuju stabilan i funkcionalan mehanizam zaštite, dominantno finansijsku prirodu sporova i značajnu preventivnu ulogu Agencije.

Tokom 2025. godine operatori elektronskih komunikacionih usluga primili su ukupno 28.585 prigovora korisnika. Kada se navedeni podaci uporede sa brojem zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova podnijetih Agenciji tokom iste godine (332 zahtjeva), može se zaključiti da samo oko 1,16% ukupnog broja prigovora kod operatora rezultira pokretanjem postupka pred Agencijom.

Protiv odluka Agencije tokom 2025. godine podnijeto je 12 tužbi pred Upravnim sudom. Uzimajući u obzir da je Savjet Agencije donio ukupno 253 odluke i rješenja po zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova, pokrenuti upravni sporovi čine 4,7% ukupnog broja odluka. To ukazuje da je vansudsko rješavanje sporova efikasan i relativno stabilan mehanizam zaštite prava korisnika. Struktura donijetih odluka prema načinu odlučivanja je data u sljedećoj tabeli:

Način odlučivanja	Broj predmeta	Procenat
Usvojeni zahtjevi	52	20,6%
Odbijeni zahtjevi	85	33,6%
Obustava postupka	107	42,3%
Ostale odluke (nepotpun ili neblagovremen zahtjev, dopunsko rješenje)	9	3,5%

Edukacija korisnika ostala je ključni instrument preventivne regulatorne zaštite. Kroz brošure, internet stranicu i servise kao što su [nettest.ekip.me](https://www.nettest.ekip.me), Tarifni kalkulator i „Ne zovi me”, korisnicima su pružene praktične informacije o pravima, kvalitetu usluga i mehanizmima zaštite.

Istraživanje o stepenu zadovoljstva korisnika pokazalo je da je korišćenje elektronskih komunikacionih usluga vrlo visoko, a zadovoljstvo kvalitetom usluga solidno u svim glavnim segmentima. Istovremeno, rezultati su ukazali na potrebu za dodatnim jačanjem informisanosti građana o pravima korisnika, procedurama zaštite i važnim telefonskim brojevima.

8. Saradnja i ostale aktivnosti

Agencija je nastavila aktivnu međunarodnu saradnju sa relevantnim regulatornim i stručnim tijelima, uključujući ITU, BEREC, CEPT/ECC, EMERG, UPU i druga tijela. Kroz te aktivnosti pružena je podrška evropskim integracijama, pripremljene su analitičke osnove i stručna mišljenja za izvještavanje Evropske komisije u okviru pregovaračkih poglavlja za pristupanje Evropskoj uniji, a istovremeno su razmjenjivana regulatorna iskustva i prakse sa partnerima, prevashodno nacionalnim regulatornim agencijama zemalja iz regiona i Evropske unije.

U saradnji sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), kancelarijom za Evropu, Agencija je organizovala Međunarodnu konferenciju – Regionalni regulatorni forum za Evropu u čijem fokusu je bila tema “Stvaranje otpornog i na čovjeka usmjerenog digitalnog svijeta”. Ukupan broj učesnika je iznosio 188 iz 21 države. Iz 15 država su bili prisutni predstavnici regulatornih agencija za elektronske komunikacije a na Forumu su učešće uzeli i predstavnici 10 međunarodnih kompanija i organizacija, 9 crnogorskih i regionalnih operatora i 3 ministarstava. Forum je održao tradiciju jednog od najznačajnijih i najposjećenijih skupova u ovom dijelu Evrope.

Projekat Implementacije sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori započet je početkom 2025. godine i realizuje se u saradnji sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU), kroz regionalne inicijative usmjerene na unapređenje sistema kriznih komunikacija u zemljama Zapadnog Balkana. Krajem 2025. godine, ITU je završio Studiju izvodljivosti za implementaciju sistema javnog upozoravanja u Crnoj Gori. Studija definiše model uspostavljanja sistema i daje jasne preporuke za njegovu realizaciju, ukazujući na ograničenja postojećih rješenja koja ne omogućavaju dovoljno brzo i efikasno informisanje građana u situacijama kada je brzina reakcije ključna za zaštitu života i imovine. Kao optimalno rješenje, preporučeno je uspostavljanje modernog, višekanalnog sistema zasnovanog na Cell Broadcast tehnologiji, uz integraciju sa 112 sistemom nove generacije.

Nastavljeno je učešće predstavnika Agencije u radu Tijela evropskih regulatora za oblast elektronskih komunikacija (BEREC) i Grupe nezavisnih regulatora (IRG). Na 64. plenarnoj sjednici Borda regulatora BEREC-a (BoR) i Menadžmenta borda BEREC-a (MB) i 3. generalnoj skupštini IRG-a, koje su održane u oktobru 2025. godine u Sofiji (Bugarska), Predsjednik Savjeta, dr Milan B. Radulović, izabran je na poziciju potpredsjednika Miniborda BEREC-a i potpredsjednika Odbora regulatora IRG-a. Predsjednik Savjeta Agencije će ove funkcije, shodno pravilima i procedurama BEREC-a i IRG-a, obavljati tokom 2026. godine.

Osim ovih, predstavnici Agencije su bili uključeni u rad ekspertske radne grupe i drugih organizacija kao što su: RSPG, CEPT, EMERG, RCC, RIPE NCC, UPU, ERGP i drugih.

Na nacionalnom nivou Agencija je sarađivala sa ministarstvima, regulatorima, operatorima i drugim institucijama u sprovođenju strategija i akcionih planova iz oblasti digitalne transformacije, razvoja 5G mreža, sajber bezbjednosti, razvoja poštanske djelatnosti, prevencije i suzbijanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma, prevencije i suzbijanja pranja novca i finansiranja terorizma i zaštite potrošača. U okviru ostalih aktivnosti važan segment predstavljao je razvoj informacionog sistema Agencije, serverske i mrežne infrastrukture, nadzornih sistema i digitalnih usluga koje Agencija pruža korisnicima i tržištu.

8.2. Izvod iz Registra operatora elektronskih komunikacija na dan 31. 12. 2025. godine

Red. br.	Naziv operatora	Djelatnost za koju je registrovan	Godina upisa
1.	Crnogorski Telekom A.D. Podgorica	Operator javne fiksne elektronske komunikacione mreže i operator javnih fiksnih elektronskih komunikacionih usluga: prenos govora, zvuka i slike (AVM), prenos podataka, faksimil, servise inteligentne mreže, servise javnih telefonskih govornica, servise iznajmljivanja linija, servis prenosa govora preko mreža baziranih na internet protokolu, servis povratnog poziva, servis sa dodatnom vrijednošću, value added services i bilo koje druge fiksne telekomunikacione servise i operator javne mobilne elektronske komunikacione mreže i operator javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga	2009.
2.	One Crna Gora d.o.o. Podgorica	Operator javne mobilne elektronske komunikacione mreže i operator javnih mobilnih elektronskih komunikacionih usluga, javne fiksne elektronske komunikacione mreže i javnih fiksnih elektronskih komunikacionih usluga i usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture	2009.
3.	Mtel d.o.o. Podgorica	Operator javno dostupnih telefonskih usluga u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, javno dostupnih usluga u mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, usluga prenosa i distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja i javne elektronske komunikacione usluge multipleksiranja i prenosa multipleksiranih signala do predajničke multipleksne mreže za emitovanje radio-difuznih i drugih signala, usluga pristupa internetu, usluga prenosa podataka i usluga iznajmljenih linija	2009.
4.	Telemach d.o.o. Podgorica	Operator javne fiksne elektronske komunikacione mreže i operator javnih fiksnih elektronskih komunikacionih usluga: pristupa Internetu, fiksne telefonije i distribucije audio - vizuelnih medijskih sadržaja i usluga prenosa govora putem interneta (VoIP)	2009.
5.	Wimax Montenegro d.o.o. Podgorica	Operator javne elektronske komunikacione mreže na bazi širokopojasnog bežičnog pristupa (BWA) i operator javnih elektronskih komunikacionih usluga	2009.
6.	Radio-difuzni centar d.o.o. Podgorica	Operator javne elektronske komunikacione mreže za prenos i emitovanje radio-difuznih i drugih signala, javne elektronske komunikacione usluge prenosa i emitovanja radio-difuznih signala, javne elektronske komunikacione usluge iznajmljivanja linija i javne elektronske komunikacione usluge multipleksiranja, prenosa multipleksiranih signala do predajničke multipleksne mreže za emitovanje radio-difuznih i drugih signala i usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture	2009.
7.	Orion Telekom d.o.o. Podgorica	Operator javno dostupne telefonske usluge u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, usluge prenosa i distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (izuzev zemaljske radio-difuzije), usluge prenosa govora putem interneta, usluge pristupa internetu, usluge prenosa podataka, usluge sa dodatnom vrijednošću i usluge SMS-a.	2010.

Red. br.	Naziv operatora	Djelatnost za koju je registrovan	Godina upisa
8.	Ipmont d.o.o. Podgorica	Operator javne elektronske komunikacione usluge: prenosa govora putem mreža baziranih na Internet protokolu (izbor i predizbor operatora, prepaid calling cards, Call Shop i SIP korisnici), usluge pristupa Internetu, usluge iznajmljenih linija i usluge pristupa i korišćenja elemenata elektronske komunikacione mreže (iznajmljivanje optičkih vlakana - <i>Dark Fiber</i>)	2010.
9.	Crnogorski Elektroprenosni Sistem A.D. Podgorica	Operator javne fiksne elektronske komunikacione mreže i operator javnih fiksnih elektronskih komunikacionih usluga za pružanje usluge iznajmljivanja optičkih vlakana (<i>Dark Fiber</i>)	2010.
10.	Sattelite Broadband Service Network Montenegro d.o.o. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga, operator javnih elektronskih komunikacionih usluga putem satelita za pružanje javne usluge pristupa Internetu i pružanje javne usluge iznajmljenih linija	2011.
11.	Wireless Montenegro d.o.o. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacione mreže zasnovane na TETRA (<i>Terrestrial Trunked Radio</i>) standardu i elektronskih komunikacionih usluga prenosa govora i kratkih tekstualnih poruka putem TETRA sistema i usluge pristupa internetu	2012.
12.	Siol d.o.o. Podgorica	Operator javne fiksne elektronske komunikacione mreže i operator javnih fiksnih elektronskih komunikacionih usluga, za usluge pristupa Internetu, usluge iznajmljenih linija i usluge pristupa i korišćenja elemenata elektronske komunikacione mreže (iznajmljivanje optičkih vlakana)	2012.
13.	Komunalne usluge d.o.o. Podgorica	Operator pružanja usluga iznajmljivanja optičkih vlakana (<i>Dark Fiber</i>) i usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture	2012.
14.	Cogent Communications Montenegro d.o.o. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih pristupa Internetu, ethernet veze (tačka tačka) i IP tranzit	2013.
15.	Lona Trade d.o.o. Ulcinj	Operator javnih elektronskih komunikacionih pristupa Internetu	2013.
16.	CPA d.o.o. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih pristupa Internetu, iznajmljene linije i iznajmljivanje optičkih vlakana (<i>Dark Fiber</i>).	2014.
17.	Fibercom d.o.o. Podgorica	Operator javne fiksne elektronske komunikacione mreže za usluge: javno dostupnih telefonskih usluga u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, usluga pristupa internetu i usluga prenosa i distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (izuzima zemaljsku radio-difuziju)	2015.
18.	Željeznička infrastruktura Crne Gore A.D. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluge pristupa i korišćenja elemenata elektronske komunikacione mreže i usluge zakupa elektronske komunikacione infrastrukture	2016.
19.	Univerzitet Crne Gore-CIS Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluge povezivanja na nacionalnu tačku razmjene internet saobraćaja (IXP)	2016.
20.	Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga izdavanja optičkih vlakana i usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture	2017.
21.	MDS Network d.o.o. Tuzi	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga pristupa internetu	2017.
22.	ASP CO d.o.o. Herceg Novi	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga pristupa internetu	2017.
23.	NETMONT d.o.o. Bar	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga pristupa internetu	2018.

Red. br.	Naziv operatora	Djelatnost za koju je registrovan	Godina upisa
24.	RTV Mir&Teuta d.o.o. Ulcinj	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga pristupa multipleksu za digitalnu zemaljsku radio-difuziju i prenosa i/ili emitovanja audio vizuelnih medijskih sadržaja i drugih podataka namijenjenih za direktan prijem u zemaljskoj radiodifuziji	2020.
25.	RED d.o.o. Podgorica	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga posredstvom sopstvene funkcionalne mreže/sistema	2021.
26.	PORTONOVİ RESORT MANAGMENT COMPANY d.o.o. Kumbor	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga za pružanje usluge iznajmljivanja optičkih vlakana (<i>Dark Fiber</i>) i usluga zakupa elektronske komunikacione infrastrukture.	2021.
27.	PRO SOLUTIONS d.o.o. Tivat	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga pristupa internetu	2022.
28.	AIR NET d.o.o. Ulcinj	Operator javnih elektronskih komunikacionih usluga pristupa internetu	2023.
29.	SKY TOWERS INFRASTRUCTURE d.o.o. Podgorica	Operator usluge zakupa elektronske komunikacione infrastrukture	2023.
30.	NEW TOWERS d.o.o. Podgorica	Usluge davanja pristupa i zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme	2025.
31.	Predoova d.o.o. Podgorica	Operator javno dostupne telefonske usluge u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, usluge prenosa i distribucije audiovizuelnih medijskih sadržaja (izuzev zemaljske radio-difuzije), usluge prenosa govora putem interneta, usluge pristupa internetu.	2025.

8.3. Spisak operatora upisanih u Registar poštanskih operatora na dan 31. 12. 2025. godine

R.br.	Naziv operatora	Djelatnost za koju je registrovan	Godina upisa
1.	Pošta Crne Gore a.d. Podgorica	Univerzalne i komercijalne poštanske usluge	2007.
2.	Kingscliffe Distribution Montenegro d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2007.
3.	Express One Montenegro d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2007.
4.	Nelt d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2009.
5.	12. Maj – NS d.o.o. Herceg Novi	Komercijalne poštanske usluge	2024.
6.	Express Courier d.o.o. Bar	Komercijalne poštanske usluge	2010.
7.	Milšped Montenegro d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2023.
8.	NTC Logistics d.o.o. Nikšić	Komercijalne poštanske usluge	2014.
9	Fast Express d.o.o. Danilovgrad	Komercijalne poštanske usluge	2020.
10	Dragon Delivery d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
11.	Ananas d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2024.
12.	Adre Com Pljevlja	Komercijalne poštanske usluge	2021.
13.	Exclusive Mobile d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2021.
14.	Go Express - Braća Kasratović d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2021.
15.	Brza pošta Kele d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2023.
16.	Lancer d.o.o. Kolašin	Komercijalne poštanske usluge	2021.
17.	Grand Express d.o.o. Berane	Komercijalne poštanske usluge	2023.
18.	Post Express Padrino d.o.o. Tivat	Komercijalne poštanske usluge	2021.
19.	Pro Express d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2021.
20.	Conect Brza Pošta d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2024.
21.	Level Express d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
22.	Halo Dostava d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2021.
23.	Kurirska služba Favorit d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
24.	TT Phoenix d.o.o. Budva	Komercijalne poštanske usluge	2021.
25.	Naš Express d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2021.

R.br.	Naziv operatora	Djelatnost za koju je registrovan	Godina upisa
26.	VDV Express d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2023
27.	DAS Croup d.o.o. Nikšić	Komercijalne poštanske usluge	2024.
28.	Decerto d.o.o. Nikšić	Komercijalne poštanske usluge	2024.
29.	DM Express Delivery d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2024.
30.	MB Cargo d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2024.
31.	SD Company d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2024.
32.	Brajić Fast Express Bijelo Polje	Komercijalne poštanske usluge	2025.
33.	B & L Express d.o.o. Kotor	Komercijalne poštanske usluge	2025.
34.	Dr Cargo Logistics d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
35.	Pigeon d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
36.	Speedaf Logistics d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
37.	Kurirska služba AS d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
38.	Minić preduzeće d.o.o. Bar	Komercijalne poštanske usluge	2025.
39.	M&M Militzer&Muench Transport&Logistics d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
40.	Delta transportni sistem - DTS d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
41.	Pasaž Montenegro d.o.o. Nikšić	Komercijalne poštanske usluge	2025.
42.	Pavi Express d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.
43.	Target Express d.o.o. Podgorica	Komercijalne poštanske usluge	2025.